

Holy Bible

Aionian **Edition**®

Finnish Pyhä Raamattu 1933/1938

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Finnish Pyhä Raamattu 1933/1938
New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024
Source text: Unbound.Biola.edu
Source version: 2/7/2021
Source copyright: Public Domain
Finnish Lutheran Church, 1933, 1938
ISBN: 978-1-67814-344-2

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Esipuhe

Suomen Kieli at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Suomen Kieli at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Sisällysluettelo

UUSI TESTAMENTTI

Matteuksen	1
Markuksen	28
Luukkaan	45
Johanneksen	74
Teot	97
Roomalaisille	126
1 Korinttilaisille	138
2 Korinttilaisille	150
Galatalaisille	158
Efesolaisille	162
Filippiäisille	166
Kolossalaisille	169
1 Tessalonikalaisille	172
2 Tessalonikalaisille	175
1 Timoteukselle	177
2 Timoteukselle	180
Titukselle	183
Filemonille	185
Heprealaisille	186
Jaakobin	195
1 Pietarin	198
2 Pietarin	202
1 Johanneksen	204
2 Johanneksen	207
3 Johanneksen	208
Juudaksen	209
Ilmestys	210

LIITE

Lukijan Opas

Sanakirja

Kartat

Kohtalo

Kuvat, Doré

UUSI TESTAMENTTI

Mutta Jeesus sanoi: 'Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät'.

Ja he jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

Luukkaan 23:34

Matteuksen

1 Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja. **2** Aabrahamille syntyi lisak, lisakille syntyi Jaakob, Jaakobille syntyi Juuda ja tämän veljet; **3** Juudalle syntyi Faares ja Sera Taamarista, Faareelle syntyi Esrom, Esromille syntyi Aram; **4** Aramille syntyi Aminadab, Aminadabille syntyi Nahasson, Nahassonille syntyi Salmon; **5** Salmonille syntyi Boosas Raahabista, Boosaalle syntyi Oobed Ruutista, Oobedille syntyi lisai; **6** lisaille syntyi Daavid, kuningas. Daavidille syntyi Salomo Uurian vaimosta; **7** Salomolle syntyi Rehabeam, Rehabeamille syntyi Abia, Abialle syntyi Aasa; **8** Aasalle syntyi Joosafat, Joosafatille syntyi Jooram, Jooramille syntyi Ussia; **9** Ussialle syntyi Jootam, Jootamille syntyi Aahas, Aahaalle syntyi Hiskia; **10** Hiskialle syntyi Manasse, Manasselle syntyi Aamon, Aamonille syntyi Joosia; **11** Joosialle syntyi Jekonja ja tämän veljet Babyloniin siirtämisen aikoina. **12** Babyloniin siirtämisen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille syntyi Serubbaabel; **13** Serubbaabelille syntyi Abiud, Abiudille syntyi Eljakim, Eljakimille syntyi Asor; **14** Asorille syntyi Saadok, Saadokille syntyi Akim, Akimille syntyi Eliud; **15** Eliudille syntyi Eleasar, Eleasarille syntyi Mattan, Mattanille syntyi Jaakob; **16** Jaakobille syntyi Joosef, Marian mies, hänen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi. **17** Näin on sukupolvia Aabrahamista Daavidiin kaikkiaan neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä Kristukseen asti neljätoista polvea. **18** Jeesuksen Kristuksen syntyminen oli näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteenmenoaan olevan raskaana Pyhästä Hengestä. **19** Mutta kun Joosef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salaisesti hyljätä hänet. **20** Mutta kun hän tätä ajatteli, niin katso, hänelle ilmestyi unessa Herran enkeli, joka sanoi: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. **21** Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä." **22** Tämä kaikki on tapahtunut, että

kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: **23** "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel", mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme. **24** Herättyään unesta Joosef teki, niinkuin Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä, ja otti vaimonsa tykönsä **25** eikä yhtynyt häneen, ennenkuin hän oli synnyttänyt pojan. Ja hän antoi hänelle nimen Jeesus.

2 Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin katso, tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin, **2** ja he sanoivat: "Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä me näimme hänen tähtensä itäisillä mailta ja olemme tulleet häntä kumartamaan." **3** Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja koko Jerusalem hänen kanssaan. **4** Ja hän kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltä, missä Kristus oli syntynyt. **5** He sanoivat hänelle: "Juudean Beetlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profeetan kautta: **6** 'Ja sinä Beetlehem, sinä Juudan seutu, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta on lähtevä hallitsija, joka kaitsee minun kansaani Israelia.'" **7** Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät tykönsä ja tutkiskeli heiltä tarkoin, mihin aikaan tähti oli ilmestynyt. **8** Ja hän lähetti heidät Beetlehemiin sanoen: "Menkää ja tiedustelkaa tarkasti lasta; ja kun sen löydätte, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan". **9** Kulttuuan kuninkaan sanat he lähtivät matkalle; ja katso, tähti, jonka he olivat itäisillä mailta nähneet, kulki heidän edellään, kunnes se tuli sen paikan päälle, jossa lapsi oli, ja pysähtyi siihen. **10** Nähdessään tähden he ihastuivat ylen suuresti. **11** Niin he menivät huoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja he lankesivat maahan ja kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa. **12** Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palaamasta, ja he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa. **13** Mutta kun he olivat menneet, niin katso, Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa ja sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti, kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta surmataksaan hänet". **14** Niin hän nousi, otti yöllä lapsen ja hänen äitinsä ja lähti Egyptiin. **15** Ja hän

oli siellä Herodeksen kuolemaan asti; että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: "Egyptistä minä kutsuin poikani". 16 Silloin Herodes, nähtyään, että tietäjät olivat hänet pettäneet, vihastui kovin ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Beetlehemistä ja koko sen ympäristöstä, kaksivuotiaat ja nuoremmat, sen mukaan kuin hän oli aikaa tietäjiltä tarkoin tiedustellut. 17 Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo: 18 "Ääni kuuluu Raamasta, itku ja iso parku; Raakel itkee lapsiansa eikä lohdutuksesta huoli, kun heitä ei enää ole". 19 Mutta kun Herodes oli kuollut, niin katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille Egyptissä 20 ja sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne ovat kuolleet, jotka väijyivät lapsen henkeä". 21 Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä ja meni Israelin maahan. 22 Mutta kun hän kuuli, että Arkelaus hallitsi Juudeaa isänsä Herodeksen jälkeen, niin hän pelkäsi mennä sinne. Ja hän sai unessa Jumalalta käskyn ja lähti Galilean alueelle. 23 Ja sinne tultuaan hän asettui asumaan kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret; että kävisi toteen, mikä profeettain kautta on puhuttu: "Hän on kutsuttava Nasaretilaiseksi".

3 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja ja saarnasi Juudean erämaassa 2 ja sanoi: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle". 3 Sillä hän on se, josta profeetta Esaias puhuu sanoen: "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi'." 4 Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö; ja hänen ruokanaan oli heinäsiirkat ja metsähunaja. 5 Silloin vaelsi hänen tykönsä Jerusalem ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö, 6 ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä. 7 Mutta nähdessään paljon fariseuksia ja saddukeuksia tulevan kasteelle hän sanoi heille: "Te kyykkäarmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa? 8 Tehkää sentähden parannuksen soveliaita hedelmiä, 9 Älkääkää luulko saattavanne sanoa mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille. 10 Jo on kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen. 11 Minä kastan teidät vedellä parannukseen, mutta se,

joka minun jäljessäni tulee, on minua väkevämpi, jonka kenkiäkään minä en ole kelvollinen kantamaan; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. 12 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulella." 13 Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen. 14 Mutta tämä esteli häntä sanoen: "Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!" 15 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus". Silloin hän salli sen hänelle. 16 Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhkysen ja laskeutuvan hänen päällensä. 17 Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt".

4 Sitten Henki vei Jeesuksen ylös erämaahan perkeleen kiusattavaksi. 2 Ja kun Jeesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, tuli hänen lopulta nälkä. 3 Silloin kiusaaja tuli hänen luoksensa ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi". 4 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.'" 5 Silloin perkele otti hänet kanssansa pyhään kaupunkiin ja asetti hänet pyhäkön harjalle 6 ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas; sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta', ja: 'He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'" 7 Jeesus sanoi hänelle: "Taas on kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.'" 8 Taas perkele otti hänet kanssansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston 9 ja sanoi hänelle: "Tämän kaiken minä annan sinulle, jos lankeat maahan ja kumarrat minua". 10 Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman'." 11 Silloin perkele jätti hänet; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he tekivät hänelle palvelusta. 12 Mutta kun Jeesus kuuli, että Johannes oli pantu vankeuteen, poistui hän Galileaan. 13 Ja hän jätti

Nasaretin ja meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla, Sebulonin ja Naftalin alueella; **14** että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: **15** "Sebulonin maa ja Naftalin maa, meren tie, Jordanin tuonpuoleinen maa, pakanain Galilea- **16** kansa, joka pimeydessä istui, näki suuren valkeuden, ja jotka istuivat kuoleman maassa ja varjossa, niille koitti valkeus". **17** Siitä lähtien Jeesus rupesi saarnaamaan ja sanomaan: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle". **18** Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki kaksi veljestä, Simonin, jota kutsutaan Pietariksi, ja Andreaan, hänen veljensä, heittämässä verkkoa järveen; sillä he olivat kalastajia. **19** Ja hän sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia". **20** Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä. **21** Ja käydessään siitä eteenpäin hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, venheessä isänsä Sebedeuksen kanssa laittamassa verkkojaan kuntoon; ja hän kutsui heidät. **22** Niin he jättivät kohta venheen ja isänsä ja seurasivat häntä. **23** Ja hän kierteli kautta koko Galilean ja opetti heidän synagogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta, mitä kansassa oli. **24** Ja maine hänestä levisi koko Syyriaan, ja hänen luoksensa tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat, riivatut, kuunvaihtautiset ja halvatut; ja hän paransi heidät. **25** Ja häntä seurasi suuri kansan paljous Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemistä ja Juudeasta ja Jordanin tuolta puolen.

5 Kun hän näki kansanjoukot, nousi hän vuorelle; ja kun hän oli istuutunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä. **2** Niin hän avasi suunsa ja opetti heitä ja sanoi: **3** "Autuaita ovat hengellisesti köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta. **4** Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen. **5** Autuaita ovat hiljaiset, sillä he saavat maan periä. **6** Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä heidät ravitaan. **7** Autuaita ovat laupiaat, sillä he saavat laupeuden. **8** Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan. **9** Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman. **10** Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden

tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta. **11** Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa. **12** Lloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä. **13** Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi. **14** Te olette maailman valkeus. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä; **15** eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville. **16** Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isääne, joka on taivaissa. **17** Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. **18** Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut. **19** Sentähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa. **20** Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan. **21** Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä tapa', ja: 'Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion'. **22** Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion; ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä tyhjänpäiväinen', on ansainnut suuren neuvoston tuomion; ja joka sanoo: 'Sinä hullu', on ansainnut helvetin tulen. (Geenna g1067) **23** Sentähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, **24** niin jätä lahjasi siihen alttarin eteen, ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahjasi. **25** Suostu pian sopimaan riitapuolesi kanssa, niin kauan kuin vielä olet hänen kanssaan tiellä, ettei riitapuolesi vetäisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei sinua pantaisi vankeuteen. **26** Totisesti minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat

viimeisenkin rovon. 27 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Älä tee huorin'. 28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo sydämessään tehnyt huorin hänen kanssansa. 29 Jos sinun oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin. (Geenna g1067) 30 Ja jos sinun oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi menee helvettiin. (Geenna g1067) 31 On sanottu: 'Joka hylkää vaimonsa, antakoon hänelle erokirjan'. 32 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden, saattaa hänet tekemään huorin, ja joka nai hyljätyin, tekee huorin. 33 Vielä olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä vanno väärin', ja: 'Täytä Herralle valasi'. 34 Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin, 35 Älkääkään maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki; 36 Äläkään vanno pääsi kautta, sillä et sinä voi yhtäkään hiusta tehdä valkeaksi etkä mustaksi; 37 vaan olkoon teidän puheenne: 'On, on', tahi: 'ei, ei'. Mitä siihen lisätään, se on pahasta. 38 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Silmä silmästä ja hammas hampaasta'. 39 Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin; 40 ja jos joku tahtoo sinun kanssasi käydä oikeutta ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada vaippasikin; 41 ja jos joku pakottaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi. 42 Anna sille, joka sinulta anoo, äläkään käännä selkääsi sille, joka sinulta lainaa pyytää. 43 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi'. 44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat, 45 että olisitte Isänne lapsia, joka on taivaissa; sillä hän antaa aurinkonsa koittaa niin pahoille kuin hyvillekin, ja antaa sataa niin vääriille kuin vanhurskaillekin. 46 Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä palkka teille siitä on tuleva? Eivätkö publikaanitkin tee samoin? 47 Ja jos te osoitate ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä

teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin? 48 Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on."

6 "Kavahtakaa, ettette harjoita vanhurskauttanne ihmisten nähden, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa. 2 Sentähden, kun annat almuja, älä soitata torvea edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevät synagoogissa ja kaduilla saadakseen ylistystä ihmisiltä. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. 3 Vaan kun sinä almua annat, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee, 4 että almusi olisi salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle. 5 Ja kun rukoilette, älkää olko niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoilevat synagoogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. 6 Vaan sinä, kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle. 7 Ja kun rukoilette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan. 8 Älkää siis olko heidän kaltaisiaan; sillä teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, ennenkuin häneltä anottekaan. 9 Rukoilkaa siis te näin: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi; 10 tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa; 11 anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme; 12 ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi meidän velallisillemme; 13 Äläkään saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta, sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen. 14 Sillä jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin teidän taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi; 15 mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne. 16 Ja kun paastoatte, älkää olko synkännäköisiä niinkuin ulkokullatut; sillä he tekevät kasvonsa surkeiksi, että ihmiset näkisivät heidän paastoavan. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. 17 Vaan kun sinä paastoat, niin voitele pääsi ja pese kasvosi, 18 etteivät paastoamistasi näkisi ihmiset, vaan sinun Isäsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa

näkee, maksaa sinulle. 19 Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste raiskaa ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. 20 Vaan kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste raiskaa ja missä eivät varkaat murtaudu sisään eivätkä varasta. 21 Sillä missä sinun aarteisi on, siellä on myös sinun sydämesi. 22 Silmä on ruumiin lamppu. Jos siis silmäsi on terve, niin koko sinun ruumiisi on valaistu. 23 Mutta jos silmäsi on viallinen, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys! 24 Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa. 25 Sentähden minä sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte tai mitä joisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päälenne pukisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet? 26 Katsokaa taivaan lintuja: eivätkä ne kylvä eivätkä leikkaa eivätkä kokoa aittoihin, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne? 27 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kynäränkään vertaa? 28 Ja mitä te murehditte vaatteista? Katselkaa kedon kukkia, kuinka ne kasvavat; eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. 29 Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. 30 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, eikö paljoa enemmän teitä, te vähäuskoiset? 31 Älkää siis murehtiko sanoen: 'Mitä me syömme?' tahi: 'Mitä me juomme?' tahi: 'Millä me itsemme vaatetamme?' 32 Sillä tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkea tätä tarvitsevan. 33 Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, niin myös kaikki tämä teille annetaan. 34 Älkää siis murehtiko huomisesta päivästä, sillä huomisen päivä pitää murheen itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa."

7 "Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi; 2 sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan. 3 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? 4 Taikka kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Annas, minä otan rikan

silmästäsi', ja katso, malka on omassa silmässäsi? 5 Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja sitten sinä näet ottaa rikan veljesi silmästä. 6 Älkää antako pyhää koirille, älkääkä heittäkö helmiänne sikojen eteen, etteivät ne tallaisi niitä jalkoihinsa ja kääntyisi ja repisi teitä. 7 Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. 8 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. 9 Vai kuka teistä on se ihminen, joka antaa pojallensa kiven, kun tämä pyytää häneltä leipää, 10 taikka, kun hän pyytää kalaa, antaa hänelle käärmeen? 11 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa sitä, mikä hyvää on, niille, jotka sitä häneltä anovat! 12 Sentähden, kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat. 13 Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie leveä, joka vie kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät; 14 mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät. 15 Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammastenvaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia. 16 Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita? 17 Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä. 18 Ei saata hyvä puu kasvaa pahoja hedelmiä eikä huono puu kasvaa hyviä hedelmiä. 19 Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen. 20 Niin te siis tunnette heidät heidän hedelmistään. 21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon. 22 Moni sanoo minulle sinä päivän: 'Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?' 23 Ja silloin minä lausun heille julki: 'Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät'. 24 Sentähden on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi. 25 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja

tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu. 26 Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle rakensi. 27 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä huonetta vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri." 28 Ja kun Jeesus lopetti nämä puheet, olivat kansanjoukot hämmästyksissään hänen opetuksestansa, 29 sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin heidän kirjanoppineensa.

8 Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä suuri kansan paljous. 2 Ja katso, tuli pitalinen mies ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa". 3 Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu". Ja kohta hän puhdistui pitalistaan. 4 Ja Jeesus sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille, ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt, todistukseksi heille". 5 Ja kun hän saapui Kapernaumiin, tuli hänen tykönsä sadanpäämies ja rukoi häntä 6 ja sanoi: "Herra, minun palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa". 7 Hän sanoi hänelle: "Minä tulen ja parannan hänet". 8 Mutta sadanpäämies vastasi ja sanoi: "Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee. 9 Sillä minä itsekin olen toisen vallan alainen, ja minulla on sotamiehiä käskyni alaisina, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee." 10 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: "Totisesti minä sanon teille: en ole kenelläkään Israelissa löytänyt näin suurta uskoa. 11 Ja minä sanon teille: monet tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Aabrahamin ja lisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa; 12 mutta valtakunnan lapset heitetään ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys." 13 Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: "Mene. Niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtukoon." Ja palvelija parani sillä hetkellä. 14 Kun Jeesus tuli Pietarin kotiin, näki hän hänen anoppinsa makaavan sairaana kuumeessa. 15 Niin hän koski tämän käteen, ja kuume lähti hänestä; ja hän nousi ja palveli häntä. 16 Mutta illan tultua tuotiin

hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaaat hän paransi; 17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: "Hän otti päällensä meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme". 18 Mutta kun Jeesus näki paljon kansaa ympärillään, käski hän lähteä toiselle rannalle. 19 Ja eräs kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, minä seuraan sinua, mihin ikinä menet". 20 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ketulla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi". 21 Ja eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni". 22 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Seuraa sinä minua, ja anna kuolleitten haudata kuolleensa". 23 Ja hän astui venheeseen, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. 24 Ja katso, järvellä nousi kova myrsky, niin että venhe peittyi aaltoihin; mutta hän nukkui. 25 Niin he menivät ja herättivät hänet sanoen: "Herra, auta, me hukumme". 26 Hän sanoi heille: "Te vähäuskoiset, miksi olette pelkureita?" Silloin hän nousi ja nuhteli tuulia ja järveä, ja tuli aivan tyven. 27 Ja ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: "Millainen tämä on, kun sekä tuulet että meri häntä tottelevat?" 28 Kun hän tuli toiselle rannalle, gadaralaisten alueelle, tuli häntä vastaan kaksi riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet ja olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan voinut sitä tietä kulkea. 29 Ja katso, he huusivat sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?" 30 Ja etäällä heistä kävi suuri sikalauma lautumella. 31 Niin riivaajahenget pysyivät häntä sanoen: "Jos ajat meidät pois, niin lähetä meidät sikalaumaan". 32 Ja hän sanoi niille: "Menkää". Silloin ne lähtivät heistä ja menivät sikoihin. Ja katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuivat veteen. 33 Mutta paimentajat pakenivat; ja he menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, myöskin sen, miten riivattujen oli käynyt. 34 Ja katso, koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan; ja kun he hänet näkivät, pyysivät he häntä menemään pois heidän alueeltaan.

9 Ja hän astui venheeseen, meni jälleen toiselle rannalle ja tuli omaan kaupunkiinsa. 2 Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: "Poikani, ole turvallisella mielellä;

sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi". 3 Ja katso, kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja kosketti hänen muutamat kirjanoppineista sanoivat mielessään: "Jos tämä pilkkaa Jumalaa". 4 Mutta Jeesus ymmärsi heidän ajatuksensa ja sanoi: "Miksi te ajattelette pahaa sydämessänne? 5 Sillä kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi', vai sanoa: 'Nouse ja käy'? 6 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" -hän sanoi halvatulle-"nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi." 7 Ja hän nousi ja lähti kotiinsa. 8 Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut senkaltaisen vallan ihmisille. 9 Ja sieltä kulkiessaan ohii Jeesus näki miehen, jonka nimi oli Matteus, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua". Niin tämä nousi ja seurasi häntä. 10 Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, niin katso, tuli monta publikaania ja syntistä, ja he aterioivat Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. 11 Ja kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?" 12 Mutta kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. 13 Mutta menkää ja oppikaa, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria'. Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." 14 Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Me ja fariseukset paastoamme paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" 15 Niin Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi surra, niinkauan kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat. 16 Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä semmoinen täytetiilku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi. 17 Eikä nuorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät." 18 Kun hän tätä heille puhui, niin katso, eräs päämies tuli ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Minun tyttäreni kuoli juuri ikään, mutta tule ja pane kätesi hänen päällensä, niin hän virkoo eloon". 19 Niin Jeesus nousi ja seurasi häntä opetuslapsinensa. 20 Ja katso, nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja kosketti hänen vaippansa tupsua. 21 Sillä hän sanoi itsekseen: "Jos vain saan koskettaa hänen vaippaansa, niin minä tulen terveeksi". 22 Silloin Jeesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: "Tyttäreni, ole turvallisella mielellä; sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi". Ja sillä hetkellä nainen tuli terveeksi. 23 Ja kun Jeesus tuli päämiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja hälisevän väkijoukon, 24 sanoi hän: "Menkää pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu". Niin he nauroivat häntä. 25 Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä; ja tyttö nousi. 26 Ja sanoma tästä levisi koko siihen maahan. 27 Ja kun Jeesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa huutaen ja sanoen: "Daavidin poika, armahda meitä". 28 Ja hänen mentyänsä huoneeseen sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jeesus sanoi heille: "Uskotteko, että minä voin sen tehdä?" He sanoivat hänelle: "Uskomme, Herra". 29 Silloin hän kosketti heidän silmiänsä ja sanoi: "Tapahtukoon teille uskonne mukaan". 30 Ja heidän silmänsä aukenivat. Ja Jeesus varoitti heitä vakavasti sanoen: "Katsokaa, ettei kukaan saa tästä tietää". 31 Mutta he menivät pois ja levittivät sanomaa hänestä koko siihen maahan. 32 Ja katso, näiden lähdettyä tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, joka oli riivattu. 33 Ja kun riivaaja oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmetteli sanoen: "Tällaista ei ole Israelissa ikinä nähty". 34 Mutta fariseukset sanoivat: "Riivaajain päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia". 35 Ja Jeesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta. 36 Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun he olivat nääntyneet ja hyljätty niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. 37 Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. 38 Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa."

10 Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta. 2 Ja nämä ovat niiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen oli Simon, jota kutsuttiin Pietariksi, ja Andreas, hänen veljensä, sitten Jaakob Sebedeuksen poika, ja Johannes,

hänen veljensä, 3 Filippus ja Bartolomeus, Tuomas ja Matteus, publikaani, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus, lisänimeltä Tadeus, 4 Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, sama, joka hänet kavalsi. 5 Nämä kaksitoista Jeesus lähetti ja käski heitä sanoen: "Älköön tienne viekö pakanain luokse, älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin, 6 vaan menkää ennemmin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö. 7 Ja missä kuljette, saarnatkaa ja sanokaa: 'Taivasten valtakunta on tullut lähelle'. 8 Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa pitalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa. 9 Älkää varustako itsellenne kultaa, älkää hopeata älkääkä vaskea vyöhönne, 10 Älkää laukkaa matkalle, älkää kahta ihokasta, älkää kenkiä, älkääkä sauvaa; sillä työmies on ruokansa ansainnut. 11 Ja mihin kaupunkiin tai kylään te tulettekin, tiedustelkaa, kuka siellä on arvollinen, ja jääkää hänen luokseen, kunnes sieltä lähdette. 12 Ja tullessanne taloon tervehtikää sitä. 13 Ja jos talo on arvollinen, tulkoon sille teidän rauhanne; mutta jos se ei ole arvollinen, palatkoon teidän rauhanne teille takaisin. 14 Ja missä teitä ei oteta vastaan eikä teidän sanojanne kuulla, lähtekää pois siitä talosta tai siitä kaupungista ja pudistakaa tomu jaloistanne. 15 Totisesti minä sanon teille: Sodoman ja Gomorran maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sen kaupungin. 16 Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle; olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkyset. 17 Kavahtakaa ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin, ja synagoogissaan he teitä ruoskivat; 18 ja teidät viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille. 19 Mutta kun he vetävät teitä oikeuteen, älkää huolehtiko siitä, miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän on puhuminen. 20 Sillä ette te itse puhu, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä. 21 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät. 22 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu. 23 Ja kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen; sillä totisesti minä sanon teille: te ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupunkeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee. 24 Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi, eikä palvelija

parempi isäntäänsä. 25 Opetuslapselle riittää, että hänelle käy niinkuin hänen opettajalleen, ja palvelijalle, että hänelle käy niinkuin hänen isännälleen. Jos he perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmän hänen perhevakeeseen! 26 Älkää siis peljätkö heitä. Sillä ei ole mitään peitettyä, mitä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi. 27 Minkä minä sanon teille pimeässä, se puhukaa päivän valossa. Ja minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta. 28 Älkääkä peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua; vaan ennemmin peljätkää häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin. (Geenna g1067) 29 Eikö kahta varpusta myydä yhteen ropoon? Eikä yksikään niistä putoa maahan teidän Isänne sallimatta. 30 Ovatpa teidän pääenne hiuksetkin kaikki luetut. 31 Älkää siis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta. 32 Sentähden, jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa. 33 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa. 34 Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan. 35 Sillä minä olen tullut 'nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ja miniän anoppiansa vastaan; 36 ja ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuntalaisensa'. 37 Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; ja joka rakastaa poikaansa taikka tytärtänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; 38 ja joka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, se ei ole minulle sovelias. 39 Joka löytää elämänsä, kadottaa sen; ja joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen. 40 Joka ottaa tykönsä teidät, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa minut tykönsä, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt. 41 Joka profeetan ottaa tykönsä profeetan nimen tähden, saa profeetan palkan; ja joka vanhurskaan ottaa tykönsä vanhurskaan nimen tähden, saa vanhurskaan palkan. 42 Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä maljallisen kylmää vettä, hänen juodaksensa, opetuslapsen nimen tähden, totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille."

11 Ja kun Jeesus oli antanut kahdelletoista opetuslapselleen kaikki nämä käskyt, niin

hän lähti sieltä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa. 2 Mutta kun Johannes vankilassa ollessaan kuuli Kristuksen teot, lähetti hän opetuslapsiansa 3 sanomaan hänelle: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?" 4 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette: 5 sokeat saavat näkönsä, ja rammatt kävelevät, pitaliset puhdistuvat, ja kuurot kuulevat, ja kuolleet herätetään, ja köyhille julistetaan evankeliumia. 6 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun." 7 Kun he olivat menneet, rupesi Jeesus puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa? 8 Vai mitä lähditte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienopukuiset ovat kuningasten kartanoissa. 9 Vai mitä te lähditte? Profeettaako katsomaan? Totisesti, minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta. 10 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi'. 11 Totisesti minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja; mutta vähäisin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän. 12 Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti hyökätään taivasten valtakuntaa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen. 13 Sillä kaikki profeetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti; 14 ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elias, joka oli tuleva. 15 Jolla on korvat, se kuulkoon. 16 Mutta mihin minä vertaan tämän sukupolven? Se on lasten kaltainen, jotka istuvat toreilla ja huutavat toisilleen 17 sanoen: 'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeloineet; me veisasimme itkuvirsiä, ja te ette valittaneet'. 18 Sillä Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja he sanovat: 'Hänessä on riivaaja'. 19 Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja he sanovat: 'Katso syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!' Ja viisaus on oikeaksi näytetty teoissansa." 20 Sitten hän rupesi nuhtelevaan niitä kaupunkia, joissa useimmat hänen voimalliset tekonsa olivat tapahtuneet, siitä, etteivät ne olleet tehneet parannusta: 21 "Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet teissä, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa sitten olisivat säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen. 22 Mutta minä sanon teille: Tyyron ja Siidonin on

tuomiopäivänä oleva helpompi kuin teidän. 23 Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas. Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, olisivat tapahtuneet Sodomassa, niin se seisoi vielä tänäkin päivänä. (Hadēs g86) 24 Mutta minä sanon teille: Sodomaa maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sinun." 25 Siihen aikaan Jeesus johtui puhumaan sanoen: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväsiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille. 26 Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt. 27 Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne Poikaa kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa. 28 Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon. 29 Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. 30 Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä."

12 Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljavainioiden halki; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäpäitä ja syömään. 2 Mutta kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänelle: "Katso, sinun opetuslapsesi tekevät, mitä ei ole lupa tehdä sapattina". 3 Niin hän sanoi heille: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, 4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja kuinka he söivät näkyleivät, joita ei hänen eikä hänen seuralaistensa ollut lupa syödä, vaan ainoastaan pappien? 5 Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina pyhäkössä rikkovat sapatin ja ovat kuitenkin syyttömät? 6 Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on pyhäköä suurempi. 7 Mutta jos tietäisitte, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria', niin te ette tuomitsisi syyttömiä. 8 Sillä Ihmisen Poika on sapatin herra." 9 Ja hän lähti sieltä ja tuli heidän synagoogaansa. 10 Ja katso, siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. Niin he kysyivät häneltä sanoen: "Onko luvallista sapattina parantaa?" voidaksensa nostaa syytteen häntä vastaan. 11 Niin hän sanoi heille: "Kuka teistä on se mies, joka ei, jos hänen ainoa lampaansa putoaa sapattina kuoppaan, tartu siihen ja nosta sitä ylös? 12 Kuinka paljon

suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on lupa tehdä sapattina hyvää." 13 Sitten hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi!" Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi niinkuin toinenkin. 14 Niin fariseukset lähtivät ulos ja pitivät neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet. 15 Mutta kun Jeesus huomasi sen, väistyi hän sieltä pois. Ja monet seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki, 16 ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä julki; 17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: 18 "Katso, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, minun rakkaani, johon minun sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni häneen, ja hän on saattava oikeuden sanomaa pakanoilta. 19 Ei hän riitele eikä huuda, ei hänen ääntänsä kuule kukaan kaduilla. 20 Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta, kunnes hän saattaa oikeuden voittoon. 21 Ja hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa." 22 Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä, ja hän paransi hänet, niin että mykkä puhui ja näki. 23 Ja kaikki kansa hämmästyivät ja sanoivat: "Eiköhän tämä ole Daavidin poika?" 24 Mutta kun fariseukset sen kuulivat, sanoivat he: "Tämä ei aja riivaajia ulos kenenkään muun kuin Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla". 25 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä. 26 Jos nyt saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on riitautunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? 27 Ja jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Niinpä he tulevat olemaan teidän tuomarinne. 28 Mutta jos minä Jumalan Hengen voimalla ajan ulos riivaajia, niin on Jumalan valtakunta tullut teidän tykönnne. 29 Taikka kuinka voi kukaan tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaroitansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää? Vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa. 30 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan; ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa. 31 Sentähden minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anteeksi anneta. 32 Ja jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan

anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anneta, ei tässä maailmassa eikä tulevassa. (aiön g165) 33 Joko tehkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tai tehkää puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan. 34 Te kyykkäarmeitten sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun itse olette pahoja? Sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu. 35 Hyvä ihminen tuo hyvän runsaudesta esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahan runsaudesta esille pahaa. 36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä. 37 Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi." 38 Silloin muutamat kirjanoppineista ja fariseuksista vastasivat hänelle sanoen: "Opettaja, me tahdomme nähdä sinulta merkin". 39 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonaan merkki. 40 Sillä niinkuin Joonas oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on myös Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä. 41 Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas. 42 Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle tämän sukupolven kanssa ja tuleva sille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomo. 43 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autoita paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä. 44 Silloin se sanoo: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin'. Ja kun se tulee, tapaa se huoneen tyhjänä ja lakaistuna ja kaunistettuna. 45 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. Niin käy myös tälle pahalle sukupolvelle." 46 Hänen vielä puhuessaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisovat ulkona, tahtoen häntä puhutella. 47 Niin joku sanoi hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat sinua puhutella". 48 Mutta hän vastasi ja sanoi sille, joka sen hänelle ilmoitti: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?" 49 Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja

sanoi: "Katso, minun äitini ja veljeni! 50 Sillä jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

13 Sinä päivänä Jeesus lähti asunnostaan ja istui järven rannalle. 2 Ja hänen tykönsä kokoontui paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istuutui, ja kaikki kansa seisoi rannalla. 3 Ja hän puhui heille paljon vertauksilla ja sanoi: "Katso, kylväjä meni kylvämään. 4 Ja hänen kylväessään putosivat muutamat siemenet tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne. 5 Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljon maata, ja ne nousivat kohta oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata. 6 Mutta auringon noustua ne paahtuivat, ja kun niillä ei ollut juurta, niin ne kuivettuivat. 7 Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat ne. 8 Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä, mitkä kolmekymmentä jyvää. 9 Jolla on korvat, se kuulkoon." 10 Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: "Minkätähden sinä puhut heille vertauksilla?" 11 Hän vastasi ja sanoi: "Sentähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu. 12 Sillä sille, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on. 13 Sentähden minä puhun heille vertauksilla, että he näkevin silmin eivät näe ja kuulevin korvin eivät kuule, eivätkä ymmärrä. 14 Ja heissä käy toteen Esaiaan ennustus, joka sanoo: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkää ymmärtäkö, ja näkemällä nähkää, älkääkää käsittäkö. 15 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät he näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.' 16 Mutta autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat. 17 Sillä totisesti minä sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet. 18 Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä: 19 Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, niin tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, mikä kylvettiin tien oheen. 20 Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja

heti ottaa sen ilolla vastaan; 21 mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin hän heti lankeaa pois. 22 Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, on se, joka kuulee sanan, mutta tämän maailman huoli ja rikkauden viettelys tukahuttavat sanan, ja hän jää hedelmättömäksi. (aiön g165) 23 Mutta mikä hyvään maahan kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen ja myös tuottaa hedelmän ja tekee, mikä sata jyvää, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä." 24 Toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on verrattava mieheen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa. 25 Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli ja kylvi lustetta nisun sekaan ja meni pois. 26 Ja kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lustekin tuli näkyviin. 27 Niin perheenisännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen sitten on tullut lustetta?' 28 Hän sanoi heille: 'Sen on vihamies tehnyt'. Niin palvelijat sanoivat hänelle: 'Tahdotko, että menemme ja kokoamme sen?' 29 Mutta hän sanoi: 'En, ettette lustetta kootessanne nyhtäisi sen mukana nisuakin. 30 Antakaa molempain kasvaa yhdessä elonleikkuuseen asti; ja elonaikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaa ensin luste ja sitokaa se kimpuihin poltettavaksi, mutta nisu korjatkaa minun aittaani.'" 31 Vielä toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi peltoonsa. 32 Se on kaikista siemenistä pienin, mutta kun se on kasvanut, on se suurin vihanneskasveista ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille." 33 Taas toisen vertauksen hän puhui heille: "Taivasten valtakunta on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani". 34 Tämän kaiken Jeesus puhui kansalle vertauksilla, ja ilman vertausta hän ei puhunut heille mitään; 35 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo: "Minä avaan suuni vertauksiin, minä tuon ilmi sen, mikä on ollut salassa maailman perustamisesta asti". 36 Sitten hän laski luotaan kansanjoukot ja meni asuntoonsa. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Selitä meille vertaus pellon lusteesta". 37 Niin hän vastasi ja sanoi: "Hyvän siemenen kylväjä

on Ihmisen Poika. **38** Pelto on maailma; hyvä siemen ovat valtakunnan lapset, mutta lusteet ovat pahan lapset. **39** Vihamies, joka ne kylvi, on perkele; elon aika on maailman loppu, ja leikkuumiehet ovat enkelit. (aiōn g165) **40** Niinkuin lusteet kootaan ja tulella poltetaan, niin on tapahtuva maailman lopussa. (aiōn g165) **41** Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat pahennukseksi ja jotka tekevät laittomuutta, **42** ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys. **43** Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niinkuin aurinko. Jolla on korvat, se kuulkoon. **44** Taivasten valtakunta on peltoon kätkeyty aarteen kaltainen, jonka mies löysi ja kätki; ja siitä iloissaan hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen pellon. **45** Vielä taivasten valtakunta on kuin kauppias, joka etsi kalliita helmiä, **46** ja löydettyään yhden kallisarvoisen helmen hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen. **47** Vielä taivasten valtakunta on nuotan kaltainen, joka heitettiin mereen ja kokosi kaikkinaisia kaloja. **48** Ja kun se tuli täyteen, vetivät he sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat hyvät astioihin, mutta kelvottomat he viskasivat pois. **49** Näin on käyvä maailman lopussa; enkelit lähevät ja erottavat pahat vanhurskaista (aiōn g165) **50** ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys. **51** Oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?" He vastasivat hänelle: "Olemme". **52** Ja hän sanoi heille: "Niin on jokainen kirjanoppinut, joka on tullut taivasten valtakunnan opetuslapsiksi, perheenisännän kaltainen, joka tuo aarrekkammiostaan esille uutta ja vanhaa". **53** Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä vertaukset, lähti hän sieltä. **54** Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagoogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä hänellä on tämä viisautus ja nämä voimalliset teot? **55** Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja hänen veljensä Jaakob ja Joosef ja Simon ja Juudas? **56** Ja eivätkö hänen sisarensa ole kaikki meidän parissamme? Mistä sitten hänellä on tämä kaikki?" **57** Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja kodissaan". **58** Ja heidän epäuskonsa tähden hän ei tehnyt siellä monta voimallista tekoa.

14 Siihen aikaan neljännen ruuhinas Herodes kuuli maineen Jeesuksesta. **2** Ja hän sanoi palvelijoilleen: "Se on Johannes Kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat". **3** Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni ja sitonut hänet ja pannut vankeuteen veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden. **4** Sillä Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole lupa pitää häntä". **5** Ja Herodes olisi tahtonut tappaa Johanneksen, mutta pelkäsi kansaa, sillä he pitivät häntä profeettana. **6** Mutta kun Herodeksen syntymäpäivä tuli, tanssi Herodiaan tytär heidän edessään, ja se miellytti Herodesta; **7** sentähden hän valalla vannonen lupasi antaa hänelle, mitä ikinä hän anois. **8** Niin hän äitinsä yllätyksestä sanoi: "Anna tuoda minulle tänne lautasella Johannes Kastajan pää". **9** Silloin kuningas tuli murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän käski antaa sen. **10** Ja hän lähetti lyömään Johannekselta pään poikki vankilassa. **11** Ja hänen päänsä tuotiin lautasella ja annettiin työlle; ja tämä vei sen äidilleen. **12** Ja hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet; ja he menivät ja ilmoittivat asian Jeesukselle. **13** Kun Jeesus sen kuuli, lähti hän sieltä venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. Ja tämän kuultuaan kansa meni jalkaisin kaupungeista hänen jälkeensä. **14** Ja astuessaan maihin Jeesus näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, ja hän paransi heidän sairaansa. **15** Mutta kun ilta tuli, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja päivä on jo pitkälle kulunut; laske siis kansa luotasi, että he menisivät kyliin ostamaan itsellensä ruokaa". **16** Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei heidän tarvitse mennä pois; antakaa te heille syödä". **17** He sanoivat hänelle: "Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa". **18** Mutta hän sanoi: "Tuokaa ne tänne minulle". **19** Ja hän käski kansan asettua ruohikkoon, otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi, mursi ja antoi leivät opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle. **20** Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, kaksitoista täyttä vakallista. **21** Ja niitä, jotka aterioivat, oli noin viisituhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia. **22** Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle,

sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa. 23 Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksinäisyyteen, rukoilemaan. Ja kun ilta tuli, oli hän siellä yksinänsä. 24 Mutta venhe oli jo monen vakomitan päässä maasta, aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen. 25 Ja neljännellä yövartiolla Jeesus tuli heidän tykönsä kävellen järven päällä. 26 Kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän järven päällä, peljästyivät he ja sanoivat: "Se on aave", ja huusivat pelosta. 27 Mutta Jeesus puhutteli heitä kohta ja sanoi: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö". 28 Pietari vastasi hänelle ja sanoi: "Jos se olet sinä, Herra, niin käske minun tulla tykösi vettä myöten". 29 Hän sanoi: "Tule". Ja Pietari astui ulos venheestä ja käveli vetten päällä mennäkseen Jeesuksen tykö. 30 Mutta nähdessään, kuinka tuuli, hän peljästy ja rupesi vajoamaan ja huusi sanoen: "Herra, auta minua". 31 Niin Jeesus kohta ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: "Sinä vähäuskoinen, miksi epäilit?" 32 Ja kun he olivat astuneet venheeseen, asettui tuuli. 33 Niin venheessä-olijat kumarsivat häntä ja sanoivat: "Totisesti sinä olet Jumalan Poika". 34 Ja kuljettuaan yli he tulivat maihin Gennesaretiin. 35 Ja kun sen paikkakunnan miehet tunsivat hänet, lähettivät he sanan kaikkeen ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat. 36 Ja he pyysivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen vaippansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paranivat.

15 Silloin tuli fariseuksia ja kirjanoppineita

Jerusalemista Jeesuksen luo, ja he sanoivat:

2 "Miksi sinun opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäissääntöä? Sillä he eivät pese käsiään ruvetessaan aterialle." 3 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäissääntönne tähden? 4 Sillä Jumala on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman'. 5 Mutta te sanotte: Joka sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit ollut minulta saapa, on annettu uhrilahjaksi', sen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä eikä äitiänsä. 6 Ja niin te olette tehneet Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntönne tähden. 7 Te ulkokullatut, oikein teistä Esaias ennusti, sanoen: 8 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana, 9 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä:"

10 Ja hän kutsui kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa ja ymmärtäkää. 11 Ei saastuta ihmistä se, mikä menee suusta sisään; vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen." 12 Silloin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että fariseukset loukkaantuivat kuullessaan tuon puheen?" 13 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, on juurineen revittävä pois. 14 Älkää heistä välittäkö: he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea sokeaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeavat." 15 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Selitä meille tämä vertaus". 16 Mutta Jeesus sanoi: "Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä? 17 Ettekö käsitä, että kaikki, mikä käy suusta sisään, menee vatsaan ja ulostuu? 18 Mutta mikä käy suusta ulos, se tulee sydäimestä, ja se saastuttaa ihmisen. 19 Sillä sydäimestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet, varkaudet, väärät todistukset, jumalanpilkaamiset. 20 Nämä ihmisen saastuttavat; mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä." 21 Ja Jeesus lähti sieltä ja vetäytyi Tyyron ja Siidonin tienoille. 22 Ja katso, kanaanilainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda minua. Riivaaja vaivaa kauheasti minun tyttärentäni." 23 Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä sanoen: "Päästä hänet menemään, sillä hän huutaa meidän jälkeemme". 24 Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty muitten kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö". 25 Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntä ja sanoi: "Herra, auta minua". 26 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille". 27 Mutta vaimo sanoi: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin niitä muruja, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat". 28 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Oi vaimo, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot". Ja hänen tyttärensä oli siitä hetkestä terve. 29 Ja Jeesus lähti sieltä ja tuli Galilean järven rannalle; ja hän nousi vuorelle ja istui sinne. 30 Ja hänen tykönsä tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, raajarikkoja, sokeita, mykkiä ja paljon muita, ja laskivat heidät hänen jalkojensa juureen; ja hän paransi heidät, 31 niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveitä, rampojen

kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa. **32** Ja Jeesus kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi: "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tykönäni, eikä heillä ole mitään syötävää; enkä minä tahdo laskea heitä syömättä menemään, etteivät nääntyisi matkalla". **33** Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Mistä me saamme täällä erämaassa niin paljon leipää, että voimme ravita noin suuren kansanjoukon?" **34** Jeesus sanoi heille: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän, ja muutamia kalasia". **35** Niin hän käski kansan asettua maahan. **36** Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle. **37** Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän täyttä vasullista. **38** Ja niitä, jotka aterioivat, oli neljäentuhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia. **39** Ja laskettuaan kansan tykönsä hän astui venheeseen ja meni Magadanin alueelle.

16 Ja fariseukset ja saddukeukset tulivat hänen luoksensa ja kiusasivat häntä pyytäen häntä näyttämään heille merkin taivaasta. **2** Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Kun ilta tulee, sanotte te: 'Tulee selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa', **3** ja aamulla: 'Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä'. Taivaan muodon te osaatte arvioida, mutta aikain merkkejä ette osaa. **4** Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki." Ja hän jätti heidät ja meni pois. **5** Kun opetuslapset saapuivat toiselle rannalle, olivat he unhottaneet ottaa leipää mukaansa. **6** Ja Jeesus sanoi heille: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta". **7** Niin he puhuivat keskenään sanoen: "Emme ottaneet leipää mukaamme". **8** Mutta kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän: "Te vähäuskoiset, mitä puhutte keskenänne siitä, ettei teillä ole leipää mukanaan? **9** Ettekö vielä käsitä? Ja ettekö muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle ja kuinka monta vakallista otitte talteen, **10** ettekä niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka monta vasullista otitte talteen? **11** Kuinka te ette käsitä, etten minä puhunut teille leivästä? Vaan kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta." **12** Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt kavahtamaan leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.

13 Kun Jeesus tuli Filippuksen Kesarean tienoille, kysyi hän opetuslapsiltaan sanoen: "Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?" **14** Niin he sanoivat: "Muitamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista". **15** Hän sanoi heille: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" **16** Simon Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika". **17** Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. **18** Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita. (Hadēs 986) **19** Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa." **20** Silloin hän varoitti vakavasti opetuslapsiaan kenellekään sanomasta, että hän on Kristus. **21** Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että hänen piti menemän Jerusalemiin ja kärsimän paljon vanhimmilta ja ylipapeilta ja kirjanoppineilta ja tuleman tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös. **22** Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi nuhtelemaan häntä sanoen: "Jumala varjelkoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko". **23** Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahennukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten". **24** Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. **25** Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen. **26** Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi sielullensa vahingon? Taikka mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi? **27** Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan. **28** Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan."

17 Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen ja vei heidät korkealle vuorelle,

yksinäisyyteen. 2 Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään, ja hänen kasvonsa loistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi niinkuin valo. 3 Ja katso, heille ilmestyivät Mooses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa. 4 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Herra, meidän on tässä hyvä olla; jos tahdot, niin minä teen tähän kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Eliaalle yhden". 5 Hänen vielä puhuessaan, katso, heidät varjosi valoisa pilvi; ja katso, pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt; kuulkaa häntä". 6 Kun opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoilleen ja peljästyivät kovin. 7 Niin Jeesus tuli heidän tykönsä, koski heihin ja sanoi: "Nouskaa, älkääkä peljätkö". 8 Ja kun he nostivat silmänsä, eivät he nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen yksinään. 9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta Jeesus varoitti heitä sanoen: "Älkää kenellekään kertoko tätä näkyä, ennenkuin Ihmisen Poika on noussut kulleista". 10 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: "Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää tulla ensin?" 11 Jeesus vastasi ja sanoi: "Elias tosin tulee ja asettaa kaikki kohdalleen. 12 Mutta minä sanon teille, että Elias on jo tullut. Mutta he eivät tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle, mitä tahtoivat. Samoin myös Ihmisen Poika saa kärsiä heiltä." 13 Silloin opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes Kastajasta. 14 Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä muuan mies, polvistui hänen eteensä 15 ja sanoi: "Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin; usein hän kaatuu, milloin tuleen, milloin veteen. 16 Ja minä toin hänet sinun opetuslastesi tykö, mutta he eivät voineet häntä parantaa." 17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän kanssanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet tänne minun tyköni." 18 Ja Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti pojasta, ja poika oli siitä hetkestä terve. 19 Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen tykö erikseen ja sanoivat: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?" 20 Niin hän sanoi heille: "Teidän epäuskonne tähden; sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle vuorelle: 'Siirry täältä tuonne', ja se siirtyisi, eikä

mikään olisi teille mahdotonta". 22 Ja kun he yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jeesus heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, 23 ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös". Ja he tulivat kovin murheellisiksi. 24 Ja kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppeleveron kantajat Pietarin luo ja sanoivat: "Eikö teidän opettajanne maksa temppeveroa?" 25 Hän sanoi: "Maksaa". Ja kun hän tuli huoneeseen, kysyi Jeesus häneltä ensi sanaksi: "Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?" 26 Ja kun hän vastasi: "Vierailta", sanoi Jeesus hänelle: "Lapset ovat siis vapaat. 27 Mutta ettemme heitä loukkaisi, niin mene ja heitä onki järveen. Ota sitten ensiksi saamasi kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun puolestani ja omasta puolestasi."

18 Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?" 2 Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskellensä 3 ja sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ellette käännä ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. 4 Sentähden, joka nöyryy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa. 5 Ja joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut. 6 Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen. 7 Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee! 8 Mutta jos sinun kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä luotasi; parempi on sinulle, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat kädet tai molemmat jalat tallella, heitetään iankaikkiseen tuleen. (aiönios g166) 9 Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen. (Geenna g1067) 10 Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa. 12 Mitä arvellette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikä

hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää vuorille ja mene etsimään eksynnyttä? **13** Ja jos hän sen löytää, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyneet. **14** Niin ei myöskään teidän taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotukseen. **15** Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahdenkesken; jos hän sinua kuulee, niin olet voittanut veljesi. **16** Mutta jos hän ei sinua kuule, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, 'että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla'. **17** Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle, niinkuin olisi pakana ja publikaani. **18** Totisesti minä sanon teille: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa. **19** Vielä minä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä asiasta tahansa, että he sitä anovat, niin he saavat sen minun Isältäni, joka on taivaassa. **20** Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä." **21** Silloin Pietari meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Herra, kuinka monta kertaa minun on annettava anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Ihanko seitsemän kertaa?" **22** Jeesus vastasi hänelle: "Minä sanon sinulle: ei seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän. **23** Sentähden taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka vaati palvelijoitansa tiliä. **24** Ja kun hän rupesi tilintekoon, tuotiin hänen eteensä eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää. **25** Mutta kun tällä ei ollut, millä maksaa, niin hänen herransa määräsi myytäväksi hänet ja hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi. **26** Silloin palvelija lankesi maahan ja rukoili häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle kaikki'. **27** Niin herran kävi sääliksi sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi hänelle velan anteeksi. **28** Mutta mentyään ulos se palvelija tapasi erään kanssapalvelijoistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaria; ja hän tarttui häneen, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: 'Maksa, minkä olet velkaa'. **29** Niin hänen kanssapalvelijansa lankesi maahan

ja pyysi häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle'. **30** Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ja heitti hänet vankeuteen, kunnes hän maksaisi velkansa. **31** Kun nyt hänen kanssapalvelijansa näkivät, mitä tapahtui, tulivat he kovin murheellisiksi ja menivät ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä oli tapahtunut. **32** Silloin hänen herransa kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Sinä paha palvelija! Minä annoin sinulle anteeksi kaiken sen velan, koska sitä minulta pyysit; **33** eikä sinunkin olisi pitänyt armahtaa kanssapalvelijaasi, niinkuin minäkin sinua armahdin?' **34** Ja hänen herransa vihastui ja antoi hänet vanginvartijan käsiin, kunnes hän maksaisi kaiken, minkä oli hänelle velkaa. **35** Näin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, ellette anna kukin veljellenne sydämestänne anteeksi."

19 Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä puheet, lähti hän Galileasta ja kulki Jordanin tuota puolta Juudean alueelle. **2** Ja suuri kansan paljous seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä. **3** Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja he kiusasivat häntä sanoen: "Onko miehen lupa hyljätä vaimonsa mistä syystä tahansa?" **4** Hän vastasi ja sanoi: "Etekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa 'loi heidät mieheksi ja naiseksi' **5** ja sanoi: 'Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi'? **6** Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako." **7** He sanoivat hänelle: "Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänet?" **8** Hän sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden Mooses salli teidän hyljätä vaimonne, mutta alusta ei niin ollut. **9** Mutta minä sanon teille: joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden ja nai toisen, se tekee huorin; ja joka nai hyljätyn, se tekee huorin." **10** Opetuslapset sanoivat hänelle: "Jos miehen on näin laita vaimoonsa nähden, niin ei ole hyvä naida". **11** Mutta hän sanoi heille: "Ei tämä sana kaikkiin sovellu, vaan ainoastaan niihin, joille se on suotu. **12** Sillä on niitä, jotka syntymästään, äitinsä kohdusta saakka, ovat avioon kelpaamattomia, ja on niitä, jotka ihmiset ovat tehneet avioon kelpaamattomiksi, ja niitä, jotka taivasten valtakunnan tähden ovat tehneet itsensä avioon kelpaamattomiksi. Joka voi sen itseensä sovittaa, se sovittakoon." **13** Silloin tuotiin hänen tykönsä lapsia, että hän panisi kätensä heidän

päälleen ja rukoilisi; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. **14** Niin Jeesus sanoi: "Antakaa lasten olla, älkääkään estäkö heitä tulemasta minun tyköni, sillä senkaltaisten on taivasten valtakunta". **15** Ja hän pani kätensä heidän päälleen ja lähti sieltä pois. **16** Ja katso, eräs mies tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin iankaikkisen elämän?" (aiönios g166) **17** Niin hän sanoi hänelle: "Miksi kysyt minulta, mikä on hyvää? On ainoastaan yksi, joka on hyvä. Mutta jos tahdot päästä elämään sisälle, niin pidä käskyt." **18** Hän sanoi hänelle: "Mitkä?" Jeesus sanoi: "Nämä: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano vääriä todistusta', **19** 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'". **20** Nuorukainen sanoi hänelle: "Kaikkia niitä minä olen noudattanut; mitä minulta vielä puuttuu?" **21** Jeesus sanoi hänelle: "Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua". **22** Mutta kun nuorukainen kuuli tämän sanan, meni hän pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta. **23** Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Totisesti minä sanon teille: rikkaan on vaikea päästä taivasten valtakuntaan. **24** Ja vielä minä sanon teille: helpompi on kameliin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan." **25** Kun opetuslapset sen kuulivat, hämmästyivät he kovin ja sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?" **26** Niin Jeesus katsoi heihin ja sanoi heille: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista". **27** Silloin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua; mitä me siitä saamme?" **28** Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa. **29** Ja jokainen, joka on luopunut taloista tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai lapsista tai pelloista minun nimeni tähden, on saava monin verroin takaisin ja perivä iankaikkisen elämän. (aiönios g166) **30** Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja monet viimeiset ensimmäisiksi."

20 Sillä taivasten valtakunta on perheenisännän kaltainen, joka varhain aamulla lähti ulos

palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa. **2** Ja kun hän oli sopinut työmiesten kanssa denarista päivältä, lähetti hän heidät viinitarhaansa. **3** Ja hän lähti ulos kolmannen hetken vaiheilla ja näki toisia seisomassa torilla joutilaina; **4** ja hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen minä annan teille'. **5** Niin he menivät. Taas hän lähti ulos kuudennen ja yhdeksännen hetken vaiheilla ja teki samoin. **6** Ja kun hän lähti ulos yhdennentoista hetken vaiheilla, tapasi hän vielä toisia siellä seisomassa; ja hän sanoi heille: 'Miksi seisotte täällä kaiken päivää joutilaina?' **7** He sanoivat hänelle: 'Kun ei kukaan ole meitä palkannut'. Hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani'. **8** Mutta kun ilta tuli, sanoi viinitarhan herra tilansa hoitajalle: 'Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeisistä alkaen ensimmäisiin asti'. **9** Kun nyt tulivat ne, jotka olivat saapuneet yhdennentoista hetken vaiheilla, saivat he kukin denarin. **10** Ja kun ensimmäiset tulivat, luulivat he saavansa enemmän; mutta hekin saivat kukin denarin. **11** Kun he sen saivat, napisivat he perheen isäntää vastaan **12** ja sanoivat: 'Nämä viimeiset ovat tehneet työtä vain yhden hetken, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen'. **13** Niin hän vastasi erälle heistä ja sanoi: 'Ystävänä, en minä tee sinulle vääräyttä; etkö sopinut minun kanssani denarista? **14** Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa saman verran kuin sinullekin. **15** Enkö saa tehdä omallani, mitä tahdon? Vai onko silmäsi nurja sentähden, että minä olen hyvä?' **16** Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi." **17** Ja kun Jeesus lähti kulkemaan ylös Jerusalemiin, otti hän ne kaksitoista erilleen ja sanoi matkalla heille: **18** "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan **19** ja antavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös". **20** Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen hänen tykönsä ja kumarsi häntä, aikoen anoa häneltä jotakin. **21** Niin hän sanoi vaimolle: "Mitä tahdot?" Tämä sanoi hänelle: "Sano, että nämä minun kaksi poikaani saavat istua, toinen sinun oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi, sinun valtakunnassasi". **22** Mutta Jeesus vastasi ja sanoi: "Te ette tiedä,

mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä olen juova?" He sanoivat hänelle: "Voimme". **23** Hän sanoi heille: "Minun maljani te tosin juotte, mutta minun oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille minun Isäni on sen valmistanut". **24** Kun ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he näihin kahteen veljekseen. **25** Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina niitä hallitsevat, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. **26** Näin älköön olko teillä keskenänne, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne, **27** ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne; **28** niinkuin ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä." **29** Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä suuri kansan paljous. **30** Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun he kuulivat, että Jeesus kulki ohitse, huusivat he sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä". **31** Niin kansa nuhteli heitä saadakseen heidät vaikenemaan; mutta he huusivat sitä enemmän sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä". **32** Silloin Jeesus seisahtui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?" **33** He sanoivat hänelle: "Herra, että meidän silmämme aukenisivat". **34** Niin Jeesuksen tuli heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiänsä, ja kohta he saivat näkönsä ja seurasivat häntä.

21 Ja kun he lähestyivät Jerusalemia ja saapuivat Beetfageen, Öljymäelle, silloin Jeesus lähetti kaksi opetuslasta **2** ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessänne, niin te kohta löydätte aasintamman sidottuna ja varsan sen kanssa; päästäkää ne ja tuokaa minulle. **3** Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin vastatkaa: 'Herra tarvitsee niitä'; ja kohta hän lähettää ne." **4** Mutta tämä tapahtui, että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo: **5** "Sanokaa tytär Siionille: 'Katso, sinun kuninkaasi tulee sinulle hiljaisena ja ratsastaen aasilla, ikeenalaisen aasin varsalla.'" **6** Niin opetuslapset menivät ja tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käskenyt, **7** ja toivat aasintamman varsoineen ja panivat niiden selkään vaatteensa, ja hän istuutui niiden päälle. **8** Ja suurin osa kansasta levitti vaatteensa tielle,

ja toiset karsivat oksia puista ja hajottivat tielle. **9** Ja kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään ja jotka seurasivat, huusivat sanoen: "Hoosianna Daavidin pojalle! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen. Hoosianna korkeuksissa!" **10** Ja kun hän tuli Jerusalemiin, joutui koko kaupunki liikkeelle ja sanoi: "Kuka tämä on?" **11** Niin kansa sanoi: "Tämä on se profeetta, Jeesus, Galilean Nasaretista". **12** Ja Jeesus meni pyhäkköön; ja hän ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaih tajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet. **13** Ja hän sanoi heille: "Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi', mutta te teette siitä ryövärien luolan." **14** Ja hänen tykönsä pyhäkössä tuli sokeita ja rampoja, ja hän paransi heidät. **15** Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, joita hän teki, ja lapset, jotka huusivat pyhäkössä ja sanoivat: "Hoosianna Daavidin pojalle", niin he närkästyivät **16** ja sanoivat hänelle: "Kuuletko, mitä nämä sanovat?" Niin Jeesus sanoi heille: "Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: 'Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?'" **17** Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä. **18** Kun hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, oli hänen nälkä. **19** Ja nähdessään tien vieressä viikunapuun hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin pelkkiä lehtiä; ja hän sanoi sille: "Älköön sinusta ikinä enää hedelmää kasvako". Ja kohta viikunapuu kuivettui. (aiön g165) **20** Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: "Kuinka viikunapuu niin äkisti kuivettui?" **21** Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä sitä, mikä viikunapuussa tapahtui, vaan vieläpä, jos sanoisitte tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', niin se tapahtuisi. **22** Ja kaiken, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, te saatte." **23** Ja kun hän oli mennyt pyhäkköön, tulivat hänen opettaessaan ylipapit ja kansan vanhimmat hänen luoksensa ja sanoivat: "Millä vallalla sinä näitä teet? Ja kuka sinulle on antanut tämän vallan?" **24** Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen; jos te minulle siihen vastaatte, niin minäkin sanon teille, millä vallalla minä näitä teen. **25** Mistä Johanneksen kaste oli? Taivaastako vai ihmisistä?" Niin he neuvottelivat keskenänsä

sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo meille: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?' 26 Mutta jos sanomme: 'Ihmisistä', niin meidän täytyy peljätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana." 27 Ja he vastasivat Jeesukselle ja sanoivat: "Emme tiedä". Niin hänkin sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen. 28 Mutta miten teistä on? Miehellä oli kaksi poikaa; ja hän meni ensimmäisen luo ja sanoi: 'Poikani, mene tänään tekemään työtä minun viinitarhaan'. 29 Tämä vastasi ja sanoi: 'En tahdo'; mutta jäljestäpäin hän katui ja meni. 30 Niin hän meni toisen luo ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi ja sanoi: 'Minä menen, herra', mutta ei mennytkään. 31 Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?" He sanoivat: "Ensimmäinen". Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: publikaanit ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan. 32 Sillä Johannes tuli teidän tyköenne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä; ja vaikka te sen näitte, ette jäljestäpäinkään katuneet, niin että olisitte häntä uskoneet. 33 Kuulkaa toinen vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille. 34 Ja kun hedelmän aika lähestyi, lähetti hän palvelijoihinsa viinitarhurien luokse perimään hänelle tulevat hedelmät. 35 Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa; minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät. 36 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin. 37 Mutta viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: 'Minun poikaani he kavahtavat'. 38 Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin me saamme hänen perintönsä'. 39 Ja he ottivat hänet kiinni ja heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat. 40 Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?" 41 He sanoivat hänelle: "Nuo pahat hän pahoin tuhoaa ja vuokraa viinitarhan toisille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät ajallansa". 42 Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme?' 43 Sentähden minä sanon teille:

Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä. 44 Ja joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa." 45 Kun ylipapit ja fariseukset kuuluivat nämä hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän puhui heistä. 46 Ja he olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa, koska se piti häntä profeettana.

22 Ja Jeesus rupesi taas puhumaan heille vertauksilla ja sanoi: 2 "Taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka laittoi häät pojallensa. 3 Ja hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä eivät tahtoneet tulla. 4 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita lausuen: 'Sanokaa kutsutuille: Katso, minä olen valmistanut ateriani, minun härkäni ja syöttilääni ovat teurastetut, ja kaikki on valmiina; tulkaa häihin'. 5 Mutta he eivät siitä välittäneet, vaan menivät pois, mikä pellolleen, mikä kaupoilleen; 6 ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät pahoin ja tappoivat. 7 Mutta kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa. 8 Sitten hän sanoi palvelijoihinsa: 'Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia. 9 Menkää siis teiden risteyskiin ja kutsukaa häihin, keitä tapaatte.' 10 Ja palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, keitä vain tapasivat, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita. 11 Mutta kun kuningas meni katsomaan pöytävieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu häävaatteisiin. 12 Ja hän sanoi hänelle: 'Ystävä, kuinka sinä olet tullut tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän jäi sanattomaksi. 13 Silloin kuningas sanoi palvelijoille: 'Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkää hänet ulos pimeyteen'. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys. 14 Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut." 15 Silloin fariseukset menivät ja neuvottelivat, kuinka saisivat hänet sanoissa solmituksi. 16 Ja he lähettivät hänen luoksensa opetuslapsensa herodilaisten kanssa sanomaan: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet toinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa, kenestäkään välittämättä, sillä sinä et katso henkilöön. 17 Sano siis meille: miten arvelet? Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei?" 18 Mutta Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa ja sanoi: "Miksi kiusaatte minua, te ulkokullatut? 19 Näyttäkää

minulle veroraha." Niin he toivat hänelle denarin. 20 Hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?" 21 He vastasivat: "Keisarin". Silloin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on". 22 Kun he sen kuulivat, ihmettelivät he ja jättivät hänet ja menivät pois. 23 Sinä päivänä tuli hänen luoksensa saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä 24 sanoen: "Opettaja, Mooses on sanonut: 'Jos joku kuolee lapsetonna, niin hänen veljensä naikoon hänen vaimonsa ja herättäköön siemenen veljelleen'. 25 Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli; ja koska hänellä ei ollut jälkeläistä, jätti hän vaimonsa veljelleen. 26 Niin myös toinen ja kolmas, ja samoin kaikki seitsemän. 27 Viimeiseksi kaikista kuoli vaimo. 28 Kenen vaimo noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa on oleva? Sillä kaikkien vaimona hän on ollut." 29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Te eksytte, koska te ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa. 30 Sillä ylösnousemuksessa ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaassa. 31 Mutta mitä kuolleitten ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille, sanoen: 32 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisäksi Jumala ja Jaakobin Jumala'? Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien." 33 Ja sen kuullessaan kansa hämmästyí hänen oppiansa. 34 Mutta kun fariseukset kuulivat, että hän oli tukkinut saddukeuksilta suun, kokoontuivat he yhteen; 35 ja eräs heistä, joka oli lainoppinut, kysyi häneltä kiusaten: 36 "Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?" 37 Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi'. 38 Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. 39 Toinen, tämän vertainen, on: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'. 40 Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat." 41 Ja fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä 42 sanoen: "Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika hän on?" He sanoivat hänelle: "Daavidin". 43 Hän sanoi heille: "Kuinka sitten Daavid Hengessä kutsuu häntä Herraksi, sanoen: 44 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle'. 45 Jos siis Daavid kutsuu häntä Herraksi, kuinka hän on hänen

poikansa?" 46 Ja kukaan ei voinut vastata hänelle sanaakaan; eikä siitä päivästä lähtien yksikään enää rohjennut kysyä häneltä mitään.

23 Silloin Jeesus puhui kansalle ja opetuslapsilleen 2 sanoen: "Mooseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja fariseukset. 3 Sentähden, kaikki, mitä he sanovat teille, se tehkää ja pitäkää; mutta heidän tekojensa mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat, mutta eivät tee. 4 He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse he eivät tahdo niitä sormellaankaan liikuttaa. 5 Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset heitä katselisivat. He tekevät raamatunlausekotelonsa leveiksi ja vaippansa tupsut suuriksi 6 ja rakastavat ensimmäistä sijaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagoogissa, 7 ja tahtovat mielellään, että heitä tervehditään toreilla, ja että ihmiset kutsuvat heitä nimellä 'rabbi'. 8 Mutta te älkää antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, ja te olette kaikki veljiä. 9 Ja isäksenne älkää kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaassa. 10 Älkääkää antako kutsua itseänne mestareiksi, sillä yksi on teidän mestarinne, Kristus. 11 Vaan joka teistä on suurin, se olkoon teidän palvelijanne. 12 Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan; ja joka itsensä alentaa, se ylennetään. 13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse te ette mene sisälle, ettekä salli meneväisten sisälle mennä. 15 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te kierrätte meret ja mantereet tehdäkseen yhden käännynnäisen; ja kun joku on siksi tullut, niin teette hänestä helvetin lapsen, kahta vertaa pahemman, kuin te itse olette! (Geenna g1067) 16 Voi teitä, te sokeat taluttajat, jotka sanotte: 'Jos joku vannoo tempppelin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo tempppelin kullan kautta, niin hän on valaansa sidottu!' 17 Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kultako vai temppele, joka kultan pyhittää? 18 Ja: 'Jos joku vannoo alttarin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo sen päällä olevan uhrilahjan kautta, niin hän on valaansa sidottu'. 19 Te sokeat! Kumpi on suurempi, uhrilahjako vai alttari, joka uhrilahjan pyhittää? 20 Sentähden, joka vannoo alttarin kautta, vannoo sen kautta ja kaiken kautta, mitä sen päällä

on. 21 Ja joka vannoo temppelin kautta, vannoo sen kautta ja hänen kauttansa, joka siinä asuu. 22 Ja joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sillä istuu. 23 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte sikseen sen, mikä laissa on tärkeintä: oikeuden ja laupeuden ja uskollisuuden! Näitä tulisi noudattaa, eikä noitakaan sikseen jättää. 24 Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte hytysen, mutta nielette kamelin! 25 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja hillittömyyttä! 26 Sinä sokea fariseus, puhdistat ensin maljan sisus, että sen ulkopuolikin tulisi puhtaaksi! 27 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te olette valkeiksi kalkittujen hautojen kaltaisia: ulkoa ne kyllä näyttävät kauniilta, mutta ovat sisältä täynnä kuolleitten luita ja kaikkea saastaa! 28 Samoin tekin ulkoa kyllä näytätte ihmisten silmissä huruskailta, mutta sisältä te olette täynnä ulkokultaisuutta ja laittomuutta. 29 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te rakennatte profeettain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautakammioita, 30 ja sanotte: 'Jos me olisimme eläneet isäimme päivinä, emme olisi olleet osallisia heidän kanssaan profeettain vereen!' 31 Niin te siis todistatte itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoivat profeetat. 32 Täyttäkää siis te isäinne mitta. 33 Te käärmeet, te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te pääsisitte helvetin tuomiota pakoon? (Geenna g1067) 34 Sentähden, katso, minä lähetän teidän tykönnne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Muutamat heistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia heistä te ruoskutte synagoogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin; 35 että teidän päällenne tulisi kaikki se vanhurskas veri, joka maan päällä on vuodatettu vanhurskaan Aabelin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan, vereen asti, jonka te tapoitte temppelin ja alttarin välillä. 36 Totisesti minä sanon teille: tämä kaikki on tuleva tämän sukupolven päälle. 37 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet. 38 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljätäksi'. 39 Sillä minä sanon teille: tästedes te

ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen'."

24 Ja Jeesus lähti ulos pyhäköstä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä näyttämään hänelle pyhäkön rakennuksia. 2 Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti minä sanon teille: tähän ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta." 3 Ja kun hän istui Öljymäellä, tulivat opetuslapset erikseen hänen tykönsä ja sanoivat: "Sano meille: milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?" (aiön g165) 4 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. 5 Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta. 6 Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa, ettette peljästy. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei ole vielä loppu. 7 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin. 8 Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua. 9 Silloin teidät annetaan vaivaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden. 10 Ja silloin monet lankeavat pois, ja he antavat toisensa alttiiksi ja vihaavat toinen toistaan. 11 Ja monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta. 12 Ja sentähden, että laittomuus pääsee valtaan, kylmenee useimpien rakkaus. 13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu. 14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu. 15 Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa-joka tämän lukee, se tarkatkoon- 16 silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille; 17 joka on katolla, älköön astuko alas noutamaan, mitä hänen huoneessansa on, 18 ja joka on pellolla, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa. 19 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! 20 Mutta rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sapattina. 21 Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä milloinkaan tule. 22 Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään. 23 Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso,

täällä on Kristus', tahi: 'Tuolla', niin älkää uskoko. 24 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin. 25 Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut. 26 Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tahi: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää uskoko. 27 Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus. 28 Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat. 29 Mutta kohta niiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaitten voimat järkkyvät. 30 Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella. 31 Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin. 32 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja lehdet punkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä. 33 Samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä. 34 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki nämä tapahtuvat. 35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa. 36 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin. 37 Sillä niinkuin oli Nooan päivinä, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva. 38 Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiiin, 39 eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva. 40 Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään. 41 Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään. 42 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee. 43 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi taloonsa murtauduttavan. 44 Sentähden olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee. 45 Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen palvelija, jonka hänen herransa on asettanut pitämään

huolta palvelusväestään, antamaan heille ruokaa ajallansa? 46 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän! 47 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi. 48 Mutta jos paha palvelija sanoo sydämessään: 'Minun herrani viipyy', 49 ja rupeaa lyömään kanssapalvelijoitaan ja syö ja juo juopuneiden kanssa, 50 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa, 51 ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin ulkokullatuille. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

25 "Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lampunsa ja lähtivät ylkää vastaan. 2 Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi ymmärtäväistä. 3 Tyhmat ottivat lampunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa. 4 Mutta ymmärtäväiset ottivat öljyä astioihinsa ynnä lampunsa. 5 Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat. 6 Mutta yösydännä kuului huuto: 'Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.' 7 Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laitoivat lampunsa kuntoon. 8 Ja tyhmat sanoivat ymmärtäville: 'Antakaa meille öljyä, sillä meidän lampumme sammuvat.' 9 Mutta ymmärtäväiset vastasivat ja sanoivat: 'Emme voi, se ei riitä meille ja teille. Menkää ennemmin myyjäin luo ostamaan itsellenne.' 10 Mutta heidän lähdettyään ostamaan ylkä tuli; ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin. 11 Ja myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: 'Herra, Herra, avaa meille!' 12 Mutta hän vastasi ja sanoi: 'Totisesti minä sanon teille: minä en tunne teitä.' 13 Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä. 14 Sillä tapahtuu, niinkuin tapahtui, kun mies matkusti muille maille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa; 15 yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille. 16 Se, joka oli saanut viisi leiviskää, meni kohta ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi leiviskää. 17 Samoin kaksi leiviskää saanut voitti toiset kaksi. 18 Mutta yhden leiviskän saanut meni pois ja kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan. 19 Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijain herra palasi ja ryhtyi tiilintekoon heidän kanssansa. 20 Silloin tuli se, joka oli saanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää

ja sanoi: 'Herra, viisi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset viisi leiviskää minä olen voittanut'. 21 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.' 22 Myös se, joka oli saanut kaksi leiviskää, tuli ja sanoi: 'Herra, kaksi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset kaksi leiviskää minä olen voittanut'. 23 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.' 24 Sitten myös se, joka oli saanut yhden leiviskän, tuli ja sanoi: 'Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, missä et ole eloa viskannut'. 25 Ja peloissani minä menin ja kätkin sinun leiviskäsi maahan; katso, tässä on omasi.' 26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: 'Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, missä en ole viskannut'. 27 Sinun olisi siis pitänyt jättää minun rahani rahanvaihtajille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen. 28 Ottakaa sentähden leiviskä häneltä pois ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää. 29 Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on. 30 Ja heittäkää tuo kelvoton palvelija ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.' 31 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle. 32 Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niinkuin paimen erottaa lampaat vuohista. 33 Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle. 34 Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: 'Tulkaa, minun Isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti. 35 Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle juoda; minä olin outo, ja te otitte minut huoneeseenne; 36 minä olin alaston, ja te vaatetitte minut; minä sairastin, ja te kävitte minua katsomassa; minä olin vankeudessa, ja te tulitte minun tyköni.' 37 Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä ja ruokimme sinua, tai janoisena ja

annoimme sinulle juoda?' 38 Ja milloin me näimme sinut outona ja otimme sinut huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinut?' 39 Ja milloin me näimme sinun sairastavan tai olevan vankeudessa ja tulimme sinun tykösi?' 40 Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: 'Totisesti minä sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle'. 41 Sitten hän myös sanoo vasemmalla puolellaan oleville: 'Menkää pois minun tyköäni, te kirodot, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä. (aiōnios g166) 42 Sillä minun oli nälkä, ja te ette antaneet minulle syödä; minun oli jano, ja te ette antaneet minulle juoda; 43 minä olin outo, ja te ette ottaneet minua huoneeseenne; minä olin alaston, ja te ette vaatettaneet minua; sairaana ja vankeudessa, ja te ette käyneet minua katsomassa.' 44 Silloin hekin vastaavat sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä tai janoisena tai outona tai alastonna tai sairaana tai vankeudessa, emmekä sinua palvelleet?' 45 Silloin hän vastaa heille ja sanoo: 'Totisesti minä sanon teille: kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle'. 46 Ja nämä menevät pois iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään." (aiōnios g166)

26 Ja kun Jeesus oli lopettanut kaikki nämä puheet, sanoi hän opetuslapsillensa: 2 "Te tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen; silloin Ihmisen Poika annetaan ristinnaulittavaksi". 3 Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas nimisen ylimmäisen papin palatsiin 4 ja neuvottelivat, kuinka ottaisivat Jeesuksen kiinni kavaluudella ja tappaisivat hänet. 5 Mutta he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa". 6 Kun Jeesus oli Betaniassa pitalisen Simonin asunnossa, 7 tuli hänen luoksensa nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä kallisarvoista voidetta, minkä hän vuodatti Jeesuksen päähän hänen ollessaan aterialla. 8 Mutta sen nähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat: "Mitä varten tämä haaskaus? 9 Olisihan sen voinut myydä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille." 10 Kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän heille: "Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle. 11 Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. 12

Sillä kun hän valoi tämän voiteen minun ruumiilleni, hajotetaan'. 32 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan." 33 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu". 34 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät". 35 Pietari sanoi hänelle: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä". Samoin sanoivat myös kaikki muut opetuslapset. 36 Sitten Jeesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiselle maatilalle; ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Istukaa tässä, sillä aikaa kuin minä menen ja rukoilen tuolla". 37 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja tulla tuskaan. 38 Silloin hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa minun kanssani". 39 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen: "Isäni, jos mahdollista on, niin menkään minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä". 40 Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani! 41 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko." 42 Taas hän meni pois toisen kerran ja rukoili sanoen: "Isäni, jos tämä malja ei voi mennä minun ohitseni, minun sitä juomattani, niin tapahtukoon sinun tahtosi". 43 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi. 44 Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat uudestaan. 45 Sitten hän tuli opetuslasten tykö ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Katso, hetki on lähellä, ja Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. 46 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se on lähellä, joka minut kavaltaa." 47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli Juudas, yksi niistä kahdestatoista, ja hänen kanssaan lukuisa joukko ylipappien ja kansan vanhinten luota miekat ja seipäät käsissä. 48 Ja se, joka hänet kavalsi, oli antanut heille merkin sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni". 49 Ja kohta hän meni Jeesuksen luo ja sanoi: "Terve, rabbi!" ja antoi hänelle suuta. 50 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ystäväni, mitä varten sinä tänne tulit?" Silloin he tulivat Jeesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni. 51

Ja katso, eräs niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan. **52** Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat. **53** Vai luuletko, etten voisi rukoilla Isääni, niin että hän lähettäisi heti minulle enemmän kuin kaksitoista legionaa enkeleitä? **54** Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?" **55** Sillä hetkellä Jeesus sanoi joukolle: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan. Joka päivä minä olen istunut pyhäkössä opettamassa, ettekä ole ottaneet minua kiinni. **56** Mutta tämä kaikki on tapahtunut, että profeettain kirjoitukset kävisivät toteen." Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat. **57** Mutta Jeesuksen kiinnioittajat veivät hänet ylimmäisen papin, Kaifaan, eteen, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet. **58** Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin esipihaan asti; ja hän meni sinne ja istui palvelijain joukkoon nähdäkseen, kuinka lopulta kävisi. **59** Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet, **60** mutta eivät löytäneet, vaikka monta väärää todistajaa oli tullut esille. Mutta vihdoin tuli kaksi, **61** ja he sanoivat: "Tämä on sanonut: 'Minä voin hajottaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakentaa.'" **62** Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle: "Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?" **63** Mutta Jeesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika". **64** Jeesus sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä." **65** Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkaamisensa. **66** Miten teistä on?" He vastasivat sanoen: "Hän on vikapää kuolemaan". **67** Silloin he sylkivät häntä silmille ja löivät häntä nyrkillä kasvoihin; ja toiset sivalsivat häntä poskelle **68** ja sanoivat: "Profetoi meille, Kristus, kuka se on, joka sinua löi". **69** Mutta Pietari istui ulkopuolella esipihassa.

Ja hänen luoksensa tuli muuan palvelijatar ja sanoi: "Sinäkin olit Jeesuksen, galilealaisen, seurassa". **70** Mutta hän kielsi kaikkien kuullen ja sanoi: "En ymmärrä, mitä sanot". **71** Ja kun hän oli mennyt ulos portille, näki hänet toinen nainen ja sanoi sielläoleville: "Tämäkin oli Jeesuksen, Nasaretilaisen, seurassa". **72** Ja taas hän kielsi valalla vanhoen: "En tunne sitä miestä". **73** Vähän sen jälkeen tulivat ne, jotka siinä seisovivat, ja sanoivat Pietarille: "Totisesti, sinä myös olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut". **74** Silloin hän rupesi sadattelemaan ja vannomaan: "En tunne sitä miestä". Ja samassa lauloi kukko. **75** Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut: "Ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät". Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 Mutta aamun koittaessa kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvoa Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet; **2** ja he sitoivat hänet ja veivät pois ja antoivat hänet maaherran, Pilatuksen, käsiin. **3** Kun Juudas, hänen kavaltajansa, näki, että hänet oli tuomittu, silloin hän katui ja toi takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille **4** ja sanoi: "Minä tein synnin, kun kavalsin viattoman veren". Mutta he sanoivat: "Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi." **5** Ja hän viskasi hopearahat temppeleihin, lähti sieltä, meni pois ja hirttäytyi. **6** Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: "Ei ole luvallista panna näitä temppeleihin, koska ne ovat veren hinta". **7** Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi. **8** Sentähden sitä peltoa vielä tänäkin päivänä kutsutaan Veripelloksi. **9** Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo: "Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta miehestä, jonka he olivat israelilaisten puolesta arvioineet, **10** ja antoivat ne savenalajan pellostaan, niinkuin Herra oli minun kauttani käsenyt". **11** Mutta Jeesus seiso i maaherran edessä. Ja maaherra kysyi häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Niin Jeesus sanoi: "Sinäpä sen sanot". **12** Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei hän mitään vastannut. **13** Silloin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö kuule, kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?" **14** Mutta hän ei vastannut yhteenkään hänen kysymykseensä, niin että maaherra suuresti ihmetteli. **15** Oli tapana, että maaherra juhlan aikana päästi kansalle yhden

vangin irti, kenenkä he tahtoivat. 16 Ja heillä oli silloin kuuluisa vanki, jota sanottiin Barabbaaksi. 17 Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille: "Kummanko tahdotte, että minä teille päästän, Barabbaanko vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?" 18 Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä. 19 Mutta kun hän istui tuomarinistuimella, lähetti hänen vaimonsa hänelle sanan: "Älä puutu siihen vanhurskaaseen mieheen, sillä minä olen tänä yönä unessa paljon kärsinyt hänen tähtensä". 20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta surmauttamaan Jeesuksen. 21 Ja maaherra puhui heille ja sanoi: "Kummanko näistä kahdesta tahdotte, että minä teille päästän?" Niin he sanoivat: "Barabbaan". 22 Pilatus sanoi heille: "Mitä minun sitten on tehtävä Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He sanoivat kaikki: "Ristiinnaulittakoon!" 23 Niin maaherra sanoi: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin sanoen: "Ristiinnaulittakoon!" 24 Ja kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut, vaan että meteli yhä yltyi, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan nähden ja sanoi: "Viaton olen minä tämän miehen vereen. Katsokaa itse eteenne." 25 Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle". 26 Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi. 27 Silloin maaherran sotamiehet veivät Jeesuksen mukanaan palatsiin ja keräsivät hänen ympärilleen koko sotilasjoukon. 28 Ja he riisuiivat hänet ja panivat hänen päällensä tulipunaisen vaipan. 29 ja väänivät orjantappuroista kruunun, panivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä, polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas!" 30 Ja he sylkivät häntä, ottivat ruovon ja löivät häntä päähän. 31 Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuiivat he häneltä vaipan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät hänet pois ristiinnaulittavaksi. 32 Ja matkalla he tapasivat kyreneläisen miehen, jonka nimi oli Simon. Hänet he pakottivat kantamaan hänen ristiänsä. 33 Ja tultuaan paikalle, jota sanotaan Golgataksi-se on: pääkallon paikaksi- 34 he tarjosivat hänelle juotavaksi katkeralla nesteellä sekoitettua viiniä; mutta maistettuaan hän ei tahtonut sitä juoda. 35 Ja kun he olivat hänet ristiinnaulinneet, jakoivat he

keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpa. 36 Sitten he istuutuivat ja vartioivat häntä siellä. 37 Ja he olivat panneet hänen päänsä yläpuolelle hänen syynsä julki, näin kirjoitettuna: "Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas". 38 Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssansa kaksi ryöväriä, toinen oikealle ja toinen vasemmalle puolelle. 39 Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä, nyökyttivät päätänsä 40 ja sanoivat: "Sinä, joka hajotat maahan temppelein ja kolmessa päivässä sen rakennat, auta itseäsi, jos olet Jumalan Poika, ja astu alas ristiltä". 41 Samoin ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat pilkkasivat häntä ja sanoivat: 42 "Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen. 43 Hän on luottanut Jumalaan; vapahtakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mielistynyt; sillä hän on sanonut: 'Minä olen Jumalan Poika.'" 44 Ja samalla tavalla herjasivat häntä ryöväritkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa. 45 Mutta kuudennesta hetkestä alkaen tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen. 46 Ja yhdeksännen hetken vaiheilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? 47 Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Hän huutaa Eliasta". 48 Ja kohta muuan heistä juoksi ja otti sienen, täytti sen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda. 49 Mutta muut sanoivat: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias häntä pelastamaan". 50 Niin Jeesus taas huusi suurella äänellä ja antoi henkensä. 51 Ja katso, temppelein esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat, 52 ja haudat aukenivat, ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös. 53 Ja he lähtivät haudoistaan ja tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monelle. 54 Mutta kun sadanpäimies ja ne, jotka hänen kanssaan vartioitsivat Jeesusta, näkivät maanjäristyksen ja mitä muuta tapahtui, peljästyivät he suuresti ja sanoivat: "Totisesti tämä oli Jumalan Poika". 55 Ja siellä oli monta naista, jotka olivat Galileasta seuranneet Jeesusta ja palvelleet häntä; he seisoivat taampana katselemassa. 56 Heidän joukossaan oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Joosefin äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti. 57 Mutta illan tultua saapui rikas mies, Arimatiasta

kotoisin, nimeltä Joosef, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi. 58 Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa sen hänelle. 59 Ja Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen 60 ja pani sen uuteen hautakammioonsa, jonka oli hakkautanut kallioon. Ja hän vieritti suuren kiven hautakammion ovelle ja lähti pois. 61 Ja siellä olivat Maria Magdaleena ja toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa. 62 Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo 63 ja sanoivat: "Herra, me muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: 'Kolmen päivän kuluttua minä nousen ylös'. 64 Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: 'Hän nousi kuolleista', ja niin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen." 65 Niin Pilatus sanoi heille: "Tuossa on vartijaväkeä, menkää, vartioikaa niin hyvin kuin taidatte". 66 Niin he menivät ja turvasivat haudan lukitsemalla kiven sinetillä ja asettamalla vartijat.

28 Ja kun sapatti oli päättynyt ja viikon ensimmäisen päivän aamu koitti, tulivat Maria Magdaleena ja se toinen Maria katsomaan hautaa. 2 Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven pois ja istui sille. 3 Hän oli näöltään niinkuin salama, ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi. 4 Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi. 5 Mutta enkeli puhutteli naisia ja sanoi heille: "Älkää te peljätkö; sillä minä tiedän teidän etsivän Jeesusta, joka oli ristiinnaulittu. 6 Ei hän ole täällä, sillä hän on noussut ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaa, katsokaa paikkaa, jossa hän on maannut. 7 Ja menkää kiiruusti ja sanokaa hänen opetuslapsillensa, että hän on noussut kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä. Katso, minä olen sen teille sanonut." 8 Ja he menivät kiiruusti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat viemään sanaa hänen opetuslapsillensa. 9 Mutta katso, Jeesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Terve teille!" Ja he menivät hänen tykönsä, syleilivät hänen jalkojaan ja kumartaen rukoilivat häntä. 10 Silloin Jeesus sanoi heille: "Älkää peljätkö; menkää ja viekää sana minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minut nähdä". 11 Mutta heidän mennessään,

katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki, mitä oli tapahtunut. 12 Ja nämä kokoontuivat vanhinten kanssa ja pitivät neuvoa ja antoivat sotamiehille runsaat rahat 13 ja sanoivat: "Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja veivät hänet varkain meidän nukkuessamme. 14 Ja jos tämä tulee maaherran korviin, niin me lepytämme hänet ja toimitamme niin, että saatte olla huoletta." 15 Niin he ottivat rahat ja tekivät, niinkuin heitä oli neuvottu. Ja tätä puhetta on levitetty juutalaisten kesken, ja sitä kerrotaan vielä tänäkin päivänä. 16 Ja ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jeesus oli käskenyt heidän mennä. 17 Ja kun he näkivät hänet, niin he kumartaen rukoilivat häntä, mutta muutamat epäilivät. 18 Ja Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. 19 Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen 20 ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti." (aiōn g165)

Markuksen

1 Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku. **2** Niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan kirjassa: "Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava sinun tiesi". **3** "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi'", **4** niin Johannes Kastaja saarnasi erämaassa parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi. **5** Ja koko Juudean maa ja kaikki jerusalemilaiset vaelsivat hänen tykönsä, ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä. **6** Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö; ja hän söi heinäsiirkkoja ja metsähunajaa. **7** Ja hän saarnasi sanoen: "Minun jälkeeni tulee minua väkevämpi, jonka kengänpaulaa minä en ole kelvollinen maahan kumartuneena päästämään. **8** Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä." **9** Ja niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa. **10** Ja heti, vedestä noustessaan, hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niinkuin kyyhkysen laskeutuvan häneen. **11** Ja taivaista tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt". **12** Kohta sen jälkeen Henki ajoi hänet erämaahan. **13** Ja hän oli erämaassa neljäkymmentä päivää, ja saatana kiusasi häntä, ja hän oli petojen seassa; ja enkelit tekivät hänelle palvelusta. **14** Mutta sittenkuin Johannes oli pantu vankeuteen, meni Jeesus Galileaan ja saarnasi Jumalan evankeliumia **15** ja sanoi: "Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää parannus ja uskoka evankeliumi". **16** Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki Simonin ja Andreaan, Simonin veljen, heittävän verkkoa järveen; sillä he olivat kalastajia. **17** Ja Jeesus sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia". **18** Kohta he jättivät verkot ja seurasivat häntä. **19** Ja käytyään siitä vähän eteenpäin hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, heidätkin venheessä, laittamassa verkkojaan kuntoon. **20** Ja kohta hän kutsui heidät; ja he jättivät isänsä, Sebedeuksen, palkkalaisineen venheeseen ja lähtivät seuraamaan häntä. **21** Ja he saapuivat Kapernaumiin; ja hän meni

kohta sapattina synagoogaan ja opetti. **22** Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin kirjanoppineet. **23** Ja heidän synagoogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki; ja se huusi **24** sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä." **25** Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä". **26** Ja saastainen henki kouristi häntä ja lähti hänestä huutaen suurella äänellä. **27** Ja he hämmästyivät kaikki, niin että kyselivät toisiltaan sanoen: "Mitä tämä on? Uusi, voimallinen oppi! Hän käskee saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat häntä." **28** Ja hänen maineensa levisi kohta koko ympäristöön, kaikkialle Galileaan. **29** Ja tultuaan ulos synagoogasta he menivät kohta Simonin ja Andreaan taloon Jaakobin ja Johanneksen kanssa. **30** Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he puhuivat hänestä Jeesukselle. **31** Ja hän meni hänen luoksensa ja nosti hänet ylös, tarttuen hänen käteensä; ja kuume lähti hänestä, ja hän palveli heitä. **32** Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairaat ja riivatut, **33** ja koko kaupunki oli koolla oven edessä. **34** Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajia hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet. **35** Ja varhain aamulla, kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän rukoili. **36** Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät hänen jälkeensä; **37** ja löydettyään hänet he sanoivat hänelle: "Kaikki etsivät sinua". **38** Ja hän sanoi heille: "Menkäämme muualle, läheisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten minä olen tullut". **39** Ja hän meni ja saarnasi heidän synagoogissaan koko Galileassa ja ajoi ulos riivaajat. **40** Ja hänen tykönsä tuli pitalinen mies, rukoili häntä, polvistui ja sanoi hänelle: "Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa". **41** Niin Jeesuksen kävi häntä sääliksi, ja ojentaen kätensä hän kosketti häntä ja sanoi hänelle: "Minä tahdon; puhdistu". **42** Ja kohta pitali lähti hänestä, ja hän puhdistui. **43** Ja varoittaen häntä ankarasti hän laski hänet heti menemään **44** ja sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään mitään, vaan mene ja näytä itsesi

papille ja uhraa puhdistumisestasi se, minkä Mooses on säättänyt, todistukseksi heille". **45** Mutta mentyään pois tämä rupesi laajalti julistamaan ja asiasta tietoa levittämään, niin ettei Jeesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkeihin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autoissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

2 Ja muutamien päivien perästä hän taas meni Kapernaumiin; ja kun kuultiin hänen olevan kotona, **2** kokoontui paljon väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän puhui heille sanaa. **3** Ja he tulivat tuoden hänen tykönsä halvattua, jota kantamassa oli neljä miestä. **4** Ja kun he väentungokselta eivät päässeet häntä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he katon siltä kohdalta, missä hän oli, ja kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi. **5** Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: "Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi". **6** Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämessään: **7** "Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa Jumalaa. Kuka voi antaa syntejä anteeksi paitsi Jumala yksin?" **8** Ja heti Jeesus tunsu hengessänsä, että he mielessään niin ajattelivat, ja sanoi heille: "Miksi ajattelette sellaista sydämessänne? **9** Kumpi on helpompaa, sanoako halvattulle: 'Sinun syntisi annetaan anteeksi', vai sanoa: 'Nouse, ota vuoteesi ja käy?' **10** Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" -hän sanoi halvattulle- **11** "minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi." **12** Silloin hän nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Tämänkaltaista emme ole ikinä nähneet". **13** Ja taas hän lähti pois ja kulki järven rantaan. Ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä. **14** Ja ohi kulkiessaan hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua". Niin tämä nousi ja seurasi häntä. **15** Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, aterioi myös monta publikaania ja syntistä Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon häntä seuraamassa. **16** Kun fariseusten kirjanoppineet näkivät, että hän söi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Publikaanien ja syntistenkö kanssa hän syö?" **17** Sen kuullessaan Jeesus sanoi heille:

"Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." **18** Ja Johanneksen opetuslapset ja fariseukset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin hänelle: "Johanneksen opetuslapset ja fariseusten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" **19** Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi paastota silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he voi paastota. **20** Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat. **21** Ei kukaan ompele vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan; muutoin uusi täydetilkku repii palasen vanhasta vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi. **22** Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin viini pakahuttaa leilit, ja viini menee hukkaan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin." **23** Ja tapahtui, että hän sapattina kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiessaan katkomaan tähkäpäitä. **24** Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Katso, miksi he tekevät sapattina sitä, mikä ei ole luvallista?" **25** Hän sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä, **26** kuinka hän meni Jumalan huoneeseen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja söi näkyleivät, joita ei ollut lupa syödä muiden kuin pappien, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat?" **27** Ja hän sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. **28** Niin Ihmisen Poika siis on sapattinkin herra."

3 Ja hän meni taas synagoogaan, ja siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. **2** Ja voidakseen nostaa syytteen häntä vastaan he pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän miehen sapattina. **3** Niin hän sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse ja astu esille". **4** Ja hän sanoi heille: "Kumpiko on luvallista sapattina: hyvääkö tehdä vai paha, pelastaako henki vai tappaa se?" Mutta he olivat vaiti. **5** Silloin hän katsahtaen ympärilleen loi vihassa silmänsä heihin, murheellisena heidän sydämensä paatumuksesta, ja sanoi sille miehelle: "Ojenna kätesi". Ja hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi. **6** Ja fariseukset lähtivät ulos ja pitivät kohta herodilaisten kanssa

neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet. 7 Mutta Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle, ja häntä seurasi suuri joukko kansaa Galileasta. Ja Juudeasta 8 ja Jerusalemita ja Idumeasta ja Jordanin tuolta puolen ja Tyyron ja Siidonin ympäristöltä tuli paljon kansaa hänen tykönsä, kun he kuulivat, kuinka suuria tekoja hän teki. 9 Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että hänelle oli pidettävä venhe varalla väentungoksen tähden, etteivät he ahdistaisi häntä; 10 sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskettaaksensa häntä. 11 Ja kun saastaiset henget näkivät hänet, lankesivat he maahan hänen eteensä ja huusivat sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika". 12 Ja hän varoitti ankarasti heitä saattamasta häntä julki. 13 Ja hän nousi vuorelle ja kutsui tykönsä ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen tykönsä. 14 Niin hän asetti kaksitoista olemaan kanssansa ja lähettääksensä heidät saarnaamaan, 15 ja heillä oli oleva valta ajaa ulos riivaajia. 16 Ja nämä kaksitoista hän asetti: Pietarin-tämän nimen hän antoi Simonille-17 ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, joille hän antoi nimen Boanerges, se on: ukkosenjylinän pojat, 18 ja Andreaan ja Filippuksen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Kananeuksen 19 ja Juudas Iskariotin, saman, joka hänet kavalsi. 20 Ja hän tuli kotiin. Ja taas kokoontui kansaa, niin etteivät he päässeet syömäänkään. 21 Kun hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ottamaan häntä huostaansa; sillä he sanoivat: "Hän on poissa suunniltaan". 22 Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemita, sanoivat: "Hänessä on Beelsebul", ja: "Riivaajien päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia". 23 Niin hän kutsui heidät luoksensa ja sanoi heille vertauksilla: "Kuinka saatana voi ajaa ulos saatanan? 24 Ja jos jokin valtakunta riitautuu itsensä kanssa, ei se valtakunta voi pysyä pystyssä. 25 Ja jos jokin talo riitautuu itsensä kanssa, ei se talo voi pysyä pystyssä. 26 Ja jos saatana nousee itseänsä vastaan ja riitautuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä, vaan hänen loppunsa on tullut. 27 Eihän kukaan voi tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaraansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää; vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa. 28 Totisesti minä sanon teille: kaikki synnit annetaan

ihmisten lapsille anteeksi, pilkkaamisetkin, kuinka paljon pilkannevatkin; 29 mutta joka pilkkaa Pyhää Henkeä, se ei saa ikinä anteeksi, vaan on vikapää iankaikkiseen syntiin." (aiön g165, aiönios g166) 30 Sillä he sanoivat: "Hänessä on saastainen henki". 31 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisautuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen luoksensa kutsumaan häntä. 32 Ja kansanjoukko istui hänen ympärillään, ja he sanoivat hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljesi tuolla ulkona kysyvät sinua". 33 Hän vastasi heille ja sanoi: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?" 34 Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: "Katso, minun äitini ja veljeni! 35 Sillä joka tekee Jumalan tahdon, se on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

4 Ja hän rupesi taas opettamaan järven rannalla. Ja hänen luoksensa kokoontui hyvin paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istui siinä järvellä, ja kaikki kansa oli maalla järven rannalla. 2 Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla ja sanoi heille opettaessaan: 3 "Kuulkaa! Katso, kylväjä lähti kylvämään. 4 Ja hänen kylväessään osa putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät sen. 5 Ja osa putosi kallioperälle, jossa sillä ei ollut paljon maata, ja se nousi kohta oraalle, kun sillä ei ollut syvää maata. 6 Mutta auringon noustua se paahtui, ja kun sillä ei ollut juurta, niin se kuivettui. 7 Ja osa putosi orjantappuroihin; ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat sen, eikä se tehnyt hedelmää. 8 Ja osa putosi hyvään maahan; ja se nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadon ja kantoi kolmeenkymmeneen ja kuuteenkymmeneen ja sataan jyvään asti." 9 Ja hän sanoi: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon". 10 Ja kun hän oli jäänyt yksin, niin ne, jotka olivat hänen ympärillään, ynnä ne kaksitoista kysyivät häneltä näitä vertauksia. 11 Niin hän sanoi heille: "Teille on annettu Jumalan valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa, 12 että he näkemällä näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulemalla kuulisivat, eivätkä ymmärtäisi, niin etteivät kääntyisi ja saisi anteeksi". 13 Ja hän sanoi heille: "Ette käsitä tätä vertausta; kuinka sitten voitte ymmärtää kaikki muut vertaukset? 14 Kylväjä kylvää sanan. 15 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, joihin sana kylvetään, mutta kun he sen kuulevat, niin saatana heti tulee ja ottaa pois heihin kylvetyin sanan. 16 Ja

mitkä kallioperälle kylvettiin, ovat niinkään ne, jotka, kun kuulevat sanan, heti ottavat sen ilolla vastaan, 17 mutta heillä ei ole juurta itsessään, vaan he kestävät ainoastaan jonkun aikaa; kun sitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin he kohta lankeavat pois. 18 Ja toisia ovat orjantappuroihin kylvetyt; nämä ovat ne, jotka kuulevat sanan, 19 mutta maailman huolet ja rikkauden viettelys ja muut himot pääsevät valtaan ja tukahuttavat sanan, ja se jää hedelmättömäksi. (aiön g165) 20 Ja mitkä hyvään maahan kylvettiin, ovat ne, jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan ja kantavat hedelmän, mikä kolmikymmen-, mikä kuusikymmen-, mikä satakertaisen." 21 Ja hän sanoi heille: "Eihän lampputa oteta esiin, pantavaksi vakan alle tai vuoteen alle? Eiköhän lampunjalkeaan pantavaksi? 22 Sillä ei mikään ole salattuna muuta varten, kuin että se tulisi ilmi, eikä kätkeytynä muuta varten, kuin tullakseen julki. 23 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulokoon." 24 Ja hän sanoi heille: "Ottakaa vaari siitä, mitä kuulette; millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan, vieläpä teille lisätäänkin. 25 Sillä sille jolla on, sille annetaan; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on." 26 Ja hän sanoi: "Niin on Jumalan valtakunta, kuin jos mies kylvää siemenen maahan; 27 ja hän nukkuu, ja hän nousee, öin ja päivin; ja siemen orastaa ja kasvaa, hän ei itse tiedä, miten. 28 Sillä itsestään maa tuottaa viljan: ensin korren, sitten tähkän, sitten täyden jyvän tähkään. 29 Mutta kun hedelmä on kypsynyt, lähettää hän kohta sinne sirpin, sillä elon aika on käsissä." 30 Ja hän sanoi: "Mihin vertaamme Jumalan valtakunnan, eli mitä vertausta siitä käytämme? 31 Se on niinkuin sinapinsiemen, joka, kun se kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä; 32 mutta kun se on kylvetty, niin se nousee ja tulee suurimmaksi kaikista vihanneskasveista ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut voivat tehdä pesänsä sen varjoon." 33 Monilla tämänkaltaisilla vertauksilla hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he kykenivät kuulemaan; 34 ja ilman vertausta hän ei puhunut heille. Mutta opetuslapsillensa hän selitti kaikki, kun he olivat yksikseen. 35 Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle rannalle". 36 Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mukaansa, niinkuin hän venheessä oli; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan. 37 Ja nousi kova

myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheeseen, niin että venhe jo täyttyi. 38 Ja itse hän oli peräkeulassa ja nukkui nojaten päänaluseen. Ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: "Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?" 39 Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: "Vaikene, ole hiljaa". Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven. 40 Ja hän sanoi heille: "Miksi olette niin pelkureita? Kuinka teillä ei ole uskoa?" 41 Ja suuri pelko valtasi heidät, ja he sanoivat toisillensa: "Kuka onkaan tämä, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?"

5 Ja he tulivat toiselle puolelle järveä gerasalaisten alueelle. 2 Ja kohta kun hän lähti venheestä, tuli häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa. 3 Hän asusti haudoissa, eikä kukaan enää voinut häntä kahleillakaan sitoa; 4 sillä hän oli monta kertaa ollut sidottuna jalkanuoriin ja kahleisiin, mutta oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyennyt häntä hillitsemään. 5 Ja hän oleskeli aina, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorilla, huutaen ja runnellen itseään kivillä. 6 Kun hän kaukaa näki Jeesuksen, juoksi hän ja kumartui maahan hänen eteensä 7 ja huutaen suurella äänellä sanoi: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua." 8 Sillä hän oli sanomaisillaan sille: "Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki". 9 Ja Jeesus kysyi siltä: "Mikä on nimesi?" Niin se sanoi hänelle: "Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta". 10 Ja se pyysi pyytämällä häntä, ettei hän lähettäisi niitä pois siitä seudusta. 11 Niin siellä oli lähellä vuotta suuri sikalauma laiumella. 12 Ja ne pyysivät häntä sanoen: "Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin". 13 Ja hän antoi niille luvan. Niin saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen; ja ne hukkuivat järveen. 14 Ja niiden paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut. 15 Ja he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun, jossa legio oli ollut, istuvan puettuna ja täydessä ymmärryksessään; ja he peljästyivät. 16 Näille kertoivat näkijät, mitä oli tapahtunut riivatulle ja kuinka sikojen oli käynyt. 17 Ja he alkoivat pyytää häntä poistumaan heidän alueeltaan. 18 Ja hänen

astuessaan venheeseen se riivattuna ollut pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. **19** Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, kuinka suuria tekoja Herra on sinulle tehnyt ja kuinka hän on sinua armahtanut". **20** Niin hän lähti ja rupesi Dekapolin alueella julistamaan, kuinka suuria tekoja Jeesus oli hänelle tehnyt; ja kaikki ihmettelivät. **21** Kun Jeesus oli venheellä kulkenut takaisin toiselle puolelle, kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja hän oli järven rannalla. **22** Niin tuli muuan synagoogan esimies, nimeltä Jairus, ja lankesi hänet nähdessään hänen jalkojensa juureen, **23** pyysi häntä hartaasti ja sanoi: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan; tule ja pane kätesi hänen päällensä, että hän tulisi terveeksi ja jäisi eloon". **24** Niin hän lähti hänen kanssansa. Ja häntä seurasi suuri kansan paljous, ja he tunkeutuivat hänen ympärilleen. **25** Ja siellä oli nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta **26** ja paljon kärsinyt monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua, pikemminkin käyden huonommaksi. **27** Tämä oli kuullut Jeesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippaansa; **28** sillä hän sanoi: "Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi". **29** Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsu ruumiissansa, että oli parantunut vaivastaan. **30** Ja heti kun Jeesus itessään tunsu, että voimaa oli hänestä lähtenyt, kääntyi hän väkijoukossa ja sanoi: "Kuka koski minun vaatteisiini?" **31** Niin hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Sinä näet kansanjoukon tungeskelevan ympärilläsi ja sanot: 'Kuka minuun koski?'" **32** Mutta hän katseli ympärilleen nähdäkseen, kuka sen oli tehnyt. **33** Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden. **34** Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhaan ja ole terve vaivastasi." **35** Hänen vielä puhuessaan tultiin synagoogan esimiehen kotoa sanomaan: "Tyttäresi kuoli; miksi enää opettajaa vaivaat?" **36** Mutta Jeesus ei ottanut kuullakseen, mitä puhuttiin, vaan sanoi synagoogan esimiehelle: "Älä pelkää, usko ainoastaan". **37** Ja hän ei sallinut kenenkään muun seurata mukaan kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen. **38** Ja

he tulivat synagoogan esimiehen taloon; ja hän näki hälisevän joukon ja ääneensä itkeviä ja vaikeroivia. **39** Ja käydessään sisään hän sanoi heille: "Mitä te hälisette ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu." **40** Niin he nauroivat häntä. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja meni sisälle sinne, missä lapsi makasi. **41** Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talita kuum!" Se on käännettynä: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse. **42** Ja heti tyttö nousi ja käveli. Sillä hän oli kaksitoistavuotias. Ja he joutuivat suuren hämmästyksen valtaan. **43** Ja hän kielsi ankarasti heitä antamasta kenellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää.

6 Ja hän lähti sieltä ja meni kotikaupunkiinsa, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. **2** Ja kun tuli sapatti, rupesi hän opettamaan synagoogassa; ja häntä kuullessaan monet hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä tällä on kaikki tämä, ja mikä on se viisauts, joka on hänelle annettu? Ja mitä senkaltaiset voimalliset teot, jotka tapahtuvat hänen kätensä kautta? **3** Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Jooseen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän parissamme?" Ja he loukkaantuivat häneen. **4** Niin Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kodissaan". **5** Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimallista tekoa, paitsi että paransi joitakuuta sairaita panemalla kätensä heidän päälleen. **6** Ja hän ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäristössä, kulkien kylästä kylään, ja opetti. **7** Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisia henkiä vastaan. **8** Ja hän sääti heille, etteivät saaneet ottaa matkalle muuta kuin ainoastaan sauvan; ei leipää, ei laukkua, ei rahaa vyöhönsä. **9** He saivat kuitenkin sitoa paula-anturat jalkaansa; "mutta älkää pukeko kahta ihokasta yllyenne". **10** Ja hän sanoi heille: "Missä tulette taloon, jääkää siihen, kunnes lähdette pois siltä paikkakunnalta. **11** Ja missä paikassa teitä ei oteta vastaan eikä teitä kuulla, sieltä menkää pois ja pudistakaa tomu jalkojenne alta, todistukseksi heille." **12** Niin he lähtivät ja saarnasivat, että oli tehtävä parannus. **13** Ja he ajoivat ulos monta riivaajaa ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät.

14 Ja kuningas Herodes sai kuulla hänestä, sillä hänen nimensä oli tullut tunnetuksi, ja ihmiset sanoivat: "Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat". 15 Mutta toiset sanoivat: "Se on Elias"; toiset taas sanoivat: "Se on profeetta, niinkuin joku muukin profeetoista". 16 Mutta kun Herodes sen kuuli, sanoi hän: "Johannes, jonka minä mestautin, on noussut kuolleista". 17 Sillä hän, Herodes, oli lähettänyt ottamaan kiinni Johannesen, sitonut ja pannut hänet vankeuteen veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden. Sillä Herodes oli nainut hänet, 18 ja Johannes oli sanonut Herodekselle: "Sinun ei ole lupa pitää veljesi vaimoa". 19 Ja Herodias piti vihaa häntä vastaan ja tahtoi tappaa hänet, mutta ei voinut. 20 Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä. Ja kun hän kuunteli häntä, tuli hän epäroivälle mielelle monesta asiasta; ja hän kuunteli häntä mielellään. 21 Niin tuli sopiva päivä, kun Herodes syntymäpäivänään piti pitoja ylimyksilleen ja sotapäälliköille ja Galilean ensimmäisille miehille. 22 Ja Herodiaan tytär tuli sisälle ja tanssi, ja se miellytti Herodesta ja hänen pöytävieraitaan. Niin kuningas sanoi tytlle: "Ano minulta, mitä ikinä tahdot, niin minä annan sinulle". 23 Ja hän vannoi tytlle: "Mitä ikinä minulta anot, sen minä annan sinulle, vaikka puolet valtakuntaani". 24 Niin hän meni ulos ja sanoi äidillleen: "Mitä minä anon?" Tämä sanoi: "Johannes Kastajan päätä". 25 Ja hän meni kohta kiiruusti sisälle kuninkaan luo, pyysi ja sanoi: "Minä tahdon, että nyt heti annat minulle lautasella Johannes Kastajan pään". 26 Silloin kuningas tuli hyvin murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän ei tahtonut hyljätä hänen pyyntöään. 27 Ja kohta kuningas lähetti henkivartijan ja käski tuoda Johannesen pään. 28 Niin vartija meni ja löi häneltä pään poikki vankilassa ja toi hänen päänsä lautasella ja antoi sen tytlle, ja tyttö antoi sen äidillensä. 29 Kun hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa ja panivat sen hautaan. 30 Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen tykö ja kertoivat hänelle kaikki, mitä olivat tehneet ja mitä olivat opettaneet. 31 Niin hän sanoi heille: "Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levähtäkää vähän". Sillä tulijoita ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei ollut aikaa syödäkään. 32 Ja he lähtivät venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. 33 Ja he näkivät heidän lähtevän, ja monet saivat siitä tiedon ja riensivät sinne jalkaisin kaikista kaupungeista ja saapuivat ennen heitä. 34 Ja astuessaan maihin hän näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, koska he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja hän rupesi opettamaan heille moninaisia. 35 Ja kun päivä jo oli pitkälle kulunut, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja aika on jo myöhäinen; 36 laske heidät luotasi, että he menisivät ympäristöllä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itsellensä syötävää". 37 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Antakaa te heille syödä". Niin he sanoivat hänelle: "Lähdemmekö ostamaan leipää kahdellasadalla denarilla antaaksemme heille syödä?" 38 Mutta hän sanoi heille: "Montako leipää teillä on? Menkää katsomaan." Otettuaan siitä selvän he sanoivat: "Viisi, ja kaksi kalaa". 39 Niin hän määräsi heille, että kaikkien oli asetettava ruokakunnittain vihantaan ruohikkoon. 40 Ja he laskeutuivat ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisikymmentä. 41 Ja hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ja mursi leivät ja antoi ne opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi; myöskin ne kaksi kalaa hän jakoi kaikille. 42 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. 43 Sitten he keräsivät palaset, kaksitoista täyttäkä vakkalista, ja tähteet kaloista. 44 Ja niitä, jotka olivat syöneet näitä leipiä, oli viisituhatta miestä. 45 Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, Beetsaidaan, sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa. 46 Ja sanottuaan heille jäähyväiset hän meni pois vuorelle rukoilemaan. 47 Ja kun ilta tuli, oli venhe keskellä järveä, ja hän oli yksinään maalla. 48 Ja kun hän näki heidän soutaessaan olevan hädässä, sillä tuuli oli heille vastainen, tuli hän neljännen yövartion vaiheilla heidän luoksensa kävellen järven päällä ja aikoi kulkea heidän ohitsensa. 49 Mutta nähdessään hänen kävelevän järven päällä he luulivat häntä aaveeksi ja rupesivat huutamaan; 50 sillä kaikki näkivät hänet ja peljästyivät. Mutta heti hän puhutteli heitä ja sanoi heille: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö". 51 Ja hän astui venheeseen heidän tykönsä, ja tuuli asettui. Niin he hämmästyivät ylen suuresti sydämessään. 52 Sillä he eivät olleet noista leivistäkään päässeet ymmärrykseen, vaan

heidän sydämensä oli paatunut. 53 Ja kuljettuaan yli toiselle rannalle he tulivat Gennesaretiin ja laskivat maihin. 54 Ja heidän noustessaan venheestä kansa heti tunsivat hänet; 55 ja he riensivät kiertämään koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kantamaan sairaita sinne, missä kuulivat hänen olevan. 56 Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että he saisivat koskea edes hänen vaippansa tupsuun. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi.

7 Ja fariseukset ja muutamat kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemissa, kokoontuivat hänen luoksensa. 2 Ja he näkivät, että muutamat hänen opetuslapsistaan söivät leipää epäpuhtailla, se on pesemättömillä, käsillä. 3 Sillä eivät fariseukset eivätkä ketkään juutalaiset syö, ennenkuin ovat tarkoin pesseet kätensä, noudattaen vanhinten perinnäissääntöä, 4 ja torilta tultuaan he eivät syö, ennenkuin ovat itseään vedellä vihmoneet; ja paljon muuta on, mitä he ovat ottaneet noudattaakseen, niinkuin maljain ja kiviastiain ja vaskiastiain pesemisiä. 5 Niin fariseukset ja kirjanoppineet kysyivät häneltä: "Miksi sinun opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäissääntöön mukaan, vaan syövät leipää epäpuhtailla käsillä?" 6 Mutta hän sanoi heille: "Oikein Esaias on ennustanut teistä, ulkokullatuista, niinkuin kirjoitettu on: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; 7 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä'. 8 Te hylkääte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöä." 9 Ja hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne. 10 Sillä Mooses on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman'. 11 Mutta te sanotte, että jos ihminen sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit saava minulta hyväksesi, on korban' -se on uhrilahja-- 12 ja niin te ette enää salli hänen antaa mitään avustusta isälleen tai äidilleen. 13 Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntöillänne, jonka olette säätäneet. Ja paljon muuta samankaltaista te teette." 14 Ja hän kutsui taas kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää: 15 ei mikään, mikä

ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen. 16 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon." 17 Ja kun hän kansasta erottuaan oli mennyt erääseen taloon, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä sitä vertausta. 18 Ja hän sanoi heille: "Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö käsität, ettei mikään, mikä ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa? 19 Sillä se ei mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja ulostuu." Näin hän sanoi kaikki ruuat puhtaiksi. 20 Ja hän sanoi: "Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen. 21 Sillä sisästä, ihmisten sydäimestä, lähtevät pahat ajatukset, haureudet, varkauudet, murhat, 22 aviorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaus, pahansuonti, jumalanpilikka, ylpeys, mielettömyys. 23 Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen." 24 Ja hän nousi ja lähti sieltä Tyyron ja Siidonin alueelle. Ja hän meni erääseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei saanut olla salassa, 25 vaan heti kun eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, kuuli hänestä, tuli hän ja lankesi hänen jalkojensa juureen. 26 Ja se vaimo oli kreikatar, syntyään syyrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos riivaajan hänen tyttärestään. 27 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Anna ensin lasten tulla ravituiksi; sillä ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille". 28 Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin pöydän alla lasten muruja". 29 Ja hän sanoi vaimolle: "Tämän sanan tähden, mene; riivaaja on lähtenyt sinun tyttärestäsi". 30 Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja riivaajan lähteneen hänestä. 31 Ja hän lähti jälleen Tyyron alueelta ja kulkien Siidonin kautta tuli Galilean järven ääreen Dekapolin alueen keskitse. 32 Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka oli melkein mykkä, ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päälleen. 33 Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä 34 ja katsahti ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: "Effata", se on: aukene. 35 Niin hänen korvansa aukenivat, ja hänen kielensä side irtautui, ja hän puhui selkeästi. 36 Ja Jeesus kielsi heitä sitä kenellekään sanomasta; mutta mitä enemmän hän heitä kielsi, sitä enemmän he julistivat. 37 Ja ihmiset hämmästyivät

ysten määrin ja sanoivat: "Hyvin hän on kaikki tehnyt: kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan".

8 Niinä päivinä, kun paljon kansaa taas oli koolla eikä heillä ollut mitään syötävää, kutsui hän opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: **2** "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tyköni, eikä heillä ole mitään syötävää." **3** Ja jos minä lasken heidät menemään syömättä kotiinsa, niin he nääntyvät matkalla; sillä muutamat heistä ovat tulleet kaukaa." **4** Niin hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle: "Mistä täällä erämaassa kukaan voi saada leipää näiden ravitsemiseksi?" **5** Hän kysyi heiltä: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän". **6** Silloin hän käski kansan asettua maahan. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he panisivat ne kansan eteen. Ja he panivat. **7** Heillä oli myös joitakuuta kalasia; ja siunattuuan ne hän käski panna nekin kansan eteen. **8** Niin he söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän vasullista. **9** Ja heitä oli noin neljä tuhatta. Ja hän laski heidät luotansa. **10** Ja kohta hän astui opetuslapsineen venheeseen ja meni Dalmanutan seuduille. **11** Ja fariseukset lähtivät sinne ja rupesivat väittelemään hänen kanssaan ja vaativat häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä. **12** Niin hän huokasi hengessään ja sanoi: "Miksi tämä sukupolvi vaatii merkkiä? Totisesti minä sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta merkkiä." **13** Ja hän jätti heidät ja astui taas venheeseen ja lähti pois toiselle rannalle. **14** Ja he olivat unhottaneet ottaa mukaansa leipää, eikä heillä ollut muassaan venheessä enempää kuin yksi leipä. **15** Ja hän käski heitä sanoen: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten hapatusta ja Herodeksen hapatusta". **16** Niin he puhuivat keskenään siitä, ettei heillä ollut leipää. **17** Kun Jeesus huomasi sen, sanoi hän heille: "Mitä puhutte siitä, ettei teillä ole leipää? Ettekö vielä käsitätte että ymmärrät? Onko teidän sydämenne paatunut?" **18** Silmät teillä on, ettekö näe? Ja korvat teillä on, ettekö kuule? Ja ettekö muista: **19** kun minä mursin ne viisi leipää viidelle tuhatkannelle, kuinka monta vakan täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat hänelle: "Kaksitoista". **20** Ja kun minä mursin ne seitsemän leipää neljälletuhannelle, kuinka monta vasun täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat: "Seitsemän". **21** Niin hän sanoi heille: "Ettekö vielääkään ymmärrät?" **22**

Ja he tulivat Beetsaidaan. Ja hänen tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät, että hän koskisi häneen. **23** Niin hän tarttui sokean käteen, talutti hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiinsä ja pani kätensä hänen päälleen ja kysyi häneltä: "Näetkö mitään?" **24** Tämä katsahti ylös ja sanoi: "Näen ihmiset, sillä minä erotan käveleviä, ne ovat puiden näköisiä". **25** Sitten hän taas pani kätensä hänen silmilleen; ja nyt mies näki tarkkaan ja oli parantunut ja näki kaikki aivan selvästi. **26** Ja hän lähetti hänet hänen kotiinsa sanoen: "Älä edes poikkea kylään". **27** Ja Jeesus lähti opetuslapsinensa Filippuksen Kesarean kylään. Ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan ja sanoi heille: "Kenen ihmiset sanovat minun olevan?" **28** He vastasivat hänelle sanoen: "Johannes Kastajan, ja toiset Eliaan, toiset taas jonkun profeetoista". **29** Niin hän kysyi heiltä: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Kristus". **30** Ja hän varoitti vakavasti heitä puhumasta kenellekään hänestä. **31** Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan piti kärsimän paljon ja joutuman vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljittäväksi ja tuleman tapetuksi, ja kolmen päivän perästä nouseman ylös. **32** Ja tämän hän puhui peittelemättä. Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi häntä nuhtelemaan. **33** Mutta hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria sanoen: "Mene pois minun edestäni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten". **34** Ja hän kutsui tykönsä kansan ynnä opetuslapsensa ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. **35** Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun ja evankeliumin tähden, hän pelastaa sen. **36** Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi vahingon sielullensa? **37** Sillä mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi? **38** Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkojassa ja syntisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa."

9 Ja hän sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan

valtakunnan tulevan voimassansa". 2 Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät erilleen muista korkealle vuorelle, yksinäisyyteen. Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään; 3 ja hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi, ettei kukaan vaateenvalkaisija maan päällä taida semmoiseksi valkaista. 4 Ja heille ilmestyivät Elias ynnä Mooses, ja nämä puhuivat Jeesuksen kanssa. 5 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Rabbi, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme siis kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi". 6 Sillä hän ei tiennyt, mitä sanoa, koska he olivat peljästyksissään. 7 Ja tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä". 8 Ja yhtäkkiä, kun he katsahivat ympärilleen, eivät he enää nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen, joka yksinänsä oli heidän kanssaan. 9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta hän teroitti heille, etteivät kenellekään kertoisi, mitä olivat nähneet, ennenkuin vasta sitten, kun Ihmisen Poika oli noussut kuolleista. 10 Ja he pitivät mielessään sen sanan ja tutkistelivat keskenään, mitä kuolleista nouseminen oli. 11 Ja he kysyivät häneltä sanoen: "Kirjanoppineethan sanovat, että Eliaan pitää tuleman ensin?" 12 Niin hän sanoi heille: "Elias tosin tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten on kirjoitettu Ihmisen Pojasta, että hän on paljon kärsivä ja tuleva halveksituksi? 13 Mutta minä sanon teille: Elias onkin tullut, ja he tekivät hänelle, mitä tahtoivat, niinkuin hänestä on kirjoitettu." 14 Ja kun he tulivat opetuslasten luo, näkivät he paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan. 15 Ja kohta kun kaikki kansa hänet näki, hämmästyivät he ja riensivät hänen luoksensa ja tervehtivät häntä. 16 Ja hän kysyi heiltä: "Mitä te väittelette heidän kanssaan?" 17 Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta hänelle: "Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki. 18 Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja hänestä lähtee vaahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet." 19 Hän vastasi heille sanoen: "Voi, sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan kärsiä

teitä? Tuokaa hänet minun tyköni." 20 Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jeesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja hänestä lähti vaahto. 21 Ja Jeesus kysyi hänen isältään: "Kuinka kauan aikaa tätä on hänessä ollut?" Niin hän sanoi: "Pienestä pitäen. 22 Ja monesti se on heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä." 23 Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Jos voit!' Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo". 24 Ja heti lapsen isä huusi ja sanoi: "Minä uskon; auta minun epäuskoani". 25 Mutta kun Jeesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: "Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene". 26 Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: "Hän kuoli". 27 Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi. 28 Ja kun Jeesus oli mennyt huoneeseen, niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä erikseen: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?" 29 Hän sanoi heille: "Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla". 30 Ja he lähtivät sieltä ja kulkivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää. 31 Sillä hän opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet; ja kun hän on tapettu, nousee hän kolmen päivän perästä ylös". 32 Mutta he eivät käsittäneet sitä puhetta ja pelkäsivät häneltä kysyä. 33 Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan hän kysyi heiltä: "Mistä te tiellä keskustelitte?" 34 Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet toistensa kanssa siitä, kuka oli suurin. 35 Ja hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, on hänen oltava kaikista viimeinen ja kaikkien palvelija". 36 Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä; ja otettuaan sen syliinsä hän sanoi heille: 37 "Joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka minut ottaa tykönsä, se ei ota tykönsä minua, vaan hänet, joka on minut lähettänyt". 38 Johannes sanoi hänelle: "Opettaja, me näimme erään, joka ei seuraa meitä, sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia; ja me kielsimme häntä, koska hän ei seurannut meitä". 39 Mutta Jeesus sanoi: "Älkää

hantä kieltäkö; sillä ei kukaan, joka tekee voimallisen teon minun nimeeni, voi kohta sen jälkeen puhua minusta pahaa. **40** Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän puolellamme. **41** Sillä joka antaa teille juodaksenne maljallisen vettä siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille: se ei jää palkkaansa vaille. **42** Ja joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat, sen olisi parempi, että myllynkivi olisi pantu hänen kaulaansa ja hänet olisi heitetty mereen. **43** Ja jos sinun kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että käsipuolena menet elämään sisälle, kuin että, molemmat kädet tallella, joudut helvettiin, sammumattomaan tuleen. **(Geenna g1067)** **45** Ja jos sinun jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että jalkapuolena menet elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat jalat tallella, heitetään helvettiin. **(Geenna g1067)** **47** Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Parempi on sinulle, että silmäpuolena menet sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvettiin, **(Geenna g1067)** **48** jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu. **49** Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava, ja jokainen uhri on suolalla suolattava. **50** Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne, ja pitääkää keskenänne rauha."

10 Ja hän nousi sieltä ja tuli Juudean alueelle, kulkien Jordanin toista puolta. Ja taas kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja tapansa mukaan hän taas opetti heitä. **2** Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja kiusaten häntä he kysyivät häneltä, oliko miehen lupa hyljätä vaimonsa. **3** Hän vastasi ja sanoi heille: "Mitä Mooses on teille säätänyt?" **4** He sanoivat: "Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä vaimon". **5** Niin Jeesus sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden hän kirjoitti teille tämän säädöksen. **6** Mutta luomakunnan alusta Jumala 'on luonut heidät mieheksi ja naiseksi. **7** Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa. **8** Ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.' Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. **9** Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako." **10** Ja heidän mentyään huoneeseen opetuslapset taas kysyivät häneltä tätä asiaa. **11** Ja hän sanoi heille: "Joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, se tekee huorin häntä vastaan. **12** Ja jos vaimo hylkää miehensä

ja menee naimisiin toisen kanssa, niin hän tekee huorin." **13** Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. **14** Mutta kun Jeesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkää estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. **15** Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle." **16** Ja hän otti heitä syliinsä, pani kätensä heidän päällensä ja siunasi heitä. **17** Ja hänen sieltä tielle mennessään juoksi muuan hänen luoksensa, polvistui hänen eteensä ja kysyi häneltä: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?" **(aiönios g166)** **18** Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi Jumala yksin. **19** Käskyt sinä tiedät: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Älä toiselta anasta', 'Kunniota isääsi ja äitiäsi'." **20** Mutta hän sanoi hänelle: "Opettaja, niitä kaikkia minä olen noudattanut nuoruudestani asti". **21** Niin Jeesus katsoi häneen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: "Yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua". **22** Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta. **23** Silloin Jeesus katsoi ympärilleen ja sanoi opetuslapsillensa: "Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa, päästä Jumalan valtakuntaan!" **24** Niin opetuslapset hämmästyivät hänen sanoistaan. Mutta Jeesus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: "Lapset, kuinka vaikea onkaan niiden, jotka luottavat tavaransa, päästä Jumalan valtakuntaan! **25** Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan." **26** Niin he hämmästyivät yhä enemmän ja sanoivat toisillensa: "Kuka sitten voi pelastua?" **27** Jeesus katsoi heihin ja sanoi: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle; sillä Jumalalle on kaikki mahdollista". **28** Niin Pietari rupesi puhumaan sanoen hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua". **29** Jeesus sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin tähden on luopunut talosta tai veljistä tai sisarista tai äidistä tai isästä tai lapsista tai pelloista, **30** ja joka ei saisi satakertaisesti: nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja

sisaria ja äitejä ja lapsia ja peltoja, vainojen keskellä, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimmäisiksi." 32 Ja he olivat matkalla, menossa ylös Jerusalemiin, ja Jeesus kulki heidän edellään; ja heidät valtasi hämmästys, ja ne, jotka seurasivat, olivat peloissaan. Ja hän otti taas tykönsä ne kaksitoista ja rupesi heille puhumaan, mitä hänelle oli tapahtuva: 33 "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja antavat hänet pakanain käsiin; 34 ja ne pilkkaavat häntä ja sylkevät häntä ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet; ja kolmen päivän perästä hän on nouseva ylös". 35 Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät hänen luoksensa ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tahtoisimme, että tekisit meille, mitä sinulta anomme". 36 Hän sanoi heille: "Mitä tahtotte, että minä teille tekisin?" 37 Niin he sanoivat hänelle: "Anna meidän istua, toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi, sinun kirkkaudessaasi". 38 Mutta Jeesus sanoi heille: "Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, tahi tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?" 39 He sanoivat hänelle: "Voimme". Niin Jeesus sanoi heille: "Sen maljan, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin; 40 mutta minun oikealla tai vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille se on valmistettu". 41 Kun ne kymmenen sen kuulivat, alkoivat he närkästyä Jaakobiin ja Johannekseen. 42 Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi heille: "Te tiedätte, että ne, joita kansojen ruhtinaiksi katsotaan, herraina niitä hallitsevat, ja että kansojen mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. 43 Mutta näin ei ole teidän kesken, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne; 44 ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon kaikkien orja. 45 Sillä ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi monen edestä." 46 Ja he tulivat Jerikoon. Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui sokea kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä. 47 Ja kun hän

kuuli, että se oli Jeesus Nasaretilainen, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua". 48 Ja monet nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua". 49 Silloin Jeesus seisahtui ja sanoi: "Kutsukaa hänet tänne". Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: "Ole turvallisella mielellä, nouse; hän kutsuu sinua". 50 Niin hän heitti vaippansa päältään, kavahti seisomaan ja tuli Jeesuksen tykö. 51 Ja Jeesus puhutteli häntä sanoen: "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Niin sokea sanoi hänelle: "Rabbuuni, että saisin näköni jälleen". 52 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene, sinun uskosi on sinut pelastanut". Ja kohta hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.

11 Ja kun he lähestyivät Jerusalemia, tullen Beetfageen ja Betaniaan Öllymäelle, lähetti hän kaksi opetuslastaan 2 ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessäanne, niin te kohta, kun sinne tulette, löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei yksikään ihminen vielä ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne. 3 Ja jos joku teille sanoo: 'Miksi te noin teette?', niin sanokaa: 'Herra tarvitsee sitä ja lähettää sen kohta tänne takaisin!'. 4 Niin he menivät ja löysivät oven eteen ulos kujalle sidotun varsan ja päästivät sen. 5 Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoiivat, sanoivat heille: "Mitä te teette, kun päästätte varsan?" 6 Niin he sanoivat heille, niinkuin Jeesus oli käsenyt; ja he antoivat heidän mennä. 7 Ja he toivat varsan Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen selkään. 8 Ja monet levittivät vaatteensa tielle, ja toiset lehtiä, joita katkoivat kedoilta. 9 Ja ne, jotka kulkivat edellä, ja jotka seurasivat, huusivat: "Hoosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen! 10 Siunattu olkoon isämme Daavidin valtakunta, joka tulee. Hoosianna korkeuksissa!" 11 Ja hän kulki sisälle Jerusalemiin ja meni pyhäkköön; ja katseltuaan kaikkea hän lähti niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, sillä aika oli jo myöhäinen. 12 Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, oli hänen nälkä. 13 Ja kun hän kaukaa näki viikunapuun, jossa oli lehtiä, meni hän katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Sillä silloin ei ollut viikunain aika. 14 Niin hän puhui ja sanoi sille: "Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö". Ja hänen

opetuslapsensa kuulivat sen. (aiön g165) 15 Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet, 16 eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa pyhäkön kautta. 17 Ja hän opetti ja sanoi heille: "Eikö ole kirjoitettu: 'Minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi'? Mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan." 18 Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät häntä, koska kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa. 19 Illan tultua he menivät kaupungin ulkopuolelle. 20 Ja kun he varhain aamulla kulkivat ohii, näkivät he viikunapuun kuivettuneen juuria myöten. 21 Silloin Pietari muisti Jeesuksen sanat ja sanoi hänelle: "Rabbi, katso, viikunapuu, jonka sinä kiroisit, on kuivettunut". 22 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Pitäkää usko Jumalaan. 23 Totisesti minä sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', eikä epäilisi sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle tapahtuisi. 24 Sentähden minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoillette ja anotte, uskoka saaneenne, niin se on teille tuleva. 25 Ja kun te seisotte ja rukoillette, niin antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotakin toistansa vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaassa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne." 27 Ja he tulivat taas Jerusalemiin. Ja kun hän käveli pyhäkössä, tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat hänen luoksensa 28 ja sanoivat hänelle: "Millä vallalla sinä näitä teet? Tahi kuka sinulle on antanut vallan näitä tehdä?" 29 Mutta Jeesus vastasi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen; vastatkaa te minulle, niin minä sanon teille, millä vallalla minä näitä teen. 30 Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä? Vastatkaa minulle." 31 Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?' 32 Vai sanommeko: 'Ihmistä?'" -sitä he kansan tähden pelkäsivät sanoa, sillä kaikkien mielestä Johannes totisesti oli profeetta. 33 Ja he vastasivat ja sanoivat Jeesukselle: "Emme tiedä". Silloin Jeesus sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen".

12 Ja hän rupesi puhumaan heille vertauksilla: "Mies istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille. 2 Ja kun aika tuli, lähetti hän palvelijan viinitarhurien luo perimään tarhureilta viinitarhan hedelmiä. 3 Mutta he ottivat hänet kiinni, pieksivät ja lähettivät tyhjin käsin pois. 4 Ja vielä hän lähetti heidän luoksensa toisen palvelijan. Ja häntä he löivät päähän ja häpäisivät. 5 Ja hän lähetti vielä toisen, ja sen he tappoivat; ja samoin useita muita: toisia he pieksivät, toisia tappoivat. 6 Vielä hänellä oli ainoa rakas poikansa. Hänet hän lähetti viimeiseksi heidän luoksensa sanoen: 'Kavahtavat kaiketi minun poikaani'. 7 Mutta viinitarhurit sanoivat toisilleen: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin perintö jää meille'. 8 Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät hänet ulos viinitarhasta. 9 Mitä nyt viinitarhan herra on tekävä? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille. 10 Ettekö ole lukeneet tätä kirjoitusta: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; 11 Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme?'" 12 Silloin he olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut tämän vertauksen heistä. Ja he jättivät hänet ja menivät pois. 13 Ja he lähettivät hänen luoksensa muutamia fariseuksia ja herodilaisia kietomaan häntä sanoilla. 14 Nämä tulivat ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen etkä välitä kenestäkään, sillä sinä et katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa. Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei? Tuleeko meidän antaa vai ei?" 15 Mutta hän tiesi heidän ulkokultaisuutensa ja sanoi heille: "Miksi kiusaatte minua? Tuokaa denari minun nähdäkseni." 16 Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?" He vastasivat hänelle: "Keisarin". 17 Jeesus sanoi heille: "Antakaa keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on". Ja he ihmettelivät häntä suuresti. 18 Ja hänen luoksensa tuli saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole; ja he kysyivät häneltä sanoen: 19 "Opettaja, Mooses on säättänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, joka jättää jälkeensä vaimon, mutta ei jätä lasta, niin ottakoon hän veljensä lesken ja herättäköön veljellensä siemenen'. 20 Oli seitsemän

veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kun hän kuoli, ei häneltä jäänyt jälkeläistä. 21 Silloin toinen otti hänet, ja hänkin kuoli jättämättä jälkeläistä. Niin myös kolmas. 22 Samoin kävi kaikille seitsemälle: heiltä ei jäänyt jälkeläistä. Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli. 23 Ylösnousemuksessa siis, kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän joutuu vaimoksi, sillä hän oli ollut kaikkien noiden seitsemän vaimona?" 24 Jeesus sanoi heille: "Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa? 25 Sillä kun kuolleista nouseaan, ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa. 26 Mutta mitä siihen tulee, että kuolleet nousevat ylös, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta, kertomuksessa orjantappurapensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle sanoen: 'Minä olen Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' 27 Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien. Suuresti te eksytte." 28 Silloin tuli hänen luoksensa eräs kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelunsa ja huomannut hänen hyvin vastanneen heille, ja kysyi häneltä: "Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?" 29 Jeesus vastasi: "Ensimmäinen on tämä: 'Kuule, Israel: Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi ainoa; 30 ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi ja kaikesta voimastasi'. 31 Toinen on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'. Ei ole mitään käskyä, suurempaa kuin nämä." 32 Niin kirjanoppinut sanoi hänelle: "Oikein sanoit, opettaja, totuuden mukaan, että yksi hän on, ja ettei ketään muuta ole, paitsi hän. 33 Ja rakastaa häntä kaikesta sydäimestään ja kaikesta ymmärryksestään ja kaikesta voimastaan, ja rakastaa lähimmäistään niinkuin itseänsä, se on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit." 34 Kun Jeesus näki, että hän vastasi ymmärtäväisesti, sanoi hän hänelle: "Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta". Eikä kukaan enää rohjennut häneltä kysyä. 35 Ja opettaessaan pyhäkössä Jeesus puhui edelleen ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Daavidin poika? 36 Onhan Daavid itse sanonut Pyhässä Hengessä: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle'. 37 Daavid itse sanoo häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli häntä mielellään. 38

Ja opettaessaan hän sanoi: "Varokaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyскеlevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla 39 ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa, 40 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomion". 41 Ja hän istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja monet rikkaat panivat paljon. 42 Niin tuli köyhä leski ja pani kaksi ropoa, yhteensä muutamia pennejä. 43 Ja hän kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun. 44 Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elämisensä."

13 Ja kun hän meni ulos pyhäköstä, sanoi eräs hänen opetuslapsistaan hänelle: "Opettaja, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!" 2 Jeesus vastasi hänelle: "Sinä näet nämä suuret rakennukset. Niistä ei ole jäävä kiveä kiven päälle maahan jaottamatta." 3 Ja kun hän istui Öljymäellä, vastapäätä pyhäkköä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas häneltä erikseen: 4 "Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä on merkki siitä, että kaikki tämä alkaa lopullisesti toteutua?" 5 Niin Jeesus rupesi puhumaan heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä. 6 Monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä se olen', ja he eksyttävät monta. 7 Ja kun te kuulette sotien melskettä ja sanomia sodista, älkää peljästykö. Näin täytyy tapahtua, mutta se ei ole vielä loppu. 8 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tulee maanjäristyksiä monin paikoin, tulee nälänhätää. Tämä on synnytystuskien alkua. 9 Mutta pitäkää te vaari itsestänne. Teidät vedetään oikeuksiin, ja teitä piestään synagoogissa, ja teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen, minun tähteni, todistukseksi heille. 10 Ja sitä ennen pitää evankeliumi saarnattaman kaikille kansoille. 11 Ja kun he vievät teitä ja vetävät oikeuteen, älkää edeltäpäin huolehtiko siitä, mitä puhuisitte; vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki. 12 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät. 13 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana

pysyy loppuun asti, se pelastuu. **14** Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen seisovan siinä, missä ei tulisi-joka tämän lukee, se tarkatkoon-silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille; **15** joka on katolla, älköön astuko alas älköönkä menkö sisään noutamaan mitään huoneestansa; **16** ja joka on mennyt pelloille, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa. **17** Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! **18** Mutta rukoilkaa, ettei se tapahtuisi talvella. **19** Sillä niinä päivinä on oleva ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut hamasta luomakunnan alusta, jonka Jumala on luonut, tähän asti, eikä milloinkaan tule. **20** Ja ellei Herra lyhentäisi niitä päiviä, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, hän on lyhentänyt ne päivät. **21** Ja jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tai: 'Katso, tuolla', niin älkää uskoko. **22** Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät tunnustekoja ja ihmeitä, eksyttääkseen, jos mahdollista, valitut. **23** Mutta olkaa te varuillanne. Minä olen edeltä sanonut teille kaikki. **24** Mutta niinä päivinä, sen ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, **25** ja tähdet putoilevat taivaalta, ja voimat, jotka taivaissa ovat, järkkyvät. **26** Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kirkkaudella. **27** Ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä ilmalta, maan äärestä hamaan taivaan ääreen. **28** Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä. **29** Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä. **30** Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin nämä kaikki tapahtuvat. **31** Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa. **32** Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä. **33** Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika tulee. **34** On niinkuin muille maille matkustaneen miehen: kun hän jätti talonsa ja antoi palvelijoilleen vallan, kullekin oman tehtävänsä, käski hän myös ovenvartijan valvoa. **35** Valvokaa siis, sillä ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhälläkö vai yösydännä vai kukonlaulun aikaan vai varhain aamulla, **36** ettei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta. **37** Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa."

14 Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla, ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet otetuksi kavaluudella kiinni ja tapetuksi. **2** Sillä he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa". **3** Ja kun hän oli Betaniassa, pitalisen Simonin asunnossa, tuli hänen aterialla ollessaan nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä oikeata, kallista nardusvoidetta. Hän rikkoi alabasteripullon ja vuodatti voiteen hänen päähänsä. **4** Niin oli muutamia, jotka närkästyivät ja sanoivat keskenään: "Mitä varten tämä voiteen haaskaus? **5** Olisihan voinut myydä tämän voiteen enempiä kuin kolmeensataan denariin ja antaa ne köyhille." Ja he toruivat häntä. **6** Mutta Jeesus sanoi: "Antakaa hänen olla. Miksi pahoitatte hänen mieltään? Hän teki hyvän työn minulle. **7** Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin tahdotte, voitte heille tehdä hyvää, mutta minua teillä ei ole aina. **8** Hän teki, minkä voi. Edeltäkäsini hän voiteli minun ruumiini hautaamista varten. **9** Totisesti minä sanon teille: missä ikinä kaikessa maailmassa evankeliumia saarnataan, siellä sekin, minkä tämä teki, on mainittava hänen muistoksensa." **10** Ja Juudas Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo kavaltaakseen hänet heille. **11** Kun nämä sen kuulivat, ihastuivat he ja lupasivat antaa hänelle rahaa. Ja hän mietti, kuinka hänet sopivassa tilaisuudessa kavaltaisi. **12** Ja ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä, kun pääsiäislammas teurastettiin, hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Mihin tahdot, että menemme valmistamaan pääsiäislampaan sinun syödäksesi?" **13** Niin hän lähetti kaksi opetuslastaan ja sanoi heille: "Menkää kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa; seuratkaa häntä. **14** Ja mihin hän menee, sen talon isännälle sanokaa: 'Opettaja sanoo: Missä on minun vierashuoneeni, syödäkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?' **15** Ja hän näyttää teille suuren huoneen yläkerrassa, valmiiksi laitettun; valmistakaa meille sinne." **16** Niin opetuslapset lähtivät ja tulivat kaupunkiin ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan. **17** Ja kun ehtoo tuli, saapui hän sinne niiden kahdentoista kanssa. **18** Ja kun he olivat aterialla ja söivät, sanoi Jeesus: "Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut, yksi, joka syö minun kanssani". **19** He tulivat

murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "En kaiketi minä?" 20 Hän sanoi heille: "Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin minun kanssani. 21 Niin, Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavaletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt." 22 Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille ja sanoi: "Ottakaa, tämä on minun ruumiini". 23 Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille; ja he kaikki joivat siitä. 24 Ja hän sanoi heille: "Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan monen edestä. 25 Totisesti minä sanon teille: minä en juo enää viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena Jumalan valtakunnassa." 26 Ja veisattuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle. 27 Ja Jeesus sanoi heille: "Kaikki te loukkaannutte, sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta, ja lampaat hajotetaan'. 28 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edelläne Galileaan." 29 Niin Pietari sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat, en kuitenkaan minä". 30 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät". 31 Mutta hän vakuutti vielä lujemmin: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä". Ja samoin sanoivat kaikki muutkin. 32 Ja he tulivat maatilalle, jonka nimi on Getsemane; ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Istukaa tässä, sillä aikaa kuin minä rukoilen". 33 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen; ja hän alkoi kauhista ja tulla tuskaan. 34 Ja hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa". 35 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi maahan ja rukoili, että, jos mahdollista, se hetki menisi häneltä ohi, 36 ja sanoi: "Abba, Isä, kaikki on mahdollista sinulle; ota pois minulta tämä malja. Mutta ei, mitä minä tahdon, vaan mitä sinä!" 37 Ja hän tuli ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?" 38 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko." 39 Ja taas hän meni pois ja rukoili sanoen samat sanat. 40 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet kovin raukeiksi; ja he eivät tienneet, mitä hänelle vastaisivat. 41 Ja hän

tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Jo riittää! Hetki on tullut; katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin. 42 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se, joka kavaltaa minut, on lähellä." 43 Ja heti, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, saapui, ja hänen mukanaan joukko ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota, miekat ja seipäät käsissä. 44 Mutta se, joka hänet kavalsi, oli sopinut heidän kanssaan merkistä, sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni ja viekää tarkasti vartioituna pois". 45 Ja tultuaan hän kohta astui hänen luoksensa ja sanoi: "Rabbi!" ja antoi hänelle suuta. 46 Silloin he kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni. 47 Mutta eräs niistä, jotka lähellä seisoivat, veti miekkansa, iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan. 48 Niin Jeesus puhui heille ja sanoi: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan. 49 Joka päivä minä olen ollut teidän luonanne opettaen pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät toteen." 50 Niin he kaikki jättivät hänet ja pakenivat. 51 Ja häntä seurasi eräs nuorukainen, jolla oli ympärillään liinavaate paljaalle iholle heitettynä; ja he ottivat hänet kiinni. 52 Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastonna. 53 Ja he veivät Jeesuksen ylimmäisen papin eteen, jonne kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat. 54 Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin palatsin esipihaan asti ja istui palvelijain joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä. 55 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet. 56 Useat kyllä todistivat väärin häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä. 57 Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen: 58 "Me olemme kuulleet hänen sanovan: 'Minä hajotan maahan tämän käsillä tehdyn temppelein ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsillä tehty.'" 59 Mutta eivät näinkään heidän todistuksensa olleet yhtäpitäviä. 60 Silloin ylimmäinen pappi nousi ja astui esille ja kysyi Jeesukselta sanoen: "Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan?" 61 Mutta hän oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: "Oletko sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?" 62

Jeesus sanoi: "Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä". **63** Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Mitä me enää todistajia tarvitsemme?" **64** Te kuulitte hänen pilkkaamisensa. Mitä arvelette?" Niin he kaikki tuomitsivat hänet vikapääksi kuolemaan. **65** Ja muutamat rupesivat sylkemään häntä ja peittivät hänen kasvonsa ja löivät häntä nyrkillä ja sanoivat hänelle: "Profetoi!" Oikeudenpalvelijatkin löivät häntä poskelle. **66** Kun nyt Pietari oli alhaalla esipihassa, tuli sinne muuan ylimmäisen papin palvelijattarista; **67** ja nähdessään Pietarin lämmittelevän hän katsoi häneen ja sanoi: "Sinäkin olit Nasaretilaisen, tuon Jeesuksen, kanssa". **68** Mutta hän kielsi sanoen: "En tiedä enkä käsitä, mitä sanot". Ja hän meni ulos pihalle. Ja kukko lauloi. **69** Ja nähdessään hänet siellä palvelijatar rupesi taas sanomaan lähellä seisoville: "Tämä on yksi niistä". **70** Mutta hän kielsi uudestaan. Ja vähän sen jälkeen lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: "Totisesti, sinä olet yksi niistä, sillä olethan sinä galilealainenkin". **71** Mutta hän rupesi sadattelemaan itseänsä ja vannomaan: "En tunne sitä miestä, josta te puhutte". **72** Ja samassa kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut hänelle: "Ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät". Ja hän ratkesi itkuun.

15 Ja heti aamulla ylipapit ynnä vanhimmat ja kirjanoppineet ja koko neuvosto tekivät päätöksen, sitoivat Jeesuksen, veivät hänet pois ja antoivat Pilatuksen käsiin. **2** Niin Pilatus kysyi häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanot". **3** Ja ylipapit tekivät monta syytöstä häntä vastaan. **4** Niin Pilatus taas kysyi häneltä sanoen: "Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon syytöksiä he tekevät sinua vastaan." **5** Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli. **6** Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, sen, jota he anoivat. **7** Niin siellä oli eräs mies, jota sanottiin Barabbaaksi, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan. **8** Ja kansa meni sinne ylös ja rupesi pyytämään, että hän tekisi heille, niinkuin hänen tapansa oli. **9** Pilatus vastasi heille sanoen: "Tahdotteko, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?" **10** Sillä hän tiesi,

että ylipapit kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä. **11** Mutta ylipapit kiihoittivat kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan. **12** Ja Pilatus puhui taas heille ja sanoi: "Mitä minun sitten on tehtävä hänelle, jota te sanotte juutalaisten kuninkaaksi?" **13** Niin he taas huusivat: "Ristiinnaulitse hänet!" **14** Mutta Pilatus sanoi heille: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin: "Ristiinnaulitse hänet!" **15** Ja kun Pilatus tahtoi tehdä kansalle mieliksi, päästi hän heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi. **16** Niin sotamiehet veivät hänet sisälle linnaan, se on palatsiin, ja kutsuivat siihen koko sotilasjoukon. **17** Ja he pukivat hänen yllensä purppuravaipan, väänsivät orjantappuroista kruunun ja panivat sen hänen päähänsä **18** ja rupesivat tervehtimään häntä: "Terve, juutalaisten kuningas!" **19** Ja he löivät häntä päähän ruovolla, sylkivät häntä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä. **20** Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he hänet purppuravaipan ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa. Ja he veivät hänet pois, ristiinnaulitakseen hänet. **21** Ja he pakottivat erään ohikulkevan miehen, Simonin, kyreneläisen, joka tuli vainiolta, Aleksanterin ja Rufuksen isän, kantamaan hänen ristiänsä. **22** Ja he veivät hänet paikalle, jonka nimi on Golgata, se on käännettynä: pääkallonpaikka. **23** Ja he tarjosivat hänelle mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei sitä ottanut. **24** Ja he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, mitä kukin oli saava. **25** Oli kolmas hetki, kun he hänet ristiinnaulitsivat. **26** Ja päällekirjoitukseksi oli merkitty hänen syynsä: "Juutalaisten kuningas". **27** Ja he ristiinnaulitsivat hänen kanssaan kaksi ryöväriä, toisen hänen oikealle ja toisen hänen vasemmalle puolellensa. **29** Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä ja nyökyttivät päätänsä ja sanoivat: "Voi sinua, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat! **30** Auta itseäsi ja astu alas ristiltä." **31** Samoin ylipapitkin ynnä kirjanoppineet keskenään pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. **32** Astukoon hän, Kristus, Israelin kuningas, nyt alas ristiltä, että me näkisimme ja uskoisimme." Myöskin ne, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan, herjasivat häntä. **33** Ja kuudennella hetkellä tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti

hamaan yhdeksänteen hetkeen. **34** Ja yhdeksännellä hetkellä Jeesus huusi suurella äänellä: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? **35** Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Katso, hän huutaa Eliasta". **36** Ja muuan juoksi ja täytti sienen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda sanoen: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias ottamaan hänet alas". **37** Mutta Jeesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä. **38** Ja tempppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti. **39** Mutta kun sadanpäämies, joka seisoi häntä vastapäätä, näki hänen näin antavan henkensä, sanoi hän: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika". **40** Ja siellä oli myös naisia taampaa katselemassa. Näiden joukossa olivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob nuoremman ja Jooseen äiti, ja Salome, **41** jotka hänen ollessaan Galileassa olivat seuranneet ja palvelleet häntä, sekä useita muita, jotka olivat tulleet hänen kanssaan ylös Jerusalemiin. **42** Ja kun jo oli tullut ilta, ja koska oli valmistuspäivä, se on sapatin aattopäivä, **43** tuli Joosef, arimatialainen, arvossapidetty neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä ja meni sisälle Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. **44** Niin Pilatus ihmetteli, oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan luoksensa sadanpäämiehen kysyi tältä, oliko hän jo kauan sitten kuollut. **45** Ja saatuaan sadanpäämieheltä siitä tiedon hän lahjoitti ruumiin Joosefille. **46** Tämä osti liinavaatteen ja otti hänet alas, kääri hänet liinavaateeseen ja pani hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven hautakammion ovelle. **47** Ja Maria Magdaleena ja Maria, Jooseen äiti, katselivat, mihin hänet pantiin.

16 Ja kun sapatiti oli ohi, ostivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome hyvänhajuista yrtejä mennäkseen voitelemaan häntä. **2** Ja viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle ani varhain, auringon noustessa. **3** Ja he sanoivat toisilleen: "Kuka meille vierittää kiven hautakammion ovelta?" **4** Ja katsahtaessaan ylös he näkivät kiven poisvieritetyksi; se oli näet hyvin suuri. **5** Ja mentyään hautakammion sisään he näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään, valkeaan vaateeseen; ja he peljästyivät suuresti. **6** Mutta hän sanoi heille: "Älkää peljästykö; te etsitte Jeesusta, Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut ylös; ei hän ole

täällä. Katso, tässä on paikka, johon he hänet panivat. **7** Mutta menkää ja sanokaa hänen opetuslapsillensa ja Pietarille: 'Hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä, niinkuin hän teille sanoi.'" **8** Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidän oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Mutta ylösnousemisensa jälkeen hän varhain aamulla viikon ensimmäisenä päivänä ilmestyi ensiksi Maria Magdaleenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa. **10** Tämä meni ja vei sanan niille, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa ja jotka nyt murehtivat ja itkivät. **11** Mutta kun he kuulivat, että hän eli ja että Maria oli hänet nähnyt, eivät he uskoneet. **12** Ja sen jälkeen hän toisenmuotoisena ilmestyi kahdelle heistä, heidän kävellessään, matkalla maakylään. **13** Hekin menivät ja veivät sanan toisille; mutta nämä eivät uskoneet heitäkään. **14** Vihdoin hän ilmestyi myöskin niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla; ja hän nuhteli heidän epäuskoaan ja heidän sydämensä kovuutta, kun he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseksi. **15** Ja hän sanoi heille: "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille. **16** Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. **17** Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä, **18** nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotakin kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi." **19** Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle. **20** Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.

Luukkaan

1 Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme tosiksi tunnetuista tapahtumista, **2** sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat omin silmin ne nähneet ja olleet sanan palvelijoita, **3** niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta alkaen kaikki, päättänyt kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, korkearvoinen Teofilus, **4** että oppisit tuntemaan, kuinka varmat ne asiat ovat, jotka sinulle on opetettu. **5** Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, nimeltä Sakarias, Abian osastoa. Ja hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, ja tämän nimi oli Elisabet. **6** He olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltaen kaikissa Herran käskyissä ja säädöksissä nuhteettomina. **7** Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön; ja he olivat molemmat tulleet iällisiksi. **8** Niin tapahtui, kun hänen osastonsa palvelusvuoro tuli ja hän toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä, **9** että hän tavanmukaisessa pappistehtävien arpomisessa sai osaksensa mennä Herran temppeliin suitsuttamaan. **10** Ja kaikki kansa oli suitsuttamisen aikana ulkopuolella rukoilemassa. **11** Silloin ilmestyi hänelle Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oikealla puolella. **12** Ja hänet nähdessään Sakarias hämmästyi, ja hänet valtasi pelko. **13** Mutta enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Sakarias; sillä sinun rukouksesi on kuultu, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes. **14** Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi, ja monet iloitsevat hänen syntymisestään. **15** Sillä hän on oleva suuri Herran edessä; viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta. **16** Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa, tykö. **17** Ja hän käy hänen edellään Eliaan hengessä ja voimassa, kääntäöksensä isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskusten mielenlaatuun, näin Herralle toimittaaksensa valmistetun kansan." **18** Niin Sakarias sanoi enkelille: "Kuinka minä tämän käsittäisin? Sillä minä olen vanha, ja minun vaimoni on iälliseksi tullut." **19** Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja minä olen lähetetty puhumaan sinulle ja julistamaan

sinulle tämän ilosanoman. **20** Ja katso, sinä tulet mykäksi etkä kykene mitään puhumaan siihen päivään saakka, jona tämä tapahtuu, sentähden ettet uskonut minun sanojani, jotka käyvät aikansa toteen." **21** Ja kansa oli odottamassa Sakariaista, ja he ihmettelivät, että hän niin kauan viiپیi temppelissä. **22** Mutta ulos tullessaan hän ei kyennyt puhumaan heille; silloin he ymmärsivät, että hän oli nähnyt näyn temppelissä. Ja hän viittoi heille ja jäi mykäksi. **23** Ja kun hänen virkatoimensa päivät olivat päättyneet, meni hän kotiinsa. **24** Ja niiden päivain perästä Elisabet, hänen vaimonsa, tuli raskaaksi ja pysytteli salassa viisi kuukautta, sanoen: **25** "Näin on Herra tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin hän katsoi minun puoleeni poistaaksensa minusta ihmisten ylenkatseen". **26** Kuudentena kuukautena sen jälkeen Jumala lähetti enkeli Gabrielin Galilean kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret, **27** neitsyen tykö, joka oli kihlattu Joosef nimiselle miehelle Daavidin suvusta; ja neitsyen nimi oli Maria. **28** Ja tullessaan sisälle hänen tykönsä enkeli sanoi: "Terve, armoitettu! Herra olkoon sinun kanssasi." **29** Mutta hän hämmästyi suuresti siitä puheesta ja mietti, mitä tämä tervehdys mahtoi tarkoittaa. **30** Niin enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut armon Jumalan edessä. **31** Ja katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus. **32** Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen, **33** ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman." (aiön g165) **34** Niin Maria sanoi enkelille: "Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä mitään tiedä?" **35** Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi. **36** Ja katso, sinun sukulaisesi Elisabet, hänkin kantaa kohdussaan poikaa vanhalla iällään, ja tämä on kuudes kuukausi hänellä, jota sanottiin hedelmättömäksi; **37** sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta." **38** Silloin Maria sanoi: "Katso, minä olen Herran palvelijatar; tapahtukoon minulle sinun sanasi mukaan". Ja enkeli lähti hänen tykönsä. **39** Niinä päivinä Maria nousi ja kulki kiiruusti vuorimaahan erääseen Juudan kaupunkiin **40** ja meni Sakariaan

kotiin ja tervehti Elisabetia. **41** Ja kun Elisabet kuuli Marian tervehdysten, hypähti lapsi hänen kohdussansa; ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä. **42** Ja hän puhkesi puhumaan suurella äänellä ja sanoi: "Siunattu sinä vaimojen joukossa, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä! **43** Ja kuinka minulle tapahtuu tämä, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni? **44** Sillä katso, kun sinun tervehdysesä ääni tuli minun korviini, hypähti lapsi ilosta minun kohdussani. **45** Ja autuas se, joka uskoi, sillä se sana on täyttyvä, mikä hänelle on tullut Herralta!" **46** Ja Maria sanoi: "Minun sieluni suuresti ylistää Herraa, **47** ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, vapahtajastani; **48** sillä hän on katsonut palvelijattarensa alhaisuuteen. Katso, tästedes kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi. **49** Sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria, ja hänen nimensä on pyhä, **50** ja hänen laupeutensa pysyy polvesta polveen niille, jotka häntä pelkäävät. **51** Hän on osoittanut voimansa käsivarrellaan; hän on hajottanut ne, joilla oli ylpeät ajatukset sydämessään. **52** Hän on kukistanut valtiat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset. **53** Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä, ja rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois. **54** Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin, muistaaksensa laupeuttaan **55** Aabrahamia ja hänen siementänsä kohtaan iankaikkisesti, niinkuin hän on meidän isillemme puhunut." (aiön g165) **56** Ja Maria oli hänen tykönänsä noin kolme kuukautta ja palasi jälleen kotiinsa. **57** Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli; ja hän synnytti pojan. **58** Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt hänelle suuren laupeuden, iloitsivat he hänen kanssansa. **59** Ja kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat antaa hänelle hänen isänsä mukaan nimen Sakarias. **60** Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: "Ei suinkaan, vaan hänen nimensä on oleva Johannes". **61** Niin he sanoivat hänelle: "Eihän sinun suvussasi ole ketään, jolla on se nimi". **62** Ja he kysyivät viittomalla lapsen isältä, minkä nimen hän tahtoi hänelle annettavaksi. **63** Niin hän pyysi taulun ja kirjoitti siihen nämä sanat: "Johannes on hänen nimensä". Ja kaikki ihmettelivät. **64** Ja kohta hänen suunsa aukeni, ja hänen kielensä vapautui, ja hän puhui kiittäen Jumalaa. **65** Ja tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuvasille, ja koko Juudean vuorimaassa puhuttiin kaikista näistä

tapahtumista; **66** ja kaikki, jotka niistä kuulivat, panivat ne mieleensä ja sanoivat: "Mikähän tästä lapsesta tulee?" Sillä Herran käsi oli hänen kanssansa. **67** Ja Sakarias, hänen isänsä, täytettiin Pyhällä Hengellä, ja hän ennusti sanoen: **68** "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen **69** ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta **70** -niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhään profeettainsa suun kautta- (aiön g165) **71** pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien niiden kädestä, jotka meitä vihaavat, **72** tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa, **73** sen valan, jonka hän vannoi Aabrahamille, meidän isällemme; **74** suodakseen meidän, vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelkäämättä palvella häntä **75** pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinämmä. **76** Ja sinä, lapsukainen, olet kutsuttava Korkeimman profeetaksi, sillä sinä olet käyvä Herran edellä valmistaaksesi hänen teitään, **77** antaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksisaamisessa, **78** meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden, jonka kautta meidän puoleemme katsoo aamun koitto korkeudesta, **79** loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän jalkamme rauhan tielle." **80** Ja lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli erämaassa siihen päivään asti, jona hän oli astuva Israelin eteen.

2 Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava. **2** Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. **3** Ja kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa. **4** Niin Joosefin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beetlehem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua, **5** verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana. **6** Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen aika tuli. **7** Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa. **8** Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa. **9** Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään,

ja he peljästyivät suuresti. 10 Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: 11 Ja teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa. 12 Ja tämä on teille merkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa." 13 Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat: 14 "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!" 15 Ja kun enkelit olivat menneet paimenten luota taivaaseen, niin nämä puhuivat toisilleen: "Menkäämme nyt Beetlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti". 16 Ja he menivät kiihuksella ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. 17 Ja kun he tämän olivat nähneet, ilmoittivat he sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta. 18 Ja kaikki, jotka sen kuulsivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat. 19 Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämessänsä. 20 Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu. 21 Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, annettiin hänelle nimi Jeesus, jonka enkeli oli hänelle antanut, ennenkuin hän sikisi äitinsä kohdussa. 22 Ja kun heidän puhdistuspäivänsä, Mooseksen lain mukaan, olivat täytyneet, veivät he hänet ylös Jerusalemiin asettaaksensa hänet Herran eteen 23 -niinkuin on kirjoitettu Herran laissa: "Jokainen miehenpuoli, joka avaa äidinkohdun, luettakoon Herralle pyhitetyksi" - 24 ja uhrataksensa, niinkuin Herran laissa on säädetty, parin metsäkyyhkyä tai kaksi kyyhkyspoikaa. 25 Ja katso, Jerusalemissa oli mies, nimeltä Simeon; hän oli hurskas ja jumalinen mies, joka odotti Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen päällensä. 26 Ja Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei hän ollut näkevä kuolemaa, ennenkuin oli nähnyt Herran Voidellun. 27 Ja hän tuli Hengen vaikutuksesta pyhäkköön. Ja kun vanhemmat toivat Jeesus-lasta sisälle tehdäkseen hänelle, niinkuin tapa oli lain mukaan, 28 otti hänkin hänet syliinsä ja kiitti Jumalaa ja sanoi: 29 "Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, sanasi mukaan; 30 sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi, 31 jonka sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä, 32 valkeudeksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkaudeksi kansallesi Israelille". 33 Ja hänen isänsä ja äitinsä ihmettelivät sitä, mitä hänestä sanottiin. 34 Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: "Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan 35 -ja myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä-että monen sydämen ajatukset tulisivat ilmi". 36 Ja oli naisprofeetta, Hanna, Fanuelin tytär, Asserin sukukuntaa. Hän oli jo tullut iälliseksi. Mentyään neitsyenä naimisiin hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta, 37 ja oli nyt leski, kahdeksankymmenen neljän vuoden ikäinen. Hän ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli siellä Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää. 38 Ja juuri sillä hetkellä hän tuli siihen, ylisti Jumalaa ja puhui lapsesta kaikille, jotka odottivat Jerusalemin lunastusta. 39 Ja täytettyään kaiken, mikä Herran lain mukaan oli tehtävä, he palasivat Galileaan, kaupunkiinsa Nasaretiin. 40 Ja lapsi kasvoi ja vahvistui ja täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen päällensä. 41 Ja hänen vanhempansa matkustivat joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhille. 42 Hänen ollessaan kaksitoistavuotias he niinkään vaelsivat ylös sinne juhlan tavan mukaan. 43 Ja kun ne päivät olivat kuluneet ja he lähtivät kotiin, jäi poikanen Jeesus Jerusalemiin, eivätkä hänen vanhempansa sitä huomanneet. 44 He luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivänmatkan ja etsivät häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta; 45 mutta kun eivät löytäneet, palasivat he Jerusalemiin etsien häntä. 46 Ja kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet pyhäköstä, jossa hän istui opettajain keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä. 47 Ja kaikki, jotka häntä kuulsivat, ihmettelivät hänen ymmärrystänsä ja vastauksiansa. 48 Ja hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: "Poikani, miksi meille näin teit? Katso, sinun isäsi ja minä olemme huolestuneina etsineet sinua." 49 Niin hän sanoi heille: "Mitä te minua etsitte? Ettekö tiedänneet, että minun pitää niissä oleman, mitkä minun Isäni ovat?" 50 Mutta he eivät ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille puhui. 51 Ja hän lähti heidän kanssansa ja tuli Nasaretiin ja oli heille alainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämä sanat sydämeensä.

52 Ja Jeesus varttui viisaudessa ja iässä ja arnessa Jumalan ja ihmisten edessä.

3 Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuotena, kun Pontius Pilatus oli Juudean maaherrana ja Herodes Galilean neljännysruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitiinmaan neljännysruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännysruhtinaana, 2 siihen aikaan kun Hannas oli ylimmäisenä pappina, ynnä myös Kaifas, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, erämaassa. 3 Ja hän vaelsi kaikissa seuduissa Jordanin varrella ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi, 4 niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan sanojen kirjassa: "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi'. 5 Kaikki laaksot täytettäköön, ja kaikki vuoret ja kukkulat alennettäköön, ja mutkat tulkoot suoriksi ja koleikot tasaisiksi teiksi, 6 ja kaikki liha on näkevä Jumalan autuuden." 7 Niin hän sanoi kansalle, joka vaelsi hänen kastettavakseen: "Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa? 8 Tehkää sentähden parannuksen soveliaita hedelmiä, älkääkää ruvetko sanomaan mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham', sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille. 9 Jo on myös kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen." 10 Ja kansa kysyi häneltä sanoen: "Mitä meidän siis pitää tekemän?" 11 Hän vastasi ja sanoi heille: "Jolla on kaksi ihokasta, antakoon toisen sille, joka on ilman; ja jolla on ruokaa, tehköö samoin". 12 Niin tuli myös publikaaneja kastettaviksi, ja he sanoivat hänelle: "Opettaja, mitä meidän pitää tekemän?" 13 Hän sanoi heille: "Älkää vaatiko enempää, kuin mikä teille on säädetty". 14 Myös sotamiehet kysyivät häneltä sanoen: "Mitäs meidän pitää tekemän?" Ja hän sanoi heille: "Älkää kiskoko keneltäkään älkääkää kiristäkö, vaan tyytykää palkkaanne". 15 Mutta kun kansa yhä odotti ja kaikki ajattelivat sydämessään Johanneksesta, eikö hän itse ehkä ollut Kristus, 16 niin Johannes vastasi kaikille sanoen: "Minä kastan teidät vedellä, mutta on tuleva minua väkevämpi, jonka kengänpaulaakaan minä en ole kelvollinen päästämään; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. 17 Hänellä on viskimensä

kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoa nisut aittaansa, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulella." 18 Antaan myös monia muita kehoituksia hän julisti kansalle evankeliumia. 19 Mutta kun Herodes, neljännysruhtinas, sai häneltä nuhteita veljensä vaimon, Herodiaan, tähden ja kaiken sen pahan tähden, mitä hän, Herodes, oli tehnyt, 20 niin hän kaiken muun lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankeuteen. 21 Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoi, niin tapahtui, että taivas aukeni 22 ja Pyhä Henki laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt". 23 Ja hän, Jeesus, oli alottaessaan vaikutuksensa noin kolmenkymmenen vuoden vanha, ja oli, niinkuin luultiin, Joosefin poika. Joosef oli Eelin poika, 24 Eeli Mattatin, tämä Leevin, tämä Melkin, tämä Jannain, tämä Joosefin, 25 tämä Mattatiaan, tämä Aamoksen, tämä Naahumin, tämä Eslin, tämä Naggain, 26 tämä Maahatin, tämä Mattatiaan, tämä Semeinin, tämä Joosekin, tämä Joodan, 27 tämä Johanenin, tämä Reesan, tämä Serubbaabelin, tämä Sealtielin, tämä Neerin, 28 tämä Melkin, tämä Addin, tämä Koosamin, tämä Elmadamin, tämä Eerin, 29 tämä Jeesuksen, tämä Elieserin, tämä Joorimin, tämä Mattatin, tämä Leevin, 30 tämä Simeonin, tämä Juudan, tämä Joosefin, tämä Joonamin, tämä Eliakimin, 31 tämä Melean, tämä Mennan, tämä Mattatan, tämä Naatanin, tämä Daavidin, 32 tämä Iisain, tämä Oobedin, tämä Booaan, tämä Saalan, tämä Nahassonin, 33 tämä Aminadabin, tämä Adminin, tämä Arnin, tämä Esromin, tämä Faareen, tämä Juudan, 34 tämä Jaakobin, tämä Iisakin, tämä Aabrahamin, tämä Taaran, tämä Naahorin, 35 tämä Serukin, tämä Ragaun, tämä Faalekin, tämä Eberin, tämä Saalan, 36 tämä Kainamin, tämä Arfaksadin, tämä Seemin, tämä Nooan, tämä Laamekin, 37 tämä Metusalan, tämä Eenokin, tämä Jaaretin, tämä Mahalalelin, tämä Keenanin, 38 tämä Enoksen, tämä Seetin, tämä Aadamin, tämä Jumalan.

4 Sitten Jeesus täynnä Pyhää Henkeä palasi Jordanilta; ja Henki kuljetti häntä erämaassa, 2 ja perkele kiusasi häntä neljäkymmentä päivää. Eikä hän syönyt mitään niinä päivinä, mutta kun ne olivat päätyneet, tuli hänen nälkä. 3 Niin perkele

sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuu leiväksi". 4 Ja hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ei kukaan profeetta ole otollinen kotikaupungissaan. 25 Minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Eliaan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli kaikkeen maahan, 26 eikä Eliasta lähetetty kenenkään tykö heistä, vaan ainoastaan leskivaimon tykö Siidoninmaan Sareptaan. 27 Ja monta pitalista miestä oli Israelissa profeetta Elisan aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naiman, syyrialainen." 28 Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagoogassa, tulivat kiukkua täyteen 29 ja nousivat ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuoren jyrkänteelle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen hänet alas. 30 Mutta hän lähti pois käyden heidän keskitsensä. 31 Ja hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa sapatina. 32 Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hänen puheessansa oli voima. 33 Ja synagoogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki. Tämä huusi suurella äänellä: 34 "Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasarettilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä." 35 Niin Jeesus nuhteli häntä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä". Ja riivaaja viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä, häntä ollenkaan vahingoittamatta. 36 Ja heidät kaikki valtasi hämmästyks, ja he puhuivat keskenään sanoen: "Mitä tämä puhe on, sillä hän käskee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos?" 37 Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristön seutuihin. 38 Niin hän nousi ja meni synagoogasta Simonin kotiin. Ja Simonin anoppi sairasti kovaa kuumetta, ja he rukoilivat Jeesusta hänen puolestansa. 39 Niin hän meni ja kumartui hänen yllensä ja nuhteli kuumetta, ja se lähti hänestä; ja heti vaimo nousi ja palveli heitä. 40 Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, mikä missäkin taudissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät. 41 Myös lähtivät riivaajat ulos monesta, huutaen ja sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika!" Mutta hän nuhteli niitä eikä sallinut niiden puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristuksen. 42 Ja päivän tultua hän lähti pois ja meni autioon paikkaan; mutta

kansa etsi häntä, ja saavuttuaan hänen luokseen he pidättelivät häntä lähtemästä heidän luotansa. **43** Mutta hän sanoi heille: "Minun tulee muillekin kaupungeille julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia, sillä sitä varten minä olen lähetetty". **44** Ja hän saarnasi Galilean synagoogissa.

5 Kun kansa tunkeutui hänen ympärilleen kuulemaan Jumalan sanaa ja hän seisoj Gennesaretin järven rannalla, **2** niin hän näki järven rannassa kaksi venettä; mutta kalastajat olivat niistä lähteneet ja huuhtoivat verkkojaan. **3** Ja hän astui toiseen niistä, joka oli Simonin, ja pyysi häntä viemään sen vähän matkaa maasta; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä. **4** Mutta puhumasta lakattuaan hän sanoi Simonille: "Vie venhe syvälle ja heittäkää verkkonne apajalle". **5** Niin Simon vastasi ja sanoi hänelle: "Mestari, koko yön me olemme tehneet työtä emmekä ole mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi minä heitän verkot". **6** Ja sen tehtyään he saivat kierrettyksi suuren joukon kaloja, ja heidän verkkonsa repeilivät. **7** Niin he viittasivat toisessa venheessä oleville tovereilleen, että nämä tulisivat auttamaan heitä; ja he tulivat. Ja he täyttivät molemmat venheet, niin että ne olivat oppoamaisillaan. **8** Kun Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jeesuksen polvien eteen ja sanoi: "Mene pois minun tyköäni, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen". **9** Sillä kalansaaliin tähden, jonka he olivat saaneet, oli hämmästys vallannut hänet ja kaikki ne, jotka olivat hänen kanssaan, **10** ja samoin myös Simonin kalastuskumppanit, Jaakobin ja Johanneksen, Sebeduksen pojat. Mutta Jeesus sanoi Simonille: "Älä pelkää, tästedes sinä saat saaliiksi ihmisiä". **11** Ja he veivät venheet maihin, jättivät kaikki ja seurasivat häntä. **12** Ja kun hän oli eräässä kaupungissa, niin katso, siellä oli mies, yltänsä pitalissa. Ja nähdessään Jeesuksen hän lankesi kasvoilleen ja rukoili häntä sanoen: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa". **13** Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon, puhdistu". Ja kohta pitali lähti hänestä. **14** Ja hän kielsi häntä siitä kenellekään puhumasta ja sanoi: "Mene, näytä itsesi papille, ja uhraa puhdistumisestasi, niinkuin Mooses on säätänyt, todistukseksi heille". **15** Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmän; ja paljon kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuukseen vaivoistansa. **16** Mutta hän vetäytyi pois ja oleskeli

erämaassa ja rukoili. **17** Ja eräänä päivänä, kun hän opetti, istui siinä fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja Jerusalemita; ja Herran voima vaikutti, niin että hän paransi sairaat. **18** Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä hänet sisään ja asettaa Jeesuksen eteen. **19** Ja kun he väentungokselta eivät saaneet viedyksi häntä sisään muuta tietä, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi heidän keskellensä Jeesuksen eteen. **20** Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: "Ihminen, sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut". **21** Niin kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: "Kuka tämä on, joka puhuu Jumalan pilkkaa? Kuka voi antaa syntejä anteeksi, paitsi Jumala yksin?" **22** Mutta kun Jeesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: "Mitä te ajattelette sydämässänne?" **23** Kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut', vai sanoa: 'Nouse ja käy'? **24** Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi," - hän sanoi halvatulle-"minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi." **25** Ja kohta hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa. **26** Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he ylistivät Jumalaa; ja pelkoa täynnä he sanoivat: "Me olemme tänään nähneet ihmeellisiä". **27** Ja sen jälkeen hän lähti sieltä ja näki tulliasemalla istumassa publikaanin, jonka nimi oli Leevi, ja sanoi hänelle: "Seuraa minua". **28** Niin tämä jätti kaikki, nousi ja seurasi häntä. **29** Ja Leevi valmisti hänelle suuret pidot kodissaan; ja siellä oli suuri joukko publikaaneja ja muita aterioimassa heidän kanssaan. **30** Niin fariseukset ja heidän kirjanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: "Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?" **31** Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. **32** En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen." **33** Niin he sanoivat hänelle: "Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat". **34** Jeesus sanoi heille: "Ettehän voi vaatia häävieraita paastoamaan silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? **35** Mutta päivät

tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat." 36 Ja hän sanoi heille myös vertauksen: "Ei kukaan leikkaa uudesta vaipasta paikkaa ja pane vanhaan vaippaan; muutoin hän rikkoo uuden vaipan, eikä uudesta vaipasta otettu paikka vanhaan sovi. 37 Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat. 38 Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin. 39 Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: "Vanha on hyvää."

6 Niin tapahtui eräänä sapattina, että hän kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsissään ja söivät. 2 Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: "Miksi teette, mitä ei ole lupa tehdä sapattina?" 3 Mutta Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, 4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, otti näkyleivät ja söi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ollut lupa syödä muiden kuin ainoastaan pappien?" 5 Ja hän sanoi heille: "Ihmisen Poika on sapatin herra". 6 Ja toisena sapattina hän meni synagoogaan ja opetti; ja siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut. 7 Ja keksiäkseen jotakin, mistä häntä syyttäisivät, kirjanoppineet ja fariseukset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sapattina. 8 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse ja astu esille". Ja hän nousi ja astui esille. 9 Niin Jeesus sanoi heille: "Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sapattina: hyvääkö tehdä, vai tehdä pahaa, pelastaako henki, vai hukuttaa?" 10 Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: "Ojenna kätesi". Mies teki niin, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi. 11 Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään, mitä heidän olisi tehtävä Jeesukselle. 12 Niin tapahtui niinä päivinä, että hän lähti vuorelle rukoilemaan; ja hän oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa. 13 Ja päivän tultua hän kutsui tykönsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen: 14 Simonin, jolle hän myös antoi nimen Pietari, ja Andreaan, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanneksen, ja Filippuksen ja Bartolomeuksen, 15 ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simonin, jota kutsuttiin Kiivailijaksi, 16 ja Juudaan, Jaakobin pojan, sekä

Juudas Iskariotin, josta tuli kavaltaja. 17 Ja hän astui alas heidän kanssaan ja seisahtui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa kaikesta Juudeasta ja Jerusalemita ja Tyyron ja Siidonin rantamaasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistansa. 18 Ja myös ne, jotka olivat saastaisten henkien vaivaamia, tulivat terveiksi. 19 Ja kaikki kansa tahtoi päästä koskettamaan häntä, koska hänestä lähti voima, joka paransi kaikki. 20 Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen ja sanoi: "Autuaita olette te, köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta. 21 Autuaita te, jotka nyt isoatte, sillä teidät ravitaan! Autuaita te, jotka nyt itkette, sillä te saatte nauraa! 22 Autuaita olette te, kun ihmiset vihaavat teitä ja erottavat teidät yhteydestään ja herjaavat teitä ja pyyhkivät pois teidän nimenne ikäänkuin jonkin pahan-Ihmisen Pojan tähden. 23 Illoitkaa sinä päivänä, riemuun ratketkaa; sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; sillä näin tekivät heidän isänsä profeetoille. 24 Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saaneet lohdutuksenne! 25 Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä te saatte murehtia ja itkeä! 26 Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Sillä niin tekivät heidän isänsä väärille profeetoille. 27 Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, 28 siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parhaavat. 29 Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta vaipan, älä häneltä kiellä ihokastasikaan. 30 Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinun omaasi ottaa. 31 Ja niinkuin te tahdotte ihmisten teille tekevän, niin tehkää tekin heille. 32 Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä kiitosta teille siitä tulee? Rakastavathan syntisetkin niitä, jotka heitä rakastavat. 33 Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mitä kiitosta teille siitä tulee? Niinhän syntisetkin tekevät. 34 Ja jos te lainaatte niille, joilta toivotte saavanne takaisin, mitä kiitosta teille siitä tulee? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen saman verran takaisin. 35 Vaan rakastakaa vihollisianne ja tehkää hyvää ja lainatkaa, toivomatta saavanne mitään takaisin; niin teidän palkkanne on oleva suuri, ja te tulette

Korkeimman lapsiksi, sillä hän on hyvä kiittämättömille ja pahoille. 36 Olkaa armahtavaiset, niinkuin teidän Isänne on armahtavainen. 37 Älkääkään tuomiko, niin ei teitäkään tuomita; älkää kadtustuomiota lausuko, niin ei teillekään kadtustuomiota lausuta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan. 38 Antakaa, niin teille annetaan. Hyvä mitta, sullottu, pudistettu ja kukkurainen, annetaan teidän helmaan; sillä millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille takaisin." 39 Hän sanoi heille myös vertauksen: "Eihän sokea voi sokeaa taluttaa? Eivätkö molemmat lankea kuoppaan? 40 Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi; täysin oppineena jokainen on oleva niinkuin hänen opettajansa. 41 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? 42 Kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Veljeni, annas, minä otan pois rikan, joka on silmässäsi', sinä, joka et näe malkaa omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, sitten sinä näet ottaa pois rikan, joka on veljesi silmässä. 43 Sillä ei ole hyvää puuta, joka tekee huonon hedelmän, eikä taas huonoa puuta, joka tekee hyvän hedelmän; 44 sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästänsä. Eihän viikunoita koota orjantappuroista, eikä viinirypäleitä korjata orjanruusupensaasta. 45 Hyvä ihminen tuo sydämensä hyvän runsaudesta esiin hyvää, ja paha tuo pahastansa esiin pahaa; sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu. 46 Miksi te huudatte minulle: 'Herra, Herra!' ettekä tee, mitä minä sanon? 47 Jokainen, joka tulee minun tyköni ja kuulee minun sanani ja tekee niiden mukaan-minä osoitan teille, kenen kaltainen hän on. 48 Hän on miehen kaltainen, joka huonetta rakentaessaan kaivoi syvään ja laski perustuksen kalliolle; kun sitten tulva tuli, syöksähti virta sitä huonetta vastaan, mutta ei voinut sitä horjuttaa, sillä se oli hyvästi rakennettu. 49 Mutta joka kuulee eikä tee, se on miehen kaltainen, joka perustusta panematta rakensi huoneensa maan pinnalle; ja virta syöksähti sitä vastaan, ja heti se sortui, ja sen huoneen kukistuminen oli suuri."

7 Kun hän oli kansan kuullen kaikki nämä puheensa puhunut, meni hän Kapernaumiin. 2 Ja eräällä sadanpäämiehellä oli palvelija, joka sairasti ja oli kuolemaisillaan ja jota hän piti suuressa arvossa. 3 Ja kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen tykönsä ja pyysi, että hän tulisi

parantamaan hänen palvelijansa. 4 Kun nämä saapuivat Jeesuksen tykö, pyysivät he häntä hartaasti ja sanoivat: "Hän ansaitsee, että teet hänelle tämän; 5 sillä hän rakastaa meidän kansaamme, ja hän on rakentanut meille synagoogan". 6 Niin Jeesus lähti heidän kanssansa. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäämies ystäviänsä sanomaan hänelle: "Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun katonni alle; 7 sentähden en katsonutkaan itseäni arvolliseksi tulemaan sinun luoksesi; vaan sano sana, niin minun palvelijani paranee. 8 Sillä minä itsekin olen toisen vallan alaiseksi asetettu, ja minulla on sotamiehiä käskettävänä, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee." 9 Tämän kultuaan Jeesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: "Minä sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa." 10 Ja taloon palatessaan lähettiläät tapasivat palvelijan terveenä. 11 Sen jälkeen hän vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin, ja hänen kanssaan vaelsivat hänen opetuslapsensa ynnä suuri kansanjoukko. 12 Kun hän nyt lähestyi kaupungin porttia, katso, silloin kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainokaista poikaa. Ja äiti oli leski, ja hänen kanssaan kulki paljon kaupungin kansaa. 13 Ja hänet nähdessään Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: "Älä itke". 14 Ja hän meni ja kosketti paareja; niin kantajat seisahtuivat. Ja hän sanoi: "Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse." 15 Niin kuollut nousi istualleen ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi hänet hänen äidillensä. 16 Ja heidät kaikki valtasi pelko, ja he ylistivät Jumalaa sanoen: "Suuri profeetta on noussut meidän keskellemme", ja: "Jumala on katsonut kansansa puoleen". 17 Ja tämä puhe hänestä levisi koko Juudeaan ja kaikkii ympärillä oleviin seutuihin. 18 Ja Johannekselle kertoivat hänen opetuslapsensa tästä kaikesta. 19 Niin Johannes kutsui luoksensa opetuslapsistaan kaksi ja lähetti heidät Herran tykö kysymään: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?" 20 Miehet saapuivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Johannes Kastaja on lähettänyt meidät sinun tykösi ja kysyy: 'Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?'" 21 Sillä hetkellä hän juuri paransi useita taudeista ja

vitsauksista ja pahoista hengistä, ja monelle sokealle hän antoi näön. 22 Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja kertokaa Johanneselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, rammatt kävelevät, pitaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille julistetaan evankeliumia. 23 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun." 24 Kun Johannesen lähettiläät olivat menneet, rupesi hän puhumaan kansalle Johannesesta: "Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa? 25 Vai mitä lähditte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa käyvät ja herkullisesti elävät, ne ovat kuningasten linnoissa. 26 Vai mitä lähditte katsomaan? Profeettaako? Totisesti, minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta. 27 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi'. 28 Minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukossa yhtäkään suurempaa kuin Johannes; mutta vähäisin Jumalan valtakunnassa on suurempi kuin hän. 29 Ja kaikki kansa, joka häntä kuuli, publikaanitkin, tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi ja antoivat kastaa itsensä Johannesen kasteella. 30 Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät turhaksi Jumalan aivoituksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johanneselta kastetta. 31 Mihin minä siis vertaan tämän sukupolven ihmiset, ja kenen kaltaisia he ovat? 32 He ovat lasten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen ja sanovat:

'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeloineet; me veisasimme itkuvirsiä, ja te ette itkeneet'. 33 Sillä Johannes Kastaja on tullut, ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: 'Hänessä on riivaaja'. 34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: 'Katso syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!' 35 Ja viisaus on kaikkien lastensa puolelta oikeaksi näytetty." 36 Niin eräs fariseuksista pyysi häntä ruualle kanssaan; ja hän meni fariseuksen taloon ja asettui aterialle. 37 Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka eli syntisesti; ja kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterialla fariseuksen talossa, toi hän alabasteripullon täynnä hajuvoideita 38 ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa kohdalle, itki ja rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli ne hajuvoiteella. 39 Mutta kun fariseus, joka

oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli hän mielessään näin: "Jos tämä olisi profeetta, tietäisi hän, mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee: että hän on syntinen." 40 Niin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle". Hän virkkoi: "Opettaja, sano". - 41 "Lainantantajalla oli kaksi velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä. 42 Kun heillä ei ollut, millä maksaa, antoi hän molemmille velan anteeksi. Kumpi heistä siis rakastaa häntä enemmän?" 43 Simon vastasi ja sanoi: "Minun mielestäni se, jolle hän antoi enemmän anteeksi". Hän sanoi hänelle: "Oikein sinä ratkaisit". 44 Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: "Näetkö tämän naisen? Minä tulin sinun taloosi; et sinä antanut vettä minun jaloilleni, mutta tämä kasteli kyynelillään minun jalkani ja kuivasi ne hiuksillaan. 45 Et sinä antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta minun jalkojani siitä asti, kuin tulin sisään. 46 Et sinä voidellut öljyllä minun päätäni, mutta tämä voiteli hajuvoiteella minun jalkani. 47 Sentähden minä sanon sinulle: tämän paljon synnit ovat anteeksi annetut: hänhän näet rakasti paljon; mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän." 48 Sitten hän sanoi naiselle: "Sinun syntisi ovat anteeksi annetut". 49 Niin aterikumppanit rupesivat ajattelemaan mielessänsä: "Kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?" 50 Mutta hän sanoi naiselle: "Sinun uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan".

8 Ja sen jälkeen hän vaeli kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia; ja ne kaksitoista olivat hänen kanssansa, 2 niin myös muutamia naisia, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista: Maria, Magdaleenaksi kutsuttu, josta seitsemän riivaajaa oli lähtenyt ulos, 3 ja Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan Kuusaan vaimo, ja Susanna ja useita muita, jotka palvelivat heitä varoillansa. 4 Kun paljon kansaa kokoontui ja ihmisiä kulki joka kaupungista hänen tykönsä, puhui hän vertauksella: 5 "Kylväjä meni kylvämään siementänsä. Ja hänen kylväessään putosi osa tien oheen ja tallautui, ja taivaan linnut söivät sen. 6 Ja osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta. 7 Ja osa putosi orjantappurain sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahuttivat sen. 8 Ja osa

putosi hyvään maahan, kasvoi ja teki satakertaisen hedelmän." Tämän sanottuaan hän lausui suurella äänellä: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon". 9 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, mitä tämä vertaus merkitsi. 10 Hän sanoi: "Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksissa, että he, vaikka näkevät, eivät näkisi, ja vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi. 11 Vertaus on tämä: siemen on Jumalan sana. 12 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, jotka kuulevat, mutta sitten perkele tulee ja ottaa sanan pois heidän sydämistään, etteivät he uskoisi ja pelastuisi. 13 Ja mitkä kalliolle putosivat, ovat ne, jotka kuullessaan sanan ottavat sen ilolla vastaan, mutta joilla ei ole juurta: ainoastaan ajaksi he uskovat ja kiusauksen hetkellä luopuvat. 14 Mikä taas orjantappuroihin putosi, ne ovat ne, jotka kuulevat, mutta vaeltaessaan tukehtuvat tämän elämän huoliin, rikkauteen ja hekumoihin, eivätkä tuota kypsää hedelmää. 15 Mutta mikä hyvään maahan putosi, ne ovat ne, jotka sanan kuultuansa säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämessä ja tuottavat hedelmän kärsivällisyydessä. 16 Ei kukaan joka sytyttää lampun, peitä sitä astialla tai pane vuoteen alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon. 17 Sillä ei ole mitään salattua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule tunnetuksi ja joudu päivän valoon. 18 Katsokaa siis, miten kuulette; sillä sille, jolla on, annetaan, mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekini, minkä hän luulee itsellään olevan." 19 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat häntä tapaamaan, mutta eivät väentungokselta päässeet hänen tykönsä. 20 Niin hänelle ilmoitettiin: "Sinun äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat nähdä sinua". 21 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Minun äitini ja veljeni ovat nämä, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sen mukaan tekevät". 22 Niin tapahtui eräänä päivänä, että hän astui opetuslapsinensa venheeseen ja sanoi heille: "Menkäämme järven tuolle puolen". Ja he lähtivät vesille. 23 Ja heidän purjehtiessaan hän nukkui. Mutta alas järvelle syöksyi myrskytuuli, ja venhe tuli vettä täyteen, ja he olivat vaarassa. 24 Niin he menivät ja herättivät hänet sanoen: "Mestari, mestari, me hukumme!" Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja veden aallokkoa; ja ne asettuivat, ja tuli tyven. 25 Ja hän sanoi heille: "Missä on teidän uskonne?" Mutta

pelko oli vallannut heidät, ja he ihmettelivät, sanoen toisilleen: "Kuka onkaan tämä, kun hän käskee sekä tuulia että vettä, ja ne tottelevat häntä?" 26 Ja he purjehtivat gerasalaisten alueelle, joka on vastapäätä Galileaa. 27 Ja kun hän oli noussut maihin, tuli häntä vastaan kaupungista mies, jossa oli riivaaja; ja hän ei ollut pitkään aikaan pukenut vaatteita ylleen eikä asunut huoneessa, vaan haudoissa. 28 Kun hän näki Jeesuksen, parkaisi hän ja lankesi maahan hänen eteensä ja huusi suurella äänellä: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä rukoilen sinua: älä minua vaivaa." 29 Sillä hän oli käskemäisillään saastaista henkeä menemään ulos siitä miehestä. Sillä pitkät ajat se oli temponut häntä mukaansa; hänet oli sidottu kahleisiin ja jalkanuoriin, ja häntä oli vartioitu, mutta hän oli katkaissut siteet ja kulkeutunut riivaajan ajamana erämaihin. 30 Niin Jeesus kysyi siltä sanoen: "Mikä on nimesi?" Hän vastasi: "Legio"; sillä monta riivaajaa oli mennyt häneen. 31 Ja ne pyysivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen. (Abyssos g12) 32 Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja ne pyysivät häntä, että hän antaisi heille luvan mennä sikoihin. Ja hän antoi niille luvan. 33 Niin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui. 34 Mutta nähtyään, mitä oli tapahtunut, paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. 35 Niin kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut, ja he tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riivaajat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkojen juuressa puettuna ja täydessä ymmärryksessä; ja he peljästyivät. 36 Mutta silminnäkijät kertoivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi. 37 Ja koko gerasalaisten seutukunnan kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotansa, sillä suuri pelko oli vallannut heidät; niin hän astui venheeseen ja palasi takaisin. 38 Ja mies, josta riivaajat olivat lähteneet, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jeesus lähetti hänet luotansa sanoen: 39 "Palaja kotiisi ja kerro, kuinka suuria töitä Jumala on sinulle tehnyt". Ja hän meni ja julisti kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria töitä Jeesus oli hänelle tehnyt. 40 Kun Jeesus palasi, oli kansa häntä vastassa; sillä kaikki odottivat häntä. 41 Ja katso, silloin tuli mies, nimeltä Jairus, joka oli synagoogan

esimies. Ja hän lankesi Jeesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa, 42 sillä hänellä oli tytär, ainoa lapsi, noin kaksitoistavuotias, ja se oli kuolemaisillaan. Mutta hänen sinne mennessään väentungos ahdisti häntä. 43 Ja siellä oli nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenjuoksua ja lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa. 44 Tämä lähestyi takaapäin ja kosketti hänen vaippansa tupsua, ja heti hänen verenjuoksunsa asettui. 45 Ja Jeesus sanoi: "Kuka minuun koski?" Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: "Mestari, väentungos ahdistaa ja pusertaa sinua". 46 Mutta Jeesus sanoi: "Joku minuun koski; sillä minä tunsin, että voimaa lähti minusta". 47 Kun nainen näki, ettei hän pysynyt salassa, tuli hän vavisten, lankesi hänen eteensä ja ilmoitti kaiken kansan kuullen, mistä syystä hän oli koskenut häneen ja kuinka hän oli kohta tullut terveeksi. 48 Niin hän sanoi hänelle: "Tytäreni, uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan". 49 Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagoogan esimiehen kotoa ja sanoi: "Tytttäresi on kuollut; älä enää opettajaa vaivaa". 50 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi hänelle: "Älä pelkää; usko ainoastaan, niin hän paranee". 51 Ja kun hän tuli taloon, ei hän sallinut kenenkään muun käydä sisälle kanssaan kuin Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin sekä lapsen isän ja äidin. 52 Ja kaikki itkivät ja vaikerivat tyttöä. Mutta Jeesus sanoi: "Älkää itkkekö, sillä hän ei ole kuollut, vaan nukkuu". 53 Niin he nauroivat häntä, tietäen tytön kuolleeksi. 54 Mutta hän tarttui hänen käteensä ja huusi sanoen: "Lapsi, nouse!" 55 Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti ylös; ja Jeesus käski antaa hänelle syötävää. 56 Ja hänen vanhempansa hämmästyivät; mutta Jeesus kielsi heitä kenellekään sanomasta, mitä oli tapahtunut.

9 Niin hän kutsui kokoon ne kaksitoista ja antoi heille voiman ja vallan kaikkia riivaajia vastaan ja voiman parantaa tauteja. 2 Ja hän lähetti heidät julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita. 3 Ja hän sanoi heille: "Älkää ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukua, ei leipää, ei rahaa, älköön myös kenelläkään olko kahta ihokasta. 4 Ja mihin taloon tulette, siihen jääkää, ja siitä lähtekää matkallenne. 5 Ja missä eivätkä ota teitä vastaan, siitä kaupungista lähtekää pois,

ja pudistakaa tomu jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan." 6 Niin he lähtivät ja kulkivat kylästä kylään julistaen evankeliumia ja parantaen sairaita kaikkialla. 7 Ja neljänsyruhtinas Herodes sai kuulla kaikki, mitä tapahtui, eikä tiennyt, mitä ajatella; sillä muutamat sanoivat: "Johannes on noussut kuolleista", 8 mutta toiset: "Elias on ilmestynyt", toiset taas: "Joku vanhoista profeetoista on noussut ylös". 9 Ja Herodes sanoi: "Johanneksen minä olen mestauttanut; mutta kuka tämä on, josta minä tuollaista kuulen?" Ja hän etsi tilaisuutta saadakseen nähdä hänet. 10 Ja apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle kaikki, mitä olivat tehneet. Niin hän otti heidät mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen lähelle Beetsaida nimistä kaupunkia. 11 Mutta kun kansa sai sen tietää, seurasivat he häntä; ja hän otti heidät vastaan ja puhui heille Jumalan valtakunnasta ja teki terveiksi ne, jotka parantamista tarvitsivat. 12 Ja päivä alkoi laskea. Niin ne kaksitoista tulivat ja sanoivat hänelle: "Laske kansa luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin majoittumaan ja saamaan ravintoa, sillä täällä me olemme autiossa paikassa". 13 Mutta hän sanoi heille: "Antakaa te heille syödä". Niin he sanoivat: "Meillä ei ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle kansalle". 14 Sillä heitä oli noin viisituhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsilleen: "Asettakaa heidät aterioimaan ruokakunnittain, noin viisikymmentä kuhunkin". 15 Ja he tekivät niin ja asettivat kaikki aterioimaan. 16 Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ne ja mursi ja antoi opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi. 17 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi; ja heiltä jääneet tähteet kerättiin, kaksitoista vakallista palasia. 18 Ja tapahtui, kun hän oli yksinäisessä paikassa rukoilemassa ja hänen opetuslapsensa olivat hänen kanssaan, että hän kysyi heiltä ja sanoi: "Kenen kansa sanoo minun olevan?" 19 He vastasivat sanoen: "Johannes Kastajan, mutta toiset Eliaan, toiset taas sanovat, että joku vanhoista profeetoista on noussut ylös". 20 Niin hän sanoi heille: "Kenenkään te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Jumalan Kristus". 21 Niin hän vakavasti varoittaen kielsi heitä kenellekään tästä puhumasta 22 ja sanoi: "Ihmisen Pojan pitää kärsimän paljon ja joutuman vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljittäväksi

ja tuleman tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös". 23 Ja hän sanoi kaikille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua. 24 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän pelastaa sen. 25 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saattaisi itsensä kadotukseen tai turmioon? 26 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani, sitä Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee omassa ja Isänsä ja pyhain enkelien kirkkaudessa. 27 Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan." 28 Noin kahdeksan päivää sen jälkeen kuin hän oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan. 29 Ja hänen rukoillessaan hänen kasvojensa näkö muuttui, ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi. 30 Ja katso, hänen kanssaan puhui kaksi miestä, ja ne olivat Mooses ja Elias. 31 He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismentönsä, jonka hän oli saattava täytääntöön Jerusalemissa. 32 Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssansa, olivat unen raskauttamia; mutta kun he siitä heräsivät, näkivät he hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisoi hänen luonansa. 33 Ja kun nämä olivat eroamassa hänestä, sanoi Pietari Jeesukselle: "Mestari, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Elialle yksi". Mutta hän ei tiennyt, mitä sanoi. 34 Ja hänen tätä sanoessaan tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen. 35 Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun Poikani, se valittu; kuulkaa häntä". 36 Ja äänen kuullessa he huomasivat Jeesuksen olevan yksin. Ja he olivat siitä vaiti eivätkä niinä päivinä ilmoittaneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet. 37 Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, tuli paljon kansaa häntä vastaan. 38 Ja katso, kansanjoukosta huusi eräs mies sanoen: "Opettaja, minä rukoilen sinua, katsahda minun poikani puoleen, sillä hän on minun ainokaiseni; 39 ja katso, hänen kimppuunsa käy henki, ja heti hän parkaisee, ja se kouristaa häntä, niin että vaahto lähtee; ja vaivoin se hänestä poistuu, runnellen häntä. 40 Ja minä pyysin sinun opetuslapsiasi ajamaan sitä ulos, mutta he eivät voineet." 41 Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi, sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi; kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne ja kärsiä teitä? Tuo poikasi tänne." 42 Ja vielä pojan tullessakin riivaaja repi häntä ja kouristi kovin. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä ja paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isällensä. 43 Ja kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta. Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä Jeesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa: 44 "Ottakaa korviinne nämä sanat: Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin". 45 Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta, ja se oli heiltä peitetty, niin etteivät he sitä ymmärtäneet, ja he pelkäsivät kysyä häneltä, mitä se puhe oli. 46 Ja heidän mieleensä tuli ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin. 47 Mutta kun Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä 48 ja sanoi heille: "Joka ottaa tykönsä tämän lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa tykönsä minut, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt. Sillä joka teistä kaikista on pienin, se on suuri." 49 Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: "Mestari, me näimme erään miehen sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia, ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidän mukanaamme". 50 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Älkää kieltäkö; sillä joka ei ole teitä vastaan, se on teidän puolellanne". 51 Ja kun hänen ylösottamisensa aika oli täyttymässä, käänsi hän kasvonsa Jerusalemiä kohti, vaeltaaksensa sinne. 52 Ja hän lähetti edellensä sanansaattajia; ja he lähtivät matkalle ja menivät eräaseen samarialaisten kylään valmistaakseen hänelle majaa. 53 Mutta siellä ei otettu häntä vastaan, koska hän oli vaeltamassa kohti Jerusalemiä. 54 Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: "Herra, tahdotko, niin sanomme, että tuli taivaasta tulokoon alas ja hävittääköön heidät?" 55 Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä. 56 Ja he vaelsivat toiseen kylään. 57 Ja heidän tietä vaeltaessaan eräs mies sanoi hänelle: "Minä seuraan sinua, mihin ikinä menet". 58 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ketulla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi". 59 Toiselle hän sanoi: "Seuraa minua". Mutta tämä sanoi: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni". 60 Mutta

Jeesus sanoi hänelle: "Anna kuolleitten haudata kuolleen, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa". **61** Vielä eräs toinen sanoi: "Minä tahdon seurata sinua, Herra; mutta salli minun ensin käydä ottamassa jäähyväiset kotiväeltäni". **62** Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Ei kukaan, joka laskee kätensä auraan ja katsoo taaksensa, ole sovelias Jumalan valtakuntaan".

10 Sen jälkeen Herra valitsi seitsemänkymmentä muuta ja lähetti heidät kaksittain edellensä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne hän itse aikoi mennä. **2** Ja hän sanoi heille: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa. **3** Menkää; katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle. **4** Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukua, älkää kenkiä, älkääkään tervehtikö ketään tiellä. **5** Kun tulette johonkin taloon, niin sanokaa ensiksi: 'Rauha tälle talolle!' **6** Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne on lepäävä hänen päällensä; mutta jos ei ole, niin se palajaa teille. **7** Ja olkaa siinä talossa ja syökää ja juokaa, mitä heillä on tarjota, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta taloon. **8** Ja mihin kaupunkiin te tulettekin, missä teidät otetaan vastaan, syökää, mitä eteenne pannaan, **9** ja parantakaa sairaat siellä ja sanokaa heille: 'Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle'. **10** Mutta kun tulette kaupunkiin, jossa teitä ei oteta vastaan, niin menkää sen kaduille ja sanokaa: **11** 'Tomunkin, joka teidän kaupungistanne on jalkoihimme tarttunut, me pudistamme teille takaisin; mutta se tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle'. **12** Minä sanon teille: Sodoman on oleva sinä päivänä helpompi kuin sen kaupungin. **13** Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka teissä ovat tapahtuneet, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa sitten olisivat säkissä ja tuhassa istuen tehneet parannuksen. **14** Mutta Tyyron ja Siidonin on oleva tuomiolla helpompi kuin teidän. **15** Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas. (Hadēs g86) **16** Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut; mutta joka minut hylkää, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt." **17** Niin ne seitsemänkymmentä palasivat iloiten ja sanoivat: "Herra, riivaajatkin ovat

meille alamaiset sinun nimesi tähden". **18** Silloin hän sanoi heille: "Minä näin saatanan lankeavan taivaasta niinkuin salaman. **19** Katso, minä olen antanut teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään ole teitä vahingoittava. **20** Älkää kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa." **21** Sillä hetkellä hän riemuitsi Pyhässä Hengessä ja sanoi: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille. Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt. **22** Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne, kuka Poika on, kuin Isä; eikä kukaan muu tunne, kuka Isä on, kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa." **23** Ja hän kääntyi opetuslapsiinsa erikseen ja sanoi: "Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette. **24** Sillä minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet." **25** Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi kiusaten häntä: "Opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?" (aiōnios g166) **26** Niin hän sanoi hänelle: "Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinkas luet?" **27** Hän vastasi ja sanoi: "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi". **28** Hän sanoi hänelle: "Oikein vastasit; tee se, niin sinä saat elää". **29** Mutta hän tahtoi näyttää olevansa vanhurskas ja sanoi Jeesukselle: "Kuka sitten on minun lähimmäiseni?" **30** Jeesus vastasi ja sanoi: "Eräs mies vaelsi Jerusalemissa alas Jerikoon ja joutui ryövärien käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet puolikuolleeksi. **31** Niin vaelsi sattumalta eräs pappi sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse. **32** Samoin leeviläisenkin: kun hän tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse. **33** Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, niin hän armahti häntä. **34** Ja hän meni hänen luokseen ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä. **35** Ja seuraavana aamuna hän otti esiin kaksi denaria ja antoi majatalon isännälle ja sanoi:

'Hoida häntä, ja mitä sinulta lisää kuuluu, sen minä palatessani sinulle maksan'. 36 Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin?" 37 Hän sanoi: "Se, joka osoitti hänelle laupeutta". Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene ja tee sinä samoin". 38 Ja heidän vaeltaessaan hän meni muutamaa kylään. Niin eräs nainen, nimeltä Martha, otti hänet kotiinsa. 39 Ja hänellä oli sisar, Maria niminen, joka asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettansa. 40 Mutta Martha puuhasi monissa palvelustoimissa; ja hän tuli ja sanoi: "Herra, etkö sinä välitä mitään siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttaisi." 41 Herra vastasi ja sanoi hänelle: "Martha, Martha, moninaisista sinä huolehdit ja hätäilet, 42 mutta tarpeellisia on vähän, tahi yksi ainoa. Maria on valinnut hyvän osan, jota ei häneltä oteta pois."

11 Ja kun hän oli eräässä paikassa rukoilemassa ja oli lakannut, sanoi eräs hänen opetuslapsistansa hänelle: "Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiansa". 2 Niin hän sanoi heille: "Kun rukoilette, sanokaa: Isä, pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi; (tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa;) 3 anna meille joka päivä meidän jokapäiväinen leipämme; 4 ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle velallisellemme; äläkä saata meitä kiusaukseen; (vaan päästä meidät pahasta)." 5 Ja hän sanoi heille: "Jos jollakin teistä on ystävä ja hän menee hänen luoksensa yösydännä ja sanoo hänelle: 'Ystäväni, lainaa minulle kolme leipää, 6 sillä eräs ystäväni on matkallaan tullut minun luokseni, eikä minulla ole, mitä panna hänen eteensä'; 7 ja toinen sisältä vastaa ja sanoo: 'Älä minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat minun kanssani vuoteessa; en minä voi nousta antamaan sinulle' - 8 minä sanon teille: vaikka hän ei nousekaan antamaan hänelle sentähden, että hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin sentähden, että toinen ei hellitä, ja antaa hänelle niin paljon, kuin hän tarvitsee. 9 Niinpä minäkin sanon teille: anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. 10 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja

kolmittavalle avataan. 11 Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa häneltä pyytäessä kalaa antaa hänelle kalan sijasta käärmeen, 12 taikka joka hänen pyytäessään munaa antaa hänelle skorpionin? 13 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!" 14 Ja hän ajoi ulos riivaajan, ja se oli mykkä; ja kun riivaaja oli lähtenyt, niin tapahtui, että mykkä mies puhui; ja kansa ihmetteli. 15 Mutta muutamat heistä sanoivat: "Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla hän ajaa ulos riivaajia". 16 Toiset taas kiusasivat häntä ja pyysivät häneltä merkkiä taivaasta. 17 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle. 18 Jos nyt saatanaakin on riitautunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun Beelsebulin voimalla ajavan ulos riivaajia. 19 Mutta jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne. 20 Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivaajia, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän tyköne. 21 Kun väkevä aseellisena vartioitsee kartanoaan, on hänen omaisuutensa turvassa. 22 Mutta kun häntä väkevämpi karkaa hänen päällensä ja voittaa hänet, ottaa hän häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistämänsä saaliin. 23 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa. 24 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksi se autioita paikkoja ja etsii lepoa; ja kun ei löydä, sanoo se: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin'. 25 Ja kun se tulee, tapaa se sen lakaistuna ja kaunistettuna. 26 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset." 27 Niin hänen tätä puhuessaan eräs nainen kansanjoukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle: "Autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt". 28 Mutta hän sanoi: "Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat". 29 Kun kansaa yhä kokoontui, rupesi hän puhumaan: "Tämä sukupolvi on paha sukupolvi: se tavoittelee merkkiä,

mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki. **30** Sillä niinkuin Joonas tuli niiniväläisille merkiksi, niin Ihmisen Poikakin on oleva merkinä tälle sukupolvelle. **31** Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle yhdessä tämän sukupolven miesten kanssa ja tuleva heille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomo. **32** Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas. **33** Ei kukaan, joka sytyttää lampun, pane sitä kätköön eikä vakan alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon. **34** Sinun silmäsi on ruumiin lamppu. Kun silmäsi on terve, on koko sinun ruumiisi valaistu, mutta kun se on viallinen, on myös sinun ruumiisi pimeä. **35** Katso siis, ettei valo, joka sinussa on, ole pimeyttä. **36** Jos siis koko sinun ruumiisi on valoisa eikä miltään osaltaan pimeä, on se oleva kokonaan valoisa, niinkuin lampun valaistessa sinua kirkaalla loisteellaan." **37** Hänen näin puhuessaan pyysi eräs fariseus häntä luoksensa aterioimaan; niin hän meni sinne ja asettui aterialle. **38** Mutta kun fariseus näki, ettei hän peseytynyt ennen ateriana, ihmetteli hän. **39** Silloin Herra sanoi hänelle: "Kyllä te, fariseukset, puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teissä on täynnä röstöä ja pahuutta. **40** Te mielettömät, eikö se, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuoltakin? **41** Mutta antakaa almuksi se, mikä sisällä on; katso, silloin kaikki on teille puhdasta. **42** Mutta voi teitä, te fariseukset, kun te annatte kymmenykset mintuista ja ruuduista ja kaikenlaisista vihanneksista, mutta sivuutate oikeuden ja Jumalan rakkauden! Näitä olisi tullut noudattaa eikä noitakaan laiminlyödä. **43** Voi teitä, te fariseukset, kun te rakastatte etumaista istuinta synagoogissa ja tervehdyksiä toreilla! **44** Voi teitä, kun te olette niinkuin merkittömät haudat, joiden päällitse ihmiset kävelevät niistä tietämättä!" **45** Silloin eräs lainoppineista rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: "Opettaja, kun noin puhut, niin sinä häpäiset myös meitä". **46** Mutta hän sanoi: "Voi teitäkin, te lainoppineet, kun te sälytätte ihmisten päälle vaikeasti kannettavia taakkoja ettekä itse sormellannekaan koske niihin taakkoihin! **47** Voi teitä, kun te rakennatte profeettain hautakammioita, ja teidän isänne ovat

heidät tappaneet! **48** Näin te siis olette isänne tekojen todistajia ja suostutte niihin: sillä he tappoivat profeetat, ja te rakennatte niille hautakammioita. **49** Sentähden Jumalan viisus sanookin: 'Minä lähetän heille profeettoja ja apostoleja, ja muutamat niistä he tappavat ja toisia vainoavat, **50** että tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profeettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta asti, **51** hamasta Aabelin verestä Sakariaan vereen saakka, hänen, joka surmattiin alttarin ja tempelin välillä'. Niin, minä sanon teille, se pitää tältä sukukunnalta vaadittaman. **52** Voi teitä, te lainoppineet, kun te olette vieneet tiedon avaimen! Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet." **53** Ja hänen sieltä lähtiessään kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat kovasti ahdistamaan häntä ja urkkimaan häneltä moninaisia, **54** väijyen, miten saisivat hänet hänen sanoistaan ansaan.

12 Kun sillä välin kansaa oli kokoontunut tuhatmäärin, niin että he polkivat toisiaan, rupesi hän puhumaan opetuslapsillensa: "Ennen kaikkea kavahtakaa fariseusten hapatusta, se on: ulkokultaisuutta. **2** Ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi. **3** Sentähden, kaikki, mitä te pimeässä sanotte, joutuu päivänvalossa kuultavaksi, ja mitä korvaan puhutte kammioissa, se katoilta julistetaan. **4** Mutta minä sanon teille, ystäväilleni: älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen jälkeen voi mitään enempää tehdä. **5** Vaan minä osoitan teille, ketä teidän on pelkääminen: peljätäkää häntä, jolla on valta tapettuansa syöstä helvettiin. Niin, minä sanon teille, häntä te peljätäkää. (Geenna g1067) **6** Eikö viittä varpusta myydä kahteen ropoon? Eikä Jumala ole yhtäkään niistä unhottanut. **7** Ovatpa teidän pääanne hiuksetkin kaikki luetut. Älkää peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta. **8** Mutta minä sanon teille: jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä. **9** Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, se kielletään Jumalan enkelien edessä. **10** Ja jokaiselle, joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan anteeksi; mutta sille, joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei anteeksi anneta. **11** Mutta kun he vievät teitä synagoogain ja hallitusten ja

esivaltojen eteen, älkää huolehtiko siitä, miten tai mitä vastaisitte puolestanne tahi mitä sanoisitte; 12 sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä, mitä teidän on sanottava." 13 Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi hänelle: "Opettaja, sano minun veljelleni, että hän jakaisi kanssani perinnön". 14 Mutta hän vastasi hänelle: "Ihminen, kuka on minut asettanut teille tuomariksi tai jakomieheksi?" 15 Ja hän sanoi heille: "Katsokaa eteenne ja kavahtakaa kaikkea ahneutta, sillä ei ihmisen elämä riipu hänen omaisuudestaan, vaikka sitä ylenpalttisesti olisi". 16 Ja hän puhui heille vertauksen sanoen: "Rikkaan miehen maa kasvoi hyvin. 17 Niin hän mietti mielessään ja sanoi: 'Mitä minä teen, kun ei minulla ole, mihin viljani kokoaisin?' 18 Ja hän sanoi: 'Tämän minä teen: minä revin maahan aittani ja rakennan suuremmat ja kokoan niihin kaiken eloni ja hyvyyteni; 19 ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on paljon hyvää tallessa moneksi vuodeksi; nauti lepoa, syö, juo ja iloitse'. 20 Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Sinä mieletön, tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minkä sinä olet hankkinut?' 21 Näin käy sen, joka kokoaa aarteita itselleen, mutta jolla ei ole rikkautta Jumalan tykönä." 22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Sentähden minä sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päällenne pukisitte. 23 Sillä henki on enemmän kuin ruoka, ja ruumis enemmän kuin vaatteet. 24 Katselkaa kaarneita: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, eikä niillä ole säilytysluonetta eikä aittaa; ja Jumala ruokkii ne. Kuinka paljoa suurempiarvoiset te olette kuin linnut! 25 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kynnäränkään vertaa? 26 Jos siis ette voi sitäkään, mikä vähintä on, mitä te murehditte muusta? 27 Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat: eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. 28 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa ennemmin teidät, te vähäuskoiset! 29 Älkää siis tekään etsikö, mitä söisitte ja mitä joisitte, älkääkä korkeita tavoitelko. 30 Sillä näitä kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta teidän Isänne kyllä tietää teidän näitä tarvitsevan. 31 Vaan etsikää Jumalan valtakuntaa, niin myös nämä teille annetaan

sen ohessa. 32 Älä pelkää, sinä piskuihin lauma; sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan. 33 Myykää, mitä teillä on, ja antakaa almuja; hankkikaa itsellenne kulumattomat kukkarot, loppumaton aarre taivasiin, mihin ei varas ulotu ja missä koi ei turmele. 34 Sillä missä teidän aarteenne on, siellä on myös teidän sydämenne. 35 Olkoot teidän kupeenne vyötetyt ja lamppunne palamassa; 36 ja olkaa te niiden ihmisten kaltaiset, jotka herransa odottavat, milloin hän palajaa häistä, että he hänen tullessaan ja kolkuttaessaan heti avaisivat hänelle. 37 Autuaat ne palvelijat, jotka heidän herransa tullessaan tapaa valvomasta! Totisesti minä sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioimaan ja menee ja palvelee heitä. 38 Ja jos hän tulee toisella yövartiolla tai kolmannella ja havaitsee heidän näin tekevän, niin autuaat ovat ne palvelijat. 39 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä hetkellä varas tulee, hän ei sallisi taloonsa murtauduttavan. 40 Niin olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee." 41 Niin Pietari sanoi: "Herra, meistäkö sinä sanot tämän vertauksen vai myös kaikista muista?" 42 Ja Herra sanoi: "Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen huoneenhaltija, jonka hänen herransa asettaa pitämään huolta hänen palvelusväestään, antamaan heille ajallaan heidän ruokaosansa? 43 Autuaas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän! 44 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi. 45 Mutta jos palvelija sanoo sydämessään: 'Herrani tulo viivästyy', ja rupeaa yömään palvelijoita ja palvelijattaria sekä syömään ja juomaan ja päihdyttämään itseänsä, 46 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa, ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin uskottomille. 47 Ja sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, rangaistaan monilla yönöillä. 48 Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki semmoista, mikä yönötejä ansaitsee, rangaistaan vain muutamilla yönöillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan; ja jolle on paljon uskottu, siltä sitä enemmän kysytään. 49 Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt! 50 Mutta minä olen kasteella

kastettava, ja kuinka minä olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty! 51 Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa? Ei, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta. 52 Sillä tästedes riitautuu viisi samassa talossa keskenään, kolme joutuu riitaan kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan, 53 isä poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tytärtänsä vastaan ja tytär äitiänsä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiansa vastaan." 54 Ja hän sanoi myöskin kansalle: "Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte kohta: 'Tulee sade'; ja niin tuleeekin. 55 Ja kun näette etelätuulen puhaltavan, sanotte: 'Tulee helle'; ja niin tuleeekin. 56 Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te osaatte arvioida; mutta kuinka ette arvioitse tätä aikaa? 57 Miksi ette jo itsestänne päättä, mikä oikeata on? 58 Kun kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen eteen, niin tee matkalla voitavasi päästäksesi hänestä sovussa eroon, ettei hän raastaisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankeuteen. 59 Minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon."

13 Samaan aikaan oli saapuvilla muutamia, jotka kertoivat hänelle niistä galilealaisista, joiden veren Pilatus oli sekoittanut heidän uhriensa vereen. 2 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisemmät kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat kärsiä tämän? 3 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte. 4 Taikka ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun torni Siloassa kaatui heidän päällensä, luuletteko, että he olivat syyllisemmät kuin kaikki muut ihmiset, jotka Jerusalemissa asuvat? 5 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte." 6 Ja hän puhui tämän vertauksen: "Eräällä miehellä oli viikunapuu istutettuna viinitarhassaan; ja hän tuli etsimään hedelmää siitä, mutta ei löytänyt. 7 Niin hän sanoi viinitarhurille: 'Katso, kolmena vuotena minä olen käynyt etsimässä hedelmää tästä viikunapuusta, mutta en ole löytänyt. Hakkaa se pois; mitä varten se vielä maata laihduttaa?' 8 Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: 'Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi; sillä aikaa minä kuokin ja

lannoitan maan sen ympäriltä. 9 Ehkä se ensi vuonna tekee hedelmää; mutta jos ei, niin hakkaa se pois.'" 10 Ja hän oli opettamassa eräässä synagoogassa sapattina. 11 Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut ja täydelleen kykenemätön oikaisemaan itseänsä. 12 Hänet nähdessään Jeesus kutsui hänet luoksensa ja sanoi hänelle: "Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi", 13 ja pani kätensä hänen päälleen. Ja heti hän oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa. 14 Mutta synagoogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapattina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: "Kuusi päivää on, joina tulee työtä tehdä; tulkaa siis niinä päivinä parannuttamaan itseänne, älkääkää sapatinpäivänä". 15 Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi: "Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sapattina päästä harkkäänsä tai aasiansa seimestä ja vie sitä juomaan? 16 Ja tätä naista, joka on Aabrahamin tytär ja jota saatana on pitänyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätäkö ei olisi pitänyt päästää siitä siteestä sapatinpäivänä?" 17 Ja hänen näin sanoessaan kaikki hänen vastustajansa häpesivät, ja kaikki kansa iloitsi kaikista niistä ihmeellisistä teoista, joita hän teki. 18 Niin hän sanoi: "Minkä kaltainen on Jumalan valtakunta, ja mihin minä sen vertaisin? 19 Se on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi puutarhaansa; ja se kasvoi, ja siitä tuli puu, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille." 20 Ja taas hän sanoi: "Mihin minä vertaisin Jumalan valtakunnan? 21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani." 22 Ja hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja opetti, kulkien Jerusalemiä kohti. 23 Ja joku kysyi häneltä: "Herra, onko niitä vähän, jotka pelastuvat? Niin hän sanoi heille: 24 "Kilvoitelkaa päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, sanon minä teille, koettavat päästä sisälle, mutta eivät voi. 25 Sen jälkeen kuin perheenisäntä on noussut ja sulkenut oven ja te rupeatte seisomaan ulkona ja kolkuttamaan ovea sanoen: 'Herra, avaa meille', vastaa hän ja sanoo teille: 'En minä tunne teitä enkä tiedä, mistä te olette'. 26 Silloin te rupeatte sanomaan: 'Mehän söimme ja joimme sinun seurassasi, ja meidän kaduillamme sinä opetit'. 27 Mutta hän on lausuva: 'Minä sanon teille: en tiedä, mistä te olette. Menkää

pois minun tyköäni, kaikki te vääryyden tekijät.' 28 Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Aabrahamin ja lisäksi Jaakobin ja kaikkien profeettain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta huomaatte itsenne heitetyiksi ulos. 29 Ja tulijoita saapuu idästä ja lännestä ja pohjoisesta ja etelästä, ja he aterioitsevat Jumalan valtakunnassa. 30 Ja katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi." 31 Samalla hetkellä tuli hänen luoksensa muutamia fariseuksia, ja he sanoivat hänelle: "Lähde ja mene täältä pois, sillä Herodes tahtoo tappaa sinut". 32 Niin hän sanoi heille: "Menkää ja sanokaa sille ketulle: 'Katso, minä ajan ulos riivaajia ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä pääsen määräni päähän'. 33 Kuitenkin minun pitää vaeltaman tänään ja huomenna ja ylihuomenna, sillä ei sovi, että profeetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa. 34 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olen kaatunut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet. 35 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljättyksi'. Mutta minä sanon teille: te ette näe minua, ennenkuin se aika tulee, jolloin te sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen'."

14 Ja kun hän sapattina tuli erään fariseusten johtomiehen taloon aterialle, pitivät he häntä silmällä. 2 Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessään. 3 Niin Jeesus rupesi puhumaan lainoppineille ja fariseuksille ja sanoi: "Onko luvallista parantaa sapattina, vai eikö?" Mutta he olivat vaihi. 4 Ja hän koski mieheen, paransi hänet ja laski menemään. 5 Ja hän sanoi heille: "Jos joltakin teistä putoaa poika tai härkä kaivoon, eikö hän heti vedä sitä ylös sapattipäivänäkin?" 6 Eivätkä he kenneet vastaamaan tähän. 7 Ja huomattessaan, kuinka kutsutut valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, hän puhui heille vertauksen ja sanoi heille: 8 "Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu aterioimaan ensimmäiselle sijalle; sillä, jos hän on kutsunut jonkun sinua arvokkaamman, 9 niin hän, joka on sinut ja hänet kutsunut, ehkä tulee ja sanoo sinulle: 'Anna tälle sija', ja silloin sinä saat häveten siirtyä viimeiselle paikalle. 10 Vaan kun olet kutsuttu, mene ja asetu viimeiselle sijalle, ja niin on se, joka on sinut

kutsunut, sisään tullessaan sanova sinulle: 'Ystävänä, astu ylemmäksi'. Silloin tulee sinulle kunnia kaikkien pöytäkumppaniasi edessä. 11 Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään." 12 Ja hän sanoi myös sille, joka oli hänet kutsunut: "Kun laitat päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan kutsuisi sinua, ja ettet sinä siten saisi maksua. 13 Vaan kun laitat pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja, sokeita; 14 niin sinä olet oleva autuas, koska he eivät voi maksaa sinulle; sillä sinulle maksetaan vanhurskasten ylösnousemuksessa." 15 Tämän kuullessaan eräs pöytäkumppaneista sanoi hänelle: "Autuas se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa!" 16 Niin hän sanoi hänelle: "Eräs mies laittoi suuret illalliset ja kutsui monta. 17 Ja illallisajan tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsuille: 'Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina'. 18 Mutta he rupesivat kaikki järjestään estelemään. Ensimmäinen sanoi hänelle: 'Minä ostin pellon, ja minun täytyy lähteä sitä katsomaan; pyydän sinua, pidä minut estettynä'. 19 Toinen sanoi: 'Minä ostin viisi paria härkiä ja menen niitä koettelemaan; pyydän sinua, pidä minut estettynä'. 20 Vielä toinen sanoi: 'Minä otin vaimon, ja sentähden en voi tulla'. 21 Ja palvelija tuli takaisin ja ilmoitti herralleen tämän. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen: 'Mene kiiruusti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo köyhät ja raajarikot, sokeat ja rannat tänne sisälle'. 22 Ja palvelija sanoi: 'Herra, on tehty, minkä käskit, ja vielä on tilaa'. 23 Niin Herra sanoi palvelijalle: 'Mene teille ja aivotierille ja pakota heitä tulemaan sisälle, että minun taloni täytyisi; 24 sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka olivat kutsutut, ole maistava minun illallisiani.'" 25 Ja hänen mukanaan kulki paljon kansaa; ja hän kääntyi ja sanoi heille: 26 "Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoiaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämänsäkin, hän ei voi olla minun opetuslapseni. 27 Ja joka ei kannu ristiänsä ja seuraa minua, se ei voi olla minun opetuslapseni. 28 Sillä jos joku teistä tahtoo rakentaa tornin, eikö hän ensin istu laskemaan kustannuksia, nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi, 29 etteivät, kun hän on pannut perustuksen, mutta ei kykene saamaan rakennusta valmiiksi, kaikki, jotka sen

näkevät, rupeaisi pilkkaamaan häntä 30 sanoen: 'Tuo mies ryhtyi rakentamaan, mutta ei kyennyt saamaan valmiiksi?' 31 Tahi jos joku kuningas tahtoo lähteä sotimaan toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istu ja pidä neuvoa, kykeneekö hän kymmenellä tuhannella kohtaamaan sitä, joka tulee häntä vastaan kahdellakymmenellä tuhannella? 32 Ja ellei kykene, niin hän, toisen vielä ollessa kaukana, lähettää hänen luoksensa lähettiläät hieromaan rauhaa. 33 Niin ei myös teistä yksikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on, voi olla minun opetuslapseni. 34 Suola on hyvä; mutta jos suolakin käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? 35 Ei se kelpaa maahan eikä lantaan; se heitetään pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulukoon!"

15 Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä. 2 Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan". 3 Niin hän puhui heille tämän vertauksen sanoen: 4 "Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää? 5 Ja löydettyään hän panee sen hartioidensa iloitin. 6 Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Illoitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut'. 7 Minä sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse. 8 Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän syytä lammasta ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää? 9 Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset ja sanoo: 'Illoitkaa minun kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut'. 10 Niin myös, sanon minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen." 11 Vielä hän sanoi: "Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. 12 Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: 'Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva'. Niin hän jakoi heille omaisuutensa. 13 Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti. 14 Mutta

kun hän oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta. 15 Ja hän meni ja yhtyi erääseen sen maan kansalaiseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja. 16 Ja hän halusi täyttää vatsansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta niitäkään ei kukaan hänelle antanut. 17 Niin hän meni itseensä ja sanoi: 'Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään! 18 Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi 19 enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan; tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.' 20 Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi. 21 Mutta poika sanoi hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan'. 22 Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, ja pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa; 23 ja noutakaa syötetty vasikka ja teurastakaa. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa, 24 sillä tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään. 25 Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän laulun ja karkelon. 26 Ja hän kutsui luoksensa yhden palvelijoista ja tiedusteli, mitä se oli. 27 Tämä sanoi hänelle: 'Sinun veljesi on tullut, ja isäsi teurastutti syötetyn vasikan, kun sai hänet terveenä takaisin'. 28 Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhutteli häntä leppeästi. 29 Mutta hän vastasi ja sanoi isälleen: 'Katso, niin monta vuotta minä olen sinua palvellut enkä ole milloinkaan sinun käskyäsi laiminlyönyt, ja kuitenkin et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystävieni kanssa. 30 Mutta kun tämä sinun poikasi tuli, joka on tuhlannut sinun omaisuutesi porttojen kanssa, niin hänelle sinä teurastit syötetyn vasikan.' 31 Niin hän sanoi hänelle: 'Poikani, sinä olet aina minun tyköni, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun. 32 Mutta piti hän nyt riemuita ja iloitin, sillä tämä sinun veljesi oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.'"

16 Ja hän puhui myös opetuslapsilleen: "Oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltija, ja hänelle kanneltiin, että tämä hävitti hänen omaisuutensa. 2 Ja hän kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Mitä minä kuulenkaan sinusta? Tee tili huoneenhallituksestasi; sillä sinä et saa enää minun huonetteni hallita.' 3 Niin huoneenhaltija sanoi mielessään: 'Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois huoneenhallituksen? Kaivaa minä en jaksa, kerjuuta häpeän. 4 Minä tiedän, mitä teen, että ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois huoneenhallituksesta.' 5 Ja hän kutsui luoksensa jokaisen herransa velallisista ja sanoi ensimmäiselle: 'Paljonko sinä olet velkaa minun herralleni?' 6 Tämä sanoi: 'Sata astiaa öljyä'. Niin hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian viisikymmentä'. 7 Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?' Tämä sanoi: 'Sata tynnyriä nisuja'. Hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä'. 8 Ja herra kehui väärää huoneenhaltijaa siitä, että hän oli menetellyt ovelasti. Sillä tämän maailman lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valkeuden lapset. (aiön g165) 9 Ja minä sanon teille: tehkää itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, että he, kun se loppuu, ottaisivat teidät iäsiin majoihin. (aiönios g166) 10 Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä. 11 Jos siis ette ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille uskoo sitä, mikä oikeata on? 12 Ja jos ette ole olleet uskolliset siinä, mikä on toisen omaa, kuka teille antaa sitä, mikä teidän omaanne on? 13 Ei kukaan palvelija voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa." 14 Tämän kaiken kuulivat fariseukset, jotka olivat rahanahneita, ja he ivasivat häntä. 15 Ja hän sanoi heille: "Te juuri olette ne, jotka teette itsenne vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä mikä ihmisten kesken on korkeata, se on Jumalan edessä kauhistus. 16 Laki ja profeetat olivat Johannekseen asti; siitä lähtien julistetaan Jumalan valtakuntaa, ja jokainen tunkeutuu sinne väkisin. 17 Mutta enemmän taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää. 18 Jokainen, joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, tekee huorin; ja

joka nai miehensä hylkäämään, tekee huorin. 19 Oli rikas mies, joka pukeutui purppuraan ja hienoihin pellavavaatteisiin ja eli joka päivä ilossa loisteliaasti. 20 Mutta eräs köyhä, nimeltä Lasarus, makasi hänen ovensa edessä täynnä paiseita. 21 Ja halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä. Ja koiratkin tulivat ja nuolivat hänen paiseitansa. 22 Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Aabrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin. 23 Ja kun hän nosti silmänsä tuonelassa, vaivoissa ollessaan, näki hän kaukana Aabrahamin ja Lasarusen hänen helmassaan. (Hadēs g86) 24 Ja hän huusi sanoen: 'Isä Aabraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään minun kieltäni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä!' 25 Mutta Aabraham sanoi: 'Poikani, muista, että sinä eläessäsi sait hyväsi, ja Lasarus samoin sai pahaa; mutta nyt hän täällä saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa. 26 Ja kaiken tämän lisäksi on meidän välillemme ja teidän vahvistettu suuri juopa, että ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luoksenne, eivät voisi, eivätkä ne, jotka siellä ovat, pääsisi yli meidän luoksemme.' 27 Hän sanoi: 'Niin minä siis rukoilin sinua, isä, että lähetät hänet isäni taloon. 28 -sillä minulla on viisi veljeä-todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan'. 29 Mutta Aabraham sanoi: 'Heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä'. 30 Niin hän sanoi: 'Ei, isä Aabraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he tekisivät parannuksen'. 31 Mutta Aabraham sanoi hänelle: 'Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös'."

17 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Mahdotonta on, että viettelykset jäisivät tulematta; mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat! 2 Hänen olisi parempi, että myllynkivi pantaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen, kuin että hän viettelee yhden näistä pienistä. 3 Pitäkää itsestänne vaari! Jos sinun veljesi tekee syntiä, niin nuhtelee häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi. 4 Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemän kertaa kääntyy sinun puoleesi ja sanoo: 'Minä kadun', niin anna hänelle anteeksi." 5 Ja apostolit sanoivat Herralle: "Lisää meille uskoa". 6 Niin Herra sanoi: "Jos teillä olisi

uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: 'Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen', ja se tottelisi teitä. 7 Jos jollakin teistä on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanooko hän tälle tämän tullessa pellolta: 'Käy heti aterialle'? 8 Eikö hän pikemminkin sano hänelle: 'Valmista minulle ateria, vyöttäydy ja palvele minua, sillä aikaa kuin minä syön ja juon; ja sitten syö ja juo sinä'? 9 Ei kaikei hän kiitä palvelijaa siitä, että tämä teki, mitä oli käsketty? 10 Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: 'Me olemme ansiottomia palvelijoita; olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään'." 11 Ja kun hän oli matkalla Jerusalemiin, kulki hän Samarian ja Galilean välistä rajaa. 12 Ja hänen menessään erääseen kylään kohtasi häntä kymmenen pitalista miestä, jotka jäivät seisomaan loitommaksi; 13 ja he korottivat äänensä ja sanoivat: "Jeesus, mestari, armahda meitä!" 14 Ja heidät nähdessään hän sanoi heille: "Menkää ja näyttäkää itsenne papeille". Ja tapahtui heidän menessään, että he puhdistuivat. 15 Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suurella äänellä 16 ja lankesi kasvoilleen hänen jalkojensa juureen ja kiitti häntä; ja se mies oli samarialainen. 17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: "Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat? 18 Eikö ollut muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa ylistämään, kuin tämä muukalainen?" 19 Ja hän sanoi hänelle: "Nouse ja mene; sinun uskosi on sinut pelastanut". 20 Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: "Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla, 21 eikä voida sanoa: 'Katso, täällä se on', tahi: 'Tuolla'; sillä katso, Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä". 22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Tulee aika, jolloin te halajaisitte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, mutta ette saa nähdä. 23 Ja teille sanotaan: 'Katso, tuolla hän on!' 'Katso, täällä!' Älkää menkö sinne älkääkään juosko perässä. 24 Sillä niinkuin salaman leimaus loistaa taivaan äärestä taivaan ääreen, niin on Ihmisen Poika päivänänsä oleva. 25 Mutta sitä ennen pitää hänen kärsimän paljon ja joutuman tämän sukupolven hyljittäväksi. 26 Ja niinkuin kävi Nooan päivinä, niin käy myöskin Ihmisen Pojan päivinä: 27 he söivät, joivat, naivat ja menivät miehelle,

aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki. 28 Niin myös, samoin kuin kävi Lootin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat ja rakensivat, 29 mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja se hukutti heidät kaikki, 30 samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy. 31 Sinä päivänä älköön se, joka katolla on ja jolla on tavaransa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan; ja älköön myös se, joka pellolla on, palatko takaisin. 32 Muistakaa Lootin vaimoa! 33 Joka tahtoo tallettaa elämänsä itselleen, hän kadottaa sen; mutta joka sen kadottaa, pelastaa sen. 34 Minä sanon teille: sinä yönä on kaksi miestä yhdellä vuoteella; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään. 35 Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen korjataan talteen, mutta toinen jätetään." 37 Ja he vastasivat ja sanoivat hänelle: "Missä, Herra?" Niin hän sanoi heille: "Missä raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat".

18 Ja hän puhui heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä. 2 Hän sanoi: "Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä. 3 Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luoksensa ja sanoi: 'Auta minut oikeuteeni riitapuoltani vastaan'. 4 Mutta pitkään aikaan hän ei tahtonut. Vaan sitten hän sanoi mielessään: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä, 5 niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, minä autan hänet oikeuteensa, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi minun silmilleni'." 6 Niin Herra sanoi: "Kuulkaa, mitä tuo väärä tuomari sanoo! 7 Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttäisikö hän heiltä apuansa? 8 Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?" 9 Niin hän puhui vielä muutamille, jotka luottivat itseensä, luullen olevansa vanhurskaita, ja ylenkatsoivat muita, tämän vertauksen: 10 "Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan, toinen fariseus ja toinen publikaani. 11 Fariseus seisoi ja rukoili itsekseen näin: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, huorintekijät, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani. 12 Minä paastoan kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kaikista tuloistani.' 13 Mutta publikaani

seisoi taampana eikä edes tahtonut nostaa silmiään taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sanoi: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen'. 14 Minä sanon teille: tämä meni kotiinsa vanhurskaampana kuin se toinen; sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään." 15 Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia. 16 Mutta Jeesus kutsui lapset tykönsä ja sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkö estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. 17 Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle." 18 Ja eräs hallitusmies kysyi häneltä sanoen: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?" (aiōnios g166) 19 Jeesus sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä, paitsi Jumala yksin. 20 Käskyt sinä tiedät: 'Älä tee huorin', 'Älä tapa', 'Älä varasta', 'Älä sano väärrää todistusta', 'Kunnoita isääsi ja äitiäsi.'" 21 Mutta hän sanoi: "Tätä kaikkea minä olen noudattanut nuoruudestani asti". 22 Kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: "Yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on, ja jakele köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule ja seuraa minua". 23 Mutta tämän kuullessaan hän tuli kovin murheelliseksi, sillä hän oli sangen rikas. 24 Kun Jeesus näki hänen olevan murheissaan, sanoi hän: "Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa, päästä Jumalan valtakuntaan! 25 Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan." 26 Niin ne, jotka sen kuulivat, sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?" 27 Mutta hän sanoi: "Mikä ihmisille on mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista". 28 Silloin Pietari sanoi: "Katso, me olemme luopuneet siitä, mitä meillä oli, ja seuranneet sinua". 29 Niin hän sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan tähden on luopunut talosta tai vaimosta tai veljistä tai vanhemmista tai lapsista, 30 ja joka ei saisi monin verroin takaisin tässä ajassa, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää". (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Ja hän otti tykönsä ne kaksitoista ja sanoi heille: "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja kaikki on täysin toteutuva, mitä profeettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta. 32 Sillä hänet annetaan pakanain käsiin, ja häntä piikataan ja häväistään

ja syljetään; 33 ja ruoskittuaan he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." 34 Mutta he eivät ymmärtäneet tästä mitään, ja tämä puhe oli heiltä niin salattu, etteivät he käsittäneet, mitä sanottiin. 35 Ja hänen lähestyessään Jerikoa eräs sokea istui tien vieressä kerjäten. 36 Ja kuullessaan, että siitä kulki kansaa ohi, hän kyseli, mitä se oli. 37 He ilmoittivat hänelle Jeesuksen, Nasaretilaisen, menevän ohitse. 38 Niin hän huusi sanoen: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!" 39 Ja edelläkulkijat nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan; mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua!" 40 Silloin Jeesus seisahtui ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tultuaan lähelle Jeesus kysyi häneltä: 41 "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Hän sanoi: "Herra, että saisin näköni jälleen". 42 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Saa näkösi; sinun uskosi on sinut pelastanut". 43 Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa. Ja sen nähdessään kaikki kansa kiitti Jumalaa.

19 Ja hän tuli Jerikon kaupunkiin ja kulki sen läpi. 2 Ja katso, siellä oli mies, nimeltä Sakkeus; ja hän oli publikaanien päämies ja oli rikas. 3 Ja hän koetti saada nähdä Jeesusta, kuka hän oli, mutta ei voinut kansalta, kun oli varrellansa vähäinen. 4 Niin hän juoksi edelle ja nousi metsäviikunapuuhun nähdäkseen hänet, sillä Jeesus oli kulkeva siitä ohitse. 5 Ja tultuaan sille paikalle Jeesus katsahti ylös ja sanoi hänelle: "Sakkeus, tule nopeasti alas, sillä tänään minun pitää oleman sinun huoneessasi". 6 Ja hän tuli nopeasti alas ja otti hänet iloiten vastaan. 7 Ja sen nähdessään kaikki nurisivat sanoen: "Syntisen miehen luokse hän meni majaillemaan". 8 Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: "Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos joltakulta olen jotakin petoksella ottanut, niin annan nelinkertaisesti takaisin". 9 Niin Jeesus sanoi hänestä: "Tänään on pelastus tullut tälle huoneelle, koska hänkin on Aabrahamin poika; 10 sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on". 11 Ja heidän tätä kuunnelllessaan hän puhui vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemia ja he luulivat, että Jumalan valtakunta oli kohta ilmestyvä. 12 Hän sanoi näin: "Eräs jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itsellensä kuninkuuden ja sitten palataksaan. 13 Ja hän kutsui

luoksensa kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen leiviskää ja sanoi heille: 'Asioikaa näillä, kunnes minä tulen'. **14** Mutta hänen kansalaisensa vihasivat häntä ja lähettivät lähettäjänsä hänen jälkeensä sanomaan: 'Emme tahdo tätä kuninkaaksemme'. **15** Ja saatuaan kuninkuuden ja palattuansa hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille hän oli antanut rahat, saadakseen tietää, mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut. **16** Niin ensimmäinen tuli esiin ja sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut kymmenen leiviskää'. **17** Ja hän sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä palvelija; koska vähimmässä olet ollut uskollinen, niin saat vallita kymmentä kaupunkia'. **18** Ja toinen tuli ja sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut viisi leiviskää'. **19** Niin hän sanoi tällekin: 'Sinä, vallitse sinä viittä kaupunkia'. **20** Vielä tuli yksi ja sanoi: 'Herra, katso, tässä on sinun leiviskäsi, jota olen säilyttänyt liinasessa. **21** Sillä minä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies: sinä otat, mitä et ole talteen pannut, ja leikkaat, mitä et ole kylvänyt.' **22** Hän sanoi hänelle: 'Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, sinä paha palvelija. Sinä tiesit minut ankaraksi mieheksi, joka otan, mitä en ole talteen pannut, ja leikkaan, mitä en ole kylvänyt; **23** miksi et siis antanut rahojani rahanvaihtajan pöytään, että minä tultuani olisin saanut periä ne korkoineen?' **24** Ja hän sanoi vieressä seisoville: 'Ottakaa häneltä pois se leiviskä ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää'. **25** -Niin he sanoivat hänelle: 'Herra, hänellä on jo kymmenen leiviskää'. - **26** 'Minä sanon teille: jokaiselle, jolla on, annetaan; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on. **27** Mutta viholliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaaksensa, tuokaa tänne ja teloittakaa minun edessäni.'" **28** Ja tämän sanottuaan hän kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin. **29** Ja tapahtui, kun hän tuli lähelle Beetfagea ja Betaniaa, sille vuorelle, jota kutsutaan Öljymäeksi, että hän lähetti kaksi opetuslastaan **30** sanoen: "Menkää edessä olevaan kylään, niin sinne tullessanne te löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei vielä yksikään ihminen ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne. **31** Ja jos joku kysyy teiltä: 'Miksi te sen päästätte?' niin sanokaa näin: 'Herra tarvitsee sitä.'" **32** Ja lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin hän oli heille sanonut. **33** Ja heidän päästäessään varsaa sen omistajat sanoivat heille: "Miksi te päästätte varsan?" **34** Niin

he sanoivat: "Herra tarvitsee sitä". **35** Ja he veinät sen Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa varsan selkään ja istuttivat Jeesuksen niiden päälle. **36** Ja hänen kulkiessaan kansa levitti vaatteensa tielle. **37** Ja kun hän jo oli lähellä, laskeutuen Öljymäen rinnettä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista voimallisista teoista, jotka he olivat nähneet, **38** sanoen: "Siunattu olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran nimessä; rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!" **39** Ja muutamat fariseukset kansanjoukosta sanoivat hänelle: "Opettaja, nuhtelee opetuslapsiasi". **40** Mutta hän vastasi ja sanoi: "Minä sanon teille: jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat". **41** Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä **42** ja sanoi: "Jospa tietäisit sinäkin tänä päivänä, mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu. **43** Sillä sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta; **44** ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat lapsesi, jotka sinussa ovat, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, sentähden ettet etsikkoikaasi tuntenut." **45** Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan myyjii ulos **46** ja sanoi heille: "Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni on oleva rukoushuone', mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan." **47** Ja hän opetti joka päivä pyhäkössä. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset miettivät, miten saisivat hänet surmatuksi; **48** mutta he eivät keksineet, mitä tekisivät, sillä kaikki kansa riippui hänessä ja kuunteli häntä.

20 Ja tapahtui eräänä päivänä, kun hän opetti kansaa pyhäkössä ja julisti evankeliumia, että ylipapit ja kirjanoppineet astuivat yhdessä vanhinten kanssa esiin **2** ja puhuivat hänelle sanoen: "Sano meille, millä vallalla sinä näitä teet, tahi kuka on se, joka on antanut sinulle tämän vallan?" **3** Hän vastasi ja sanoi heille: "Minä myös teen teille kysymyksen; sanokaa minulle: **4** oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä?" **5** Niin he neuvottelivat keskenänsä sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?' **6** Mutta jos sanomme: 'Ihmistä', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se uskoo vahvasti, että Johannes oli profeetta." **7** Ja he vastasivat, etteivät tienneet, mistä se oli. **8** Niin Jeesus sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen". **9** Ja hän rupesi puhumaan

kansalle ja puhui tämän vertauksen: "Mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille kauaksi aikaa. 10 Ja ajan tullen hän lähetti palvelijan viinitarhurien luokse, että he antaisivat tälle osan viinitarhan hedelmistä; mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois. 11 Ja hän lähetti vielä toisen palvelijan, mutta hänetkin he pieksivät ja häpäisivät ja lähettivät tyhjin käsin pois. 12 Ja hän lähetti vielä kolmannen; mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos. 13 Niin viinitarhan herra sanoi: 'Mitä minä teen? Minä lähetän rakkaan poikani; häntä he kaikei kavahtavat.' 14 Mutta kun viinitarhurit näkivät hänet, neuvottelivat he keskenään ja sanoivat: 'Tämä on perillinen; tappakaamme hänet, että perintö tulisi meidän omaksemme'. 15 Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. Mitä nyt viinitarhan herra on tekävä heille? 16 Hän tulee ja tuhoaa nämä viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille." Niin he sen kuullessaan sanoivat: "Pois se!" 17 Mutta hän katsahti heihin ja sanoi: "Mitä siis on tämä kirjoitus: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi'? 18 Jokainen, joka kaatuu siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa." 19 Ja kirjanoppineet ja ylipapit tahtoivat ottaa hänet sillä hetkellä kiinni, mutta he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä. 20 Ja he vartioivat häntä ja lähettivät hänen luokseen hurskaiksi tekeytyviä urkkijoita, saadakseen hänet kiinni jostakin sanasta, niin että voisivat antaa hänet esivallalle ja maaherran käsiin. 21 Ja ne kysyivät häneltä sanoen: "Opettaja, me tiedämme, että sinä puhut ja opetat oikein etkä katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa. 22 Onko meidän lupa antaa keisarille veroa vai eikö?" 23 Mutta hän havaitsi heidän kavaluutensa ja sanoi heille: 24 "Näyttäkää minulle denari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on?" He vastasivat: "Keisarin". 25 Niin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on". 26 Ja he eivät kyenneet saamaan häntä hänen puheestaan kiinni kansan edessä; ja he ihmettelivät hänen vastaustaan ja vaikenivat. 27 Niin astui esiin muutamia saddukeuksia, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä 28 sanoen: "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, jolla on vaimo, mutta ei ole lapsia, niin ottakoon hän veljensä vaimon ja herättäköön

siemenen veljelleen'. 29 Nyt oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli lapsetonna. 30 Niin toinen otti sen vaimon, 31 ja sitten kolmas, ja samoin kaikki seitsemän; ja he kuolivat jättämättä lapsia. 32 Viimeiseksi vaimokin kuoli. 33 Kenelle heistä siis tämä vaimo ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä kaikkien seitsemän vaimona hän oli ollut." 34 Niin Jeesus sanoi heille: "Tämän maailmanajan lapset naivat ja menevät miehelle. (aiön g165) 35 Mutta ne, jotka on arvollisiksi nähty pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemuksen kuoilleista, eivät näi eivätkä mene miehelle. (aiön g165) 36 Sillä he eivät enää voi kuolla, kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia. 37 Mutta että kuolleet nousevat ylös, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun hän sanoo Herraa Aabrahamin Jumalaksi ja Iisakin Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi. 38 Mutta hän ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät." 39 Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: "Opettaja, oikein sinä sanoit". 40 Ja he eivät enää rohjenneet kysyä häneltä mitään. 41 Niin hän sanoi heille: "Kuinka he voivat sanoa, että Kristus on Daavidin poika? 42 Sanoohan Daavid itse psalmien kirjassa: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, 43 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.' 44 Daavid siis kutsuu häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?" 45 Ja kaiken kansan kuullen hän sanoi opetuslapsillensa: 46 "Kavahtakaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa, 47 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomion".

21 Ja hän katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uhriarkkuun. 2 Niin hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa. 3 Silloin hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut. 4 Sillä kaikki nuo panivat lahjansa liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan, koko elämisensä, mikä hänellä oli." 5 Ja kun muutamat puhuivat pyhäköstä, kuinka se oli kauniilla kivillä ja temppeelihajoilla kaunistettu, sanoi hän: 6 "Päivät tulevat, jolloin tästä, mitä katselette, ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta". 7 Niin he

kysyivät häneltä sanoen: "Opettaja, milloin tämä sitten tapahtuu? Ja mikä on oleva merkki tämän tulemisesta?" 8 Niin hän sanoi: "Katsokaa, ettei teitä eksytetä. Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä olen se', ja: 'Aika on lähellä'. Mutta älkää menkö heidän perässään. 9 Ja kun kuulette sotien ja kapinain melskettä, älkää peljästykö. Sillä näitten täytyy ensin tapahtua, mutta loppu ei tule vielä heti." 10 Sitten hän sanoi heille: "Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, 11 ja tulee suuria maanjäristyksiä, tulee ruttoa ja nälänhätää monin paikoin, ja taivaalla on oleva peljättäviä näkyjä ja suuria merkkejä. 12 Mutta ennen tätä kaikkea he käyvät teihin käsiksi ja vainoavat teitä ja vetävät teidät synagoogiin ja heittävät vankiloihin ja vievät teidät kuningasten ja maaherrain eteen minun nimeni tähden. 13 Ja näin te joudutte todistamaan. 14 Pankaa siis sydämellenne, ettette edeltäpäin huolehdi, miten te vastaatte puolestanne. 15 Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota vastaan eivät ketkään teidän vastustajanne kykene asettumaan tai väittämään. 16 Omat vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat teidät alttiiksi; ja muutamia teistä tapetaan, 17 ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden. 18 Mutta ei hiuskarvaakaan teidän päästänne katoa. 19 Kestäväisyydellänne te voitatte omaksenne elämän. 20 Mutta kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. 21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähtekööt sieltä pois, ja jotka maalla ovat, älkööt sinne menkö. 22 Sillä ne ovat koston päiviä, että kaikki täytyisi, mikä kirjoitettu on. 23 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä ja viha tätä kansaa vastaan; 24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät. 25 Ja on oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja ahdistus kansoilla maan päällä ja epätoivo, kun meri ja aallot pauhaavat. 26 Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä maanpiiriä kohtaa; sillä taivaitten voimat järkkyvät. 27 Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvessä suurella voimalla ja kirkkaudella. 28 Mutta kun nämä alkavat tapahtua, niin rohkaiskaa itsenne ja

nostakaa pääanne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä." 29 Ja hän puhui heille vertauksen: "Katsokaa viikunapuuta ja kaikkia puita. 30 Kun ne jo puhkeavat lehteen, niin siitä te näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä jo on lähellä. 31 Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on lähellä. 32 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki tapahtuu. 33 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa. 34 Mutta pitääkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskautu päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta 35 niinkuin paula; sillä se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat. 36 Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisokasenne Ihmisen Pojan edessä." 37 Ja hän opetti päivät pyhäkössä, mutta öiksi hän lähti pois ja vietti ne vuorella, jota kutsutaan Öljymäeksi. 38 Ja kaikki kansa tuli varhain aamuisin hänen tykönsä pyhäkköön kuulemaan häntä.

22 Mutta happamattoman leivän juhla, jota pääsiäiseksi sanotaan, oli lähellä. 2 Ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät kansaa. 3 Niin saatana meni Juudaaseen, jota kutsuttiin Iskariotiksi ja joka oli yksi niistä kahdestatoista. 4 Ja tämä meni ja puhui ylipappien ja pyhäkön vartioston päällikköjen kanssa, miten hän saattaisi hänet heidän käsiinsä. 5 Ja he ihastuivat ja sitoutuivat antamaan hänelle rahaa. 6 Ja hän lupautui ja etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen hänet heille ilman melua. 7 Niin tuli se happamattoman leivän päivästä, jona pääsiäislammas oli teurastettava. 8 Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen: "Menkää ja valmistakaa meille pääsiäislammas syödäksemme". 9 Niin he kysyivät häneltä: "Mihin tahdot, että valmistamme sen?" 10 Hän vastasi heille: "Katso, saapuessanne kaupunkiin tulee teitä vastaan mies kantaen vesiastiaa; seuratkaa häntä siihen taloon, johon hän menee, 11 ja sanokaa talon isännälle: 'Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, syödäkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?' 12 Niin hän näyttää teille suuren, aterioiville varustetun huoneen yläkerrassa; sinne valmistakaa." 13 Ja he menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat

pääsiäislampaan. 14 Ja kun hetki tuli, asettui hän aterialle ja apostolit hänen kanssansa. 15 Ja hän sanoi heille: "Minä olen halajamalla halannut syödä tämän pääsiäislampaan teidän kanssanne, ennenkuin minä kärsin; 16 sillä minä sanon teille, etten minä sitä enää syö, ennenkuin sen täyttymys tapahtuu Jumalan valtakunnassa". 17 Ja hän otti maljan, kiitti ja sanoi: "Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne. 18 Sillä minä sanon teille: tästedes minä en juo viinipuun antia, ennenkuin Jumalan valtakunta tulee." 19 Ja hän otti leivän, kiitti, mursi ja antoi heille ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. Tehkää se minun muistokseni." 20 Samoin myös maljan, aterian jälkeen, ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan. 21 Mutta, katso, minun kavaltajani käsi on minun kanssani pöydällä. 22 Sillä Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin säädetty on; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta hänet kavalletaan!" 23 Ja he rupesivat keskenänsä kyselemään, kuka heistä mahtoi olla se, joka oli tämän tekevä. 24 Ja heidän välillään syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi. 25 Niin hän sanoi heille: "Kansojen kuninkaat herroina niitä hallitsevat, ja niiden valtaita sanotaan hyväntekijöiksi. 26 Mutta älkää te niin; vaan joka teidän keskuudessanne on suurin, se olkoon niinkuin nuorin, ja johtaja niinkuin se, joka palvelee. 27 Sillä kumpi on suurempi, sekö, joka aterioi, vai se, joka palvelee? Eikö se, joka aterioi? Mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee. 28 Mutta te olette pysyneet minun kanssani minun kiusauksissani; 29 ja minä säädän teille, niinkuin minun Isäni on minulle säätänyt, kuninkaallisen vallan, 30 niin että te saatte syödä ja juoda minun pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa. 31 Simon, Simon, katso, saatana on tavoitellut teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja; 32 mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvista veljäsi." 33 Niin Simon sanoi hänelle: "Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään sekä vankeuteen että kuolemaan". 34 Mutta hän sanoi: "Minä sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko, ennenkuin sinä kolmesti kiellät tuntevasi minua." 35 Ja hän sanoi heille: "Kun minä lähetin teidät ilman

rahakukkaroa ja laukkaa ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?" He vastasivat: "Ei mitään". 36 Niin hän sanoi heille: "Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa; niin myös laukun. Ja jolla ei ole, myyköön vaippansa ja ostakoon miekan. 37 Sillä minä sanon teille, että minussa pitää käymän toteen tämän, mikä kirjoitettu on: 'Ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon'. Sillä se, mikä minusta on sanottu, on täyttynyt." 38 Niin he sanoivat: "Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa". Mutta hän vastasi heille: "Riittää". 39 Ja hän meni ulos ja lähti tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. 40 Ja tultuaan siihen paikkaan hän sanoi heille: "Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen". 41 Ja hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui polvilleen ja rukoili 42 sanoen: "Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä malja; älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun". 43 Niin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä. 44 Ja kun hän oli suuressa tuskassa, rukoili hän yhä hartaammin. Ja hänen hikensä oli niinkuin veripisararat, jotka putosivat maahan. 45 Ja kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa tykö, tapasi hän heidät murheen tähden nukkumasta. 46 Niin hän sanoi heille: "Miksi te nukutte? Nouskaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen." 47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli joukko kansaa, ja yksi niistä kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään. Ja hän tuli Jeesuksen luo antamaan hänelle suuta. 48 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Juudas, suunnantamisellako sinä Ihmisen Pojan kavallat?" 49 Kun nyt ne, jotka olivat hänen ympärillään, näkivät, mitä oli tulossa, sanoivat he: "Herra, iskemmekö miekalla?" 50 Ja eräs heistä iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan. 51 Mutta Jeesus vastasi sanoen: "Sallikaa vielä tämäkin". Ja hän koski hänen korvaansa ja paransi hänet. 52 Niin Jeesus sanoi ylipapeille ja pyhäkön vartioston päälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vastaan: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet miekat ja seipäät käsissä. 53 Minä olen joka päivä ollut teidän kanssanne pyhäkössä, ettekä ole ojentaneet käsiänne minua vastaan. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta." 54 Niin he ottivat hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät hänet ylimmäisen papin taloon. Ja Pietari seurasi taampana. 55 Ja he virittivät

valkean keskelle esipihaa ja asettuivat yhdessä istumaan, ja Pietari istui heidän joukkoonsa. 56 Niin eräs palvelijatar, nähdessään hänen istuvan tulen ääressä, katseli häntä kiinteästi ja sanoi: "Tämäkin oli hänen kanssaan". 57 Mutta hän kielsi sanoen: "Nainen, en tunne häntä". 58 Ja hetkisen perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: "Sinäkin olet yksi niistä". Mutta Pietari sanoi: "Mies, en ole". 59 Ja noin yhden hetken kuluttua vakuutti vielä toinen sanoen: "Totisesti, tämä oli myös hänen kanssaan; sillä onhan hän galilealainenkin". 60 Mutta Pietari sanoi: "En ymmärrä, mies, mitä sanot". Ja samassa, hänen vielä puhuessaan, lauloi kukko. 61 Ja Herra kääntyi ja katsoi Pietariin; ja Pietari muisti Herran sanat, kuinka hän oli hänelle sanonut: "Ennenkuin kukko tänään laulaa, sinä kolmesti minut kiellä". 62 Ja hän meni ulos ja itki katkerasti. 63 Ja miehet, jotka pitivät Jeesusta kiinni, pilkkasivat häntä ja pieksivät häntä. 64 Ja he peittivät hänen kasvonsa ja kysyivät häneltä sanoen: "Profetoi, kuka se on, joka sinua löi!" 65 Ja paljon muita herjaussanoja he puhuivat häntä vastaan. 66 Ja päivän valjetessa kansan vanhimmat ja ylipapit ja kirjanoppineet kokoontuivat ja veivät hänet neuvostonsa eteen 67 ja sanoivat: "Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille". Hän vastasi heille: "Jos minä teille sanon, niin te ette usko; 68 ja jos kysyn, ette vastaa. 69 Mutta tästedes Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella." 70 Silloin he kaikki sanoivat: "Sinä siis olet Jumalan Poika?" Hän vastasi heille: "Tepä sen sanotte, että minä olen". 71 Niin he sanoivat: "Mitä me enää todistusta tarvitsemme? Sillä me itse olemme kuulleet sen hänen omasta suustansa."

23 Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen eteen. 2 Ja he alkoivat syyttää häntä sanoen: "Tämän me olemme havainneet villitsevän kansaamme, kieltävän antamasta veroja keisarille ja sanovan itseään Kristukseksi, kuninkaaksi". 3 Niin Pilatus kysyi häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi hänelle ja sanoi: "Sinäpä sen sanot". 4 Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: "En minä löydä mitään syytä tässä miehessä". 5 Mutta he ahdistivat yhä enemmän ja sanoivat: "Hän yllyttää kansaa opettaen kaikkialla Juudeassa, Galileasta alkaen tänne asti". 6 Mutta kun Pilatus sen kuuli, kysyi hän, oliko mies galilealainen. 7 Ja saatuaan tietää

hänen olevan Herodeksen hallintoalueelta hän lähetti hänet Herodeksen eteen, joka hänkin niinä päivinä oli Jerusalemissa. 8 Kun Herodes näki Jeesuksen, ihastui hän suuresti; sillä hän oli jo kauan aikaa halunnut nähdä häntä, koska oli kuullut hänestä, ja hän toivoi saavansa nähdä häneltä jonkin ihmeen. 9 Ja hän teki Jeesukselle monia kysymyksiä; mutta tämä ei vastannut hänelle mitään. 10 Ja ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siinä ja syyttivät häntä kiivaasti. 11 Mutta Herodes joukkoinen kohteli häntä halveksivasti ja pilkkasi häntä; ja puetettuaan hänet loistavaan pukuun hän lähetti hänet takaisin Pilatuksen eteen. 12 Ja Herodes ja Pilatus tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään; he olivat näet ennen olleet toistensa vihamiehiä. 13 Niin Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan 14 ja sanoi heille: "Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan yllyttäjänä; ja katso, minä olen teidän läsnäollessanne häntä tutkinut enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään, mistä te häntä syytätte, 15 eikä Herodeskaan, sillä hän lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, hän ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsee kuoleman. 16 Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän." 18 Niin he huusivat kaikki yhdessä, sanoen: "Vie pois tämä, mutta päästä meille Barabbas!" 19 Tämä oli heitetty vankeuteen kaupungissa tehdystä kapinasta sekä murhasta. 20 Niin Pilatus taas puhui heille, koska hän tahtoi päästää Jeesuksen irti. 21 Mutta he huusivat vastaan ja sanoivat: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!" 22 Niin hän puhui heille kolmannen kerran: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut hänessä mitään, mistä hän ansaitsisi kuoleman. Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän." 23 Mutta he ahdistivat häntä suurilla huudoilla, vaatiin Jeesusta ristiinnaullittavaksi; ja heidän huutonsa pääsivät voitolle. 24 Niin Pilatus tuomitsi heidän vaatimuksensa täytettäväksi. 25 Ja hän päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he vaativat, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän mielivallallensa. 26 Ja viedessään häntä pois he saivat käsiinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta; ja hänen olalleen he panivat ristin kannettavaksi Jeesuksen jäljessä. 27 Ja häntä seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä. 28 Niin Jeesus kääntyi heihin ja sanoi: "Jerusalem tyttäret,

älkää minua itkekö, vaan itkekää itseänne ja lapsianne. **29** Sillä katso, päivät tulevat, jolloin sanotaan: 'Autuaita ovat hedelmättömät ja ne kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet, ja rinnat, jotka eivät ole imettäneet'. **30** Silloin ruvetaan sanomaan vuorille: 'Langetkaa meidän päallemme', ja kukkuloille: 'Peittäkää meidät'. **31** Sillä jos tämä tehdään tuoreelle puulle, mitä sitten kuivalle tapahtuu?" **32** Myös kaksi muuta, kaksi pahantekijää, vietiin hänen kanssaan surmattaviksi. **33** Ja kun saavuttiin paikalle, jota sanotaan Pääkallonpaikaksi, niin siellä he ristiinnaulitsivat hänet sekä pahantekijät, toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle. **34** Mutta Jeesus sanoi: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät". Ja he jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa. **35** Ja kansa seisoj ja katseli. Ja hallitusmiehetkin ivasivat häntä ja sanoivat: "Muita hän on auttanut; auttakoon itseänsä, jos hän on Jumalan Kristus, se valittu". **36** Myös sotamiehet pilkkasivat häntä, menivät hänen luoksensa ja tarjosivat hänelle hapanniiniä. **37** Ja sanoivat: "Jos sinä olet juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi". **38** Oli myös hänen päänsä päällä kirjoitus: "Tämä on juutalaisten kuningas". **39** Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä: "Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä." **40** Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: "Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alainen? **41** Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekomme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt." **42** Ja hän sanoi: "Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi". **43** Niin Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa." **44** Ja oli jo noin kuudes hetki. Niin yli kaiken maan tuli pimeys, jota kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen, **45** sillä aurinko oli pimentynyt. Ja temppelin esirippu repesi keskeltä kahtia. **46** Ja Jeesus huusi suurella äänellä ja sanoi: "Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni". Ja sen sanottuaan hän antoi henkensä. **47** Mutta kun sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: "Totisesti, tämä oli vanhurskas mies". **48** Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat kokoontuneet tätä katselemaan, näkivät, mitä tapahtui, löivät he rintoihinsa ja palasivat kukin kotiinsa. **49** Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana, myöskin

naiset, jotka olivat seuranneet häntä Galileasta, ja katselivat tätä. **50** Ja katso, oli neuvoston jäsen, nimeltä Joosef, hyvä ja hurskas mies, joka ei ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa. **51** Tämä oli kotoisin juutalaisten kaupungista Arimatiasta, ja hän odotti Jumalan valtakuntaa. **52** Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. **53** Ja otettuaan sen alas hän kääri sen liinavaatteeseen. Ja hän pani hänet hautaan, joka oli hakattu kallioon ja johon ei oltu vielä ketään pantu. **54** Ja silloin oli valmistuspäivä, ja sapatiti oli alkamaisillaan. **55** Ja naiset, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta, seurasivat jäljessä ja katselivat hautaa ja kuinka hänen ruumiinsa sinne pantiin. **56** Ja palattuaan kotiinsa he valmistivat hyvänhajuista yrtejä ja voiteita; mutta sapatiti he viettivät hiljaisuudessa lain käskyn mukaan.

24 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä ani varhain he tulivat haudalle, tuoden mukanaan valmistamansa hyvänhajuiset yrtit. **2** Ja he havaitsivat kiven vieritetyksi pois haudalta. **3** Niin he menivät sisään, mutta eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista. **4** Ja kun he olivat tästä ymmällä, niin katso, kaksi miestä seisoj heidän edessään säteilevissä vaatteissa. **5** Ja he peljästyivät ja kumartuivat kasvoillensa maahan. Niin miehet sanoivat heille: "Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta? **6** Ei hän ole täällä, hän on noussut ylös. Muistakaa, kuinka hän puhui teille vielä ollessaan Galileassa, **7** sanoen: 'Ihmisen Poika pitää annettaman syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulittaman, ja hänen pitää kolmantena päivänä nouseman ylös.' **8** Niin he muistivat hänen sanansa. **9** Ja he palasivat haudalta ja veivät sanan tästä kaikesta niille yhdelletoista ja kaikille muille. **10** Ja ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssansa. **11** Mutta näiden puheet näyttivät heistä turhilta, eivätkä he uskoneet heitä. **12** Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle; ja kun hän kurkisti sisään, näki hän siellä ainoastaan käärinliinat. Ja hän meni pois ihmetellen itsekseen sitä, mikä oli tapahtunut. **13** Ja katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen vakomitan päässä Jerusalemita. **14** Ja he puhelivat keskenään kaikesta tästä, mikä oli tapahtunut. **15** Ja heidän keskustellessaan ja tutkistellessaan tapahtui, että

Jeesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän kanssansa. **16** Mutta heidän silmänsä olivat pimitetyt, niin etteivät he tunteneet häntä. **17** Ja hän sanoi heille: "Mistä te siinä kävellessänne puhutte keskenänne?" Niin he seisahtuivat murheellisina muodoltansa. **18** Ja toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi hänelle: "Oletko sinä ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä on tapahtunut?" **19** Hän sanoi heille: "Mitä?" Niin he sanoivat hänelle: "Sitä, mikä tapahtui Jeesukselle, Nasaretilaiselle, joka oli profeetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessä, **20** kuinka meidän ylipappimme ja hallitusmiehemme antoivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet. **21** Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin. Ja onhan kaiken tämän lisäksi nyt jo kolmas päivä siitä, kuin nämä tapahtuivat. **22** Ovatpa vielä muutamat naiset joukostamme saattaneet meidät hämmästyksiin. He kävivät aamulla varhain haudalla **23** eivätkä löytäneet hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä enkelinäyn, ja enkelit olivat sanoneet hänen elävän. **24** Ja muutamat niistä, jotka olivat meidän kanssamme, menivät haudalle ja havaitsivat niin olevan, kuin naiset olivat sanoneet; mutta häntä he eivät nähneet." **25** Niin hän sanoi heille: "Oi, te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet! **26** Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsimän ja sitten menemän kirkkauteensa?" **27** Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu. **28** Ja kun he lähestyivät kylää, johon olivat menossa, niin hän oli aikovinaan kulkea edemmäksi. **29** Mutta he vaativat häntä sanoen: "Jää meidän luoksemme, sillä ilta joutuu ja päivä on jo laskemassa". Ja hän meni sisään ja jäi heidän luoksensa. **30** Ja tapahtui, kun hän oli aterialla heidän kanssaan, että hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille. **31** Silloin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet. Ja hän katsoi heidän näkyvistään. **32** Ja he sanoivat toisilleen: "Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset?" **33** Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin ja tapasivat ne yksitoista kokoontuneina ja ne, jotka olivat heidän kanssansa. **34** Ja nämä sanoivat: "Herra on totisesti noussut ylös ja on ilmestynyt Simonille". **35** Ja itse he kertoivat, mitä oli tapahtunut tiellä ja kuinka he olivat hänet tunteneet, kun hän mursi leivän. **36** Mutta heidän tätä puhuessaan Jeesus itse seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha teille!" **37** Niin heidät valtasi säikähdys ja pelko, ja he luulivat näkevänsä hengen. **38** Mutta hän sanoi heille: "Miksi olette hämmästyneet, ja miksi nousee sellaisia ajatuksia teidän sydämeenne? **39** Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani ja nähkää, että minä itse tässä olen. Kosketelkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin te näette minulla olevan." **40** Ja tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa. **41** Mutta kun he eivät vielä uskoneet, ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: "Onko teillä täällä jotakin syötävää?" **42** Niin he antoivat hänelle palasen paistettua kalaa. **43** Ja hän otti ja söi heidän nähtensä. **44** Ja hän sanoi heille: "Tätä tarkoittivat minun sanani, kun minä puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne, että kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profeetoissa ja psalmeissa". **45** Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset. **46** Ja hän sanoi heille: "Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista, **47** ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessänään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemissa. **48** Te olette tämän todistajat. **49** Ja katso, minä lähetän teille sen, jonka minun Isäni on luvannut; mutta te pysykää tässä kaupungissa, kunnes teidän päällenne puetaan voima korkeudesta." **50** Sitten hän vei heidät pois, lähes Betaniaan asti, ja nosti kätensä ja siunasi heidät. **51** Ja tapahtui, että hän siunatessaan heitä erkani heistä, ja hänet otettiin ylös taivaaseen. **52** Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suuresti iloiten. **53** Ja he olivat alati pyhäkössä ja ylistivät Jumalaa.

Johanneksen

1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. **2** Hän oli alussa Jumalan tykönä. **3** Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on. **4** Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus. **5** Ja valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt. **6** Oli mies, Jumalan lähettäjä; hänen nimensä oli Johannes. **7** Hän tuli todistamaan, todistaaksensa valkeudesta, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa. **8** Ei hän ollut se valkeus, mutta hän tuli valkeudesta todistamaan. **9** Totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan. **10** Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut. **11** Hän tuli omiensa tykö, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan. **12** Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä, **13** jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta. **14** Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta. **15** Johannes todisti hänestä ja huusi sanoen: "Tämä on se, josta minä sanoin: se, joka minun jälkeeni tulee, on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä." **16** Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon päälle. **17** Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta. **18** Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut. **19** Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luoksensa Jerusalemissa pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: "Kuka sinä olet?" **20** Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: "Minä en ole Kristus". **21** Ja he kysyivät häneltä: "Mikä sitten? Oletko sinä Elias?" Hän sanoi: "En ole". "Se profeettako olet?" Hän vastasi: "En". **22** Niin he sanoivat hänelle: "Kuka olet, että voisimme antaa vastauksen niille, jotka meidät lähettivät? Mitä sanot itsestäsi?" **23** Hän sanoi: "Minä olen huutavan ääni erämaassa: 'Tehkää tie tasaiseksi Herralle', niinkuin profeetta Esaias on sanonut." **24** Ja

lähetytyt olivat fariseuksia; **25** ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: "Miksi sitten kastat, jos et ole Kristus etkä Elias etkä se profeetta?" **26** Johannes vastasi heille sanoen: "Minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo hän, jota te ette tunne. **27** Hän on se, joka tulee minun jälkeeni ja jonka kengänpaulaa minä en ole arvoinen päästämään." **28** Tämä tapahtui Betaniassa, Jordanin tuolla puolella, jossa Johannes oli kastamassa. **29** Seuraavana päivänä hän näki Jeesuksen tulevan tykönsä ja sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!" **30** Tämä on se, josta minä sanoin: 'Minun jälkeeni tulee mies, joka on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä'. **31** Ja minä en tuntenut häntä; mutta sitä varten, että hän tulisi julki Israelille, minä olen tullut vedellä kastamaan." **32** Ja Johannes todisti sanoen: "Minä näin Hengen laskeutuvan taivaasta alas niinkuin kyyhkysen, ja se jäi hänen päällensä. **33** Ja minä en tuntenut häntä; mutta hän, joka lähetti minut vedellä kastamaan, sanoi minulle: 'Se, jonka päälle sinä näet Hengen laskeutuvan ja jäävän, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä'. **34** Ja minä olen sen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Jumalan Poika." **35** Seuraavana päivänä Johannes taas seisoi siellä ja kaksi hänen opetuslapsistansa. **36** Ja kiinnittäen katseensa Jeesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa!" **37** Ja ne kaksi opetuslasta kuuluivat hänen näin puhuvan ja seurasivat Jeesusta. **38** Niin Jeesus kääntyi ja nähdessään heidän seuraavan sanoi heille: "Mitä te etsitte?" He vastasivat hänelle: "Rabbi" -se on käännettynä: opettaja-"missä sinä majaillet?" **39** Hän sanoi heille: "Tulkaa ja katsokaa". Niin he menivät ja näkivät, missä hän majaili, ja viipyivät hänen tykönään sen päivän. Silloin oli noin kymmenes hetki. **40** Andreas, Simon Pietarin veli, oli toinen niistä kahdesta, jotka olivat kuulleet, mitä Johannes sanoi, ja seuranneet Jeesusta. **41** Hän tapasi ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle: "Me olemme löytäneet Messiaan", se on käännettynä: Kristus. **42** Ja hän vei hänet Jeesuksen tykö. Jeesus kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: "Sinä olet Simon, Johanneksen poika; sinun nimesi on oleva Keefas", joka käännettynä on Pietari. **43** Seuraavana päivänä Jeesus tahtoi lähteä Galileaan; ja hän tapasi Filippuksen ja sanoi hänelle: "Seuraa minua". **44** Ja Filippus oli Beetsaidasta,

Andreaan ja Pietarin kaupungista. 45 Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: "Me olemme löytäneet sen, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet, Jeesuksen, Joosefin pojan, Nasaretistä". 46 Natanael sanoi hänelle: "Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?" Filippus sanoi hänelle: "Tule ja katso". 47 Jeesus näki Natanaelin tulevan tykönsä ja sanoi hänestä: "Katso, oikea israelilainen, jossa ei vilppiä ole!" 48 Natanael sanoi hänelle: "Mistä minut tunnet?" Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Ennenkuin Filippus sinua kutsui, kun olit viikunapuun alla, näin minä sinut". 49 Natanael vastasi ja sanoi hänelle: "Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas". 50 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sentähden, että minä sanoin sinulle: 'minä näin sinut viikunapuun alla', sinä uskot. Sinä saat nähdä suurempia, kuin nämä ovat." 51 Ja hän sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan päälle."

2 Ja kolmantena päivänä oli häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä. 2 Ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat kutsutut häihin. 3 Ja kun viini loppui, sanoi Jeesuksen äiti hänelle: "Heillä ei ole viiniä". 4 Jeesus sanoi hänelle: "Mitä sinä tahdot minusta, vaimo? Minun aikani ei ole vielä tullut." 5 Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: "Mitä hän teille sanoo, se tehkää". 6 Niin oli siinä juutalaisten puhdistamistavan mukaan kuusi kivistä vesiastiaa, kukin kahden tai kolmen mitan vetoinen. 7 Jeesus sanoi heille: "Täyttäkää astiat vedellä". Ja he täyttivät ne reunoja myöten. 8 Ja hän sanoi heille: "Ammentakaa nyt ja viekää edeskäyvälle". Ja he veivät. 9 Mutta kun edeskäypä maistoi vettä, joka oli muuttunut viiniksi, eikä tiennyt, mistä se oli tullut-mutta palvelijat, jotka veden olivat ammentaneet, tiesivät sen-kutsui edeskäypä yljän 10 ja sanoi hänelle: "Jokainen panee ensin esille hyvän viinin ja sitten, kun juopuvat, huonomman. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti." 11 Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jeesus teki Galilean Kaanassa ja ilmoitti kirkkautensa; ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen. 12 Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa; ja siellä he eivät viipyneet monta päivää. 13 Ja juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin. 14

Niin hän tapasi pyhäkössä ne, jotka myivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysiä, ja rahanvaihtajat istumassa. 15 Ja hän teki nuorista ruoskan ja ajoi ulos pyhäköstä heidät kaikki lampaineen ja härkineen ja kaasi vaihtajain rahat maahan ja työnsi heidän pöytänsä kumoon. 16 Ja hän sanoi kyyhkysten myyjille: "Viekää pois nämä täältä. Älkää tehkö minun Isäni huonetta markkinahuoneeksi." 17 Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: "Kiivaus sinun huoneesi puolesta kuluttaa minut". 18 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Minkä merkin sinä näytät meille, koska näitä teet?" 19 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Hajottakaa maahan tämä temppleri, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä". 20 Niin juutalaiset sanoivat: "Neljäkymmentä kuusi vuotta on tätä temppeiliä rakennettu, ja sinäkö pystytät sen kolmessa päivässä?" 21 Mutta hän puhui ruumiinsa temppeleistä. 22 Kun hän sitten oli noussut kuolleista, muistivat hänen opetuslapsensa, että hän oli tämän sanonut; ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jeesus oli sanonut. 23 Mutta kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisenä, juhlan aikana, uskoivat monet hänen nimeensä, nähdessään hänen tunnustekonsa, jotka hän teki. 24 Mutta Jeesus itse ei uskonut itseänsä heille, sentähden että hän tunsikin kaikki 25 eikä tarvinnut kenenkään todistusta ihmisestä, sillä hän tiesi itse, mitä ihmisessä on.

3 Mutta oli mies, fariseusten joukosta, nimeltä Nikodeemus, juutalaisten hallitusmiehiä. 2 Hän tuli Jeesuksen tykö yöllä ja sanoi hänelle: "Rabbi, me tiedämme, että sinun opettajaksi tulemisesi on Jumalasta, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssansa." 3 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa". 4 Nikodeemus sanoi hänelle: "Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän voi jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?" 5 Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. 6 Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki. 7 Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä. 8 Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne

se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt." 9 Nikodeemus vastasi ja sanoi hänelle: "Kuinka tämä voi tapahtua?" 10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä! 11 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: me puhumme, mitä tiedämme, ja todistamme, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan meidän todistustamme. 12 Jos ette usko, kun minä puhun teille maallisista, kuinka te uskoisitte, jos minä puhun teille taivaallisista? 13 Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen, paitsi hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. 14 Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää Ihmisen Poika ylennettävän, 15 että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä. (aiönios g166) 16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. (aiönios g166) 17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen kauttansa pelastuisi. 18 Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainokaisen Pojan nimeen. 19 Mutta tämä on tuomio, että valkeus on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valkeutta; sillä heidän tekonsa olivat pahat. 20 Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi. 21 Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen tekonsa tulisivat julki, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt." 22 Sen jälkeen Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi. 23 Mutta Johanneskin kastoi Aionissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vettä; ja ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä. 24 Sillä Johannesta ei vielä oltu heitetty vankeuteen. 25 Niin Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään erään juutalaisen kanssa puhdistuksesta. 26 Ja he tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: "Rabbi, se, joka oli sinun kanssasi Jordanin tuolla puolella ja josta sinä olet todistanut, katso, hän kastaa, ja kaikki menevät hänen tykönsä". 27 Johannes vastasi ja sanoi: "Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta. 28 Te olette itse minun todistajani, että minä sanoin: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellensä

lähetetty. 29 Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, ilmoitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi. 30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä. 31 Hän, joka ylhäältä tulee, on yli kaikkien. Joka on syntyisin maasta, se on maasta, ja maasta on, mitä hän puhuu; hän, joka taivaasta tulee, on yli kaikkien. 32 Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistaa; ja hänen todistustansa ei kukaan ota vastaan. 33 Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se sinetillä vahvistaa, että Jumala on totinen. 34 Sillä hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla. 35 Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki hänen käteensä. 36 Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä." (aiönios g166)

4 Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes 2 -vaikka Jeesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa- 3 jätti hän Juudean ja meni taas Galileaan. 4 Mutta hänen oli kuljettava Samarian kautta. 5 Niin hän tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maa-alueetta, minkä Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille. 6 Ja siellä oli Jaakobin lähde. Kun nyt Jeesus oli matkasta väsynyt, istui hän lähteen reunalle. Ja oli noin kuudes hetki. 7 Niin tuli eräs Samarian nainen ammentamaan vettä. Jeesus sanoi hänelle: "Anna minulle juoda". 8 Sillä hänen opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan. 9 Niin Samarian nainen sanoi hänelle: "Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?" Sillä juutalaiset eivät seurustele samarialaisten kanssa. 10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit hänet, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." 11 Nainen sanoi hänelle: "Herra, eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi? 12 Et kai sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?" 13 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa

jälleen, 14 mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään". (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Nainen sanoi hänelle: "Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa". 16 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, kutsu miehesi ja tule tänne". 17 Nainen vastasi ja sanoi: "Ei minulla ole miestä". Jeesus sanoi hänelle: "Oikein sinä sanoit: 'Ei minulla ole miestä', 18 sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi; siinä sanoit totuuden." 19 Nainen sanoi hänelle: "Herra, minä näen, että sinä olet profeetta. 20 Meidän isämme ovat kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee kumartaen rukoilla." 21 Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. 22 Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista. 23 Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo. 24 Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa." 25 Nainen sanoi hänelle: "Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki". 26 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen se, minä, joka puhun sinun kanssasi". 27 Samassa hänen opetuslapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: "Mitä pyydät?" tai: "Mitä puhelet hänen kanssaan?" 28 Niin nainen jätti vesiasiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: 29 "Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?" 30 Niin he lähtivät kaupungista ja menivät hänen luoksensa. 31 Sillävälin opetuslapset pyysivät häntä sanoen: "Rabbi, syö!" 32 Mutta hän sanoi heille: "Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä". 33 Niin opetuslapset sanoivat keskenään: "Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?" 34 Jeesus sanoi heille: "Minun ruokani on se, että minä teen lähettäjäni tahdon ja täytän hänen tekonsa. 35 Ettekö sano: 'Vielä on neljä kuukautta, niin elonleikkuu joutuu'? Katso, minä sanon teille: nostakaa silmäne

ja katsekkaa vainoita, kuinka ne ovat valjenneet leikattaviksi. 36 Jo nyt saa leikkaaja palkan ja kokoa hedelmää iankaikkiseen elämään, että kylväjä ja leikkaaja saivat yhdessä iloita. (aiōnios g166) 37 Sillä tässä on se sana tosi, että toinen on kylväjä, ja leikkaaja toinen. 38 Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, josta te ette ole vaivaa nähneet; toiset ovat vaivan nähneet, ja te olette päässeet heidän vaivansa hedelmille." 39 Ja monet samarialaiset siitä kaupungista uskoivat häneen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: "Hän on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt". 40 Kun nyt samarialaiset tulivat hänen luoksensa, pysyivät he häntä viipymään heidän luonaan; ja hän viipyi siellä kaksi päivää. 41 Ja vielä paljoa useammat uskoivat hänen sanansa tähden, 42 ja he sanoivat naiselle: "Emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on maailman Vapahtaja". 43 Mutta niiden kahden päivän kuluttua hän lähti sieltä Galileaan. 44 Sillä Jeesus itse todisti, ettei profeetalla ole arvoa omassa isiensä maassa. 45 Kun hän siis tuli Galileaan, ottivat galilealaiset hänet vastaan, koska olivat nähneet kaikki, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana; sillä hekin olivat tulleet juhliille. 46 Niin hän tuli taas Galilean Kaanaan, jossa hän oli tehnyt veden viiniksi. Ja Kapernaumissa oli eräs kuninkaan virkamies, jonka poika sairasti. 47 Kun hän kuuli Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan, meni hän hänen luoksensa ja pyysi häntä tulemaan ja parantamaan hänen poikansa; sillä tämä oli kuolemaisillaan. 48 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ellette näe merkkejä ja ihmeitä, te ette usko". 49 Kuninkaan virkamies sanoi hänelle: "Herra, tule, ennenkuin minun lapseni kuolee". 50 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, sinun poikasi elää". Ja mies uskoi sanan, jonka Jeesus sanoi hänelle, ja meni. 51 Ja jo hänen ollessaan paluumatkalla hänen palvelijansa kohtasivat hänet ja sanoivat, että hänen poikansa eli. 52 Niin hän tiedusteli heiltä, millä hetkellä hän oli alkanut toipua. Ja he sanoivat hänelle: "Eilen seitsemännellä hetkellä kuume lähti hänestä". 53 Niin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut sillä hetkellä, jolloin Jeesus oli sanonut hänelle: "Sinun poikasi elää". Ja hän uskoi, hän ja koko hänen huonekuntansa. 54 Tämä oli taas tunnusteko, toinen, jonka Jeesus teki, tultuaan Juudeasta Galileaan.

5 Sen jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin. **2** Ja Jerusalemissa on Lammasportin luona lammikko, jonka nimi hebreankielellä on Betesda, ja sen reunalla on viisi pylväskäytävää. **3** Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia, jotka odottivat veden liikuttamista. **5** Ja siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentä kahdeksan vuotta. **6** Kun Jeesus näki hänen siinä makaavan ja tiesi hänen jo kauan aikaa sairastaneen, sanoi hän hänelle: "Tahdotko tulla terveeksi?" **7** Sairas vastasi hänelle: "Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu; ja kun minä olen menemässä, astuu toinen sinne ennen minua". **8** Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja käy". **9** Ja mies tuli kohta terveeksi ja otti vuoteensa ja kävi. Mutta se päivä oli sapatti. **10** Sentähden juutalaiset sanoivat parannelulle: "Nyt on sapatti, eikä sinun ole lupa kantaa vuodetta". **11** Hän vastasi heille: "Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja käy.'" **12** He kysyivät häneltä: "Kuka on se mies, joka sanoi sinulle: 'Ota vuoteesi ja käy'?" **13** Mutta paranneltu ei tiennyt, kuka se oli; sillä Jeesus oli poistunut, kun siinä paikassa oli paljon kansaa. **14** Sen jälkeen Jeesus tapasi hänet pyhäkössä ja sanoi hänelle: "Katso, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi". **15** Niin mies meni ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli hänet terveeksi tehnyt. **16** Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jeesusta, koska hän semmoista teki sapattina. **17** Mutta Jeesus vastasi heille: "Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä". **18** Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi. **19** Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: Poika ei voi itsestensä mitään tehdä, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän; sillä mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee. **20** Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee; ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettellette. **21** Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika tekee eläviksi, ketkä hän tahtoo. **22** Sillä Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Pojalle, **23** että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niinkuin he kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on hänet lähettänyt. **24** Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään. (aiōnios g166) **25** Totisesti, totisesti minä sanon teille: aika tulee ja on jo, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat ne saavat elää. **26** Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessään, niin hän on antanut elämän myös Pojalle, niin että myös hänellä on elämä itsessään. **27** Ja hän on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika. **28** Älkää ihmetelkö tätä, sillä hetki tulee, jolloin kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä **29** ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat paha tehneet, tuomion ylösnousemukseen. **30** En minä itsestäni voi mitään tehdä. Niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen; ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en kysy omaa tahtoani, vaan hänen tahtoaan, joka on minut lähettänyt. **31** Jos minä itsestäni todistan, ei minun todistukseni ole pätevä. **32** On toinen, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän minusta todistaa, on pätevä. **33** Te lähetitte lähettiläitä Johanneksen luo, ja hän todisti sen, mikä totta on. **34** Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta, vaan puhun tämän, että te pelastuisitte. **35** Hän oli palava ja loistava lamppu, mutta te tahdoitte ainoastaan hetken iloitella hänen valossansa. **36** Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen; sillä ne teot, jotka Isä on antanut minun täytettäväkseni, ne teot, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä on minut lähettänyt. **37** Ja Isä, joka on minut lähettänyt, hän on todistanut minusta. Te ette ole koskaan kuulleet hänen ääntänsä ettekä nähneet hänen muotoansa, **38** eikä teillä ole hänen sanaansa teissä pysyväisenä; sillä te ette usko sitä, jonka hän on lähettänyt. **39** Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta; (aiōnios g166) **40** ja te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän. **41** En minä ota vastaan kunniaa ihmisiltä; **42** mutta minä tunnen teidät, ettei teillä ole Jumalan rakkautta itsessänne. **43** Minä olen tullut Isäni nimessä, ja te

ette ota minua vastaan; jos toinen tulee omassa nimessään, niin hänet te otatte vastaan. 44 Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala? 45 Älkää luulko, että minä olen syyttävä teitä Isän tykönä; teillä on syyttäjänne, Mooses, johon te panette toivonne. 46 Sillä jos te Moosesta uskoisitte, niin te uskoisitte minua; sillä minusta hän on kirjoittanut. 47 Mutta jos te ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka te uskoisitte minun sanojani?"

6 Sen jälkeen Jeesus meni Galileaan, se on Tiberiaan, järven tuolle puolelle. 2 Ja häntä seurasi paljon kansaa, koska he näkivät ne tunnusteot, joita hän teki sairaille. 3 Ja Jeesus nousi vuorelle ja istui sinne opetuslapsinensa. 4 Ja pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä. 5 Kun Jeesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: "Mistä ostantamme leipää näiden syödä?" 6 Mutta sen hän sanoi koetellakseen häntä, sillä itse hän tiesi, mitä aikoi tehdä. 7 Filippus vastasi hänelle: "Eivät kahdensadan denarin leivät heille riittäisi, niin että kukin saisi edes vähän". 8 Niin toinen hänen opetuslapsistansa, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle: 9 "Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä ne ovat näin monelle?" 10 Jeesus sanoi: "Asettakaa kansa aterioimaan". Ja siinä paikassa oli paljon ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin viisituhatta, laskeutuivat maahan. 11 Ja Jeesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin, niin paljon kuin he tahtoivat. 12 Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hän opetuslapsillensa: "Kootkaa tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan". 13 Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista vakkaa palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat aterioineet. 14 Kun nyt ihmiset näkivät sen tunnusteon, jonka Jeesus oli tehnyt, sanoivat he: "Tämä on totisesti se profeetta, joka oli maailmaan tuleva". 15 Kun nyt Jeesus huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi hän taas pois vuorelle, hän yksinänsä. 16 Mutta kun ilta tuli, menivät hänen opetuslapsensa alas järven rantaan, 17 astuivat venheeseen ja lähtivät menemään järven toiselle puolelle, Kapernaumiin. Ja oli jo tullut pimeä, eikä

Jeesus ollut vielä saapunut heidän luokseen; 18 ja järvi aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa. 19 Kun he olivat soutaneet noin viisikolmatta tai kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jeesuksen kävelevän järven päällä ja tulevan lähelle venhettä; ja he peljästyivät. 20 Mutta hän sanoi heille: "Minä se olen; älkää peljätkö". 21 Niin he tahtoivat ottaa hänet venheeseen, ja kohta venhe saapui sen maan rantaan, jonne he olivat matkalla. 22 Seuraavana päivänä kansa yhä vielä oli järven toisella puolella, sillä he olivat nähneet, ettei siellä ollut muuta venhettä kuin se yksi ja ettei Jeesus mennyt opetuslastensa kanssa venheeseen, vaan että hänen opetuslapsensa lähtivät yksinään pois. 23 Kuitenkin oli muita venheitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, jossa he olivat syöneet leipää, sittenkin Herra oli lausunut kiitoksen. 24 Kun siis kansa näki, ettei Jeesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta. 25 Ja kun he löysivät hänet järven toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: "Rabbi, milloin tulit tänne?" 26 Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette te minua sentähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sentähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi. 27 Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään ja jonka Ihmisen Poika on teille antava; sillä häneen on Isä, Jumala itse, sinettinsä painanut." (aiönios g166) 28 Niin he sanoivat hänelle: "Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?" 29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Se on Jumalan teko, että te usotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt". 30 He sanoivat hänelle: "Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon sinä teet? 31 Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niinkuin kirjoitettu on: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi'." 32 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän. 33 Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän." 34 Niin he sanoivat hänelle: "Herra, anna meille aina sitä leipää". 35 Jeesus sanoi heille: "Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, se ei koskaan isoaa, ja joka uskoo

minuun, se ei koskaan janoa. **36** Mutta minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko. **37** Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos. **38** Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt. **39** Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä. **40** Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä." (aiōnios g166) **41** Niin juutalaiset nurisivat häntä vastaan, koska hän sanoi: "Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta"; **42** ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten sanoo: 'Minä olen tullut alas taivaasta?'" **43** Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Älkää nurisko keskenänne. **44** Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. **45** Profeetoissa on kirjoitettuna: 'Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi'. Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni. **46** Ei niin, että kukaan olisi Isää nähnyt; ainoastaan hän, joka on Jumalasta, on nähnyt Isän. **47** Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo, sillä on iankaikkinen elämä. (aiōnios g166) **48** Minä olen elämän leipä. **49** Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat. **50** Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että se, joka sitä syö, ei kuolisi. **51** Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta." (aiōn g165) **52** Silloin juutalaiset riitelivät keskenään sanoen: "Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?" **53** Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. **54** Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. (aiōnios g166) **55** Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma. **56** Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä. **57** Niinkuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta, niin myös se,

joka minua syö, elää minun kauttani. **58** Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Ei ole, niinkuin oli teidän isienne: he söivät ja kuolivat; joka tätä leipää syö, se elää iankaikkisesti." (aiōn g165) **59** Tämän hän puhui synagoogassa opettaessaan Kapernaumissa. **60** Niin monet hänen opetuslapsistansa, sen kuultuaan, sanoivat: "Tämä on kova puhe, kuka voi sitä kuulla?" **61** Mutta kun Jeesus sydämessään tiesi, että hänen opetuslapsensa siitä nurisivat, sanoi hän heille: "Loukkaako tämä teitä? **62** Mitä sitten, jos saatte nähdä Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän oli ennen! **63** Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä. **64** Mutta teissä on muutamia, jotka eivät usko." Sillä Jeesus tiesi alusta asti, ketkä ne olivat, jotka eivät uskoneet, ja kuka se oli, joka oli kavaltava hänet. **65** Ja hän sanoi: "Sentähden minä olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei minun Isäni sitä hänelle anna". **66** Tämän tähden monet hänen opetuslapsistaan vetäytyivät pois eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssansa. **67** Niin Jeesus sanoi niille kahdelletoista: "Tahdotteko tekin mennä pois?" **68** Simon Pietari vastasi hänelle: "Herra, kenen työkö me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat; (aiōnios g166) **69** ja me uskomme ja ymmärrämme, että sinä olet Jumalan Pyhä." **70** Jeesus vastasi heille: "Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele." **71** Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simon Iskariotin pojasta; sillä tämä oli hänet kavaltava ja oli yksi niistä kahdestatoista.

7 Ja sen jälkeen Jeesus vaelsi ympäri Galileassa; sillä hän ei tahtonut vaeltaa Juudeassa, koska juutalaiset tavoittelivat häntä tappaaksensa. **2** Ja juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä. **3** Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: "Lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapsesi näkisivät sinun tekosi, joita sinä teet; **4** sillä ei kukaan, joka itse tahtoo tulla julki, tee mitään salassa. Koska sinä näitä tekoja teet, niin ilmoita itsesi maailmalle." **5** Sillä hänen veljensääkään eivät häneen uskoneet. **6** Niin Jeesus sanoi heille: "Minun aikani ei ole vielä tullut; mutta teille aika on aina sovelias. **7** Teitä ei maailma voi vihata, mutta minua se vihaa, sillä minä todistan siitä, että sen teot ovat pahat. **8** Menkää te ylös juhlille; minä en vielä mene näille juhlille, sillä

minun aikani ei ole vielä täyttynyt. **9** Tämän hän sanoi heille ja jäi Galileaan. **10** Mutta kun hänen veljensä olivat menneet juhille, silloin hänkin meni sinne, ei julki, vaan ikäänkuin salaa. **11** Niin juutalaiset etsivät häntä juhlan aikana ja sanoivat: "Missä hän on?" **12** Ja hänestä oli paljon kiistelyä kansassa; muutamat sanoivat: "Hän on hyvä", mutta toiset sanoivat: "Ei ole, vaan hän villitsee kansan". **13** Ei kuitenkaan kukaan puhunut hänestä julkisesti, koska he pelkäsivät juutalaisia. **14** Mutta kun jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jeesus ylös pyhäkköön ja opetti. **15** Niin juutalaiset ihmettelivät ja sanoivat: "Kuinka tämä osaa kirjoituksia, vaikkei ole oppia saanut?" **16** Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt. **17** Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani. **18** Joka omiaan puhuu, se pyytää omaa kunniaansa, mutta joka pyytää lähettäjänsä kunniaa, se on totinen, eikä hänessä ole vääryyttä. **19** Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja kukaan teistä ei lakia täytä. Miksi tavoittelette minua tappaaksenne?" **20** Kansa vastasi: "Sinussa on riivaaja; kuka sinua tavoittelee tappaaksensa?" **21** Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Yhden teon minä tein, ja te kaikki kummastelette. **22** Mooses antoi teille ympärileikkauksen-ei niin, että se olisi Moosekselta, vaan se on isiltä-ja sapattinakin te ympärileikkaatte ihmisen. **23** Sentähden: jos ihminen saa ympärileikkauksen sapattina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, miksi te olette vihoissanne minulle siitä, että minä tein koko ihmisen terveeksi sapattina? **24** Älkää tuomitko näön mukaan, vaan tuomitkaa oikea tuomio." **25** Niin muutamat jerusalemilaisista sanoivat: "Eikö tämä ole se, jota he tavoittelevat tappaaksensa? **26** Ja katso, hän puhuu vapaasti, eivätkä he sano hänelle mitään. Olisivatko hallitusmiehet tosiaan saaneet tietoonsa, että tämä on Kristus? **27** Kuitenkin, me tiedämme, mistä tämä on; mutta kun Kristus tulee, niin ei kukaan tiedä, mistä hän on." **28** Niin Jeesus puhui pyhäkössä suurella äänellä, opetti ja sanoi: "Te tunnette minut ja tiedätte, mistä minä olen; ja itsestäni minä en ole tullut, vaan hän, joka minut on lähettänyt, on oikea lähettäjä, ja häntä te ette tunne. **29** Minä tunnen hänet, sillä hänestä minä olen, ja hän on minut lähettänyt." **30** Niin heillä oli halu ottaa hänet kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. **31** Mutta monet kansasta uskoivat häneen ja sanoivat: "Kun Kristus tulee, tehneekö hän enemmän tunnustekoja, kuin tämä on tehnyt?" **32** Fariseukset kuuluivat kansan näin kiistelevän hänestä; niin ylipapit ja fariseukset lähettivät palvelijoita ottamaan häntä kiinni. **33** Mutta Jeesus sanoi: "Minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja sitten minä menen pois hänen tykönsä, joka on minut lähettänyt. **34** Silloin te etsitte minua, mutta ette löydä; ja missä minä olen, sinne te ette voi tulla." **35** Niin juutalaiset sanoivat keskenään: "Minne tämä aikoo mennä, koska emme voi löytää häntä? Eihän vain aikone mennä niiden luo, jotka asuvat hajallaan kreikkalaisten keskellä, ja opettaa kreikkalaisia? **36** Mitä tämä sana on, jonka hän sanoi: 'Te etsitte minua, mutta ette löydä', ja: 'Missä minä olen, sinne te ette voi tulla?'" **37** Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi ja sanoi: "Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon. **38** Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virrat." **39** Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen; sillä Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu. **40** Niin muutamat kansasta, kuultuaan nämä sanat, sanoivat: "Tämä on totisesti se profeetta". **41** Toiset sanoivat: "Tämä on Kristus". Mutta toiset sanoivat: "Ei suinkaan Kristus tule Galileasta? **42** Eikö Raamattu sano, että Kristus on oleva Daavidin jälkeläisiä ja tuleva pienestä Beetlehemin kaupungista, jossa Daavid oli?" **43** Niin syntyi kansassa eripuraisuutta hänen tähtensä. **44** Ja muutamat heistä tahtoivat ottaa hänet kiinni. Mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi. **45** Niin palvelijat palasivat ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä sanoivat heille: "Miksi ette tuoneet häntä tänne?" **46** Palvelijat vastasivat: "Ei ole koskaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu". **47** Niin fariseukset vastasivat heille: "Oletteko tekin eksytetyt? **48** Onko kukaan hallitusmiehistä uskonut häneen tai kukaan fariseuksista? **49** Mutta tuo kansa, joka ei lakia tunne, on kirottu." **50** Niin Nikodeemus, joka ennen oli käynyt Jeesuksen luona ja joka oli yksi heistä, sanoi heille: **51** "Tuomitseeko lakimme ketään, ennenkuin häntä on kuulusteltu ja saatu tietää, mitä hän on tehnyt?" **52** He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Oletko hänet kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi,

sinäkin Galileasta? Tutki ja näe, ettei Galileasta nouse profeettaa." 53 Ja he menivät kukin kotiinsa.

8 Mutta Jeesus meni Öljymäelle. 2 Ja varhain aamulla hän taas saapui pyhäkköön, ja kaikki kansa tuli hänen luoksensa; ja hän istuutui ja opetti heitä. 3 Silloin kirjanoppineet ja fariseukset toivat hänen luoksensa aviorikoksesta kiinniotetun naisen, asettivat hänet keskelle 4 ja sanoivat Jeesukselle: "Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, aviorikosta tekemästä. 5 Ja Mooses on laissa antanut meille käskyn, että tuommoiset on kivitettävä. Mitäs sinä sanot?" 6 Mutta sen he sanoivat kiusaten häntä, päästäkseen häntä syyttämään. Silloin Jeesus kumartui alas ja kirjoitti sormellaan maahan. 7 Mutta kun he yhä edelleen kysyivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: "Joka teistä on synnitetön, se heittäköön häntä ensimmäisenä kivellä". 8 Ja taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan. 9 Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen viimeisiin asti; ja siihen jäi ainoastaan Jeesus sekä nainen, joka seisoi hänen edessään. 10 Ja kun Jeesus ojensi itsensä eikä nähnyt ketään muuta kuin naisen, sanoi hän hänelle: "Nainen, missä ne ovat, sinun syyttäjäsi? Eikö kukaan ole sinua tuominnut?" 11 Hän vastasi: "Herra, ei kukaan". Niin Jeesus sanoi hänelle: "En minäkään sinua tuomitse; mene, äläkä tästedes enää syntiä tee". 12 Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: "Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus". 13 Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Sinä todistat itsestäsi; sinun todistuksesi ei ole pätevä". 14 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Vaikka minä todistankin itsestäni, on todistukseni pätevä, sillä minä tiedän, mistä minä olen tullut ja mihin minä menen; mutta te ette tiedä, mistä minä tulen, ettekä, mihin minä menen. 15 Te tuomitsette lihan mukaan; minä en tuomitse ketään. 16 Ja vaikka minä tuomitsisinkin, niin minun tuomioni olisi oikea, sillä minä en ole yksinäni, vaan minä ja hän, joka on minut lähettänyt. 17 Onhan teidän laissannekin kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä. 18 Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt." 19 Niin he sanoivat hänelle: "Missä sinun isäsi on?" Jeesus vastasi: "Te ette

tunne minua ettekä minun Isääni; jos te tuntisitte minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni". 20 Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun ääressä, opettaessaan pyhäkössä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. 21 Niin Jeesus taas sanoi heille: "Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette syntiinne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla." 22 Niin juutalaiset sanoivat: "Ei kai hän aikone tappaa itseänsä, koska sanoo: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla?'" 23 Ja hän sanoi heille: "Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta. 24 Sentähden minä sanoin teille, että te kuolette synteihinne; sillä ellette usko minua siksi, joka minä olen, niin te kuolette synteihinne." 25 Niin he sanoivat hänelle: "Kuka sinä olet?" Jeesus sanoi heille: "Juuri se, mitä minä puhunkin teille. 26 Paljon on minulla teistä puhuttavaa ja teissä tuomittavaa; mutta hän, joka on minut lähettänyt, on totinen, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen minä puhun maailman kuulla." 27 Mutta he eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä. 28 Niin Jeesus sanoi heille: "Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä olen se, joka minä olen, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut. 29 Ja hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista." 30 Kun hän näin puhui, uskoivat monet häneen. 31 Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: "Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani; 32 ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi". 33 He vastasivat hänelle: "Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sitten sanot: 'Te tulette vapaiksi?'" 34 Jeesus vastasi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. 35 Mutta orja ei pysy talossa iäti; Poika pysyy iäti. (aiön g165) 36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi. 37 Minä tiedän, että te olette Aabrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska minun sanani ei saa tilaa teissä. 38 Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä; niin tekin teette, mitä olette kuulleet omalta isältänne." 39

He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Aabraham on meidän isämme". Jeesus sanoi heille: "Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja. 40 Mutta nyt te tavoittelette minua tappaaksenne, miestä, joka on puhunut teille totuuden, jonka hän on kuullut Jumalalta. Niin ei Aabraham tehnyt. 41 Te teette isänne tekoja." He sanoivat hänelle: "Me emme ole aviorikoksesta syntyneitä; meillä on yksi Isä, Jumala". 42 Jeesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; en minä ole itsestäni tullut, vaan hän on minut lähettänyt. 43 Minkätähden te ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden, että te ette kärsi kuulla minun sanaani. 44 Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä. 45 Mutta minua te ette usko, sentähden että minä sanon totuuden. 46 Kuka teistä voi näyttää minut syypääksi syntiin? Jos minä totuutta puhun, miksi ette minua usko? 47 Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat. Sentähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta." 48 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Emmekö ole oikeassa, kun sanomme, että sinä olet samarialainen ja että sinussa on riivaaja?" 49 Jeesus vastasi: "Minussa ei ole riivaajaa, vaan minä kunnioitan Isääni, ja te häpäisette minua. 50 Mutta minä en etsi omaa kunniaani; yksi on, joka etsii ja tuomitsee. 51 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa." (aiōn g165) 52 Juutalaiset sanoivat hänelle: "Nyt me ymmärrämme, että sinussa on riivaaja. Aabraham on kuollut ja profeetat, ja sinä sanot: 'Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä maista kuolemaa'." (aiōn g165) 53 Oletko sinä suurempi kuin isämme Aabraham, joka on kuollut? Ja profeetat ovat kuolleet; keneksi sinä itsesi teet?" 54 Jeesus vastasi: "Jos minä itse itselleni otan kunnian, niin minun kunniani ei ole mitään. Minun Isäni on se, joka minulle kunnian antaa, hän, josta te sanotte: 'Hän on meidän Jumalamme', 55 ettekä tunne häntä; mutta minä tunnen hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne häntä, niin minä olisin valhettelija niinkuin tekin; mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa. 56 Aabraham, teidän isänne, riemuitsi

siitä, että hän oli näkevä minun päiväni; ja hän näki sen ja iloitsi." 57 Niin juutalaiset sanoivat hänelle: "Et ole vielä viidenkymmenen vuoden vanha, ja olet nähnyt Aabrahamin!" 58 Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ennenkuin Aabraham syntyi, olen minä ollut". 59 Silloin he poimivat kiviä heittääkseen häntä niillä; mutta Jeesus lymysi ja lähti pyhäköstä.

9 Ja ohi kulkiessaan hän näki miehen, joka syntymästään saakka oli ollut sokea. 2 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: "Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hänen piti sokeana syntymän?" 3 Jeesus vastasi: "Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tuleman hänessä julki. 4 Niin kauan kuin päivä on, tulee meidän tehdä hänen tekojansa, joka on minut lähettänyt; tulee yö, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä. 5 Niin kauan kuin minä maailmassa olen, olen minä maailman valkeus." 6 Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki syljestä tahtaan ja sivieli tahtaan hänen silmilleen 7 ja sanoi hänelle: "Mene ja peseydy Siiloan lammikossa" -se on käännettyinä: lähetetty. -Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevä. 8 Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjääjänä, sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäsivät?" 9 Toiset sanoivat: "Hän se on", toiset sanoivat: "Ei ole, vaan hän on hänen näköisensä". Hän itse sanoi: "Minä se olen". 10 Niin he sanoivat hänelle: "Miten sinun silmäsi ovat auenneet?" 11 Hän vastasi: "Se mies, jota kutsutaan Jeesukseksi, teki tahtaan ja voiteli minun silmäni ja sanoi minulle: 'Mene ja peseydy Siiloan lammikossa'; niin minä menin ja pesedyin ja sain näköni". 12 He sanoivat hänelle: "Missä hän on?" Hän vastasi: "En tiedä". 13 Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, fariseusten luo. 14 Ja se päivä, jona Jeesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä, oli sapatti. 15 Niin myöskin fariseukset kysyivät häneltä, miten hän oli saanut näkönsä. Ja hän sanoi heille: "Hän sivieli tahtaan minun silmilleni, ja minä pesedyin, ja nyt minä näen". 16 Niin muutamat fariseuksista sanoivat: "Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sapattia". Toiset sanoivat: "Kuinka voi syntinen ihminen tehdä senkaltaisia tunnustekoja?" Ja he olivat keskenänsä eri mieltä. 17 Niin he taas sanoivat sokealle: "Mitä sinä sanot hänestä, koskapa hän avasi

sinun silmäsi?" Ja hän sanoi: "Hän on profeetta". 18 Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkönsä saaneen vanhemmat 19 ja kysyivät heiltä sanoen: "Onko tämä teidän poikanne, jonka sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?" 20 Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: "Me tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän on sokeana syntynyt; 21 mutta kuinka hän nyt näkee, emme tiedä; emme myöskään tiedä, kuka on avannut hänen silmänsä. Kysykää häneltä; hänellä on kyllin ikää, puhukoon itse puolestansa." 22 Näin hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia. Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli erotettava synagoogasta. 23 Sentähden hänen vanhempansa sanoivat: "Hänellä on kyllin ikää, kysykää häneltä". 24 Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: "Anna kunnia Jumalalle; me tiedämme, että se mies on syntinen". 25 Hän vastasi: "Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen". 26 Niin he sanoivat hänelle: "Mitä hän sinulle teki? Miten hän avasi sinun silmäsi?" 27 Hän vastasi heille: "Johan minä teille sanoin, ettekä te kuulleet. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsiksensa?" 28 Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia. 29 Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä." 30 Mies vastasi ja sanoi heille: "Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä hän on, ja kuitenkin hän on avannut minun silmäni. 31 Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on jumalaapelkääväinen ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee. 32 Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät. (aiön g165) 33 Jos hän ei olisi Jumalasta, ei hän voisi mitään tehdä." 34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinä tahdot opettaa meitä!" Ja he ajoivat hänet ulos. 35 Ja Jeesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavatessaan hän sanoi hänelle: "Uskotko sinä Jumalan Poikaan?" 36 Hän vastasi ja sanoi: "Herra, kuka hän on, että minä häneen uskoisin?" 37 Jeesus sanoi hänelle: "Sinä

olet hänet nähnyt, ja hän on se, joka sinun kanssasi puhuu". 38 Niin hän sanoi: "Herra, minä uskon"; ja hän kumartaen rukoili häntä. 39 Ja Jeesus sanoi: "Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, että ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi". 40 Ja muutamat fariseukset, jotka olivat siinä häntä lähellä, kuuluivat tämän ja sanoivat hänelle: "Olemmeko mekin sokeat?" 41 Jeesus sanoi heille: "Jos te olisitte sokeat, ei teillä olisi syntiä; mutta nyt te sanotte: 'Me näemme'; sentähden teidän syntinne pysyy".

10 "Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ei mene ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, se on varas ja ryöväri. 2 Mutta joka menee ovesta sisälle, se on lammasten paimen. 3 Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä; ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie heidät ulos. 4 Ja laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä. 5 Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä." 6 Tämän kuvauksen Jeesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti. 7 Niin Jeesus vielä sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: minä olen lammasten ovi. 8 Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja ryöväreitä; mutta lampaat eivät ole heitä kuulleet. 9 Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen. 10 Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys. 11 Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. 12 Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne. 13 Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista. 14 Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut, 15 niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä annan henkeni lammasten edestä. 16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen. 17 Sentähden Isä

minua rakastaa, koska minä annan henkeni, että minä sen jälleen ottaisin. 18 Ei kukaan sitä minulta ota, vaan minä annan sen itsestäni. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se jälleen; sen käskyn minä olen saanut Isältäni." 19 Niin syntyi taas erimielisyys juutalaisten kesken näiden sanain tähden.

20 Ja useat heistä sanoivat: "Hänessä on riivaaja, ja hän on järjiltään; mitä te häntä kuuntelette?" 21 Toiset sanoivat: "Nämä eivät ole riivatun sanoja; eihän riivaaja voi avata sokeain silmiä?" 22 Sitten oli temppelein vihkimisen muistojuhla Jerusalemissa, ja oli talvi. 23 Ja Jeesus käyskeli pyhäkössä, Salomon pylväskäytävässä. 24 Niin juutalaiset ympäröivät hänet ja sanoivat hänelle: "Kuinka kauan sinä pidät meidän mieltämme kiihdyksissä? Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille suoraan." 25 Jeesus vastasi heille: "Minä olen sanonut sen teille, ja te ette usko. Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta. 26 Mutta te ette usko, sillä te ette ole minun lampaistani. 27 Minun lampaani kuulevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. 28 Ja minä annan heille iankaikkisen elämän, ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Minun Isäni, joka on heidät minulle antanut, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä minun Isäni kädestä. 30 Minä ja Isä olemme yhtä." 31 Niin juutalaiset ottivat taas kiviä maasta kivittääksensä hänet. 32 Jeesus vastasi heille: "Minä olen näyttänyt teille monta hyvää tekoa, jotka ovat Isästä; mikä niistä on se, jonka tähden te tahdotte minut kivittää?" 33 Juutalaiset vastasivat hänelle: "Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä, vaan jumalanpilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi". 34 Jeesus vastasi heille: "Eikö teidän laissanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: te olette jumalia'? 35 Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli- ja Raamattu ei voi rauteta tyhjiin- 36 niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että minä sanoin: 'Minä olen Jumalan Poika'? 37 Jos minä en tee Isäni tekoja, älkää uskoko minua. 38 Mutta jos minä niitä teen, niin, vaikka ette uskoisikaan minua, uskokaa minun tekojani, että tulisitte tuntemaan ja ymmärtäisitte Isän olevan minussa ja minun olevan Isässä." 39 Niin he taas tahtoivat ottaa hänet kiinni, mutta hän lähti pois heidän käsistensä. 40 Ja hän

meni taas Jordanin tuolle puolelle siihen paikkaan, missä Johannes ensin kastoi, ja viipyi siellä. 41 Ja monet tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Johannes ei tehnyt yhtäkään tunnustekoa; mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä, on totta". 42 Ja monet siellä uskoivat häneen.

11 Ja eräs mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana. 2 Ja tämä Maria oli se, joka hajuvoiteella voiteli Herran ja pyyhki hiuksillaan hänen jalkansa; ja Lasarus, joka sairasti, oli hänen veljensä. 3 Niin sisaret lähettivät Jeesukselle tämän sanan: "Herra, katso, se, joka on sinulle rakas, sairastaa". 4 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi: "Ei tämä tauti ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kirkastuisi". 5 Ja Jeesus rakasti Marthaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta. 6 Kun hän siis kuuli hänen sairastavan, viipyi hän siinä paikassa, missä hän oli, vielä kaksi päivää; 7 mutta niiden kuluttua hän sanoi opetuslapsilleen: "Menkäämme taas Juudeaan". 8 Opetuslapset sanoivat hänelle: "Rabbi, äsken juutalaiset yrittivät kivittää sinut, ja taas sinä menet sinne!" 9 Jeesus vastasi: "Eikö päivässä ole kaksitoista hetkeä? Joka vaeltaa päivällä, se ei loukkaa itseänsä, sillä hän näkee tämän maailman valon. 10 Mutta joka vaeltaa yöllä, se loukkaa itsensä, sillä ei hänessä ole valoa." 11 Näin hän puhui, ja sitten hän sanoi heille: "Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet unesta". 12 Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Herra, jos hän nukkuu, niin hän tulee terveeksi". 13 Mutta Jeesus puhui hänen kuolemastaan; he taas luulivat hänen puhuneen unessa-nukkumisesta. 14 Silloin Jeesus sanoi heille suoraan: "Lasarus on kuollut, 15 ja minä iloitsen teidän tähtenne siitä, etten ollut siellä, jotta te uskoisitte; mutta menkäämme hänen tykönsä". 16 Niin Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, sanoi toisille opetuslapsille: "Menkäämme mekin sinne, kuollaksemme hänen kanssansa". 17 Niin Jeesus tuli ja sai tietää, että hän jo neljä päivää oli ollut haudassa. 18 Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista vakomitan päässä. 19 Ja useita juutalaisia oli tullut Martan ja Marian luokse lohduttamaan heitä heidän veljensä kuolemasta. 20 Kun Martha kuuli, että Jeesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona. 21 Ja Martha sanoi Jeesukselle:

"Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin minun veljeni ei olisi kuollut. 22 Mutta nytkin minä tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken, mitä sinä Jumalalta anot." 23 Jeesus sanoi hänelle: "Sinun veljesi on nouseva ylös". 24 Maratta sanoi hänelle: "Minä tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä". 25 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen ylösnousemus ja elämä; joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut. 26 Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?" (aiön g165) 27 Hän sanoi hänelle: "Uskon, Herra; minä uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, se, joka oli tuleva maailmaan". 28 Ja tämän sanottuaan hän meni ja kutsui salaa sisarensa Marian sanoen: "Opettaja on täällä ja kutsuu sinua". 29 Kun Maria sen kuuli, nousi hän nopeasti ja meni hänen luoksensa. 30 Mutta Jeesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli yhä siinä paikassa, missä Maratta oli hänet kohdannut. 31 Kun nyt juutalaiset, jotka olivat Marian kanssa huoneessa häntä lohduttamassa, näkivät hänen nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat he häntä, luullen hänen menevän haudalle, itkemään siellä. 32 Kun siis Maria saapui sinne, missä Jeesus oli, ja näki hänet, lankesi hän hänen jalkojensa eteen ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, ei minun veljeni olisi kuollut". 33 Kun Jeesus näki hänen itkevän ja hänen kanssaan tulleiden juutalaisten itkevän, joutui hän hengessään syvään liikutuksen valtaan ja vapisi; 34 ja hän sanoi: "Mihin te panitte hänet?" He sanoivat hänelle: "Herra, tule ja katso". 35 Ja Jeesus itki. 36 Niin juutalaiset sanoivat: "Katso, kuinka rakas hän oli hänelle!" 37 Mutta muutamat heistä sanoivat: "Eikö hän, joka avasi sokean silmät, olisi voinut tehdä sitäkin, ettei tämä olisi kuollut?" 38 Niin Jeesus joutui taas liikutuksen valtaan ja meni haudalle; ja se oli luola, ja sen suulla oli kivi. 39 Jeesus sanoi: "Ottakaa kivi pois". Maratta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: "Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut haudassa neljättä päivää". 40 Jeesus sanoi hänelle: "Enkö minä sanonut sinulle, että jos uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kirkkauden?" 41 Niin he ottivat kiven pois. Ja Jeesus loi silmänsä ylös ja sanoi: "Isä, minä kiitan sinua, että olet minua kuollut. 42 Minä kyllä tiesin, että sinä minua aina kuulet; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, minä tämän sanon, että he uskoisivat sinun lähettäneen minut." 43 Ja sen sanottuaan hän huusi suurella

äänellä: "Lasarus, tule ulos!" 44 Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympärille oli kääritty hikiliina. Jeesus sanoi heille: "Päästäkää hänet ja antakaa hänen mennä". 45 Niin useat juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luokse ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat häneen. 46 Mutta muutamat heistä menivät fariseusten luo ja puhuivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt. 47 Niin ylipapit ja fariseukset kokosivat neuvoston ja sanoivat: "Mitä me teemme, sillä tuo mies tekee paljon tunnustekoja? 48 Jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan." 49 Mutta eräs heistä, Kaifas, joka sinä vuonna oli ylimmäinen pappi, sanoi heille: "Te ette tiedä mitään 50 ettekä ajattele, että teille on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu". 51 Mutta sitä hän ei sanonut itsestään, vaan koska hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, hän ennusti, että Jeesus oli kuoleva kansan edestä, 52 eikä ainoastaan tämän kansan edestä, vaan myös kootakseen yhdeksi hajalla olevat Jumalan lapset. 53 Siitä päivästä lähtien oli heillä siis tehtynä päätös tappa hänet. 54 Sentähden Jeesus ei enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskellä, vaan lähti sieltä lähellä erämaata olevaan paikkaan, Efraim nimiseen kaupunkiin; ja siellä hän oleskeli opetuslapsineen. 55 Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät maaseudulta ylös Jerusalemiin ennen pääsiäisjuhlaa, puhdistamaan itsensä. 56 Ja he etsivät Jeesusta ja sanoivat toisilleen seisoessaan pyhäkössä: "Mitä arvelette? Eikö hän tullekaan juhliille?" 57 Mutta ylipapit ja fariseukset olivat antaneet käskyjä, että jos joku tietäisi, missä hän oli, hänen oli annettava se ilmi, jotta he ottaisivat hänet kiinni.

12 Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui, hän, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista. 2 Siellä valmistettiin hänelle ateriat, ja Maratta palveli, mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat aterialla hänen kanssaan. 3 Niin Maria otti naulan oikeata, kallisarvoista nardusvoidetta ja voiteli Jeesuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillaan; ja huone tuli täyteen voiteen tuoksua. 4 Silloin sanoi yksi hänen opetuslapsistaan, Juudas Iskariot, joka oli hänet kavaltava: 5 "Miksi ei tätä voidetta myyty kolmeensataan denariin ja niitä annettu köyhille?"

6 Mutta tätä hän ei sanonut sentähden, että olisi pitänyt huolta köyhistä, vaan sentähden, että hän oli varas ja että hän rahakukkaron hoitajana otti itselleen, mitä siihen oli pantu. 7 Niin Jeesus sanoi: "Anna hänen olla, että hän saisi toimittaa tämän minun hautaamispäiväni varalle. 8 Sillä köyhät teillä aina on keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina." 9 Silloin suuri joukko juutalaisia sai tietää, että hän oli siellä; ja he menivät sinne, ei ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan myöskin nähdäkseen Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista. 10 Mutta ylipapit päättivät tappaa Lasaruksenkin, 11 koska monet juutalaiset hänen tähtensä menivät sinne ja uskoivat Jeesukseen. 12 Seuraavana päivänä, kun suuri kansanjoukko, joka oli saapunut juhille, kuuli, että Jeesus oli tulossa Jerusalemiin, 13 ottivat he palmupuiden oksia ja menivät häntä vastaan ja huusivat: "Hoosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas!" 14 Ja saatuaan nuoren aasin Jeesus istui sen selkään, niinkuin kirjoitettu on: 15 "Älä pelkää, tytär Sion; katso, sinun kuninkaasi tulee istuen aasin varsan selässä". 16 Tätä hänen opetuslapsensa eivät aluksi ymmärtäneet; mutta kun Jeesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli hänestä kirjoitettu ja että he olivat tämän hänelle tehneet. 17 Niin kansa, joka oli ollut hänen kanssansa, kun hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista, todisti hänestä. 18 Sentähden kansa menikin häntä vastaan, koska he kuulivat, että hän oli tehnyt sen tunnusteon. 19 Niin fariseukset sanoivat keskenään: "Te etette, ettette saa mitään aikaan; katso, koko maailma juoksee hänen perässään". 20 Ja oli muutamia kreikkalaisia niiden joukosta, jotka tulivat ylös juhlaan rukoilemaan. 21 Nämä menivät Filippuksen luo, joka oli Galilean Beetsaidasta, ja pyysivät häntä sanoen: "Herra, me haluamme nähdä Jeesuksen". 22 Filippus meni ja sanoi sen Andreaalle; Andreas ja Filippus menivät ja sanoivat Jeesukselle. 23 Mutta Jeesus vastasi heille sanoen: "Hetki on tullut, että Ihmisen Poika kirkastetaan. 24 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos ei nisun jyvää putoa maahan ja kuole, niin se jää yksin; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää. 25 Joka elämänsä rakastaa, kadottaa sen; mutta joka vihaa elämänsä tässä maailmassa, hän on säilyttävä sen iankaikkiseen elämään. (aiōnios g166) 26 Jos joku minua palvelee, seuratkoon hän minua; ja missä minä olen, siellä on myös minun palvelijani oleva. Ja jos joku minua palvelee, niin Isä on kunnioitava häntä. 27 Nyt minun sieluni on järkytetty; ja mitä pitäisi minun sanoman? Isä, pelasta minut tästä hetkestä. Kuitenkin: sitä varten minä olen tähän hetkeen tullut. 28 Isä, kirkasta nimesi!" Niin taivaasta tuli ääni: "Minä olen sen kirkastanut, ja olen sen vielä kirkastava". 29 Niin kansa, joka seisoi ja kuuli sen, sanoi ukkosen jylykseen. Toiset sanoivat: "Häntä puhutteli enkeli". 30 Jeesus vastasi ja sanoi: "Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne. 31 Nyt käy tuomio tämän maailman ylitse; nyt tämän maailman ruhtinas pitää heitettämän ulos. 32 Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni." 33 Mutta sen hän sanoi antaen tietää, minkälaisella kuolemalla hän oli kuoleva. 34 Kansa vastasi hänelle: "Me olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy iankaikkisesti; kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika pitää ylennettämän? Kuka on se Ihmisen Poika?" (aiōn g165) 35 Niin Jeesus sanoi heille: "Vielä vähän aikaa valkeus on teidän keskuudessanne. Vaeltakaa, niin kauan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys saisi teitä valtaansa. Joka pimeässä vaeltaa, se ei tiedä, mihin hän menee. 36 Niin kauan kuin teillä valkeus on, uskokaa valkeuteen, että te valkeuden lapsiksi tulisitte." Tämän Jeesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä. 37 Ja vaikka hän oli tehnyt niin monta tunnustekoa heidän nähtensä, eivät he uskoneet häneen, 38 että kävisi toteen profeetta Esaiaan sana, jonka hän on sanonut: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?" 39 Sentähden he eivät voineet uskoa, koska Esaias on vielä sanonut: 40 "Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut heidän sydämensä, että he eivät näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi". 41 Tämän Esaias sanoi, kun hän näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä. 42 Kuitenkin useat hallitusmiehistäkin uskoivat häneen, mutta fariseusten tähden he eivät sitä tunnustaneet, etteivät joutuisi synagoogasta erotetuiksi. 43 Sillä he rakastivat ihmiskunniain enemmän kuin Jumalan kunniaa. 44 Mutta Jeesus huusi ja sanoi: "Joka uskoo minuun, se ei usko minuun, vaan häneen, joka on minut lähettänyt. 45 Ja joka näkee minut, näkee hänet, joka on minut lähettänyt. 46 Minä

olen tullut valkeudeksi maailmaan, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeyteen. 47 Ja jos joku kuulee minun sanani eikä niitä noudata, niin häntä en minä tuomitse; sillä en minä ole tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan pelastamaan maailman. 48 Joka katsoo minut ylen eikä ota vastaan minun sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka minä olen puhunut, se on tuomitseva hänet viimeisenä päivänä. 49 Sillä en minä itsestäni ole puhunut, vaan Isä, joka on minut lähettänyt, on itse antanut minulle käskyn, mitä minun pitää sanoman ja mitä puhuman. 50 Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Sentähden, minkä minä puhun, sen minä puhun niin, kuin Isä on minulle sanonut." (aiōnios g166)

13 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kun Jeesus tiesi hetkensä tulleen, että hän oli siirtyvä tästä maailmasta Isän tykö, niin hän, joka oli rakastanut omiansa, jotka maailmassa olivat, osoitti heille rakkautta loppuun asti. 2 Ja ehtoollisella oltaessa, kun perkele jo oli pannut Juudas Iskariotin, Simonin pojan, sydämeen, että hän kavaltaisi Jeesuksen, 3 niin Jeesus, tietäen, että Isä oli antanut kaikki hänen käsiinsä ja että hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja oli menevä Jumalan tykö, 4 nousi ehtoolliselta ja riisui vaippansa, otti liinavaateen ja vyötti sillä itsensä. 5 Sitten hän kaatoi vettä pesumaljaan ja rupesi pesemään opetuslastensa jalkoja ja pyyhkimään niitä liinavaatteella, jolla oli vyöttäytynyt. 6 Niin hän tuli Simon Pietarin kohdalle, ja tämä sanoi hänelle: "Herra, sinäkö peset minun jalkani?" 7 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Mitä minä teen, sitä et nyt käsitä, mutta vastedes sinä sen ymmärrät". 8 Pietari sanoi hänelle: "Et ikinä sinä saa pestä minun jalkojani". Jeesus vastasi hänelle: "Ellen minä sinua pese, ei sinulla ole osuutta minun kanssani". (aiōn g165) 9 Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, älä pese ainoastaan minun jalkojani, vaan myös kädet ja pää". 10 Jeesus sanoi hänelle: "Joka on kylpenyt, ei tarvitse muuta, kuin että jalat pestään, ja niin hän on kokonaan puhdas; ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki". 11 Sillä hän tiesi kavaltajansa; sentähden hän sanoi: "Ette kaikki ole puhtaat". 12 Kun hän siis oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut vaippansa ja taas asettunut aterialle, sanoi hän heille: "Ymmärrättekö, mitä minä olen teille tehnyt? 13 Te puhuttelette minua opettajaksi ja Herraksi, ja oikein te sanotte, sillä se minä olen.

14 Jos siis minä, teidän Herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, olette tekin velvolliset pesemään toistenne jalat. 15 Sillä minä annoin teille esikuvan, että myös te niin tekisitte, kuin minä olen teille tehnyt. 16 Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei ole palvelija herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjänsä suurempi. 17 Jos te tämän tiedätte, niin olette autuaat, jos te sen teette. 18 En minä puhu teistä kaikista: minä tiedän, ketkä olen valinnut; mutta tämän kirjoituksen piti käymän toteen: 'Joka minun leipääni syö, on nostonut kantapäätänsä minua vastaan'. 19 Jo nyt minä sanon sen teille, ennenkuin se tapahtuu, että te, kun se tapahtuu, uskoisitte, että minä olen se. 20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähetän, se ottaa vastaan minut; mutta joka ottaa vastaan minut, se ottaa vastaan hänet, joka on minut lähettänyt. 21 Tämän sanottuaan Jeesus tuli järkytyksi hengessään ja todisti ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: yksi teistä on minut kavaltava". 22 Niin opetuslapset katsoivat toisiinsa epä tietoisina, kenestä hän puhui. 23 Ja eräs hänen opetuslapsistaan, se, jota Jeesus rakasti, lepäsi aterioitaessa Jeesuksen syliä vasten. 24 Simon Pietari nyökäytti hänelle päätänsä ja sanoi hänelle: "Sano, kuka se on, josta hän puhuu". 25 Niin tämä, nojautuen Jeesuksen rintaa vasten, sanoi hänelle: "Herra, kuka se on?" 26 Jeesus vastasi: "Se on se, jolle minä kastan ja annan tämän palan". Niin hän otti palan, kastoi sen ja antoi Juudaalle, Simon Iskariotin pojalle. 27 Ja silloin, sen palan jälkeen, meni häneen saatana. Niin Jeesus sanoi hänelle: "Minkä teet, se tee pian". 28 Mutta ei kukaan aterioivista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi. 29 Sillä muutamat luulivat, koska rahakukkaro oli Juudaalla, Jeesuksen sanoneen hänelle: "Osta, mitä tarvitsemme juhlaiksi", tai että hän antaisi jotakin köyhille. 30 Niin hän, otettuaan sen palan, meni kohta ulos; ja oli yö. 31 Kun hän oli mennyt ulos, sanoi Jeesus: "Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä. 32 Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin kirkastaa myös Jumala hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian. 33 Lapsukaiset, vielä vähän aikaa minä olen teidän kanssanne. Te tulette minua etsimään, ja niinkuin sanoin juutalaisille: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla', niin minä sanon nyt myös teille. 34 Uuden käskyn minä annan teille,

että rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut-että tekin niin rakastatte toisianne. **35** Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus." **36** Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, mihin sinä menet?" Jeesus vastasi hänelle: "Mihin minä menen, sinne sinä et voi nyt minua seurata, mutta vastedes olet minua seuraava". **37** Pietari sanoi hänelle: "Herra, miksi en nyt voi seurata sinua? Henkeni minä annan sinun edestäsi." **38** Jeesus vastasi: "Sinäkö annat henkesi minun edestäni? Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: ei laula kukko, ennenkuin sinä minut kolmesti kiellät."

14 Älköön teidän sydämenne olko murheellinen.

Uskokaa Jumalaa, ja uskokaa minuun. **2** Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa. Jos ei niin olisi, sanoisinko minä teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa? **3** Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen. **4** Ja mihin minä menen-tien sinne te tiedätte." **5** Tuomas sanoi hänelle: "Herra, me emme tiedä, mihin sinä menet; kuinka sitten tietäisimme tien?" **6** Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. **7** Jos te olisitte tunteneet minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni; tästälähin te tunnette hänet, ja te olette nähneet hänet." **8** Filippus sanoi hänelle: "Herra, näytä meille Isä, niin me tyydymme". **9** Jeesus sanoi hänelle: "Niin kauan aikaa minä olen ollut teidän kanssanne, etkä sinä tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: 'Näytä meille Isä'? **10** Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, jotka minä teille puhun, minä en puhu itsestäni; ja Isä, joka minussa asuu, tekee teot, jotka ovat hänen. **11** Uskokaa minua, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa; mutta jos ette, niin uskokaa itse tekojen tähden. **12** Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö, **13** ja mitä hyvänsä te anotte minun nimessäni, sen minä teen, että Isä kirkastettaisiin Pojassa. **14** Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen. **15** Jos te minua rakastatte, niin te pidätte minun käskyni. **16** Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa

teille toisen Puolustajan olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti, (aiön **g165**) **17** totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe häntä eikä tunne häntä; mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva. **18** En minä jätä teitä orvoiksi; minä tulen teidän tyköne. **19** Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää minua näe, mutta te näette minut; koska minä elän, niin tekin saatte elää. **20** Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni, ja että te olette minussa ja minä teissä. **21** Jolla on minun käskyni ja joka ne pitää, hän on se, joka minua rakastaa; mutta joka minua rakastaa, häntä minun Isäni rakastaa, ja minä rakastan häntä ja ilmoitan itseni hänelle." **22** Juudas, ei se Iskariot, sanoi hänelle: "Herra, mistä syystä sinä aiot ilmoittaa itsesi meille etkä maailmalle?" **23** Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos joku rakastaa minua, niin hän pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja jäämme hänen tykönsä asumaan. **24** Joka ei minua rakasta, se ei pidä minun sanojani; ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on minut lähettänyt. **25** Tämän minä olen teille puhunut ollessani teidän tykönänne. **26** Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut. **27** Rauhan minä jätän teille: minun rauhani-sen minä annan teille. En minä anna teille, niinkuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö. **28** Te kuulitte minun sanovan teille: 'Minä menen pois ja palajan jälleen teidän tyköne'. Jos te minua rakastaisitte, niin te iloitsisitte siitä, että minä menen Isän tykö, sillä Isä on minua suurempi. **29** Ja nyt minä olen sanonut sen teille, ennenkuin se on tapahtunut, että te uskoisitte, kun se tapahtuu. **30** En minä enää puhu paljoa teidän kanssanne, sillä maailman ruhtinas tulee, ja minussa hänellä ei ole mitään. **31** Mutta että maailma ymmärtäisi minun rakastavan Isää ja tekevän, niinkuin Isä on minua käskenyt: nouskaa, lähtekäämme täältä."

15 Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on viinitarhuri. **2** Jokaisen oksan minussa, joka ei kannu hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän. **3** Te olette jo puhtaat sen

sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut. 4 Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niinkuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, ellette pysy minussa. 5 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä. 6 Jos joku ei pysy minussa, niin hänet heitetään pois niinkuin oksa, ja hän kuivettuu; ja ne kootaan yhteen ja heitetään tuleen, ja ne palavat. 7 Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen. 8 Siinä minun Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsikseni. 9 Niinkuin Isä on minua rakastanut, niin minäkin olen rakastanut teitä; pysykää minun rakkaudessa. 10 Jos te pidätte minun käskyni, niin te pysytte minun rakkaudessa, niinkuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan. 11 Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. 12 Tämä on minun käskyni, että te rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut. 13 Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystävänsä edestä. 14 Te olette minun ystäväni, jos teette, mitä minä käsken teidän tehdä. 15 En minä enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä, mitä hänen herransa tekee; vaan ystäviksi minä sanon teitä, sillä minä olen ilmoittanut teille kaikki, mitä minä olen kuullut Isältäni. 16 Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että te menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi: että mitä ikinä te anotte Isältä minun nimessäni, hän sen teille antaisi. 17 Sen käskyn minä teille annan, että rakastatte toisianne. 18 Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää, että se on vihannut minua ennen kuin teitä. 19 Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentähden maailma teitä vihaa. 20 Muistakaa se sana, jonka minä teille sanoin: 'Ei ole palvelija herraansa suurempi'. Jos he ovat minua vainonneet, niin he teitäkin vainoavat; jos he ovat ottaneet vaarin minun sanastani, niin he ottavat vaarin teidänkin sanastanne. 21 Mutta kaiken tämän he tekevät teille minun nimeni tähden, koska he eivät tunne häntä,

joka on minut lähettänyt. 22 Jos minä en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole, millä syntiänsä puolustaisivat. 23 Joka vihaa minua, se vihaa myös minun Isääni. 24 Jos minä en olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita ei kukaan muu ole tehnyt, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he ovat nähneet ja ovat vihanneet sekä minua että minun Isääni. 25 Mutta se sana oli käyvä toteen, joka on kirjoitettuna heidän laissaan: 'He ovat vihanneet minua syyttä'. 26 Mutta kun Puolustaja tulee, jonka minä lähetän teille Isän tyköä, totuuden Henki, joka lähtee Isän tyköä, niin hän on todistava minusta. 27 Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani."

16 "Tämän minä olen teille puhunut, ettette loukkaantuisi. 2 He erottavat teidät synagoogasta; ja tulee aika, jolloin jokainen, joka tappaa teitä, luulee tekevänsä uhrivalveluksen Jumalalle. 3 Ja sen he tekevät teille, koska he eivät tunne Isää eivätkä minua. 4 Mutta tämän minä olen puhunut teille, että, kun se aika tulee, te muistaisitte minun sen teille sanoneen. Tätä minä en ole sanonut teille alusta, koska minä olin teidän kansanne. 5 Mutta nyt minä menen hänen tykönsä, joka on minut lähettänyt, eikä kukaan teistä kysy minulta: 'Mihin sinä menet?' 6 Mutta koska minä olen tämän teille puhunut, täyttää murhe teidän sydämenne. 7 Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyväksi, että minä menen pois. Sillä ellen minä mene pois, ei Puolustaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen, niin minä hänet teille lähetän. 8 Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion: 9 synnin, koska he eivät usko minuun; 10 vanhurskauden, koska minä menen Isän tykö, etkä te enää minua näe; 11 ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu. 12 Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa. 13 Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa. 14 Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille. 15 Kaikki, mitä Isällä on, on minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja julistaa teille. 16 Vähän aikaa, niin te ette enää minua näe, ja taas vähän

aikaa, niin te näette minut." 17 Silloin muutamat hänen opetuslapsistansa sanoivat toisilleen: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo meille: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut', ja: 'Minä menen Isän tykö?'" 18 Niin he sanoivat: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo: 'Vähän aikaa'? Emme ymmärrä, mitä hän puhuu." 19 Jeesus huomasi heidän tahtovan kysyä häneltä ja sanoi heille: "Sitäkö te kyselette keskenänne, että minä sanoin: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut'? 20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva iloksi. 21 Kun vaimo synnyttää, on hänellä murhe, koska hänen hetkensä on tullut; mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, ei hän enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan. 22 Niin on myös teillä nyt murhe; mutta minä olen taas näkevä teidät, ja teidän sydämenne on iloitseva, eikä kukaan ota teiltä pois teidän iloanne. 23 Ja sinä päivänä te ette minulta mitään kysyä. Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos te anotte jotakin Isältä, on hän sen teille antava minun nimessäni. 24 Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimessäni; anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen. 25 Tämän minä olen puhunut teille kuvauksilla; mutta tulee aika, jolloin minä en puhu teille enää kuvauksilla, vaan avonaisesti julistan teille sanomaa Isästä. 26 Sinä päivänä te anotte minun nimessäni; enkä minä sano teille, että minä olen rukoileva Isää teidän edestänne; 27 sillä Isä itse rakastaa teitä, sentähden että te olette minua rakastaneet ja uskoneet minun lähteneen Jumalan tyköä. 28 Minä olen lähtenyt Isästä ja tullut maailmaan; jälleen minä jätän maailman ja menen Isän tykö." 29 Hänen opetuslapsensa sanoivat: "Katso, nyt sinä puhut avonaisesti etkä käytä mitään kuvausta. 30 Nyt me tiedämme, että sinä tiedät kaikki, etkä tarvitse, että kukaan sinulta kysyy; sentähden me uskomme sinun Jumalan tyköä lähteneen." 31 Jeesus vastasi heille: "Nyt te uskotte. 32 Katso, tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajotetaan kukin tahollensa ja te jätätte minut yksin; en minä kuitenkaan yksin ole, sillä Isä on minun kanssani. 33 Tämän minä olen teille puhunut, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on

ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman."

17 Tämän Jeesus puhui ja nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: "Isä, hetki on tullut, kirkasta Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut; 2 koska sinä olet antanut hänen valtaansa kaiken lihan, että hän antaisi iankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä olet hänelle antanut. (aiōnios g166) 3 Mutta tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, joka yksin olet totinen Jumala, ja hänet, jonka sinä olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen. (aiōnios g166) 4 Minä olen kirkastanut sinut maan päällä: minä olen täyttänyt sen työn, jonka sinä annoit minun tehtäväkseni. 5 Ja nyt, Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin maailma olikaan. 6 Minä olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka sinä annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja sinä annoit heidät minulle, ja he ovat ottaneet sinun sanastasi vaarin. 7 Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on sinulta. 8 Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät totisesti minun lähteneen sinun tyköäsi ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt. 9 Minä rukoilen heidän edestänsä; en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet minulle antanut, koska he ovat sinun- 10 ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omasi ovat minun- ja minä olen kirkastettu heissä. 11 Ja minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi. Pyhä Isä, varjele heidät nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, että he olisivat yhtä niinkuin mekin. 12 Kun minä olin heidän kanssansa, varjelin minä heidät sinun nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, ja suojelin heitä, eikä heistä joutunut kadotetuksi yksikään muu kuin se kadotuksen lapsi, että kirjoitus kävisi toteen. 13 Mutta nyt minä tulen sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään. 14 Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. 15 En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta. 16 He eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. 17 Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus. 18 Niinkuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan,

niin olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan; **19** ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että myös he olisivat pyhitetty totuudessa. **20** Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, **21** että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt. **22** Ja sen kirkkauden, jonka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille, että he olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä- **23** minä heissä, ja sinä minussa-että he olisivat täydellisesti yhtä, niin että maailma ymmärtäisi, että sinä olet minut lähettänyt ja rakastanut heitä, niinkuin sinä olet minua rakastanut. **24** Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani, että he näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman perustamista. **25** Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt. **26** Ja minä olen tehnyt sinun nimesi heille tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä."

18 Kun Jeesus oli tämän puhunut, lähti hän pois opetuslastensa kanssa Kedronin puron tuolle puolelle; siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsinensa. **2** Mutta myös Juudas, joka hänet kavalsi, tiesi sen paikan, koska Jeesus ja hänen opetuslapsensa usein olivat kokoontuneet sinne. **3** Niin Juudas otti sotilasjoukon sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita ja tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukanaan. **4** Silloin Jeesus, joka tiesi kaiken, mikä oli häntä kohtaava, astui esiin ja sanoi heille: "Ketä te etsitte?" **5** He vastasivat hänelle: "Jeesusta, Nasaretilaista". Jeesus sanoi heille: "Minä se olen". Ja Juudas, joka hänet kavalsi, seiso myös heidän kanssaan. **6** Kun hän siis sanoi heille: "Minä se olen", peräytyivät he ja kaatuivat maahan. **7** Niin hän taas kysyi heiltä: "Ketä te etsitte?" He sanoivat: "Jeesusta, Nasaretilaista". **8** Jeesus vastasi: "Minähän sanoin teille, että minä se olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaa näiden mennä"; **9** että se sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut: "En minä ole kadottanut ketään niistä, jotka sinä olet minulle antanut". **10** Niin Simon

Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan; ja palvelijan nimi oli Malkus. **11** Niin Jeesus sanoi Pietarille: "Pistä miekkasi tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?" **12** Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat hänet **13** ja veivät ensin Hannaan luo, sillä hän oli Kaifaan appi, ja Kaifas oli sinä vuonna ylimmäisenä pappina. **14** Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: "On hyödyllistä, että yksi ihminen kuolee kansan edestä." **15** Ja Jeesusta seurasi Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi. Tämä opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni Jeesuksen kanssa sisälle ylimmäisen papin kartanoon. **16** Mutta Pietari seiso portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylimmäisen papin tuttava, meni ulos ja puhutteli portinvartijatarta ja toi Pietarin sisälle. **17** Niin palvelijat, joka vartioi porttia, sanoi Pietarille: "Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?" Hän sanoi: "En ole". **18** Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilivalkean, koska oli kylmä, ja seisoivat ja lämmittelivät. Ja myös Pietari seiso heidän kanssaan lämmittelemässä. **19** Niin ylimmäinen pappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja opistaan. **20** Jeesus vastasi hänelle: "Minä olen julkisesti puhunut maailmalle; minä olen aina opettanut synagoogissa ja pyhäkössä, joihin kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään. **21** Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä minä olen heille puhunut; katso, he tietävät, mitä minä olen sanonut." **22** Mutta kun Jeesus oli tämän sanonut, antoi eräs palvelija, joka seiso vieressä, hänelle korvapuustin sanoen: "Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?" **23** Jeesus vastasi hänelle: "Jos minä pahasti puhuin, niin näytä toteen, että se on pahaa; mutta jos minä puhuin oikein, miksi minua lyöt?" **24** Niin Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan luo. **25** Mutta Simon Pietari seiso lämmittelemässä. Niin he sanoivat hänelle: "Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?" Hän kielsi ja sanoi: "En ole". **26** Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli sivaltanut korvan pois, sanoi: "Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?" **27** Niin Pietari taas kielsi, ja samassa lauloi kukko. **28** Niin he veivät Jeesuksen Kaifaan

luota palatsiin; ja oli varhainen aamu. Ja itse he eivät menneet sisälle palatsiin, etteivät saastuisi, vaan saattaisivat syödä pääsiäislammasta. 29 Niin Pilatus meni ulos heidän luokseen ja sanoi: "Mikä syytös ja kanne teillä on tätä miestä vastaan?" 30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi antaneet häntä sinun käsiisi". 31 Niin Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te hänet ja tuomikaa hänet lakinne mukaan". Juutalaiset sanoivat hänelle: "Meidän ei ole lupa ketään tappaa"; 32 että Jeesuksen sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut, antaen tietää, minkälaisella kuolemalla hän oli kuoleva. 33 Niin Pilatus meni taas sisälle palatsiin ja kutsui Jeesuksen ja sanoi hänelle: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" 34 Jeesus vastasi hänelle: "Itsestäsi sen sanot, vai ovatko muut sen sinulle minusta sanoneet?" 35 Pilatus vastasi: "Olenko minä juutalainen? Oma kansasi ja ylipapit ovat antaneet sinut minun käsiini. Mitä olet tehnyt?" 36 Jeesus vastasi: "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta; jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta nyt minun kuninkuuteni ei ole täältä". 37 Niin Pilatus sanoi hänelle: "Sinä siis kuitenkin olet kuningas?" Jeesus vastasi: "Sinäpä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni." 38 Pilatus sanoi hänelle: "Mikä on totuus?" Ja sen sanottuaan hän taas meni ulos juutalaisten luo ja sanoi heille: "Minä en löydä hänessä yhtäkään syytä. 39 Mutta te olette tottuneet siihen, että minä päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä; tahdotteko siis, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?" 40 Niin he taas huusivat sanoen: "Älä häntä, vaan Barabbas!" Mutta Barabbas oli ryöväri.

19 Silloin Pilatus otti Jeesuksen ja ruoskitti hänet. 2 Ja sotamiehet väänivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuraisen vaipan 3 ja tulivat hänen luoksensa ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas"; ja he antoivat hänelle korvapuusteja. 4 Pilatus meni taas ulos ja sanoi heille: "Katso, minä tuon hänet ulos teille, tietääksenne, etten minä löydä hänessä yhtäkään syytä". 5 Niin Jeesus tuli ulos, orjantappurakuunu päässään ja purppurainen vaippa

yllään. Ja Pilatus sanoi heille: "Katso ihmistä!" 6 Kun siis ylipapit ja palvelijat näkivät hänet, huusivat he sanoen: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!" Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te hänet ja ristiinnaulitkaa, sillä minä en löydä hänessä mitään syytä". 7 Juutalaiset vastasivat hänelle: "Meillä on laki, ja lain mukaan hänen pitää kuoleman, koska hän on tehnyt itsensä Jumalan Pojaksi". 8 Kun nyt Pilatus kuuli tämän sanan, pelkäsi hän vielä enemmän 9 ja meni taas sisälle palatsiin ja sanoi Jeesukselle: "Mistä sinä olet?" Mutta Jeesus ei hänelle vastannut. 10 Niin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta sinut päästää ja minulla on valta sinut ristiinnaulita?" 11 Jeesus vastasi: "Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Sentähden on sen synty suurempi, joka jätti minut sinun käsiisi." 12 Tämän tähden Pilatus koetti päästää hänet irti. Mutta juutalaiset huusivat sanoen: "Jos päästät hänet, et ole keisarin ystävä; jokainen, joka tekee itsensä kuninkaaksi, asetuu keisaria vastaan". 13 Kun Pilatus kuuli nämä sanat, antoi hän viedä Jeesuksen ulos ja istui tuomarinistuimelle, paikalle, jonka nimi on Litostroton, hebreaksi Gabbata. 14 Ja oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes hetki. Ja hän sanoi juutalaisille: "Katso, teidän kuninkaanne!" 15 Niin he huusivat: "Vie pois, vie pois, ristiinnaulitse hänet!" Pilatus sanoi heille: "Onko minun ristiinnaulittava teidän kuninkaanne?" Ylipapit vastasivat: "Ei meillä ole kuningasta, vaan keisari". 16 Silloin hän luovutti hänet heille ja antoi ristiinnaulittavaksi. Ja he ottivat Jeesuksen. 17 Ja kantaen itse omaa ristiänsä hän meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota kutsutaan hebreankielellä Golgataksi. 18 Siellä he hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle, ja Jeesuksen keskelle. 19 Ja Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin; ja se oli näin kirjoitettu: "Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas". 20 Tämän päällekirjoituksen lukivat monet juutalaiset, sillä paikka, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hebreaksi, latinaksi ja kreikaksi. 21 Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle: "Älä kirjoita: 'Juutalaisten kuningas', vaan että hän on sanonut: 'Minä olen juutalaisten kuningas'." 22 Pilatus vastasi: "Minkä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin". 23 Kun sotamiehet olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, ottivat he hänen

vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kullekin sotamiehelle osansa, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, kauttaaltaan ylhäältä asti kudottu. **24** Sentähden he sanoivat toisillensa: "Älkäämme leikatko sitä rikki, vaan heittäkäämme siitä arpaa, kenen se on oleva"; että tämä kirjoitus kävisi toteen: "He jakoivat keskenänsä minun vaatteeni ja heittivät minun puvustani arpaa". Ja sotamiehet tekivät niin. **25** Mutta Jeesuksen ristin ääressä seisovat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar ja Maria, Kloopaan vaimo, ja Maria Magdaleena. **26** Kun Jeesus näki äitinsä ja sen opetuslapsen, jota hän rakasti, seisovan siinä vieressä, sanoi hän äidillensä: "Vaimo, katso, poikasi!" **27** Sitten hän sanoi opetuslapselle: "Katso, äitisi!" Ja siitä hetkestä opetuslapsi otti hänet kotiinsa. **28** Sen jälkeen, kun Jeesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, sanoi hän, että kirjoitus kävisi toteen: "Minun on jano". **29** Siinä oli astia, hapanviiniä täynnä; niin he täyttivät sillä hapanviinillä sienen ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen hänen suunsa eteen. **30** Kun nyt Jeesus oli ottanut hapanviinin, sanoi hän: "Se on täytetty", ja kallisti päänsä ja antoi henkensä. **31** Koska silloin oli valmistuspäivä, niin-etteivät ruumiit jäisi ristille sapatiksi, sillä se sapatinpäivä oli suuri-juutalaiset pyysivät Pilatukselta, että ristiinnaullitujen sääriliuut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas. **32** Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat sääriliuut ensin toiselta ja sitten toiselta hänen kanssaan ristiinnaullitulta. **33** Mutta kun he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät hänet jo kuolleeksi, eivät he rikkoneet hänen luitaan, **34** vaan yksi sotamiehistä puhkaisi keihäällä hänen kylkensä, ja heti vuoti siitä verta ja vettä. **35** Ja joka sen näki, on sen todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta puhuvansa, että tekin uskoisitte. **36** Sillä tämä tapahtui, että kirjoitus kävisi toteen: "Älköön häneltä luuta rikottako". **37** Ja vielä sanoo toinen kirjoitus: "He luovat katseensa häneen, jonka he ovat lävistäneet". **38** Mutta sen jälkeen Joosef, arimatialainen, joka oli Jeesuksen opetuslapsi, vaikka salaa, juutalaisten pelosta, pyysi Pilatukselta saada ottaa Jeesuksen ruumiin; ja Pilatus myöntyi siihen. Niin hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin. **39** Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli yöllä tullut Jeesuksen tykö, ja toi mirhan ja aloen seosta noin sata naulaa. **40** Niin he ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen hyvänhajuisten yrttien kanssa käärinliinoihin,

niinkuin juutalaisilla on tapana haudata. **41** Ja sillä paikalla, missä hänet ristiinnaullittiin, oli puutarha, ja puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä oltu ketään pantu. **42** Siihen he nyt panivat Jeesuksen, koska oli juutalaisten valmistuspäivä ja se hauta oli lähellä.

20 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä Maria Magdaleena meni varhain, kun vielä oli pimeä, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudan suulta. **2** Niin hän riensi pois ja tuli Simon Pietarin luo ja sen toisen opetuslapsen luo, joka oli Jeesukselle rakas, ja sanoi heille: "Ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä, mihin ovat hänet panneet". **3** Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi lähtivät ja menivät haudalle. **4** Ja he juoksivat molemmat yhdessä; mutta se toinen opetuslapsi juoksi edellä, nopeammin kuin Pietari, ja saapui ensin haudalle. **5** Ja kun hän kurkisti sisään, näki hän käärinliinat siellä; kuitenkin hän ei mennyt sisälle. **6** Niin Simon Pietarikin tuli hänen perässään ja meni sisälle hautaan ja näki käärinliinat siellä **7** ja hikiliinan, joka oli ollut hänen päässään, ei pantuna yhteen käärinliinojen kanssa, vaan toiseen paikkaan erikseen kokoonkäärittynä. **8** Silloin toinenkin opetuslapsi, joka ensimmäisenä oli tullut haudalle, meni sisään ja näki ja usko. **9** Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamatua, että hän oli kuolleista nouseva. **10** Niin opetuslapset menivät takaisin kotiinsa. **11** Mutta Maria seiso. haudan edessä ulkopuolella ja itki. Kun hän näin itki, kurkisti hän hautaan **12** ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, toisen pääpuolella ja toisen jalkapuolella, siinä, missä Jeesuksen ruumis oli maannut. **13** Nämä sanoivat hänelle: "Vaimo, mitä itket?" Hän sanoi heille: "Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat hänet panneet". **14** Tämän sanottuaan hän kääntyi taaksepäin ja näki Jeesuksen siinä seisovan, eikä tiennyt, että se oli Jeesus. **15** Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, mitä itket? Ketä etsit?" Tämä luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinä olet kantanut hänet pois, sano minulle, mihin olet hänet pannut, niin minä otan hänet". **16** Jeesus sanoi hänelle: "Maria!" Tämä kääntyi ja sanoi hänelle hebreankielellä: "Rabbuuni!" se on: opettaja. **17** Jeesus sanoi hänelle: "Älä minuun koske, sillä en minä ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene minun veljeni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun

Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö". 18 Maria Magdaleena meni ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran ja että Herra oli hänelle näin sanonut. 19 Samana päivänä, viikon ensimmäisenä, myöhään illalla, kun opetuslapset olivat koolla lukittujen ovien heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha teille!" 20 Ja sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran. 21 Niin Jeesus sanoi heille jälleen: "Rauha teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät." 22 Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: "Ottakaa Pyhä Henki. 23 Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt." 24 Mutta Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän kanssansa, kun Jeesus tuli. 25 Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: "Me näimme Herran". Mutta hän sanoi heille: "Ellen näe hänen käsissään naulojen jälkiä ja pistä sormeani naulojen sijoihin ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en minä usko". 26 Ja kahdeksan päivän perästä hänen opetuslapsensa taas olivat huoneessa, ja Tuomas oli heidän kanssansa. Niin Jeesus tuli, ovien ollessa lukittuina, ja seiso heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!" 27 Sitten hän sanoi Tuomaalle: "Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen". 28 Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: "Minun Herrani ja minun Jumalani!" 29 Jeesus sanoi hänelle: "Sentähden, että minut näit, sinä uskot. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!" 30 Paljon muitakin tunnustekoja, joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan, Jeesus teki opetuslastensa nähden; 31 mutta nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänsä.

21 Sen jälkeen Jeesus taas ilmestyi opetuslapsilleen Tiberiaan järven rannalla; ja hän ilmestyi näin: 2 Simon Pietari ja Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta hänen opetuslapsistaan olivat yhdessä. 3 Simon Pietari sanoi heille: "Minä menen kalaan". He sanoivat hänelle: "Me lähdemme myös sinun kanssasi". Niin

he lähtivät ja astuivat venheeseen; mutta eivät sinä yönä saaneet mitään. 4 Ja kun jo oli aamu, seiso Jeesus rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tienneet, että se oli Jeesus. 5 Niin Jeesus sanoi heille: "Lapset, onko teillä mitään syötävää?" He vastasivat hänelle: "Ei ole". 6 Hän sanoi heille: "Heittäkää verkko oikealle puolelle venhettä, niin saatte". He heittivät verkon, mutta eivät jaksaneet vetää sitä ylös kalojen paljouuden tähden. 7 Silloin se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, sanoi Pietarille: "Se on Herra". Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, vyöti hän vaippansa ympärilleen, sillä hän oli ilman vaatteita, ja heittäytyi järveen. 8 Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä ja vetivät perässään verkkoa kaloihin, sillä he eivät olleet maasta kauempana kuin noin kahdensadan kyynärän päässä. 9 Kun he astuivat maalle, näkivät he siellä hiilloksen ja kalan pantuna sen päälle, sekä leipää. 10 Jeesus sanoi heille: "Tuokaa tänne niitä kaloja, joita nyt saatte". 11 Niin Simon Pietari astui venheeseen ja veti maalle verkon, täynnä suuria kaloja, sata viisikymmentä kolme. Ja vaikka niitä oli niin paljon, ei verkko revennyt. 12 Jeesus sanoi heille: "Tulkaa einehtimään". Mutta ei kukaan opetuslapsista uskaltanut kysyä häneltä: "Kuka sinä olet?", koska he tiesivät, että se oli Herra. 13 Niin Jeesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kalan. 14 Tämä oli jo kolmas kerta, jolloin Jeesus noustuaan kuolleista ilmestyi opetuslapsillensa. 15 Kun he olivat einehtineet, sanoi Jeesus Simon Pietarille: "Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä?" Hän vastasi hänelle: "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas". Hän sanoi hänelle: "Ruoki minun karitsoitani". 16 Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: "Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?" Hän vastasi hänelle: "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas". Hän sanoi hänelle: "Kaitse minun lampaistani". 17 Hän sanoi hänelle kolmannen kerran: "Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas?" Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: "Olenko minä sinulle rakas?" ja vastasi hänelle: "Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että olet minulle rakas". Jeesus sanoi hänelle: "Ruoki minun lampaistani. 18 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: kun olit nuori, niin sinä vyöit itsesi ja kuljit, minne tahdot; mutta kun

vanhenet, niin sinä ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut, minne et tahdo." 19 Mutta sen hän sanoi antaakseen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanottuaan hän lausui hänelle: "Seuraa minua". 20 Niin Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jeesus rakasti ja joka myös oli aterioitaessa nojannut hänen rintaansa vasten ja sanonut: "Herra, kuka on sinun kavaltajasi?" 21 Kun Pietari hänet näki, sanoi hän Jeesukselle: "Herra, kuinka sitten tämän käy?" 22 Jeesus sanoi hänelle: "Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee? Seuraa sinä minua." 23 Niin semmoinen puhe levisi veljien keskuuteen, ettei se opetuslapsi kuole; mutta ei Jeesus sanonut hänelle, ettei hän kuole, vaan: "Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee?" 24 Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämä kirjoittanut; ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi. 25 On paljon muutakin, mitä Jeesus teki; ja jos se kohta kohdalta kirjoitettaisiin. Luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.

Teot

1 Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi Teofilus, kaikesta, mitä Jeesus alkoi tehdä ja opettaa, **2** hamaan siihen päivään asti, jona hänet otettiin ylös, sittenkun hän Pyhän Hengen kautta oli antanut käskynsä apostoleille, jotka hän oli valinnut, **3** ja joille hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisten epäämättömien todistusten kautta osoitti elävänsä, ilmestyen heille neljäkymmenen päivän aikana ja puhuen Jumalan valtakunnasta. **4** Ja kun hän oli yhdessä heidän kanssansa, käski hän heitä ja sanoi: "Älkää lähtekö Jerusalemistä, vaan odottakaa Isältä sen lupauksen täyttymistä, jonka te olette minulta kuulleet. **5** Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä, ei kauan näitten päivien jälkeen." **6** Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: "Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?" **7** Hän sanoi heille: "Ei ole teidän asianne tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut, **8** vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka". **9** Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hänet ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään. **10** Ja kun he katselivat taivaalle hänen mennessään, niin katso, heidän tykönänsä seisojaksi kaksi miestä valkeissa vaatteissa; **11** ja nämä sanoivat: "Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän." **12** Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljymäeksi ja joka on lähellä Jerusalemiä, sapatinmatkan päässä. **13** Ja kun he olivat tulleet kaupunkiin, menivät he siihen yläsaliin, jossa he tavallisesti oleskelivat: Pietari ja Johannes ja Jaakob ja Andreas, Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob Alfeuksen poika ja Simon, kiivailija, ja Juudas Jaakobin poika. **14** Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa vaimojen kanssa ja Marian, Jeesuksen äidin, kanssa ja Jeesuksen veljien kanssa. **15** Ja niinä päivinä Pietari nousi veljien keskellä, kun oli väkeä koolla noin sata kaksikymmentä henkeä, ja sanoi: **16** "Miehet, veljet, sen raamatunsanan

piti käymän toteen, jonka Pyhä Henki on Daavidin suun kautta edeltä puhunut Juudaasta, joka rupesi niiden oppaaksi, jotka ottivat kiinni Jeesuksen. **17** Sillä hän oli meidän joukkoomme luettu ja oli saanut osalleen tämän viran. **18** Hän hankki itsellensä pellon väärintekonsa palkalla, ja hän suistui alas ja pakahtui keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos. **19** Ja se tuli kaikkien Jerusalemin asukasten tietoon; ja niin sitä peltoa kutsutaan heidän kielellään Akeldamaksi, se on: Veripelloksi. **20** Sillä psalmien kirjassa on kirjoitettuna: 'Tulkoon hänen talonsa autioksi, älköönkään sinä asukasta olko', ja: 'Ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa'. **21** Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme kaiken sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos meidän tykönämme, **22** Johanneksen kasteesta alkaen hamaan siihen päivään, jona hänet meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme." **23** Ja he asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan. **24** Ja he rukoilivat ja sanoivat: "Herra, sinä, joka kaikkien sydämet tunnet, osoita, kummanko näistä kahdesta sinä olet valinnut **25** ottamaan sen paikan tässä palveluksessa ja apostoliinvirassa, josta Juudas vilpistyi pois, mennäkseen omaan paikkaansa". **26** Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin niiden yhdentoista kanssa apostolien joukkoon.

2 Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla. **2** Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää, ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat. **3** Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat ja asettuivat heidän itsekunkin päälle. **4** Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaksi antoi. **5** Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääväisiä miehiä, kaikkinaisista kansoista, mitä taivaan alla on. **6** Ja kun tämä ääni kuului, niin kokoontui paljon kansaa; ja he tulivat ymmälle, sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kielitään. **7** Ja he hämmästyivät ja ihmettelivät sanoen: "Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia? **8** Kuinka me sitten kuulemme kukin sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet? **9** Me partilaiset ja

meedialaiset ja eelamilaiset ja me, jotka asumme Mesopotamiassa, Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Aasiassa, 10 Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Liibyan alueilla, ja täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynnäiset, 11 kreetalaiset ja arabialaiset, me kuulemme kukin heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja." 12 Ja he olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tienneet, mitä ajatella, ja sanoivat toinen toisellensa: "Mitä tämä mahtaakaan olla?" 13 Mutta toiset pilkkasivat heitä ja sanoivat: "He ovat täynnä makeata viiniä". 14 Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: "Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemissa asuvaset, olkoon tämä teille tietävä, ja ottakaa minun sanani korviinne. 15 Eivät nämä ole juovuksissa, niinkuin te luulette; sillä nyt on vasta kolmas hetki päivästä. 16 Vaan tämä on se, mikä on sanottu profeetta Jooelein kautta: 17 'Ja on tapahtuva viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärensä ennustavat, ja nuorukaisenne näkyjä näkevät, ja vanhuksenne unia uneksuvat. 18 Ja myös palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni, ja he ennustavat. 19 Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savupatsaita. 20 Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja julkinen. 21 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.' 22 Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat: Jeesuksen, Nasaretilaisen, sen miehen, josta Jumala todisti teille voimallisilla teoilla ja ihmeillä ja merkeillä, joita Jumala hänen kauttansa teki teidän keskellänne, niinkuin te itse tiedätte, 23 hänet, joka teille luovutettiin, Jumalan ennaltamäärätyn päätöksen ja edeltätietämyksen mukaan, te laista tietämättömien miesten kätten kautta naulitsitte ristille ja tapoitte. 24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää. 25 Sillä Daavid sanoo hänestä: 'Minä näen alati edessäni Herran, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi. 26 Sentähden minun sydämeni iloitsee ja kieleni riemuitsee, ja myös minun ruumiini on lepäävä toivossa; 27 sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä salli

Pyhäsi nähdä katoavaisuutta. (Hadēs g86) 28 Sinä teet minulle tiettäväksi elämän tiet, sinä täytät minut ilolla kasvojesi edessä.' 29 Te miehet, veljet, on lupa teille rohkeasti sanoa, mitä kantaisäämme Daavidiin tulee, että hän on sekä kuollut että haudattu; onhan hänen hautansa meidän keskellämme vielä tänäkin päivänä. 30 Koska hän nyt oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannoen hänelle luvannut asettavansa hänen kupeittensa hedelmän hänen valtaistuimelleen, 31 niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoen, ettei Kristus ollut jäävä hyljätynsi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkevä katoavaisuutta. (Hadēs g86) 32 Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt, minkä todistajia me kaikki olemme. 33 Koska hän siis on Jumalan oikean käden voimalla korotettu ja on Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, on hän vuodattanut sen, minkä te nyt näette ja kuulette. 34 Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivaisiin, vaan hän sanoo itse: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, 35 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.' 36 Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jeesuksen, jonka te ristinnaulitsitte." 37 Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: "Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?" 38 Niin Pietari sanoi heille: "Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. 39 Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu." 40 Ja monilla muillakin sanoilla hän vakaasti todisti; ja hän kehoitti heitä sanoen: "Antakaa pelastaa itsenne tästä nurjasta sukupolvesta". 41 Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisäytyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua. 42 Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa. 43 Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta. 44 Ja kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikkea yhteisenä, 45 ja he myivät maansa ja tavaransa ja jakelivat kaikille, sen mukaan kuin kukin tarvitsi. 46 Ja he olivat alati, joka päivä, yksimielisesti pyhäkössä

ja mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella, 47 kiittäen Jumalaa ja ollen kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi heidän yhteytensä joka päivä niitä, jotka saivat pelastuksen.

3 Ja Pietari ja Johannes menivät pyhäkköön yhdeksännellä hetkellä, rukoushetkellä. 2 Silloin kannettiin esille miestä, joka oli ollut rampa hamasta äitinsä kohdusta ja jonka he joka päivä panivat pyhäkön niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almua pyhäkköön meneviltä. 3 Nähdessään Pietarin ja Johanneksen, kun he olivat menossa pyhäkköön, hän pyysi heiltä almua. 4 Niin Pietari ja Johannes katsoivat häneen kiinteästi, ja Pietari sanoi: "Katso meihin". 5 Ja hän tarkkasi heitä odottaen heiltä jotakin saavansa. 6 Niin Pietari sanoi: "Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, nouse ja käy." 7 Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat, 8 ja hän hypähti pystyyn, seiso ja käveli; ja hän meni heidän kanssansa pyhäkköön, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa. 9 Ja kaikki kansa näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa; 10 ja he tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut pyhäkön Kauniin portin pielessä, ja he olivat täynnä hämmästyästä ja ihmettelystä siitä, mikä hänelle oli tapahtunut. 11 Ja kun hän yhä pysyttäytyi Pietarin ja Johanneksen seurassa, riensi kaikki kansa hämmästyksen vallassa heidän luoksensa niin sanottuun Salomon pylväskäytävään. 12 Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: "Israelin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tai mitä te meitä noin katselette, ikäänkuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet hänet kävelemään. 13 Abrahamin ja lisäkin ja Jaakobin Jumala, meidän isiemme Jumala, on kirkastanut Poikansa Jeesuksen, jonka te annoitte alttiiksi ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt hänet päästää. 14 Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja anoitte, että teille annettaisiin murhamies, 15 mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja me olemme sen todistajat. 16 Ja uskon kautta hänen nimeensä on hänen nimensä vahvistanut tämän miehen, jonka te näette ja tunnette, ja usko, jonka Jeesus vaikuttaa,

on hänelle antanut hänen jäsentensä terveyden kaikkien teidän nähtenne. 17 Ja nyt, veljet, minä tiedän, että te olette tietämättömyydestä sen tehneet, te niinkuin teidän hallitusmiehennekin. 18 Mutta näin on Jumala täyttänyt sen, minkä hän oli edeltä ilmoittanut kaikkien profeettain suun kautta, että nimittäin hänen Voideltunsa piti kärsimän. 19 Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, 20 että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen. 21 Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan, mistä Jumala on ikiajoista saakka puhunut pyhään profeettainsa suun kautta. (aiön g165) 22 Sillä Mooses on sanonut: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Herra Jumala on teille herättävä veljienne joukosta; häntä kuulkaa kaikessa, mitä hän teille puhuu. 23 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.' 24 Ja kaikki profeetat Samuelista alkaen ja kaikki järjestään, jotka puhuneet ovat, ovat myös ennustaneet näitä päiviä. 25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kanssa sanoen Aabrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat'. 26 Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun kääntyitte itsekukin pois pahuudestanne."

4 Mutta kun he puhuivat kansalle, astuivat papit ja pyhäkön vartioston päällikkö ja saddukeukset heidän eteensä, 2 narkästyneinä siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksessa ylösnousemusta kuolleista. 3 Ja he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään asti, sillä oli jo ehtoo. 4 Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen. 5 Seuraavana päivänä heidän hallitusmiehensä ja vanhimpansa ja kirjanoppineensa kokoontuivat Jerusalemissa, 6 niin myös ylimmäinen pappi Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksander sekä kaikki, jotka olivat ylimmäispapillista sukua. 7 Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen te tämän teitte?" 8 Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: "Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat! 9 Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdystä hyvästä työstä ja siitä,

kenen kautta hän on parantunut, 10 niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tietävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessänne. 11 Hän on 'se kivi, jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut'. 12 Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman." 13 Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät; ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa. 14 Ja nähdessään parannetun miehen seisovan heidän kanssansa he eivät voineet mitään vastaansanoa, 15 vaan käskettyään heidän astua ulos neuvostosta he pitivät keskenänsä neuvoa 16 ja sanoivat: "Mitä me teemme näille miehille? Sillä että heidän kauttansa on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin asukkaat tietävät, emmekä me voi sitä kieltää. 17 Mutta ettei se leviäisi laajemmalle kansaan, niin kieltäkäämme ankarasti heitä enää tähän nimeen puhumasta yhdellekään ihmiselle." 18 Niin he kutsuivat heidät ja kielsivät heitä mitään puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimeen. 19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: "Päätäkää itse, onko oikein Jumalan edessä kuulla teitä enemmän kuin Jumalaa; 20 mutta me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet". 21 Niin he uhkasivat heitä vielä enemmän ja päästivät heidät, koska eivät kansan tähden keksineet, miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä tapahtunut oli. 22 Sillä sivu neljänkymmenen oli jo vuosiltaan se mies, jossa tämä parantumisen ihme oli tapahtunut. 23 Ja päästyään vapaiksi he menivät omiensa tykö ja kertoivat kaiken, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet. 24 Sen kuultuansa he yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: "Herra, sinä, joka olet tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on! 25 Sinä, joka Pyhän Hengen kautta, isämme Daavidin, sinun palvelijasi, suun kautta, olet puhunut: 'Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat? 26 Maan kuninkaat nousevat, ja ruhtinaat kokoontuvat yhteen Herraa ja hänen Voideltuansa vastaan.' 27 Sillä

totisesti, tässä kaupungissa kokoontuivat sinun pyhää Poikaasi Jeesusta vastaan, jonka sinä olet voidellut, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin sukukuntain kanssa, 28 tekemään kaiken, minkä sinun kätesi ja päätöksesi oli edeltämäärännyt tapahtuvaksi. 29 Ja nyt, Herra, katso heidän uhkauksiansa ja anna palvelijaisi kaikella rohkeudella puhua sinun sanaasi; 30 ja ojenna kätesi, niin että sairaat parantuvat ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu sinun pyhän Poikasi Jeesuksen nimen kautta." 31 Ja kun he olivat rukoilleet, vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti. 32 Ja uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä kenkään heistä sanonut omaksensa mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä. 33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla. 34 Ei myöskään ollut heidän seassaan ketään puutteenalaista; sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat myytyjen hinnan 35 ja panivat apostolien jalkojen juureen; ja jokaiselle jaettiin sen mukaan, kuin hän tarvitsi. 36 Niinpä Joosef, jota apostolit kutsuivat Barnabaaksi-se on käännettynä: kehoittaja-leeviläinen, syntyisin Kyprosta, 37 myi omistamansa pellon, toi rahat ja pani ne apostolien jalkojen juureen.

5 Mutta eräs mies, nimeltä Ananias, ja hänen vaimonsa Safiira myivät maatilan, 2 ja mies kätki vaimonsa tieteen osan hinnasta, ja osan hän toi ja pani apostolien jalkojen eteen. 3 Mutta Pietari sanoi: "Ananias, miksi on saatana täyttänyt sinun sydämesi, niin että koetit pettää Pyhää Henkeä ja kätkit osan maatilan hinnasta? 4 Eikö se myymätönä ollut sinun omasi, ja eikö myynnin jälkeenkin sen hinta ollut sinun? Miksi päätit sydämessäsi tämän tehdä? Et sinä ole valhetellut ihmisille, vaan Jumalalle." 5 Kun Ananias kuuli nämä sanat, kaatui hän maahan ja heitti henkensä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat. 6 Ja nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänet ja kantoivat hänet pois ja hautasivat. 7 Noin kolmen hetken kuluttua hänen vaimonsa tuli sisään eikä tiennyt, mitä oli tapahtunut. 8 Niin Pietari kysyi häneltä: "Sano minulle: siihenkö hintaan te myitte maatilan?" Hän vastasi: "Kyllä, juuri siihen hintaan". 9 Mutta Pietari sanoi hänelle: "Miksi olette yksissä

neuvoin käyneet kiusaamaan Herran Henkeä? Katso, niiden jalat, jotka hautasivat sinun miehesi, ovat oven takana, ja he kantavat sinutkin pois." 10 Niin hän heti kaatui hänen jalkojensa eteen ja heitti henkensä; ja kun nuorukaiset tulivat sisään, tapasivat he hänet kuolleena, kantoivat pois ja hautasivat hänet hänen miehensä viereen. 11 Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat. 12 Ja apostolien käten kautta tapahtui kansassa monta tunnustekoa ja ihmettä; ja he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväskäytävässä. 13 Eikä muista kukaan uskaltanut heihin liittyä, mutta kansa piti heitä suuressa kunniasa. 14 Ja yhä enemmän karttui niitä, jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot. 15 Kannettiinpa sairaita kaduillekin ja pantiin vuoteille ja paareille, että Pietarin kulkiessa edes hänen varjonsa sattuisi johonkukuh heistä. 16 Myöskin kaupungeista Jerusalemin ympäriltä tuli paljon kansaa, ja he toivat sairaita ja saastaisten henkien vaivaamia, ja ne kaikki tulivat parannetuiksi. 17 Silloin nousi ylimmäinen pappi ja kaikki, jotka olivat hänen puolellansa, saddukeusten laho, ja he tulivat kiihkoa täyteen 18 ja kävivät käsiksi apostoleihin ja panivat heidät yleiseen vankihuoneeseen. 19 Mutta yöllä avasi Herran enkeli vankilan ovet ja vei heidät ulos ja sanoi: 20 "Menkää ja astukaa esiin ja puhukaa pyhäkössä kansalle kaikki tämän elämän sanat". 21 Sen kultuansa he menivät päivän koittaessa pyhäkköön ja opettivat. Niin saapui ylimmäinen pappi ja ne, jotka olivat hänen puolellansa, ja he kutsuivat koolle neuvoston ja israelilaisten vanhinten kokouksen; ja he lähettivät noutamaan heitä vankilasta. 22 Mutta kun oikeudenpalvelijat tulivat vankilaan, eivät he löytäneet heitä sieltä, vaan palasivat takaisin ja kertoivat, 23 sanoen: "Vankilan me kyllä huomasimme hyvin tarkasti suljetuksi ja vartijat seisomassa ovien edessä; mutta kun avasimme, emme sisältä ketään löytäneet". 24 Kun pyhäkön vartioston päällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, eivät he tienneet, mitä heistä ajatella ja mitä tästä tulisi. 25 Niin tuli joku ja kertoi heille: "Katso, ne miehet, jotka te panitte vankilaan, seisovat pyhäkössä ja opettavat kansaa". 26 Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät; ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi. 27 Ja he toivat heidät ja asettivat neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi

kuulusteli heitä 28 ja sanoi: "Me olemme kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin opetuksellanne ja tahdotte saattaa meidän päällemme tuon miehen veren". 29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: "Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä. 30 Meidän isiemme Jumala on herättänyt Jeesusken, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte. 31 Hänet on Jumala oikealla kädellensä korottanut Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntien anteeksiantamusta. 32 Ja me olemme kaiken tämän todistajat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat." 33 Kun he sen kuulivat, viils se heidän sydäntänsä, ja he tahtoivat tappa heidät. 34 Mutta neuvostossa nousi eräs fariseus, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, jota koko kansa piti arvossa, ja hän käski viedä miehet vähäksi aikaa ulos. 35 Sitten hän sanoi neuvostolle: "Israelin miehet, kavahtakaa, mitä aiotte tehdä näille miehille. 36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas, sanoen jokin olevansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hänet tapettiin, ja kaikki, jotka olivat häneen suostuneet, hajotettiin, ja he joutuivat häviöön. 37 Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä ja vietteli kansaa luopumaan puolellensa; hänkin hukkui, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajotettiin. 38 Ja nyt minä sanon teille: pysykää erillänne näistä miehistä ja antakaa heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukeaa; 39 mutta jos se on Jumalasta, niin te ette voi heitä kukistaa. Varokaa, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaa vastaan." 40 Niin he noudattivat hänen neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksättivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jeesusken nimeen ja päästivät heidät menemään. 41 Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesusken nimen tähden. 42 Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuskesta.

6 Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa hebrealaisia vastaan siitä, että heidän leskiänsä syrjäytettiin jokapäiväisessä avunannossa. 2 Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: "Ei ole soveliasta, että

me laiminlyömme Jumalan sanan toimittaaksemme pöytäpalvelusta. **3** Valitkaa sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat Henkeä ja viisautta täynnä, niin me asetamme heidät tähän toimeen. **4** Mutta me tahdomme pysyä rukouksessa ja sanan palveluksessa." **5** Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle; ja he valitsivat Stefanuksen, miehen, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippuksen ja Prokoruksen ja Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan ja Nikolauksen, antiokialaisen käännynnäisen, **6** ja asettivat heidät apostolien eteen, ja nämä rukoilivat ja panivat käntensä heidän päällensä. **7** Ja Jumalan sana menestyi, ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti Jerusalemissa. Ja lukuisa joukko pappeja tuli uskolle kuuliaisiksi. **8** Ja Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansassa. **9** Niin nousi muutamia niin kutsutusta libertiinien ja kyreniläisten ja aleksandrialaisen synagoogasta sekä niiden joukosta, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään Stefanuksen kanssa, **10** mutta he eivät kyenneet pitämään puoliaan sitä viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän puhui. **11** Silloin he salaa hankkivat miehiä sanomaan: "Me olemme kuulleet hänen puhuvan piikkasanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan". **12** Ja he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet ja astuivat esiin, raastoivat hänet mukaansa ja veivät neuvoston eteen. **13** Ja he toivat esiin vääriä todistajia, jotka sanoivat: "Tämä mies ei lakkaa puhumasta tätä pyhää paikkaa vastaan ja lakia vastaan; **14** sillä me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jeesus, tuo Nasaretilainen, on hajottava maahan tämän paikan ja muuttava ne säädökset, jotka Mooses on meille antanut". **15** Ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot.

7 Niin ylimmäinen pappi sanoi: "Onko niin?" **2** Stefanus sanoi: "Miehet, veljet ja isät, kuulkaat! Kirkkauden Jumala ilmestyi meidän isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa, ennenkuin hän oli asettunut asumaan Harraniin, **3** ja sanoi hänelle: 'Lähde maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan'. **4** Silloin hän lähti kaldealaisten maasta ja asettui asumaan Harraniin. Ja kun hänen isänsä oli kuollut, siirsi Jumala hänet tähän maahan, jossa te nyt

asutte. **5** Eikä hän antanut hänelle siinä perintöosaa, ei jalan leveyttäkään, vaan lupasi, Aabrahamin vielä lapsetonna ollessa, antaa sen hänelle ja hänen siemenelleen hänen jälkeensä. **6** Ja Jumala puhui näin: 'Hänen jälkeläisensä tulevat olemaan muukalaisina vieraalla maalla, ja siellä ne tekevät heidät orjiksensa ja sortavat heitä neljäsatua vuotta; **7** ja sen kansan, jonka orjiksi he tulevat, minä olen tuomitseva', sanoi Jumala, 'ja sen jälkeen he lähtevät sieltä ja palvelevat minua tässä paikassa'. **8** Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin Aabrahamille syntyi lisä, ja hän ympärileikkasi hänet kahdeksantena päivänä, ja lisäkille syntyi Jaakob, ja Jaakobille ne kaksitoista kantaisää. **9** Ja kantaisät kadehtivat Joosefia ja myivät hänet Egyptiin. Mutta Jumala oli hänen kanssansa **10** ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistaan. Ja hän antoi hänelle armon ja viisauden faraoon, Egyptin kuninkaan, edessä; ja tämä pani hänet Egyptin ja kaiken huoneensa haltijaksi. **11** Ja tuli nälänhätä koko Egyptiin ja Kanaaniin ja suuri vaiva, eivätkä meidän isämme saaneet mistään ravintoa. **12** Mutta kun Jaakob kuuli Egyptissä olevan viljaa, lähetti hän meidän isämme sinne ensimmäisen kerran. **13** Ja toisella kerralla veljet tunsivat Joosefin, ja farao sai tietää Joosefin sukuperän. **14** Niin Joosef lähetti kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko sukunsa, seitsemänkymmentä viisi henkeä. **15** Ja Jaakob meni Egyptiin ja kuoli siellä, niin myös kuolivat isämme, **16** ja heidät siirrettiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Aabraham oli rahalla ostanut Emmorin lapsilta Sikemissä. **17** Mutta sitä mukaa kuin lähestyi sen lupauksen aika, jonka Jumala oli Aabrahamille antanut, kasvoi kansa ja lisääntyi Egyptissä, **18** kunnes Egyptiä hallitsemaan nousi toinen kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt. **19** Tämä kohteli kavalasti meidän kansaamme ja sorti meidän isiämme ja pakotti heidät panemaan heitteille pienet lapsensa, etteivät ne jäisi eloon. **20** Siihen aikaan syntyi Mooses, ja hän oli Jumalalle otollinen. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä kodissa. **21** Mutta kun hänet oli pantu heitteille, otti faraoon tytär hänet ja kasvatti hänet pojaksensa. **22** Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläisten viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa. **23** Mutta kun hän oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta, heräsi hänen

sydämessään ajatus mennä katsomaan veljiensä, israelilaisia. 24 Ja nähdessään eräälle heistä vääryyttä tehtävän hän puolusti häntä ja kosti pahoinpidellyn puolesta ja löi egyptiläisen kuoliaaksi. 25 Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen; mutta he eivät sitä ymmärtäneet. 26 Seuraavana päivänä hän ilmestyi heidän luoksensa, heidän riidellessään, ja koetti saada heitä sopimaan sanoen: 'Tehän olette veljiä, miehet; miksi teette vääryyttä toisillenne?' 27 Mutta se, joka teki lähimmäisellensä vääryyttä, työnsi hänet pois ja sanoi: 'Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme?' 28 Aiotko tappaa minutkin, niinkuin eilen tapoit egyptiläisen?' 29 Tämän puheen tähden Mooses pakeni ja oli muukalaisena Midianin maassa, ja siellä hänelle syntyi kaksi poikaa. 30 Ja kun neljäkymmentä vuotta oli kulunut, ilmestyi hänelle Siinain vuoren erämaassa enkeli palavan orjantappurapensaassa liekissä. 31 Kun Mooses sen näki, ihmetteli hän tätä näkyä; ja kun hän meni tarkemmin katsomaan, kuului Herran ääni, joka sanoi: 32 'Minä olen sinun isiesi Jumala, Aabrahamin ja lisäkin ja Jaakobin Jumala'. Niin Mooses alkoi vapista eikä tohtinut katsoa sinne. 33 Mutta Herra sanoi hänelle: 'Riisu kengät jalastasi; sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa. 34 Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huokauksensa, ja minä olen astunut alas vapauttamaan heidät. Ja nyt, tule tänne, minä lähetän sinut Egyptiin.' 35 Tämän Mooseksen, jonka he kielsivät sanoen: 'Kuka sinut on asettanut päämieheksi ja tuomariksi?', hänet Jumala lähetti päämieheksi ja lunastajaksi sen enkelin kautta, joka hänelle orjantappurapensaassa oli ilmestynyt. 36 Hän johdatti heidät sieltä pois, tehden ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja erämaassa neljänäkymmenenä vuotena. 37 Tämä on se Mooses, joka sanoi israelilaisille: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Jumala on teille herättävä teidän veljienne joukosta'. 38 Hän on se, joka seurakunnassa, erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella, ja oli myös isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettaviksi. 39 Mutta häntä meidän isämme eivät tahtoneet totella, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämessänsä jälleen Egyptiin, 40 sanoen Aaronille: 'Tee meille jumalia, jotka käyvät meidän edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, hänelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta'. 41 Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhreja epäjumalalleen ja riemuitsivat kätensä töistä. 42 Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja hylkäsi heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin on kirjoitettu profeettain kirjassa: 'Toitteko te teurasuhreja ja muita uhreja minulle erämaassa neljänäkymmenenä vuotena, te, Israelin heimo?' 43 Ette; vaan te kannoitte Molokin majaa ja Romfa jumalan tähteä, niitä kuvia, jotka te olitte tehneet kumarrettaviksenne. Sentähden minä siirrän teidät toiselle puolelle Babylonin.' 44 Todistuksen maja oli meidän isillämme erämaassa, niinkuin hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt sen tehtäväksi, sen kaavan mukaan, minkä Mooses oli nähnyt. 45 Ja meidän isämme ottivat sen perintönä vastaan ja toivat sen Joosuan johdolla maahan, minkä he valtasivat pakanoilta, jotka Jumala karkoitti meidän isiemme tieltä. Näin oli Daavidin päiviin saakka. 46 Hän sai armon Jumalan edessä ja anoi, että hän saisi valmistaa majan Jaakobin Jumalalle. 47 Mutta Salomo hänelle huoneen rakensi. 48 Korkein ei kuitenkaan asu käsillä tehdyissä huoneissa; sillä näin sanoo profeetta: 49 'Taivas on minun valtaistuimeni ja maa minun jalkojeni astinlauta; minkäkaltaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä paikka olisi minun leposijani?' 50 Eikö minun käteni ole tätä kaikkea tehnyt?' 51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä-niinkuin teidän isänne, niin tekin. 52 Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemistä, jonka kavaltaijiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet, 53 te, jotka enkelien toimen kautta saitte lain, mutta ette sitä pitäneet." 54 Mutta kun he tämän kuulivat, viilsivät heidän sydäntänsä, ja he kiristelivät hänelle hampaitansa. 55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän loi katseensa taivaaseen päin ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella 56 ja sanoi: "Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella". 57 Niin he huusivat suurella äänellä ja tukkivat korvansa ja karkasivat kaikki yhdessä hänen päällensä 58 ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat vaippansa Saulus nimisen nuorukaisen jalkojen juureen. 59 Ja niin he

kivittivät Stefanuksen, joka rukoili ja sanoi: "Herra Jeesus, ota minun henkeni!" 60 Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi suurella äänellä: "Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!" Ja sen sanottuaan hän nukkui pois.

8 Myös Saulus hyväksyi Stefanuksen surmaamisen. Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Juudean ja Samarian paikkakuntia, paitsi apostolit. 2 Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen ja pitivät hänelle suuret valittajaiset. 3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulki talosta taloon ja raastoi ulos miehiä ja naisia ja panetti heidät vankeuteen. 4 Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa. 5 Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta. 6 Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä, mitä Filippus puhui, kun he kuulivat hänen sanansa ja näkivät ne tunnusteot, jotka hän teki. 7 Sillä monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät pois huutaen suurella äänellä; ja moni halvattu ja rampa parani. 8 Ja syntyi suuri ilo siinä kaupungissa. 9 Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies, nimeltä Simon, joka harjoitti noituutta ja hämmästytti Samarian kansaa sanoen olevansa jokin suuri; 10 ja häntä kuuntelivat kaikki, pienet ja suuret, ja sanoivat: "Tämä mies on se Jumalan voima, jota kutsutaan 'suureksi'". 11 Ja he kuuntelivat häntä sentähden, että hän kauan aikaa oli noituuksillaan heitä hämmästyttänyt. 12 Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset. 13 Ja Simon itsekin uskoi, ja kasteen saatuansa hän pysytteli Filippuksen seurassa; ja nähdessään ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja hän hämmästyi. 14 Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen. 15 Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen; 16 sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen. 17 Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen. 18 Mutta kun Simon näki, että Henki annettiin sille, jonka päälle apostolit panivat kätensä, toi hän heille rahaa

19 ja sanoi: "Antakaa minullekin se valta, että kenen päälle minä käteni panen, se saa Pyhän Hengen". 20 Mutta Pietari sanoi hänelle: "Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa. 21 Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tähän sanaan, sillä sinun sydämesi ei ole oikea Jumalan edessä. 22 Tee siis parannus ja käännä tästä pahuudestasi ja rukoile Herraa-jos ehkä vielä sinun sydämesi ajatus sinulle anteeksi annetaan. 23 Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä." 24 Niin Simon vastasi ja sanoi: "Rukoilkaa te minun edestäni Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä te olette sanoneet". 25 Ja kun he olivat todistaneet ja Herran sanaa puhuneet, palasivat he Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monessa Samarian kylässä. 26 Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli sanoen: "Nouse ja mene puolipäivään päin sille tielle, joka vie Jerusalemistä alas Gassaan ja on autio". 27 Ja hän nousi ja lähti. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mahtava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan 28 ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki profeetta Esaiasta. 29 Niin Henki sanoi Filippukselle: "Käy luo ja pysyttele lähellä noita vaunuja". 30 Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan profeetta Esaiasta ja sanoi: "Ymmärrätkö myös, mitä luet?" 31 Niin hän sanoi: "Kuinka minä voisin ymmärtää, ellei kukaan minua opasta?" Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja istumaan viereensä. 32 Ja se kirjoitus, jota hän luki, oli tämä: "Niinkuin lammas hänet viedään teuraaksi; ja niinkuin karitsa on ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hänkään suutansa avaa. 33 Hänen alentumisensa kautta hänen tuomionsa otetaan pois. Kuka kertoo hänen syntyperänsä? Sillä hänen elämänsä otetaan pois maan päältä." 34 Ja hoviherra kysyi Filippukselta sanoen: "Minä pyydän sinua: sano, kenestä profeetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toisesta?" 35 Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta. 36 Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hoviherra sanoi: "Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?" 38 Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet. 39 Ja kun he olivat astuneet

ylös vedestä, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hovihera häntä enää nähnyt. Ja hän jatkoi matkaansa iloiten. **40** Mutta Filippus tavattiin Asdodissa; ja hän vaelsi ympäri ja julisti evankeliumia kaikissa kaupungeissa, kunnes tuli Kesareaan.

9 Mutta Saulus puuskui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagoogille, että keitä hän vain löytäisi sen tien vaeltajia, miehiä tai naisia, ne hän saisi tuoda sidottuina Jerusalemiin. **3** Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestyessään Damaskoa, että yhtäkkiä valo taivaasta leimahti hänen ympärillensä; **4** ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?" **5** Hän sanoi: "Kuka olet, herra?" Hän vastasi: "Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. **6** Mutta nouse ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän." **7** Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssansa, seisoivat mykistyneinä: he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet. **8** Niin Saulus nousi maasta; mutta kun hän avasi silmänsä, ei hän nähnyt mitään, vaan he taluttivat häntä kädestä ja veivät hänet Damaskoon. **9** Ja hän oli kolme päivää näkemätönnä, ei syönyt eikä juonut. **10** Ja Damaskossa oli eräs opetuslapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Herra sanoi näyssä: "Ananias!" Hän vastasi: "Katso, tässä olen, Herra". **11** Niin Herra sanoi hänelle: "Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee; **12** ja hän on nähnyt näyssä miehen, Ananias nimisen, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen." **13** Mutta Ananias vastasi: "Herra, minä olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa; **14** ja täälläkin hänellä on ylipapeilta valtuus vangita kaikki, jotka sinun nimeäsi avuksi huutavat". **15** Mutta Herra sanoi hänelle: "Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen. **16** Sillä minä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden." **17** Niin Ananias meni ja astui huoneeseen, pani molemmat kätensä hänen päälleen ja sanoi: "Veljeni Saul, Herra lähetti minut-Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, jota tulit-että saisit näkösi jälleen ja tulisit täytenä Pyhällä

Hengellä". **18** Ja heti putosivat hänen silmistään ikäänkuin suomukset, ja hän sai näkönsä ja nousi ja otti kasteen. **19** Ja kun hän nautti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja hän oli opetuslasten seurassa Damaskossa jonkun aikaa. **20** Ja kohta hän saarnasi synagoogissa Jeesusta, julistaen, että hän on Jumalan Poika. **21** Ja kaikki, jotka kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka Jerusalemissa tuhosi ne, jotka tätä nimeä avuksi huutavat? Ja eikö hän ole tullut tänne viedäksensä ne vangittuina ylipappien käsiin?" **22** Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja saattoi Damaskossa asuvat juutalaiset ymmälle näyttäen toteen, että Jeesus on Kristus. **23** Ja pitkän ajan kuluttua juutalaiset pitivät keskenään neuvoa tappaaksensa hänet. **24** Mutta heidän salahankkeensa tuli Sauluksen tietoon. Ja he vartioivat porttejakin yöt päivät, saadakseen hänet tapetuksi. **25** Mutta hänen opetuslapsensa ottivat hänet yöllä, päästivät hänet muurin aukosta ja laskivat alas vasussa. **26** Ja kun hän oli tullut Jerusalemiin, yritti hän liittyä opetuslapsiin; mutta he kaikki pelkäsivät häntä, koska eivät uskoneet, että hän oli opetuslapsi. **27** Mutta Barnabas otti hänet turviinsa ja vei hänet apostolien tykö ja kertoi heille, kuinka Saulus tiellä oli nähnyt Herran, ja että Herra oli puhunut hänelle, ja kuinka hän Damaskossa oli rohkeasti julistanut Jeesuksen nimeä. **28** Ja niin hän kävi heidän keskuudessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa ja julisti rohkeasti Herran nimeä. **29** Ja hän puhui ja väitteli hellenistien kanssa; mutta he koettivat tappaa hänet. **30** Kun veljet sen huomasivat, veivät he hänet Kesareaan ja lähettivät hänet sieltä Tarsoon. **31** Niin oli nyt seurakunnalla koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi Herran pelossa ja lisääntyi Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta. **32** Ja tapahtui, että Pietari, kiertäessään kaikkien luona, tuli myöskin niiden pyhien tykö, jotka asuivat Lyddassa. **33** Siellä hän tapasi Aineas nimisen miehen, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessaan ja oli halvattu. **34** Ja Pietari sanoi hänelle: "Aineas, Jeesus Kristus parantaa sinut; nouse ja korjaa vuoteesi". Ja kohta hän nousi. **35** Ja kaikki Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänet; ja he kääntyivät Herran tykö. **36** Mutta Joppessa oli naisopetuslapsi, nimeltä Tabita, mikä kreikaksi käännettynä on: Dorkas; hän teki paljon hyviä töitä ja antoi runsaasti almuja. **37** Ja tapahtui

niinä päivinä, että hän sairastui ja kuoli; ja he pesivät hänet ja panivat yläsaliin. **38** Ja koska Lydda oli lähellä Joppea, niin opetuslapset, kun kuuluivat Pietarin olevan siellä, lähettivät kaksi miestä hänen luoksensa pyytämään: "Tule viipymättä meidän tykömme". **39** Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssansa. Ja hänen sinne saavuttuaan he veivät hänet yläsaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen luoksensa itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja vaippoja, joita Dorkas oli tehnyt, ollessaan heidän kanssansa. **40** Mutta Pietari toimitti kaikki ulos ja laskeutui polvilleen ja rukoi; ja hän kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: "Tabita, nouse ylös!" Niin tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan. **41** Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä. **42** Ja se tuli tiedoksi koko Joppessa, ja monet uskoivat Herraan. **43** Ja Pietari viipyi Joppessa jonkun aikaa erään nahkuri Simonin luona.

10 Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa. **2** Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa. **3** Hän näki selvästi näyssä, noin yhdeksännellä hetkellä päivästä, Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Kornelius!" **4** Tämä loi katseensa häneen ja sanoi peljästyneenä: "Mikä on, Herra?" Enkeli sanoi hänelle: "Sinun rukouksesi ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä. **5** Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan eräs Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; **6** hän majoilee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla." **7** Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tämä kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotamiehen uskollisimpiensa joukosta **8** ja kertoi heille kaikki ja lähetti heidät Joppeen. **9** Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi Pietari noin kuudennen hetken vaiheilla katolle rukoilemaan. **10** Ja hänen tuli nälkä, ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui hurmoksiin. **11** Ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, joka neljästä kulmastaan laskettiin maahan. **12** Ja siinä oli kaikkinaisia maan neljalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja. **13** Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle:

"Nouse, Pietari, teurasta ja syö". **14** Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra; sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista". **15** Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi". **16** Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia otettiin kohta ylös taivaaseen. **17** Ja kun Pietari oli epätietoinen siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisovat portilla **18** ja tiedustelivat kuuluvalla äänellä, majailiko siellä Simon, jota myös Pietariksi kutsuttiin. **19** Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: "Katso, kaksi miestä etsii sinua; **20** niin nouse nyt, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt". **21** Niin Pietari meni alas miesten tykö ja sanoi: "Katso, minä olen se, jota te etsitte; mitä varten te olette tulleet?" **22** He sanoivat: "Sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, josta koko Juudan kansa todistaa hyvää, on pyhältä enkeliltä ilmestyksessä saanut käskyn haettaa sinut kotiinsa ja kuulla, mitä sinulla on sanottavaa". **23** Niin hän kutsui heidät sisään ja piti heitä vierainansa. Seuraavana päivänä Pietari nousi ja lähti heidän kanssaan, ja muutamat veljet Joppesta seurasivat hänen mukanaan. **24** Ja sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä. **25** Ja kun Pietari oli astumassa sisään, meni Kornelius häntä vastaan, lankesi hänen jalkojensa juureen ja kumartui maahan. **26** Mutta Pietari nosti hänet ylös sanoen: "Nouse; minäkin olen ihminen". **27** Ja puhellen hänen kanssaan hän meni sisään ja tapasi monta koolla. **28** Ja hän sanoi heille: "Te tiedätte, että on luvaton juutalaisen miehen seurustella vierasheimoisien kanssa tai mennä hänen tykönsä; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkä saastaiseksi. **29** Sentähden minä vastaan sanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: mitä varten te olette minut noutaneet?" **30** Ja Kornelius sanoi: "Neljä päivää sitten, juuri tähän aikaan päivästä, minä kotonani rukoilin tällä yhdeksännellä hetkellä, ja katso, edessäni seisoj mies loistavissa vaatteissa **31** ja sanoi: 'Kornelius, sinun rukouksesi on kuultu, ja

sinun almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä. 32 Niin lähetä nyt Joppeen ja kutsu tykösi Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majailee nahkuri Simonin talossa meren rannalla." 33 Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käskenyt sinun puhua." 34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: "Nyt minä totisesti käsitan, ettei Jumala katso henkilöön, 35 vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen. 36 Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra, 37 sen sanan, joka lähtien Galileasta on levinnyt koko Juudeaan, sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi, sen te tiedätte; 38 te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kanssansa. 39 Ja me olemme kaiken sen todistajat, mitä hän teki juutalaisten maassa ja Jerusalemissa; ja hänet he ripustivat puuhun ja tappoivat. 40 Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen ilmestyä, 41 ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan ennen valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan sen jälkeen, kuin hän oli kuolleista noussut. 42 Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi. 43 Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta." 44 Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat. 45 Ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin, 46 sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi: 47 "Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niinkuin mekin?" 48 Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen. Silloin he pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.

11 Ja apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan. 2 Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin, ahdistelivat

ympärileikatut häntä 3 sanoen: "Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa". 4 Niin Pietari selitti heille alusta alkaen asiat järjestänsä ja sanoi: 5 "Minä olin Joppen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin hurmoksissa näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli aivan minun eteeni. 6 Ja kun minä katsoin sitä tarkasti, näin minä siinä maan neljälkajaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja. 7 Ja minä kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö'. 8 Mutta minä sanoin: 'En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan minun suuhuni tullut'. 9 Niin vastasi ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi'. 10 Ja tämä tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas ylös taivaaseen. 11 Ja katso, samassa seisoi sen talon edessä, jossa me olimme, kolme miestä, jotka Kesareasta oli lähetetty minun luokseni. 12 Ja Henki käski minun mennä arvelematta heidän kanssansa; ja myös nämä kuusi veljeä lähtivät minun kanssani. Me menimme sen miehen taloon, 13 ja hän kertoi meille, kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: 'Lähetä Joppeen noutamaan Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; 14 hän on puhuva sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, ja koko sinun perhekuntasi'. 15 Ja kun minä rupesin puhumaan, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin alussa meidänkin päällemme. 16 Silloin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä'. 17 Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?" 18 Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillemme antanut parannuksen elämäksi". 19 Ne, jotka olivat hajaantuneet sen ahdingon vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen tähden, vaelsivat ympäri hamaan Foinikiaan ja Kyproon ja Antiokiaan saakka, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille. 20 Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyprolaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka, tultuaan Antiokiaan, puhuivat kreikkalaisillekin ja julistivat evankeliumia Herrasta Jeesuksesta. 21

Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran puoleen. 22 Ja sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan. 23 Ja kun hän saapui sinne ja näki Jumalan armon, niin hän iloitsi ja kehoitti kaikkia vakaalla sydämellä pysymään Herrassa. 24 Sillä hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja Herralle lisääntyi paljon kansaa. 25 Niin hän lähti Tarsoon etsimään Saulusta, ja kun hän oli hänet löytänyt, toi hän hänet Antiokiaan. 26 Ja he vaikuttivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa, ja niitä oli paljon, jotka saivat heiltä opetusta; ja Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia ensiksi nimeämään kristityiksi. 27 Siihen aikaan tuli profeettoja Jerusalemistä Antiokiaan. 28 Ja eräs heistä, nimeltä Agabus, nousi ja antoi Hengen vaikutuksesta tiedoksi, että oli tuleva suuri nälkä kaikkeen maailmaan; ja se tulikin Klaudiuksen aikana. 29 Niin opetuslapset päättivät kukin varojensa mukaan lähettää avustusta Juudeassa asuville veljille. 30 Ja niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.

12 Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnan jäseniä kiinni kiduttaaksensa heitä. 2 Ja hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen. 3 Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti Pietarinkin. Silloin olivat happamattoman leivän päivät. 4 Ja otettuaan hänet kiinni hän pani hänet vankeuteen ja jätti neljän nelimiehisen sotilasvartioston vartioitavaksi, aikoen pääsiäisen jälkeen asettaa hänet kansan eteen. 5 Niin pidettiin siis Pietaria vankeudessa; mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen edestänsä. 6 Ja yöllä sitä päivää vasten, jona Herodeksella oli aikomus viedä hänet oikeuden eteen, Pietari nukkui kahden sotamiehen välissä, sidottuna kaksilla kahleilla; ja vartijat vartioitsivat oven edessä vankilaa. 7 Ja katso, hänen edessään seisoi Herran enkeli, ja huoneessa loisti valo, ja enkeli sysäsi Pietaria kylkeen ja herätti hänet sanoen: "Nouse nopeasti!" Ja kahleet putosivat hänen käsistään. 8 Ja enkeli sanoi hänelle: "Vyötä itsesi ja sido paula-anturat jalkaasi". Ja hän teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: "Heitä vaippa yllesi ja seuraa minua". 9 Ja Pietari lähti ja seurasi häntä, mutta ei tiennyt, että se, mikä enkelin vaikutuksesta tapahtui, oli totta, vaan luuli näkevänsä

näyn. 10 Ja he kulkivat läpi ensimmäisen vartion ja toisen ja tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat eteenpäin muutamaa katua; ja yhtäkkiä enkeli erkani hänestä. 11 Kun Pietari tointui, sanoi hän: "Nyt minä totisesti tiedän, että Herra on lähettänyt enkelinsä ja pelastanut minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti". 12 Ja päästyään siitä selville hän kulki kohti Marian, Johanneksen äidin, taloa, sen Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa. 13 Ja kun Pietari kolkutti eteisen ovea, tuli siihen palvelijatar, nimeltä Rode, kuulostamaan; 14 ja tunnettuuan Pietarin äänen hän ilossansa ei avannut eteistä vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana. 15 He sanoivat hänelle: "Sinä hourit". Mutta hän vakuutti puheensa todeksi. Niin he sanoivat: "Se on hänen enkelinsä". 16 Mutta Pietari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja hämmästyivät. 17 Niin hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille, kuinka Herra oli vienyt hänet ulos vankeudesta, ja sanoi: "Ilmoittakaa tämä Jaakobille ja veljille". Ja hän lähti pois ja meni toiseen paikkaan. 18 Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, mihin Pietari oli joutunut. 19 Ja kun Herodes oli haettanut häntä eikä löytänyt, tutki hän vartijoita ja käski viedä heidät rangaistaviksi. Sitten hän meni Juudeasta Kesareaan ja oleskeli siellä. 20 Ja Herodes oli vihoissansa tyyrolaisille ja siidonilaisille. Mutta nämä tulivat yksissä neuvoin hänen luoksensa, ja suostuttuaan puolelleen Blastuksen, kuninkaan kamaripalvelijan, he anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta. 21 Niin Herodes määrätynä päivänä pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istui istuimelleen ja piti heille puheen; 22 siihen kansa huusi: "Jumalan ääni, eikä ihmisen!" 23 Mutta heti löi häntä Herran enkeli, sentähden ettei hän antanut kunniaa Jumalalle; ja madot söivät hänet, ja hän heitti henkensä. 24 Mutta Jumalan sana menestyi ja levisi. 25 Ja Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemistä toimitettuansa avustustehtävän ja toivat sieltä mukanaan Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin.

13 Ja Antiokian seurakunnassa oli profeettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manaen,

neljänsuuhentinen Herodeksen kasvinkumppani, ja Saulus. 2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: "Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut". 3 Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja laskivat heidät menemään. 4 Niin he Pyhän Hengen lähettäminä menivät Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kyproon. 5 Ja tultuaan Salamiiseen he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagogissa, ja heillä oli mukanaan myös Johannes, palvelijana. 6 Ja kun he olivat vaeltaneet kautta koko saaren Pafoon asti, tapasivat he erään juutalaisen miehen, noidan ja vääran profeetan, jonka nimi oli Barjeesus. 7 Hän oleskeli käskynhaltijan, Sergius Pauluksen, luona, joka oli ymmärtäväinen mies. Tämä kutsui luoksensa Barnabaan ja Sauluksen ja halusi kuulla Jumalan sanaa. 8 Mutta Elymas, noita-sillä niin tulkitaan hänen nimensä-vastusti heitä, koettaen kääntää käskynhaltijaa pois uskosta. 9 Niin Saulus, myös Paavali kutsuttu, täynnä Pyhää Henkeä loi katseensa häneen 10 ja sanoi: "Voi sinua, joka olet kaikkea vilppiä ja kavaluutta täynnä, sinä perkeleen sikiö, kaiken vanhurskauden vihollinen, etkö lakkaa vääristelemästä Herran suoria teitä? 11 Ja nyt, katso, Herran käsi on sinun päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä aurinkoa näe säädettyyn aikaan asti." Ja heti lankesi hänen päällensä synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri ja etsi taluttajaa. 12 Kun nyt käskynhaltija näki, mitä oli tapahtunut, niin hän uskoi, ihmetellen Herran oppia. 13 Ja kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafosta, tulivat he Pamfylian Pergeen; siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin. 14 Mutta he vaelsivat Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan; ja he menivät synagoogaan sapatinpäivänä ja istuutuivat. 15 Ja sitten kuin lakia ja profeettoja oli luettu, lähettivät synagoogan esimiehet sanomaan heille: "Miehet, veljet, jos teillä on jokin kehoituksen sana kansalle, niin puhukaa". 16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: "Te Israelin miehet ja te, jotka Jumalaa pelkätte, kuulkaa! 17 Tämän Israelin kansan Jumala valitsi meidän isämme ja korotti tämän kansan, heidän muukalaisina ollessaan Egyptin maassa, ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsivarrella, 18 ja hän kärsi heidän tapojansa noin neljäkymmentä vuotta erämaassa 19 ja hävitti seitsemän kansaa Kanaanin maasta ja jakoi niiden maan heille perinnöksi. 20 Näin kului noin neljäkymmentä vuotta. Sen jälkeen hän antoi heille tuomareita profeetta Samueliin saakka. 21 Ja sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kiisin pojan, miehen Benjaminin sukukunnasta, neljäksikymmeneksi vuodeksi. 22 Mutta hän pani hänet viralta ja herätti heille kuninkaaksi Daavidin, josta hän myös todisti ja sanoi: 'Minä olen löytänyt Daavidin, Iisain pojan, sydämeni mukaisen miehen, joka on tekevä kaikessa minun tahtoni'. 23 Tämän jälkeläisistä on Jumala lupauksensa mukaan antanut tulla Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi, 24 sitten kuin Johannes ennen hänen tuloansa oli saarnannut parannuksen kastetta kaikelle Israelin kansalle. 25 Mutta kun Johannes oli juoksunsa päättävä, sanoi hän: 'En minä ole se, joksi minua luulette; mutta katso, minun jälkeeni tulee se, jonka kenkiä minä en ole arvollinen jaloista riisumaan'. 26 Miehet, veljet, te Aabrahamin suvun lapset, ja te, jotka Jumalaa pelkätte, meille on tämän pelastuksen sana lähetetty. 27 Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät Jeesusta tunteneet, niin he tuomitsaan hänet myös toteuttivat profeettain sanat, joita kunakin sapattina luetaan; 28 ja vaikka he eivät löytäneet mitään, mistä hän olisi kuoleman ansainnut, anoivat he Pilatukselta, että hänet surmattaisiin. 29 Ja kun he olivat täyttäneet kaiken, mikä hänestä on kirjoitettu, ottivat he hänet alas puusta ja panivat hautaan. 30 Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. 31 Ja hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä. 32 Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isille annetun lupauksen täyttänyt meidän lapsillemme, herättäen Jeesuksen, 33 niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen sinut synnyttänyt'. 34 Ja että hän herätti hänet kuolleista, niin ettei hän enää palaja katoavaisuuteen, siitä hän on sanonut näin: 'Minä annan teille pyhät ja lujat Daavidin armot'. 35 Sentähden hän myös toisessa paikassa sanoo: 'Sinä et salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta'. 36 Sillä kun Daavid oli aikansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja tuli otetuksi isiensä työ ja näki katoavaisuuden. 37 Mutta hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt

katoavaisuutta. **38** Olkoon siis teille tietävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus **39** ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksitulla. **40** Kavahtakaa siis, ettei teitä kohtaa se, mikä on puhuttu profeetoissa: **41** 'Katsokaa, te halveksijat, ja ihmetelkää ja hukkukaa; sillä minä teen teidän päivinänne teon, teon, jota ette uskoisi, jos joku sen kertoisi teille.'" **42** Kun he lähtivät ulos, pyydettiin heitä puhumaan näitä asioita tulevanakin sapattina. **43** Kun synagoogasta hajaannuttiin, seurasivat monet juutalaiset ja jumalaapelkääväiset käännynnäiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa. **44** Seuraavana sapattina kokoontui lähes koko kaupunki kuulemaan Jumalan sanaa. **45** Mutta nähdessään kansanjoukot juutalaiset tulivat kiihkoa täyteen ja väittelivät Paavalin puheita vastaan ja herjasivat. **46** Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: "Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnnette sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännymme pakanain puoleen. (aiōnios g166) **47** Sillä näin on Herra meitä käsenyt: 'Minä olen pannut sinut pakanain valkeudeksi, että sinä olisit pelastukseksi maan ääriin asti.'" **48** Sen kuullessansa pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetty iankaikkiseen elämään. (aiōnios g166) **49** Ja Herran sanaa levitettiin kaikkeen siihen maakuntaan. **50** Mutta juutalaiset yllyttivät jumalaapelkääväisiä ylhäisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä ja nostivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan, ja ne ajoivat heidät pois alueiltansa. **51** Niin he pudistivat tomun jaloistansa heitä vastaan ja menivät Ikonioniin. **52** Ja opetuslapset tulivat täytetyiksi ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14 Ikonionissa he samoin menivät juutalaisten synagoogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi. **2** Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät ja kiihdyttivät pakanain mieltä veljiä vastaan. **3** Niin he oleskelivät siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti, luottaen Herraan, joka armonsa sanan todistukseksi antoi tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä

kautta. **4** Ja kaupungin väestö jakaantui: toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella. **5** Mutta kun pakanat ja juutalaiset ynnä heidän hallitusmiehensä mielivät ryhtyä pahoinpitelemään ja kivittämään heitä, **6** ja he sen huomasivat, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin, Lystraan ja Derbeen, ja niiden ympäristöön. **7** Ja siellä he julistivat evankeliumia. **8** Ja Lystrassa oli mies, joka istui siellä, hervoton jaloistaan ja rampa äitinsä kohdusta saakka, eikä ollut koskaan kävellyt. **9** Hän kuunteli Paavalin puheita. Ja kun Paavali loi katseensa häneen ja näki hänellä olevan uskon, että hän voi tulla terveeksi, **10** sanoi hän suurella äänellä: "Nouse pystyyn jaloillesi". Ja hän kavahti ylös ja käveli. **11** Kun kansa näki, mitä Paavali oli tehnyt, korottivat he äänensä ja sanoivat lykaoniankielellä: "Jumalat ovat ihmishahmossa astuneet alas meidän luoksemme". **12** Ja he sanoivat Barnabasta Zeukseksi ja Paavalia Hermeeeksi, koska hän oli se, joka puhui. **13** Ja kaupungin edustalla olevan Zeuksen temppelein pappi toi härkiä ja sepepeleitä porttien eteen ja tahtoi väkijoukon kanssa uhrata. **14** Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuuluivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksivat ulos kansanjoukkoon, huusivat **15** ja sanoivat: "Miehet, miksi te näin teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä vajavaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että te kääntyisitte noista turhista jumalista elävän Jumalan puoleen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on. **16** Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain vaeltaa omia teitänsä; **17** ja kuitenkin hän ei ole ollut antamatta todistusta itsestään, sillä hän on tehnyt teille hyvää, antaen teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja raviten teidän sydämenne ruualla ja ilolla." **18** Näin puhuen he vaivoin saivat kansan hillityksi uhraamasta heille. **19** Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikonionista juutalaisia, ja he suostuttivat kansan puolellensa ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet kaupungin ulkopuolelle, luullen hänet kuolleeksi. **20** Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, nousi hän ja meni kaupunkiin. Ja seuraavana päivänä hän lähti Barnabaan kanssa Derbeen. **21** Ja julistettuaan evankeliumia siinä kaupungissa ja tehtyään monta opetuslapsiksi he palasivat Lystraan ja Ikonioniin ja Antiokiaan **22** ja vahvistivat opetuslasten

sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: "Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan". 23 Ja kun he olivat valinneet heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät Herran haltuun, johon he nyt uskoivat. 24 Ja he kulkivat läpi Pisidian ja tulivat Pamfyliaan; 25 ja julistettuaan sanaa Pergessä he menivät Attaliaan. 26 Ja sieltä he purjehtivat Antiokiaan, josta he olivat lähteneet, annettuina Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka he nyt olivat suorittaneet. 27 Ja sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria ja kuinka hän oli avannut pakanoilte uskon oven. 28 Ja he viipyivät pitkän aikaa opetuslasten tykönä.

15 Ja Juudeasta tuli sinne muutamia, jotka opettivat veljiä: "Ellette ympärileikkautta itseänne, niinkuin Mooses on säättänyt, ette voi pelastua". 2 Kun siitä syntyi riita ja kun Paavali ja Barnabas kiivaasti väittelivät heitä vastaan, niin päätettiin, että Paavalin ja Barnabaan ja muutamien muiden heistä tuli mennä tämän riitakysymyksen tähden apostolien ja vanhinten tykö Jerusalemiin. 3 Niin seurakunta varusti heidät matkalle, ja he kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä ja ilahuttivat sillä suuresti kaikkia veljiä. 4 Ja kun he saapuivat Jerusalemiin, niin seurakunta ja apostolit ja vanhimmat ottivat heidät vastaan; ja he kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria. 5 Mutta fariseusten lahkosta nousivat muutamat, jotka olivat tulleet uskoon, ja sanoivat: "Heidät on ympärileikkattava ja heitä on käskettävä noudattamaan Mooseksen lakia". 6 Niin apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa. 7 Ja kun oli paljon väitely, nousi Pietari ja sanoi heille: "Miehet, veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani saisivat kuulla evankeliumin sanan ja tulisivat uskoon. 8 Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestansa, antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meillekin. 9 eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla. 10 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet

kantaa? 11 Mutta me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin." 12 Niin koko joukko vaikenä, ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat, kuinka suuria tunnustekoja ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanain keskuudessa heidän kauttansa. 13 Kun he olivat lakanneet puhumasta, lausui Jaakob: "Miehet, veljet, kuulkaa minua! 14 Simeon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran katsoi pakanain puoleen ottaakseen heistä kansan omalle nimellensä. 15 Ja tämän kanssa pitävät yhtä profeettain sanat, sillä näin on kirjoitettu: 16 'Sen jälkeen minä palajan ja pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan; minä korjaan sen repeämät ja nostan sen jälleen pystyyn, 17 että jäljelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa, ynnä kaikki pakanat, jotka ovat minun nimiini otetut, sanoo Herra, joka tämän tekee, 18 mikä on ollut tunnettua hamasta ikiajoista'. (aion g165) 19 Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanuudesta kääntyvät Jumalan puoleen, 20 vaan heille kirjoitettakoon, että heidän pitää karttaman epäjumalien saastuttamaa ja haureutta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, sekä verta. 21 Sillä Mooseksella on ammoisista ajoista asti joka kaupungissa julistajansa; luetaanhan häntä synagoogissa jokaisena sapattina." 22 Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta näkivät hyväksi valita keskuudestaan muutamia miehiä ja lähettää heidät Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan mukana, nimittäin Juudaan, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, ja Silaan, jotka olivat johtavia miehiä veljien joukossa; 23 ja kirjoittivat heidän mukaansa näin kuuluvan kirjeen: "Me apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, lähetämme teille, pakanuudesta kääntyneille veljille Antiokiassa ja Syyriassa ja Kilikiassa, tervehdyksen. 24 Koska olemme kuulleet, että muutamat meistä lähteneet, joille emme ole mitään käskyä antaneet, ovat puheillaan tehneet teidät levottomiksi ja saattaneet teidän sielunne hämmennyksiin, 25 niin me olemme yksimielisesti nähneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät teidän tyköne rakkaiden veljemme Barnabaan ja Paavalin kanssa, 26 jotka ovat panneet henkensä alttiiksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen tähden. 27 Me lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka myös suusanalla ilmoittavat teille saman. 28 Sillä Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei teidän päällenne ole pantava enempää kuormaa

kuin nämä välttämättömät: 29 että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta. Jos te näitä vältätte, niin teidän käy hyvin. Jääkää hyvästi!" 30 Niin heidät lähetettiin matkalle, ja he tulivat Antiokiaan; siellä he kutsuivat koolle seurakunnan ja antoivat heille kirjeen. 31 Ja kun he olivat sen lukeneet, iloitsivat he tästä lohdutuksesta. 32 Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profeettoja, kehoittivat veljiä monin sanoin ja vahvistivat heitä. 33 Ja heidän viivytyään siellä jonkin aikaa veljet laskivat heidät rauhassa palaamaan niiden tykö, jotka olivat heidät lähettäneet. 35 Ja Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettaen ja julistaen useiden muidenkin kanssa Herran sanaa. 36 Mutta muutamien päivien kuluttua Paavali sanoi Barnabaalle: "Lähtekäämme takaisin kaikkiin niihin kaupunkiin, joissa olemme julistaneet Herran sanaa, katsomaan veljiä, miten heidän on". 37 Niin Barnabas tahtoi ottaa mukaan Johanneksenkin, jota kutsuttiin Markukseksi. 38 Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta häntä mukaan, koska hän oli luopunut heistä Pamfyliassa eikä ollut heidän kanssaan lähtenyt työhön. 39 Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan, ja Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti Kyproon. 40 Mutta Paavali valitsi Silaan, ja veljet jättivät hänet Herran armon haltuun, ja hän lähti matkalle. 41 Ja hän vaelsi läpi Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

16 Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli eräs opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalaisvaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen. 2 Hänestä veljet, jotka olivat Lystrassa ja Ikonionissa, todistivat hyvää. 3 Paavali tahtoi häntä mukaansa matkalle ja otti hänet ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, joita oli niillä paikkakunnilla; sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen. 4 Ja sitä mukaa kuin he vaelsivat kaupungista kaupunkiin, antoivat he heille noudatettaviksi ne säädökset, jotka apostolit ja Jerusalemin vanhimmat olivat hyväksyneet. 5 Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja saivat päivä päivältä yhä enemmän jäseniä. 6 Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa. 7 Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä. 8 Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Trooaaseen. 9

Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies seisoi ja pyysi häntä sanoen: "Tule yli Makedoniaan ja auta meitä". 10 Ja kun hän oli nähnyt sen näyn, niin me kohta tahtoimme päästä lähtemään Makedoniaan, sillä me käsitimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia. 11 Kun nyt olimme purjehtineet Trooaasta, kuljimme suoraan Samotrakeen, ja seuraavana päivänä Neapoliin, 12 ja sieltä Filippiin, joka on ensimmäinen kaupunki siinä osassa Makedoniaa, siirtokunta. Siinä kaupungissa me viivyimme muutamia päiviä. 13 Ja sapatinpäivänä me menimme kaupungin portin ulkopuolelle, joen rannalle, jossa arvelimme olevan rukouspaikan, ja istuimme sinne ja puhuimme kokoontuneille naisille. 14 Ja eräs Lydia niminen purppuranmyyjä Tyatiran kaupungista, jumalaapelkääväinen nainen, oli kuulemassa; ja Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vaarin siitä, mitä Paavali puhui. 15 Ja kun hänet ja hänen perhekuntansa oli kastettu, pyysi hän meitä sanoen: "Jos te pidätte minua Herraan uskovaisena, niin tulkaa minun kotiini ja majailkaa siellä". Ja hän vaati meitä. 16 Ja tapahtui meidän mennessämme rukouspaikkaan, että meitä vastaan tuli eräs palvelijatar, jossa oli tietäjähengi ja joka tuotti paljon tuloja isännilleen ennustamisellaan. 17 Hän seurasi Paavalia ja meitä ja huusi sanoen: "Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien". 18 Ja tätä hän teki monta päivää. Mutta se vaivasi Paavalia, ja hän kääntyi ja sanoi hengelle: "Jeesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä hänestä". Ja se lähti sillä hetkellä. 19 Mutta kun hänen isäntänsä näkivät, että tulojen toivo oli heiltä kadonnut, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät torille hallitusmiesten eteen. 20 Ja vietyänsä heidät päällikköjen eteen he sanoivat: "Nämä miehet häiritsevät meidän kaupunkimme rauhaa; he ovat juutalaisia 21 ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä noudattaa, koska me olemme roomalaisia". 22 Ja kansakin nousi heitä vastaan, ja päälliköt revittivät heiltä vaatteet ja käskivät lyödä heitä raipoilla. 23 Ja kun olivat heitä paljon pieksättäneet, heittivät he heidät vankeuteen ja käskivät vanginvartijan tarkasti vartioida heitä. 24 Sellaisen käskyn saatuaan tämä heitti heidät sisimpään vankihuoneeseen ja pani heidät jalkapuhun. 25 Mutta keskiyön aikaan Paavali ja Silas

olivat rukouksissa ja veisasivat ylistystä Jumalalle; ja vangit kuuntelivat heitä. **26** Silloin tapahtui yhtäkkiä suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset järkkyyvät, ja samassa kaikki ovet aukenivat, ja kaikkien kahleet irtautuivat. **27** Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata itsensä, luullen vankien karanneen. **28** Mutta Paavali huusi suurella äänellä sanoen: "Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä me kaikki olemme täällä". **29** Niin hän pyysi valoa, juoksi sisälle ja lankesi vavisten Paavalin ja Silaan eteen. **30** Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: "Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?" **31** Niin he sanoivat: "Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi". **32** Ja he puhuivat Jumalan sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka hänen kodissansa olivat. **33** Ja hän otti heidät mukaansa samalla yön hetkellä ja pesi heidän haavansa, ja hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta. **34** Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, laittoi heille aterian ja riemuitsi siitä, että hän ja koko hänen perheensä oli tullut Jumalaan uskovaksi. **35** Päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: "Päästä irti ne miehet". **36** Niin vanginvartija ilmoitti tämän Paavaliille sanoen: "Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti; lähtekää siis nyt ulos ja menkää rauhassa". **37** Mutta Paavali sanoi heille: "He ovat julkisesti, vieläpä ilman tuomiota, ruoskineet meitä, jotka olemme Rooman kansalaisia, ja ovat heittäneet meidät vankeuteen; ja nytkö he salaa ajaisivat meidät tiehemme! Ei niin, vaan tulkoot itse ja viekööt meidät ulos." **38** Ja oikeudenpalvelijat kertoivat ne sanat päälliköille; niin nämä peljästyivät kuullessaan heidän olevan roomalaisia, **39** ja he tulivat ja suostuttelivat heitä ja veivät heidät ulos ja pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista. **40** Niin he lähtivät vankilasta ja menivät Lydian tykö; ja nähtyään veljet ja rohkaistuaan heitä he lähtivät pois.

17 Ja he matkustivat Amfipolin ja Apollonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagooga. **2** Ja tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän luoksensa ja keskusteli kolmena sapattina heidän kanssansa, lähtien kirjoituksista, **3** selitti ne ja osoitti, että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista, ja sanoi: "Tämä Jeesus, jota minä teille julistan, on Kristus". **4** Ja muutamat heistä

tulivat uskoon ja liittyivät Paavaliin ja Silaaseen, niin myös suuri joukko jumalaapelkääväisiä kreikkalaisia sekä useat ylhäiset naiset. **5** Mutta juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat avukseen muutamia pahanillisiä miehiä joutoväestä, haalivat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jaasonin talon edustalle ja hakivat Paavalia ja Silasta viedäkseen heidät kansan eteen. **6** Mutta kun he eivät heitä löytäneet, raastoivat he Jaasonin ja muutamia veljiä kaupungin hallitusmiesten eteen ja huusivat: "Nuo koko maailman villitsijät ovat tännekin tulleet, **7** ja heidät Jaason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, sanoen erään toisen, Jeesuksen, olevan kuninkaan". **8** Kun kansa ja hallitusmiehet tämän kuulivat, tulivat he levottomiksi. **9** Ja nämä ottivat takauksen Jaasonilta ja muilta ja päästivät heidät. **10** Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagoogaan. **11** Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, oliko asia niin. **12** Ja monet heistä uskoivat, niin myös useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet. **13** Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, tulivat he sinnekin yllyttämään ja kiihoittamaan kansaa. **14** Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään meren rantaan; mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan. **15** Ja Paavalin saattajat veivät hänet Ateenaan saakka, ja saatuaan vietäväksi Silaalle ja Timoteukselle käskyn mitä pikimmin tulla hänen luoksensa, he lähtivät sieltä pois. **16** Mutta Paavalin odottaessa heitä Ateenassa hänen henkensä hänessä kiivastui, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epäjumalankuvia. **17** Niin hän keskusteli synagoogassa juutalaisten ja jumalaapelkääväisten kanssa ja torilla joka päivä niiden kanssa, joita hän siellä tapasi. **18** Ja muutamat epikurolaiset ja stoalaiset filosofit väittelivät hänen kanssansa; ja toiset sanoivat: "Mitähän tuo lavertelija oikein tahtoo sanoa?" Toiset taas sanoivat: "Näky olevan vieraiden jumalien julistaja", koska hän julisti heille evankeliumia Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta. **19** Ja he ottivat hänet ja veivät Areiopagille ja sanoivat: "Voimmeko saada tietää, mikä se uusi oppi on, jota sinä ilmoitat?"

20 Sillä outoja asioita sinä tuot meidän korvaimme kuulla. Me siis tahdomme tietää, mitä ne oikein ovat." 21 Sillä ateenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei kenelläkään ollut aikaa muuhun kuin uutta puhumaan ja uutta kuulemaan. 22 Niin Paavali astui keskelle Areiopagia ja sanoi: "Ateenan miehet, minä näen kaikesta, että te suuresti kunnioitatte jumalia. 23 Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani teidän pyhiä paikkojanne minä löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: 'Tuntemattomalle jumalalle'. Mitä te siis tuntemattanne palvelette, sen minä teille ilmoitan. 24 Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsillä tehdyissä temppeleissä, 25 eikä häntä voida ihmisten käsillä palvella, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken. 26 Ja hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säättänyt heille määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat, 27 että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä; 28 sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niinkuin myös muutamat teidän runoilijoiistanne ovat sanoneet: 'Sillä me olemme myös hänen sukuansa'. 29 Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen kuvailema. 30 Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tiettäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus. 31 Sillä hän on säättänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiiriin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista." 32 Kuullessaan kuolleitten ylösnousemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: "Me tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin". 33 Ja niin Paavali lähti heidän keskeltänsä. 34 Mutta muutamat liittyivät häneen ja uskoivat; niiden joukossa oli Dionysius, Areiopagin jäsen, ja eräs nainen, nimeltä Damaris, sekä muita heidän kanssansa.

18 Sen jälkeen Paavali lähti Ateenasta ja meni Korinttoon. 2 Siellä hän tapasi erään Akylas nimisen juutalaisen, joka oli Pontosta syntyisin ja

äskən tullut Italiasta, ja hänen vaimonsa Priskillan. Klaudius oli näet käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Ja Paavali meni heidän luoksensa. 3 Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luoksensa, ja he tekivät työtä yhdessä; sillä he olivat ammatiltaan teltantekijöitä. 4 Ja hän keskusteli synagoogassa jokaisena sapattina ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan. 5 Ja kun Silas ja Timoteus tulivat Makedoniasta, oli Paavali kokonaan antautunut sanan julistamiseen ja todisti juutalaisille, että Jeesus on Kristus. 6 Mutta kun he vastustivat ja herjasivat, pudisti hän vaatteitansa ja sanoi heille: "Tulkoon teidän verenne oman päännepäälle! Viaton olen minä; tästedes minä menen pakanain tykö." 7 Ja hän lähti sieltä ja meni erään Titius Justus nimisen jumalaapelkääväisen miehen tykö, jonka talo oli aivan synagoogan vieressä. 8 Mutta synagoogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa uskoivat Herraan; ja myöskin monet korinttolaiset, jotka olivat kuulemassa, uskoivat, ja heidät kastettiin. 9 Ja Herra sanoi yöllä näyssä Paavallille: "Älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene, 10 sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan ole ryhtyvä sinuun tehdäkseen sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa". 11 Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa. 12 Mutta Gallion ollessa Akaian käskynhaltijana juutalaiset yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomioistuimen eteen 13 ja sanoivat: "Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa lainvastaisella tavalla". 14 Ja kun Paavali aikoi avata suunsa, sanoi Gallion juutalaisille: "Jos olisi tehty rikos tai häijy ilkeytys, olisi kohtuullista, että minä kärsivällisesti kuuntelisin teitä, juutalaiset. 15 Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista ja nimistä ja teidän laistanne, olkoot ne teidän huolenanne; niiden tuomari minä en tahdo olla." 16 Ja hän ajoi heidät pois tuomioistuimen edestä. 17 Niin he kaikki ottivat kiinni Soosteneen, synagoogan esimiehen, ja löivät häntä tuomioistuimen edessä, eikä Gallion välittänyt siitä mitään. 18 Mutta Paavali viipyi siellä vielä jonkun aikaa; sitten hän sanoi veljille jäähyväiset ja purjehti Syyriaan, mukanaan Priskilla ja Akylas; hän oli leikkauttanut tukkansa Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen. 19 Ja he saapuivat Efesoon; sinne hän jätti heidät. Ja hän

meni synagoogaan ja keskusteli juutalaisten kanssa. 20 Ja he pyysivät häntä viipymään kauemmin, mutta hän ei suostunut, 21 vaan sanoi heille jäähyväiset ja lausui: "Minä palaan jälleen teidän tyköenne, jos Jumala suo". Ja hän lähti purjehtimaan Efesosta. 22 Ja noustuaan maihin Kesareassa hän vaelsi ylös Jerusalemiin ja tervehti seurakuntaa ja meni sitten alas Antiokiaan. 23 Kun hän oli viettänyt siellä jonkun aikaa, lähti hän matkalle ja kulki järjestään kautta Galatian maakunnan ja Frygian, vahvistaen kaikkia opetuslapsia. 24 Ja Efesoon saapui eräs juutalainen, nimeltä Apollos, syntyisin Aleksandriasta, puhetaitoinen mies ja väkevä raamatuissa. 25 Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta tunsikin ainoastaan Johanneksen kasteen. 26 Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagoogassa. Mutta kun Priskilla ja Akyilas olivat häntä kuunnelleet, ottivat he hänet luokseen ja selvittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien. 27 Ja kun hän tahtoi mennä Akaiaan, niin veljet kehoittivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että nämä ottaisivat hänet vastaan. Ja sinne saavuttuaan hän armon kautta oli suureksi hyödyksi uskoon tulleille. 28 Sillä hän kumosi suurella voimalla julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti kirjoituksista toteen, että Jeesus on Kristus.

19 Kun Apollos oli Korintossa, tuli Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia. 2 Ja hän sanoi heille: "Saitteko Pyhän Hengen silloin, kun te tulitte uskoon?" Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole edes kuulleet, että Pyhää Henkeä on olemassakaan". 3 Ja hän sanoi: "Millä kasteella te sitten olette kastetut?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella". 4 Niin Paavali sanoi: "Johannes kastoi parannuksen kasteella, kehoittaen kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jeesukseen". 5 Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen. 6 Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli heidän päällensä Pyhä Henki, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat. 7 Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä. 8 Ja hän meni synagoogaan, ja kolmen kuukauden ajan hän puhui heidän kanssansa rohkeasti ja vakuuttavasti Jumalan valtakunnasta. 9 Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet, vaan puhuivat pahaan Herran tiestä kansan

edessä, niin hän meni pois heidän luotaan ja erotti opetuslapset heistä ja piti joka päivä keskusteluja Tyrannuksen koulussa. 10 Ja sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran sanan. 11 Ja Jumala teki ylen voimallisia tekoja Paavalin kätten kautta, 12 niin että vieläpä hikiliinoja ja esivaatteita hänen iholtansa vietiin sairasten päälle, ja taudit lähtivät heistä ja pahat henget pakenivat pois. 13 Myöskin muutamat kuljeksivat juutalaiset loitsijat rupesivat lausumaan Herran Jeesuksen nimeä niiden ylitse, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: "Minä vannotan teitä sen Jeesuksen kautta, jota Paavali julistaa". 14 Ja niiden joukossa, jotka näin tekivät, oli myös erään juutalaisen ylipapin, Skeuaan, seitsemän poikaa; 15 mutta paha henki vastasi heille sanoen: "Jeesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta keitä te olette?" 16 Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän kimppuunsa, voitti heidät toisen toisensa perästä ja runteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuna pakenivat siitä huoneesta. 17 Ja tämän saivat tietää kaikki Efeson asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset; ja heidät kaikki valtasi pelko, ja Herran Jeesuksen nimeä ylistettiin suuresti. 18 Ja monet niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa. 19 Ja useat niistä, jotka olivat taikuutta harjoittaneet, kantoivat kirjansa kokoon ja polttivat ne kaikkien nähden; ja kun niiden arvo laskettiin yhteen, huomattiin sen olevan viisikymmentä tuhatta hopearahaa. 20 Näin Herran sana voimallisesti kasvoi ja vahvistui. 21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: "Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma". 22 Ja hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistään, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan. 23 Tähän aikaan syntyi sangen suuri melu siitä tiestä. 24 Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Artemiin temppeleitä, hankki sillä ammattilaisille melkoisia tuloja. 25 Hän kutsui kokoon nämä sekä muut, jotka sellaista työtä tekivät, ja sanoi: "Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä; 26 mutta nyt te näette ja kuulette, että tuo Paavali on, ei ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aasiassa,

uskotellut ja vietellyt paljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka käsillä tehdään. 27 Ja nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin, että suuren Artemis jumalattaren temppeleä ei pidetä minäkään ja että hän menettää mahtavuutensa, hän, jota koko Aasia ja koko maanpiiri palvelee." 28 Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja huusivat sanoen: "Suuri on efesolaisten Artemis!" 29 Ja koko kaupunki joutui sekasortoon, ja he ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan ja tempasivat mukaansa Gaiuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereita. 30 Ja kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset sitä sallineet. 31 Ja myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan. 32 Ja he huusivat, mikä mitäänkin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tienneet, minkätähden he olivat tulleet kokoon. 33 Silloin vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivät esiin; niin Aleksander viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä. 34 Mutta kun he huomasivat, että hän oli juutalainen, rupesivat he kaikki yhteen ääneen huutamaan ja kirkuivat noin kaksi hetkeä: "Suuri on efesolaisten Artemis!" 35 Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittamaan, sanoi hän: "Efeson miehet, onko ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Artemiin temppelein ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vaalija? 36 Koska ei kukaan voi tätä kieltää, tulee teidän siis pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta. 37 Te olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelein ryöstäjiä eivätkä ole meidän jumalataramme pilkanneet. 38 Jos siis Demetriuksella ja hänen ammattiveljillään on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetäänhän oikeudenistuntoja ja onhan käskynhaltijoita; vetäkööt toisensa oikeuteen. 39 Ja jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia laillisessa kansankokouksessa. 40 Sillä tämänpäiväisen tapahtuman tähden me olemme vaarassa joutua syytteeseen jopa kapinasta, vaikkei mitään aihetta olekaan; ja silloin me emme voi vastata

tästä mellakasta." 41 Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaan.

20 Kun meteli oli asettunut, kutsui Paavali opetuslapset luoksensa; ja rohkaistuaan heitä hän jätti heidät hyvästi ja lähti matkustamaan Makedoniaan. 2 Ja kuljettuaan niiden paikkakuntien läpi ja puhuttuaan siellä monta kehoituksen sanaa hän tuli Kreikkaan. 3 Siellä hän oleskeli kolme kuukautta. Ja kun juutalaiset olivat tehneet häntä vastaan salahankkeen hänen aikoessaan lähteä meritse Syyriaan, päätti hän tehdä paluumatkansa Makedonian kautta. 4 Ja häntä seurasivat berealainen Soopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus. 5 Nämä menivät edeltä ja odottivat meitä Trooaassa; 6 mutta me purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filippiästä ja tulimme viidentenä päivänä heidän luoksensa Trooaaseen ja viivyimme siellä seitsemän päivää. 7 Ja kun viikon ensimmäisenä päivänä olimme kokoontuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi matkustaa pois, keskusteli heidän kanssansa ja pitkitti puhettaan puoliyöhön saakka. 8 Ja monta lamppua oli palamassa yläsalissa, jossa me olimme koolla. 9 Niin eräs nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui ikkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti niin kauan, vaipui hän sikeään uneen ja putosi unen vallassa kolmannelta kerroksesta maahan; ja hänet nostettiin ylös kuolleena. 10 Mutta Paavali meni alas, heittäytyi hänen yllensä, kiersi kätsensä hänen ympärilleen ja sanoi: "Älkää hätäilkö, sillä hänessä on vielä henki". 11 Niin hän meni jälleen ylös, mursi leipää ja söi; ja hän puhui kauan heidän kanssansa, päivän koittoon asti, ja lähti sitten matkalle. 12 Ja he veivät pojan sieltä elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi. 13 Mutta me menimme edeltäpäin ja astuimme laivaan ja purjehdimme Assoon. Sieltä aioimme ottaa Paavalin laivaan, sillä hän oli niin määrännyt, aikoen itse kulkea maitse. 14 Ja kun hän yhtyi meihin Assossa, otimme hänet laivaan ja kuljimme Mityleneen. 15 Sieltä me purjehdimme ja saavuimme toisena päivänä Kion kohdalle; seuraavana päivänä laskimme Samoon ja tulimme sen jälkeisenä päivänä Miletoon. 16 Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Efeson ohitse, ettei häneltä kuluisi aikaa Aasiassa; sillä hän kiiruhti joutuakseen, jos suinkin mahdollista, helluntaiksi

Jerusalemiin. 17 Mutta Miletosta hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui tykönsä seurakunnan vanhimmat. 18 Ja kun he saapuivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: "Te tiedätte ensimmäisestä päivästä asti, kun minä Aasiaan tulin, miten minä kaiken aikaa olen ollut teidän kanssanne; 19 kuinka minä olen palvellut Herraa kaikella nöyryydellä ja kyynelillä, koettelemuksissa, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeiden tähden; 20 kuinka minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille sitä, mikä hyödyllistä on, ja opettamasta teitä sekä julkisesti että huone huoneelta, 21 vaan olen todistanut sekä juutalaisille että kreikkalaisille parannusta kääntymyksessä Jumalan puoleen ja uskoa meidän Herraamme Jeesukseen Kristukseen. 22 Ja nyt, katso, minä matkustan, sidottuna hengessä, Jerusalemiin, enkä tiedä, mikä minua siellä kohtaa. 23 Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, että kahleet ja ahdistukset minua odottavat. 24 En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä Herralta Jeesukselta olen saanut: Jumalan armon evankeliumin todistamisen. 25 Ja nyt, katso, minä tiedän, ettette enää saa nähdä minun kasvojani, ei kukaan teistä, joiden keskuudessa minä olen vaeltanut ja saarnannut valtakuntaa. 26 Sentähden minä todistan teille tänä päivänä, että minä olen viaton kaikkien vereen. 27 Sillä minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille kaikkea Jumalan tahtoa. 28 Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut. 29 Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä, 30 ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka väärää puhetta puhuvat, vetääkseen opetuslapset mukaansa. 31 Valvokaa sentähden ja muistakaa, että minä olen kolme vuotta lakkaamatta yötä ja päivää kyynelin neuvonut teitä itsekutakin. 32 Ja nyt minä uskon teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa. 33 En minä ole halunnut kenenkään hopeata tai kultaa tai vaatteita; 34 te tiedätte itse, että nämä minun käteni ovat työllänsä hankkineet, mitä

minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet. 35 Kaikessa minä olen osoittanut teille, että näin työtä tehden tulee huolehtia heikoista ja muistaa nämä Herran Jeesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'" 36 Ja tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssansa. 37 Ja he ratkesivat kaikki haikeasti itkemään ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä, 38 ja enimmän suretti heitä se sana, jonka hän oli sanonut, etteivät he enää saisi nähdä hänen kasvojansa. Ja he saattoivat hänet laivaan.

21 Kun olimme eronneet heistä ja lähteneet purjehtimaan, laskimme suoraan Koossaareen ja seuraavana päivänä Rodoon ja sieltä Pataraan. 2 Siellä tapasimme Foinikiaan menevän laivan, astuimme siihen ja lähdimme purjehtimaan. 3 Ja kun Kypro rupesi näkymään ja oli jäänyt meistä vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyyrossa; siellä näet laivan oli määrä purkaa lastinsa. 4 Ja tavattuamme opetuslapset me viivyimme siellä seitsemän päivää. Ja Hengen vaikutuksesta he varoittivat Paavalia menemästä Jerusalemiin. 5 Mutta kun olimme viettäneet loppuun ne päivät, lähdimme matkalle, ja kaikki saattoivat vaimoineen ja lapsineen meitä kaupungin ulkopuolelle saakka. Ja me laskeuduimme rannalla polvillemme ja rukoilimme; 6 ja sanottuamme jäähyväiset toisillemme astuimme laivaan, ja he palasivat kotiinsa. 7 Tyyrosta me saavuimme Ptolemaikseen, ja siihen päättyi purjehduksemme. Ja me tervehdimme veljiä siellä ja viivyimme päivän heidän luonansa. 8 Mutta seuraavana päivänä me lähdimme sieltä ja tulimme Kesareaan, jossa menimme evankelista Filippuksen tykö, joka oli yksi niistä seitsemästä, ja jäimme hänen tykönsä. 9 Ja hänellä oli neljä tyttärtä, neitsyttä, joilla oli profetoimisen lahja. 10 Siellä me viivyimme useita päiviä. Niin tuli sinne Juudeasta eräs profeetta, nimeltä Agabus. 11 Ja tultuaan meidän luoksemme hän otti Paavalin vyön, sitoi sillä jalkansa ja kätensä ja lausui: "Näin sanoo Pyhä Henki: 'Sen miehen, jonka vyö tämä on, juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin.'" 12 Kun sen kuulimme, pyysimme, sekä me että ne, jotka siellä asuivat, ettei hän menisi Jerusalemiin. 13 Silloin Paavali vastasi ja sanoi: "Mitä te teette, kun itkette ja särjette minun sydäntäni. Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään

sidottavaksi vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen tähden." 14 Ja kun hän ei taipunut, niin me rauhoituimme ja sanoimme: "Tapahtukoon Herran tahto". 15 Niiden päivien kuluttua me hankkiuduimme ja menimme ylös Jerusalemiin. 16 Ja meidän kanssamme tuli myös opetuslapsia Kesareasta, jotka veivät meidät majapaikkaamme, erään vanhan opetuslapsen, kyprolaisen Mnasonin, tykö. 17 Ja saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät iloiten vastaan. 18 Seuraavana päivänä Paavali meni meidän kanssamme Jaakobin tykö, ja kaikki vanhimmat tulivat sinne saapuville. 19 Ja kun hän oli heitä tervehtinyt, kertoi hän kohta kohdalta kaikki, mitä Jumala hänen palveluksensa kautta oli tehnyt pakanain keskuudessa. 20 Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: "Sinä näet, veli, kuinka monta tuhatta juutalaista on tullut uskoon, ja he ovat kaikki lainkiivailijoita. 21 Mutta heille on kerrottu sinusta, että sinä opetat kaikkia pakanain seassa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta säädettyjen tapojen mukaan. 22 Mitä siis on tehtävä? Varmaankin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen. 23 Tee siis tämä, minkä me nyt sinulle sanomme. Meillä on täällä neljä miestä, joilla on lupaus täytettävänä. 24 Ota ne luoksesi ja puhdistä itsesi heidän kanssansa ja maksa kulut heidän puolestaan, että he saisivat leikkauttaa tukkansa; siitä kaikki huomaavat, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinäkin vaellat lain mukaan ja noudatat sitä. 25 Mutta uskoon tulleista pakanoista me olemme päättäneet ja kirjoittaneet, että heidän on välttäminen epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta." 26 Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, meni hän pyhäkköön ja ilmoitti, milloin heidän puhdistuspäivänsä tulisivat päättymään, jota ennen heidän kunkin edestä oli tuotava uhri. 27 Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymässä, näkivät Aasiasta tulleet juutalaiset hänet pyhäkössä, kiiohottivat kaiken kansan ja kävivät häneen käsiksi 28 ja huusivat: "Israelin miehet, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä meidän kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa vielä tuonut kreikkalaisia

pyhäkköönkin ja saastuttanut tämän pyhän paikan." 29 Sillä he olivat ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssaan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänet pyhäkköön. 30 Ja koko kaupunki tuli liikkeelle, ja väkeä juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni, raastoivat hänet ulos pyhäköstä, ja heti portit suljettiin. 31 Ja kun he tahtoivat hänet tappaa, sai sotaväenosaston päällikkö sanan, että koko Jerusalem oli kuohuksissa. 32 Tämä otti heti paikalla mukaansa sotilaita ja sadanpäämiehiä ja riensi alas heidän luoksensa. Kun he näkivät päällikön ja sotilaat, lakkasivat he lyömästä Paavalia. 33 Silloin päällikkö astui esiin, otatti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi, kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt. 34 Mutta kansanjoukosta huusivat toiset sitä, toiset tätä. Ja koska hän melun tähden ei voinut saada varmaa selkoa, käski hän viedä hänet kasarmiin. 35 Ja kun Paavali tuli portaille, täytyi sotamiesten kantaa häntä kansan väkivallan tähden; 36 sillä suuri kansanpaljous seurasi perässä ja huusi: "Vie pois hänet!" 37 Ja kun oltiin kuljettamassa Paavalia sisälle kasarmiin, sanoi hän päällikölle: "Onko minun lupa sanoa sinulle jotakin?" Niin tämä sanoi: "Osaatko sinä siis kreikkaa? 38 Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka hiljakkoin villitsi ne neljä tuhatta murhamiestä ja vei heidät erämaahan?" 39 Niin Paavali sanoi: "Minä olen juutalainen mies, Tarson, tunnetun Kilikian kaupungin, kansalainen; pyydän sinua, salli minun puhua kansalle". 40 Ja kun hän sen salli, niin Paavali, seisoen portailla, viittasi kädellään kansalle; ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, puhui hän heille hebreankielellä ja sanoi:

22 "Miehet, veljet ja isät, kuulkaa, mitä minä nyt teille puolustukseksi puhun". 2 Kun he kuulivat hänen puhuvan heille hebreankielellä, syntyi vielä suurempi hiljaisuus. Ja hän sanoi: 3 "Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa ja Gamalielin jalkojen juuressa opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia; ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niinkuin te kaikki tänä päivänä kiivalette. 4 Ja minä vainosin tätä tietä aina kuolemaan asti, sitoen ja heittäen vankeuteen sekä miehiä että naisia, 5 niinkuin myös ylimmäinen pappi voi minusta todistaa, ja kaikki vanhimmat. Minä sain heiltä myös kirjeitä veljille Damaskoon, ja minä

matkustin sinne tuodakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin rangaistaviksi. 6 Niin tapahtui, kun minä matkalla ollessani lähestyin Damaskoa, että keskipäivän aikaan yhtäkkiä taivaasta leimahti suuri valo minun ympärilläni; 7 ja minä kaaduin maahan ja kuulin äänen sanovan minulle: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua?' 8 Niin minä vastasin: 'Kuka olet, herra?' Ja hän sanoi minulle: 'Minä olen Jeesus Nasaretilainen, jota sinä vainoat'. 9 Ja minun seuralaiseni näkivät kyllä valon, mutta eivät kuulleet sen ääntä, joka minulle puhui. 10 Ja minä sanoin: 'Herra, mitä minun pitää tekemän?' Herra sanoi minulle: 'Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki, mikä sinulle on tehtäväksi asetettu'. 11 Ja kun minä sen valon kirkkaudesta tulin näkemättömäksi, taluttivat seuralaiseni minua kädestä, ja niin minä tulin Damaskoon. 12 Ja eräs mies, hurskas lain mukaan, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyvää, 13 tuli minun tyköni, astui eteeni ja sanoi minulle: 'Saul, veljeni, saa näkösi jälleen'. Ja sillä hetkellä minä sain näköni ja katsoin häneen. 14 Niin hän sanoi: 'Meidän isiemme Jumala on valinnut sinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen; 15 sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todistaja, mitä olet nähnyt ja kuullut. 16 Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.' 17 Kun olin palannut Jerusalemiin, tapahtui minun rukoillessani pyhäkössä, että minä jouduin hurmoksiin 18 ja näin hänet. Ja hän sanoi minulle: 'Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan sinun todistustasi minusta'. 19 Ja minä sanoin: 'Herra, he tietävät itse, että minä panin vankeuteen ja ruoskiin jokaisessa synagoogassa niitä, jotka uskoivat sinuun. 20 Ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioin hänen surmaajainsa vaatteita.' 21 Ja hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain tykö.' 22 Tähän sanaan asti he kuuntelivat häntä; mutta silloin he korottivat äänensä ja sanoivat: "Pois maan päältä tuommoinen! Sillä ei hän saa elää." 23 Ja kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua ilmaan, 24 käski päällikkö viedä hänet kasarmiin, ja saadakseen tietää,

mistä syystä he niin hänelle huusivat, hän määräsi hänet ruoskimalla tutkittavaksi. 25 Mutta kun he olivat oikaisseet hänet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäämiehelle: "Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?" 26 Kun sadanpäämies sen kuuli, meni hän päällikölle ilmoittamaan ja sanoi: "Mitä aiot tehdä? Tämä mies on Rooman kansalainen." 27 Niin päällikkö meni Paavalin luo ja sanoi hänelle: "Sano minulle: oletko sinä Rooman kansalainen?" Hän vastasi: "Olen". 28 Niin päällikkö sanoi: "Minä olen paljolla rahalla hankkinut itselleni tämän kansalaisoikeuden". Paavali sanoi: "Mutta minulla se on syntymästäni asti". 29 Silloin ne, joiden piti häntä tutkia, lähtivät heti hänen luotaan. Ja myös päällikkö peljästyi saatuaan tietää, että Paavali oli Rooman kansalainen, kun oli sidottanut hänet. 30 Mutta seuraavana päivänä, koska hän tahtoi saada varman tiedon, mistä juutalaiset häntä syyttivät, päästi hän hänet siteistä ja käski ylipappien ja koko neuvoston kokoontua, vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

23 Niin Paavali loi katseensa neuvostoon ja sanoi: "Miehet, veljet, minä olen kaikessa hyvällä omallatunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti". 2 Mutta ylimmäinen pappi Ananias käski lähellä seisovia lyömään häntä vasten suuta. 3 Silloin Paavali sanoi hänelle: "Jumala on lyövä sinua, sinä valkeaksi kalkittu seinä; istutko sinä tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua?" 4 Niin ne, jotka seisivat lähellä, sanoivat: "Herjaatko sinä Jumalan ylimmäistä pappia?" 5 Ja Paavali sanoi: "En tiennyt, veljet, että hän on ylimmäinen pappi; sillä kirjoitettu on: 'Kansasi ruhtinasta älä kiroa'". 6 Mutta koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeuksia ja toisen osan fariseuksia, huusi hän neuvoston edessä: "Miehet, veljet, minä olen fariseus, fariseusten jälkeläinen; toivon ja kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä olen tuomittavana". 7 Tuskin hän oli tämän sanonut, niin nousi riita fariseusten ja saddukeusten kesken, ja kokous jakautui. 8 Sillä saddukeukset sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ei enkeliä eikä henkeä, mutta fariseukset tunnustavat kumpaisetkin. 9 Ja syntyi suuri huuto, ja muutamat kirjanoppineet fariseusten puolueesta nousivat ja väittelivät kiivaasti ja sanoivat: "Emme löydä mitään pahaä tässä miehessä; entäpä

jos henki tai enkeli on hänelle puhunut?" 10 Ja kun riita yhä kiihtyi, pelkäsi päällikkö, että he repisivät Paavalin kappaleiksi, ja käski sotaväen tulla alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja viedä hänet kasarmiin. 11 Mutta seuraavana yönä Herra seisoi Paavalin tykönä ja sanoi: "Ole turvallisella mielellä, sillä niinkuin sinä olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin sinun pitää todistaman minusta myös Roomassa". 12 Mutta päivän tultua juutalaiset tekivät salaliiton ja vannoiivat valan, etteivät söisi eivätkä joisi, ennenkuin olivat tappaneet Paavalin. 13 Ja niitä oli viidettäkymmentä miestä, jotka yhtyivät tähän valaan. 14 He menivät ylipappien ja vanhinten luo ja sanoivat: "Me olemme kirkon uhalla vannoneet, ettemme mitään maista, ennenkuin olemme tappaneet Paavalin. 15 Pyytäkää te siis nyt yhdessä neuvoston kanssa päälliköltä, että hän toisi hänet alas teidän luoksenne, ikäänkuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta me olemme valmiit tappamaan hänet, ennenkuin hän pääsee perille." 16 Mutta Paavalin sisarenpoika, joka oli saanut kuulla väijytyksestä, saapui kasarmille, meni sisälle ja ilmoitti sen Paavallille. 17 Niin Paavali kutsui luoksensa erään sadanpäämiehen ja sanoi: "Vie tämä nuorukainen päällikön luo, sillä hänellä on jotakin hänelle ilmoitettavaa". 18 Niin hän otti hänet mukaansa, vei hänet päällikön luo ja sanoi: "Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan sinun luoksesi tämän nuorukaisen, jolla on jotakin puhuttavaa sinulle". 19 Niin päällikkö tarttui hänen käteensä, vei hänet erikseen ja kysyi: "Mitä sinulla on minulle ilmoitettavaa?" 20 Hän sanoi: "Juutalaiset ovat päättäneet anoa sinulta, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon, ikäänkuin aikoisit vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa. 21 Mutta älä sinä siihen suostu, sillä viidettäkymmentä miestä heidän joukostaan on häntä väijymässä, ja he ovat vannoneet valan, etteivät syö eivätkä juo, ennenkuin ovat tappaneet hänet. Ja nyt he ovat valmiina ja odottavat sinun suostumustasi." 22 Niin päällikkö päästi nuorukaisen menemään ja sanoi hänelle: "Älä virka kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle". 23 Sitten hän kutsui luoksensa kaksi sadanpäämiestä ja sanoi heille: "Pitäkää yön kolmannelta hetkestä lähtien kaksisataa sotamiestä valmiina lähtemään Kesareaan ja seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä, 24 ja varatkaa ratsuja

pannaksenne Paavalin ratsaille ja viedäkseen hänet vahingoittumatonna maaherra Feeliksin luo". 25 Ja hän kirjoitti kirjeen, joka kuului näin: 26 "Klaudius Lysias lausuu tervehdyksen korkea-arvoiselle maaherralle Feeliksille. 27 Tämän miehen ottivat juutalaiset kiinni ja olivat vähällä hänet tappaa; silloin minä tulin saapuville sotaväen kanssa ja pelastin hänet, saatuani tietää, että hän on Rooman kansalainen. 28 Ja koska tahdoin tietää, mistä asiasta he häntä syyttivät, vein hänet heidän neuvostoonsa 29 ja havaitsin, että häntä syytettiin heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei ollut kannetta mistään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet. 30 Mutta kun minulle on annettu ilmi, että miestä vastaan on tekeillä salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun luoksesi; olen myös kehoittanut hänen syyttäjiään sanomaan sanottavansa häntä vastaan sinun edessäsi." 31 Niin sotamiehet, saamansa käskyn mukaan, ottivat Paavalin ja veivät hänet yötä myöten Antipatrikseen. 32 Seuraavana päivänä he antoivat ratsumiesten jatkaa hänen kanssaan matkaa, mutta itse he palasivat kasarmiin. 33 Kun ratsumiehet tulivat Kesareaan, antoivat he kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä. 34 Luettuaan kirjeen hän kysyi, mistä maakunnasta Paavali oli; ja saatuaan tietää, että hän oli Kilikiasta, 35 hän sanoi: "Minä kuulustelen sinua, kun syyttäjäsikin saapuvat". Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen linnassa.

24 Viiden päivän kuluttua ylimäinen pappi Ananias meni sinne alas muutamien vanhinten ja erään asianajajan, Tertulluksen, kanssa, ja he ilmoittivat maaherralle syyttävänsä Paavalia. 2 Ja kun Paavali oli kutsuttu esille, rupesi Tertullus syyttämään ja sanoi: 3 "Runsasta rauhaa me olemme sinun kauttasi, korkea-arvoinen Feeliks, saaneet nauttia, ja sinun huolenpidostasi on parannuksia aikaansaatu tämän kansan hyväksi, sen me kaikin puolin ja kaikkialla ja kaikella kiitollisuudella tunnustamme. 4 Mutta etten aivan kauan sinua viivyttäisi, pyydän sinua hetkisen meitä suosiollisesti kuulemaan. 5 Me olemme havainneet, että tämä mies on ruttotauti ja metelinnostaja kaikkien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkon päämies, 6 ja hän on koettanut pyhäkönkin saastuttaa. Sentähden me otimme hänet kiinni. 8 Voit itse häntä tutkimalla saada tietää kaiken, mistä me häntä syytämme."

9 Ja myös juutalaiset yhtyivät syyttämään häntä ja väittivät asian niin olevan. 10 Paavali vastasi, kun maaherra oli viitannut, että hän sai puhua: "Koska tiedän sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun luottamuksella asiani puolesta. 11 Niinkuin voit saada tietää, ei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin Jerusalemiin rukoilemaan. 12 Eivät he ole tavanneet minua kenenkään kanssa väittelemästä eikä väentungoksia aikaansaamasta, ei pyhäkössä, ei synagoogissa eikä kaupungilla, 13 eivätkä myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä he nyt minua syyttävät. 14 Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä sitä tietä vaeltaen, jota he lahkoksi sanovat, niin palvelen isieni Jumalaa, että minä uskon kaiken, mitä on kirjoitettuna laissa ja profeetoissa, 15 ja pidän sen toivon Jumalaan, että on oleva ylösnousemus, jota nämä itsekin odottavat, sekä vanhurskusten että väärin. 16 Sentähden minä myös ahkeroitsen, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä. 17 Niin minä nyt useampien vuosien kuluttua tulin tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja. 18 Näitä toimittaessani muutamat Aasiasta tulleet juutalaiset tapasivat minut puhdistautuneena pyhäkössä, eikä ollut mitään väentungosta tai meteliä; 19 heidän tulisi nyt olla saapuville sinun edessäsi ja syyttää, jos heillä olisi jotakin minua vastaan. 20 Tai sanokoot nämä läsnäolevat, mitä rikollista he minussa huomasivat, kun minä seisoin neuvoston edessä; 21 jollei siksi luettane tätä ainoata lausetta, jonka huusin seisoessani heidän keskellään: 'Kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä tänään olen teidän tuomittavananne.'" 22 Mutta Feeliks, jolla oli hyvin tarkka tieto tästä tiestä, lykkäsi heidän asiansa toistaiseksi, sanoen: "Kun päällikkö Lysias tulee tänne, tutkin minä teidän asianne". 23 Ja hän käski sadanpäämiehen pitää Paavalia vartioituna, mutta lievässä vankeudessa, estämättä ketään hänen omaisistaan tekemästä hänelle palvelusta. 24 Muutamien päivien kuluttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juutalainen, haetti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan uskosta Kristukseen Jeesukseen. 25 Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta ja itsensähillitsemisestä ja tulevasta tuomiosta, peljästyivät Feeliks ja sanoivat: "Mene tällä haavaa pois, mutta kun minulle sopii, kutsutan sinut taas". 26 Sen ohessa hän myös toivoi saavansa

Paavalilta rahaa, jonka tähden hän useita kertoja haetti hänet luokseen ja puheli hänen kanssansa. 27 Mutta kahden vuoden kuluttua Porkius Festus tuli Feeliksin sijaan; ja kun Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti hän Paavalin kahleisiin.

25 Kun nyt Festus oli astunut maaherranvirkaan, meni hän kolmen päivän kuluttua Kesareasta ylös Jerusalemiin. 2 Niin ylipapit ja juutalaisten ensimmäiset miehet ilmoittivat hänelle syyttävänsä Paavalia ja pyysivät häneltä 3 ja anoivat sitä suosionsoitusta itsellensä, Paavalia vastaan, että hän haettaisi hänet Jerusalemiin; sillä he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä. 4 Mutta Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa ja että hän itse aikoi piakkoin lähteä sinne. 5 Ja hän lisäsi: "Tulkoot siis teidän johtomiehenne minun mukani sinne alas, ja jos siinä mieheessä on jotakin väärää, syyttäkööt häntä". 6 Ja viivyttyään heidän luonsa ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää hän meni alas Kesareaan. Seuraavana päivänä hän istui tuomarintuimelle ja käski tuoda Paavalin eteensä. 7 Ja kun hän oli saapunut, asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet Jerusalemissa, hänen ympärilleen ja tekivät useita ja raskaita syytöksiä, joita he eivät kuitenkaan kyenneet näyttämään toteen; 8 sillä Paavali torjui syytökset ja sanoi: "Minä en ole mitään rikkinen juutalaisten lakia enkä pyhäkköä enkä keisaria vastaan". 9 Niin Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavaille ja sanoi: "Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin minun edessäni?" 10 Mutta Paavali sanoi: "Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä, ja sen edessä minut tuomittakoon. Juutalaisia vastaan en ole mitään rikkinen, niinkuin sinäkin aivan hyvin tiedät. 11 Vaan jos muuten olen rikkinen ja tehnyt jotakin, mikä ansaitsee kuoleman, en pyri pääsemään kuolemasta; mutta jos se, mistä nämä minua syyttävät, on perätöntä, niin ei kukaan voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin." 12 Silloin Festus, neuvoteltuaan neuvoskuntansa kanssa, vastasi: "Keisariin sinä olet vedonnut, niinpä mene keisarin eteen". 13 Muutamien päivien kuluttua kuningas Agrippa ja Bernike saapuivat Kesareaan tervehtimään Festusta. 14 Ja kun he viipyivät siellä useampia päiviä, kertoi Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi: "Täällä on eräs mies, jonka Feeliks on jättänyt vankeuteen; 15 käydessäni

Jerusalemisa juutalaisten ylipapit ja vanhimmat ilmoittivat syyttävänsä häntä ja pyysivät, että hänet tuomittaisiin. **16** Mutta minä vastasin heille: 'Ei ole roomalaisten tapa antaa ketään alttiiksi, ennenkuin syytetty on asetettu vastakkain syyttäjänsä kanssa ja on saanut puolustautua syytöstä vastaan'. **17** Kun he olivat kokoontuneet tänne, niin minä viivytelemättä seuraavana päivänä istuin tuomaristuimelle ja käskin tuoda miehen eteeni. **18** Mutta kun hänen syyttäjänsä seisoivat hänen ympärillään, eivät he syyttäneet häntä mistään sellaisesta rikoksesta, kuin minä olin odottanut, **19** vaan heillä oli häntä vastaan riitaa joistakin heidän uskonasioistaan ja joistakin Jeesuksesta, joka oli kuollut, mutta jonka Paavali väitti elävän. **20** Ja kun olin epä tietoinen, miten tällainen asia oli tutkittava, kysyin, tahtoiko hän mennä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin. **21** Mutta kun Paavali vetosi ja vaati, että hänet oli säilytettävä majesteetin tutkittavaksi, käskin minä vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin eteen." **22** Niin Agrippa sanoi Festukselle: "Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestä". Tämä sanoi: "Huomenna saat kuulla häntä". **23** Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike tulivat suurella komeudella ja menivät oikeussaliin päällikköjen ja kaupungin ylhäisten miesten kanssa; ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä sinne. **24** Ja Festus sanoi: "Kuningas Agrippa ja kaikki muut, jotka meidän kanssamme olette läsnä, tässä näette sen miehen, jonka tähden koko juutalaisten joukko sekä Jerusalemissa että täällä on ahdistanut minua huutaen, ettei hänen pidä enää saaman elää. **25** Minä kuitenkin huomasin, ettei hän ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman; mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, niin minä päätin lähettää hänet sinne. **26** Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole, mitä hänestä herralleni kirjoittaisin. Sen vuoksi tuotin hänet teidän eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla tutkinnon tapahduttua olisi, mitä kirjoittaa. **27** Sillä mielettömältä näyttää minusta lähettää vanki, antamatta samalla tietää häntä vastaan tehtyjä syytöksiä."

26 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Sinun on lupa puhua puolestasi". Silloin Paavali ojensi kätensä ja lausui puolustukseksen: **2** "Pidän itseäni onnellisena, kuningas Agrippa, kun sinun edessäni tänä päivänä saan puolustautua kaikesta

siitä, mistä juutalaiset minua syyttävät, **3** olletikin, koska sinä tarkkaan tunnet kaikki juutalaisten tavat ja riitakysymykset. Sentähden pyydän sinua kärsivällisesti minua kuulemaan. **4** Kaikki juutalaiset tuntevat minun elämäni nuoruudestani asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa ja Jerusalemissa. **5** He tuntevat minut jo entuudestaan, jos tahtovat sen todistaa, että minä meidän uskontomme ankarimman lahkoon mukaan olen elänyt fariseuksena. **6** Ja nyt minä seison oikeuden edessä sentähden, että panen toivoni siihen lupaukseen, jonka Jumala on meidän isillemme antanut **7** ja jonka meidän kaksitoista sukukuntaamme, yötä ja päivää herkeämättä palvelen Jumalaa, toivovat heille toteutuvan; tämän toivon tähden, kuningas, juutalaiset minua syyttävät. **8** Miksi on teistä uskomatonta, että Jumala herättää kuoleet? **9** Luulin minäkin, että minun tuli paljon taistella Jeesuksen, Nasaretilaisen, nimeä vastaan, **10** ja niin minä teinkin Jerusalemissa. Paljon pyhiä minä suljin vankiloihin, saatuani ylipapeilta siihen valtuuden, ja kun heitä tapettiin, annoin minä ääneni sen puolesta. **11** Ja kaikkialla synagoogissa minä usein koetin rankaisemalla pakottaa heitä herjaamaan Jeesusta, ja menin niin pitkälle vimmassani heitä vastaan, että vainosin heitä aina ulkomaan kaupunkiin saakka. **12** Kun näissä asioissa matkustin Damaskoon ylipappien valtuudella ja suostumuksella, **13** näin minä, oi kuningas, tiellä keskellä päivää taivaasta valon, auringon paistetta kirkkaamman, leimahtavan minun ja matkatoverieni ympärillä, **14** ja me kaadimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebreankielellä: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan.' **15** Niin minä sanoin: 'Kuka olet, herra?' Ja Herra sanoi: 'Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. **16** Mutta nouse ja seiso jaloillasi; sillä sitä varten minä olen sinulle ilmestynyt, että asettaisin sinut palvelijakseni ja sen todistajaksi, mitä varten sinä olet minut nähnyt, niin myös sen, mitä varten minä sinulle vastedes ilmestyn. **17** Ja minä pelastan sinut sekä oman kansasi että pakanain käsistä, joitten tykö minä sinut lähetän **18** avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat uskonnolla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa.' **19** Sentähden,

kuningas Agrippa, minä en voinut olla tottelematta taivaallista näkyä, 20 vaan saarnasin ensin sekä Damaskon että Jerusalemin asukkaille, ja sitten koko Juudean maalle ja pakanoille parannusta ja kääntymystä Jumalan puoleen, ja että he tekisivät parannuksen soveliaita tekoja. 21 Tämän tähden juutalaiset ottivat minut kiinni pyhäkössä ja yrittivät surmata minut. 22 Mutta Jumalan avulla, jota olen saanut tähän päivään asti, minä seison ja todistan sekä pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profeetat ja Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan, 23 että nimittäin Kristuksen piti kärsimän ja kuolleitten ylösnousemuksen esikoisena julistaman valkeutta sekä tälle kansalle että pakanoille." 24 Mutta kun hän näin puolustautui, sanoi Festus suurella äänellä: "Sinä olet hullu, Paavali, suuri oppi hulluttaa sinut". 25 Mutta Paavali sanoi: "En ole hullu, korkea-arvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja toimen sanoja. 26 Kuningas kyllä nämä tietää, jonka tähden minä puhunkin hänelle rohkeasti. Sillä minä en usko minkään näistä asioista olevan häneltä salassa; eiväthän nämä ole missään syrjäosassa tapahtuneet. 27 Uskotko, kuningas Agrippa, profeettoja? Minä tiedän, että uskot." 28 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Vähälläpä luulet taivuttavasi minut kristityksi". 29 Mutta Paavali sanoi: "Toivoisin Jumalalta, että, olipa vähällä tai paljon, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki te, jotka minua tänään kuulette, tulisitte semmoisiksi, kuin minä olen, näitä kahleita lukuunottamatta". 30 Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssansa. 31 Ja mennessään he puhuivat keskenänsä sanoen: "Tämä mies ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet". 32 Ja Agrippa sanoi Festukselle: "Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin".

27 Kun oli päätetty, että meidän oli purjehtiminen Italiaan, annettiin Paavali ja muutamat muut vangit erään Julius nimisen, keisarilliseen sotaväenosastoon kuuluvan sadanpäämiehen haltuun. 2 Ja me astuimme adramyttiläiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkoihin, ja lähdimme merelle, ja seurassamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta. 3 Seuraavana päivänä laskimme Siidoniin. Ja Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystäviensä

luo hoitoa saamaan. 4 Ja sieltä laskettuamme merelle purjehdimme Kypron suojaan, koska tuulet olivat vastaiset. 5 Ja kun olimme merta purjehtien sivuuttaneet Kilikian ja Pamfylian, tulimme Myrraan, joka on Lykiassa. 6 Siellä sadanpäämies tapasi aleksandrialaisen laivan, jonka oli määrä purjehtia Italiaan, ja siirsi meidät siihen. 7 Ja monta päivää me purjehdimme hitaasti ja pääsimme vaivoin Knidon kohdalle. Ja kun tuulelta emme päässeet sinne, purjehdimme Salmonen nenitse Kreetan suojaan. 8 Ja vaivoin kuljettuamme liki sen rantaa saavuimme erääseen paikkaan, jonka nimi oli Kauniit Satamat ja jonka lähellä Lasaian kaupunki oli. 9 Mutta kun paljon aikaa oli kulunut ja purjehtiminen jo oli vaarallista, sillä paastonaikakin oli jo ohi, varoitti Paavali heitä 10 ja sanoi: "Miehet, minä näen, että purjehtiminen käy vaivalloiseksi ja vaaralliseksi, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös meidän hengellemme". 11 Mutta sadanpäämies uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin Paavalin sanoja. 12 Ja koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, olivat useimmat sitä mieltä, että heidän oli sieltä lähdettävä, voidakseen ehkä päästä talvehtimaan Foiniksiin, erääseen Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen päin. 13 Ja kun etelätuuli alkoi puhaltaa, luulivat he pääsevänsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat aivan liitise Kreetaa. 14 Mutta ennen pitkää syöksyi saaren päällitse rajua tuuli, niin sanottu koillismyrsky. 15 Kun laiva ryöstäytyi sen mukaan eikä voinut nousta tuuleen, jätimme sen valtoihinsa ja jouduimme tuuliajolle. 16 Ja päästyämme erään pienen, Klauda nimisen saaren suojaan me töintuskin saimme venheen korjuuseen. 17 Vedettyään sen ylös he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat laivan ympäri köysiä, ja kun pelkäsivät ajautuvansa Syrteihin, laskivat he purjeet alas, ja niin he ajelehtivat. 18 Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, heittivät he seuraavana päivänä lastia mereen, 19 ja kolmantena päivänä he omin käsin viskasivat mereen laivan kaluston. 20 Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään ja kova myrsky painoi, katosi meiltä viimein kaikki pelastumisen toivo. 21 Kun oli oltu kauan syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: "Miehet, teidän olisi pitänyt noudattaa minun neuvoani eikä lähteä Kreetasta; siten olisitte säästyneet tästä vaivasta

ja vahingosta. 22 Mutta nyt minä kehoitan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva hukkuu. 23 Sillä tänä yönä seisoi minun tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen, 24 ja sanoi: 'Älä pelkää, Paavali, keisarin eteen sinun pitää menemän; ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka sinun kanssasi purjehtivat'. 25 Olkaa sentähden rohkealla mielellä, miehet; sillä minulla on se usko Jumalaan, että niin käy, kuin minulle on puhuttu. 26 Mutta jollekin saarelle meidän täytyy viskautua." 27 Ja kun tuli neljästoista yö meidän ajelehtiessamme Adrianmerellä, tuntuu merimiehistä keskiyön aikaan, että lähestyttiin jotakin maata. 28 Ja luodattuana he huomasivat syvyyden olevan kaksikymmentä sylvä, ja vähän matkaa kuljettuaan he taas luotasivat ja huomasivat syvyyden viideksitoista syleksi. 29 Ja kun he pelkäsivät meidän viskautuvan karille, laskivat he laivan perästä neljä ankkuria ja odottivat ikävöiden päivän tuloa. 30 Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat venheen mereen sillä tekosyyllä, että muka aikoivat keulapuolesta viedä ulos ankkureita. 31 Silloin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotilaille: "Jos nuo eivät pysy laivassa, niin te ette voi pelastua". 32 Silloin sotamiehet hakkasivat poikki venheen köydet ja päästivät sen menemään. 33 Vähää ennen päivän tuloa Paavali kehoitti kaikkia nauttimaan ruokaa, sanoen: "Tänään olette jo neljättöistä päivää odottaneet ja olleet syömättä ettekä ole mitään ravintoa ottaneet. 34 Sentähden minä kehoitan teitä nauttimaan ruokaa, sillä se on tarpeen meidän pelastuaksemme; sillä ei yhdeltäkään teistä ole hiuskarvaakaan päästä katoava." 35 Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien nähden, mursi ja rupesi syömään. 36 Silloin kaikki tulivat rohkealle mielelle ja ottivat hekin ruokaa. 37 Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataa seitsemänkymmentä kuusi henkeä. 38 Ja kun he olivat tulleet ravituiksi, kevensivät he laivaa heittämällä viljan mereen. 39 Päivän tultua he eivät tunteneet maata, mutta huomasivat lahden, jossa oli sopiva ranta; siihen he päättivät, jos mahdollista, laskea laivan. 40 Ja he hakkasivat ankkuriköydet poikki ja jättivät ankkurit mereen; samalla he päästivät peräsinten nuorat, nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti. 41 Mutta he joutuivat riutalle ja

antoivat laivan törmätä siihen; keulapuoli tarttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta peräpuoli hajosi aaltojen voimasta. 42 Niin sotamiehillä oli aikomus tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla karkuun. 43 Mutta sadanpäämies, joka tahtoi pelastaa Paavalin, esti heidät siitä aikeesta ja käski uimaitoisten ensiksi heittäytyä veteen ja lähteä maihin 44 ja sitten muiden, minkä laudoilla, minkä laivankappaleilla. Ja näin kaikki pelastuivat maalle.

28 Kun olimme pelastuneet, niin me sitten saimme tietää, että saaren nimi oli Melite. 2 Ja sen asukkaat osoittivat meille suurta ystävällisyyttä: he sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut satamaan ja oli kylmä. 3 Mutta Paavali kokosi kasan risuja, ja kun hän pani ne nuotioon, tuli kyykäärme kuumuuden tähden esiin ja kävi kiinni hänen käteensä. 4 Kun asukkaat näkivät tuon elukan riippuvan kiinni hänen kädessään, sanoivat he toisilleen: "Varmaan tuo mies on murhaaja, koska kostotar ei sallinut hänen elää, vaikka hän pelastuikin merestä". 5 Mutta hän pudisti elukan tuleen, eikä hänelle tullut mitään vahinkoa. 6 Ja he odottivat hänen ajettuvan tai äkisti kaatuvan kuolleena maahan. Mutta kun he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään pahaa tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan. 7 Lähellä sitä paikkaa oli saaren ensimmäisellä miehellä, jonka nimi oli Publius, maataloja. Hän otti meidät vastaan ja piti meitä ystävällisesti kolme päivää vierainansa. 8 Ja Publiuksen isä makasi sairaana kuumeessa ja punataudissa; ja Paavali meni hänen luoksensa, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet. 9 Kun tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin sairaat, mitä saarella oli, ja heidät parannettiin. 10 He osoittivat meille myös monin tavoin kunniaa, ja lähtiessämme merelle he panivat mukaan, mitä tarvitsimme. 11 Kolmen kuukauden kuluttua me purjehdimme sieltä aleksandrialaisessa laivassa, joka oli talvehtinut saarella ja jolla oli merkinä Kastorin ja Polluksen kuva. 12 Ja me laskimme maihin Syrakuusassa ja viivymme siellä kolme päivää, 13 ja sieltä me kierrettyämme saavuimme Reegioniin, ja kun yhden päivän perästä nousi etelätuuli, tulimme seuraavana päivänä Puteoliin. 14 Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän tykönänsä seitsemän päivää. Ja sitten me lähdimme Roomaan. 15 Ja kun

veljet siellä saivat kuulla meistä, tulivat he meitä vastaan Appii Forumiin ja Tres Tabernaen kohdalle saakka; ja heidät nähdessään Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta. 16 Ja kun tulimme Roomaan, sallittiin Paavalin asua erikseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa. 17 Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui kokoon juutalaisten ensimmäiset. Ja kun he olivat kokoontuneet, sanoi hän heille: "Miehet, veljet! Vaikka en ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemissa vankina roomalaisten käsiin. 18 Ja kun he olivat minua tutkineet, tahtoivat he päästää minut irti, koska en ollut tehnyt mitään kuoleman rikosta. 19 Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, oli minun pakko vedota keisariin; ei kuitenkaan niin, että minulla olisi mitään kannetta kansaani vastaan. 20 Tästä syystä minä nyt olen kutsunut teidät, saadakseni nähdä ja puhutella teitä; sillä Israelin toivon tähden minä kannan tätä kahletta." 21 Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole saaneet kirjeitä sinusta Juudean maalta, eikä kukaan tänne saapunut veli ole ilmoittanut eikä puhunut sinusta mitään pahaa. 22 Katsomme kuitenkin syytä olevan kuulla sinulta, mitä sinun mielessäsi on; sillä tästä lahkosta on meillä tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla kiistetään." 23 Ja he määräsivät hänelle päivän, ja silloin tuli heitä vielä useampia hänen luoksensa majapaikkaan. Ja näille hän aamuvarhaisesta iltaan saakka selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, lähtien Mooseksen laista ja profeetoista, saadaksen heidät vakuutetuiksi Jeesuksesta. 24 Niin se, mitä sanottiin, sai toiset vakuutetuiksi, mutta toiset eivät uskoneet. 25 Ja kun he olivat keskenään erimielisiä, erosivat he toisistaan, Paavalin sanoessa ainoastaan nämä sanat: "Oikein on Pyhä Henki puhunut profeetta Esaiaan kautta teidän isillenne, 26 sanoen: 'Mene tämän kansan luo ja sano: Kuulemalla kuulkaa älkääkää ymmärtäkö, näkemällä nähkää älkääkää käsittäkö. 27 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, että he eivät näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.' 28 Olkoon siis teille tietävä, että tämä Jumalan pelastussanoma on lähetetty pakanoille; ja he kuulevat sen." 30 Ja Paavali asui omissa vuokra-asunossaan kaksi täyttä vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka hänen tykönsä tulivat; 31 ja hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herran Jeesuksen Kristuksen tuntemista kaikella rohkeudella, kenenkään estämättä.

Roomalaisille

1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia, **2** jonka Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa, **3** hänen Pojastansa-joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin siemenestä **4** ja pyhyden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa-Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme, **5** jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa, **6** joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte: **7** kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **8** Ensiksikin minä kiitan Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähden, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa. **9** Sillä Jumala, jota minä hengessäni palvelen julistaen hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, kuinka minä teitä lakkaamatta muistan, **10** aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän tyköne. **11** Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte, **12** se on, että me yhdessä ollessamme virkistyisimme yhteisestä uskostamme, teidän ja minun. **13** Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla teidän tyköne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne, niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän saakka. **14** Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille minä olen velassa; **15** omasta puolestani minä siis olen altis teillekin, Roomassa asuvalle, julistamaan evankeliumia. **16** Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle. **17** Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: "Vanhurskas on elävä uskosta". **18** Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa, **19** sentähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää,

on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut. **20** Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa, (aidios g126) **21** koska he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat ajatuksiltansa turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt. **22** Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet **23** ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevalaisten kuvan kaltaiseksi. **24** Sentähden Jumala on heidät, heidän sydämensä himoissa, hyljännyt saastaisuuteen, häpäisemään itse omat ruumiinsa, **25** nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen. (aiōn g165) **26** Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen; **27** samoin miespuoletkin, luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja villiintymisestään saaneet itseensä sen palkan, mikä saada piti. **28** Ja niinkuin heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia. **29** He ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä; **30** ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavaisia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia, **31** vailla ymmärrystä, luotettavuutta, rakkautta ja laupeutta; **32** jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan itse niitä tee, vaan vieläpä osoittavat hyväksymistä niille, jotka niitä tekevät.

2 Sentähden sinä, oi ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä itsesi syyppääksi

tuomitset, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja. 2 Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka senkaltaista tekevät. 3 Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse samoja teet, että sinä vältät Jumalan tuomion? 4 Vai halveksitko hänen hyvytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen? 5 Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi, 6 hänen, "joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan": 7 niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän, (aiōnios g166) 8 mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus. 9 Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa tekee, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen; 10 mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä hyvä on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle! 11 Sillä Jumala ei katso henkilöön. 12 Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan; 13 sillä eivät lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan. 14 Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki 15 ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä- 16 sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta, minun evankeliumini mukaan. 17 Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luotat lakiin ja Jumala on sinun kerskauksesi 18 ja tunnet hänen tahtonsa ja, opetettuna laissa, tutkit, mikä parasta on, 19 ja luulet kykeneväsi olemaan sokeain taluttaja, pimeydessä olevien valkeus, 20 ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laissa on tiedon ja totuuden muoto: 21 niin sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa varastaa, itse varastat; 22 joka sanot, ettei saa tehdä huorin, itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin

olet temppelin ryöstäjä; 23 joka laista kerskaat, häväiset lainrikkomisella Jumalaa? 24 Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi pakanain seassa", niinkuin kirjoitettu on. 25 Ympärileikkaus kyllä on hyödyllinen, jos sinä lakia noudatat; mutta jos olet lainrikkoja, niin sinun ympärileikkauksesi on tullut ympärileikkaamattomuudeksi. 26 Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikä hänen ympärileikkaamattomuutensa ole luettava ympärileikkaukseksi? 27 Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja. 28 Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu; 29 vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 Mitä etuuksia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta? 2 Paljonkin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut. 3 Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaikei heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä? 4 Pois se! Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valhettelija, niinkuin kirjoitettu on: "Että sinut havaittaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja että voitaisit, kun sinun kanssasi oikeutta käydään". 5 Mutta jos meidän väärytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaikei Jumala ole vääriä, kun hän rankaisee vihassansa? Minä puhun ihmisten tavalla. 6 Pois se! Sillä kuinka Jumala silloin voisi tuomita maailman? 7 Sillä jos Jumalan totuus tulee minun valheeni kautta selvemmin julki hänen kirkkaudekseen, miksi sitten minutkin vielä syntisenä tuomitaan? 8 Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muutamat väittävät meidän sanovan: "Tehkäämme pahaa, että siitä hyvää tulisi"? Niiden tuomio on oikea. 9 Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla, 10 niinkuin kirjoitettu on: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, 11 ei ole ketään ymmärtävistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa; 12 kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni

kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään. 13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkyä on heidän huultensa alla; 14 heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta. 15 Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta, 16 hävitys ja kurjuus on heidän teillensä, 17 ja rauhan tietä he eivät tunne. 18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä." 19 Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; 20 sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teosta; sillä lain kautta tulee synnin tunto. 21 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia, 22 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta. 23 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla 24 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, 25 jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit 26 jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen. 27 Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenکو lain? Ei, vaan uskon lain kautta. 28 Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja. 29 Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin, 30 koskapa Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta. 31 Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.

4 Mitä me siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan? 2 Sillä jos Aabraham on teosta vanhurskautettu, on hänellä kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä. 3 Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi". 4 Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta, 5 mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen,

joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi; 6 niinkuin myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja: 7 "Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitettyt! 8 Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!" 9 Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja, vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: "Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi". 10 Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaanko ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna. 11 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskonvanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin luettaisiin; 12 ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna. 13 Sillä se lupaus, että Aabraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta. 14 Sillä jos ne, jotka pitäytyvät lakiin, ovat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty ja lupaus käynyt mitättömäksi. 15 Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan. 16 Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta; että lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka pitäytyy lakiin, vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä 17 -niinkuin kirjoitettu on: "Monen kansan isäksi minä olen sinut asettanut" - sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat, ikäänkuin ne olisivat. 18 Ja Aabraham toivoi, vaikka ei toivoa ollut, ja uskoi tulevansa monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: "Niin on sinun jälkeläistesii luku oleva", 19 eikä hän heikontunut uskossansa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuolettunut-sillä hän oli jo noin satavuotias-ja että Saaran kohtu oli kuolettunut; 20 mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan vahvistui uskossa, antaen kunnian Jumalalle, 21 ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi myös täyttää. 22 Sentähden

se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. 23 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin, 24 vaan myös meidän tähtemme, joille se on luettava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jeesuksen, meidän Herramme, 25 joka on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.

5 Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, 2 jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo. 3 Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ehdistukset, sillä me tiedämme, että ehdistus saa aikaan kärsivällisyyttä, 4 mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämistä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa; 5 mutta toivo ei saata häpeään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu. 6 Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä. 7 Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti uskaltaa kuolla. 8 Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme. 9 Paljoa enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta. 10 Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa enemmän me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut; 11 emmekä ainoastaan sovitetut, vaan vieläpä on Jumala meidän kerskauksemme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovituksen saaneet. 12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet- 13 sillä jo ennen lakiakin oli synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole; 14 kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet syntiä tehneet samankaltaisella rikkomuksella kuin Aadam, joka on sen esikuva, joka

oli tuleva. 15 Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin lankeemuksen; sillä joskin yhden lankeemuksesta monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi. 16 Eikä lahjan laita ole, niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskauttamiseksi. 17 Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta. - 18 Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi; 19 sillä niinkuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi. 20 Mutta laki tuli väliin, että rikkomus suureksi tulisi; mutta missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi, 21 että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta. (aiōnios g166)

6 Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi? 2 Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? 3 Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? 4 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. 5 Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa, 6 kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi; 7 sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä. 8 Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin me uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan,

9 tietäen, että Kristus, sittenkuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse. 10 Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle. 11 Niin tekin pitääkää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa. 12 Älköön siis synty hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaisat sen himoille, 13 Älkääkää antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle. 14 Sillä synnin ei pidä teitä vallitseman, koska ette ole lain alla, vaan armon alla. 15 Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Pois se! 16 Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi? 17 Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johtoon te olette annetut, 18 ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi! 19 Minä puhun ihmisten tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen. 20 Sillä kun olitte synnin palvelijoita, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta. 21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema. 22 Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä. (aiōnios g166) 23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. (aiōnios g166)

7 Vai ettekö tiedä, veljet-minä puhun lain tunteville- että laki vallitsee ihmistä, niin kauan kuin hän elää? 2 Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä; mutta jos mies kuolee, on vaimo irti tästä miehen laista. 3 Sentähden hän saa avionrikkajan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa siitä laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos

menee toiselle miehelle. 4 Niin, veljeni, teidätkin on kuolettu laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, että me kantaisimme hedelmää Jumalalle. 5 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat meidän jäsenissämme, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle, 6 mutta nyt me olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankeina, niin että me palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa. 7 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse". 8 Mutta kun synti otti käskysanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut. 9 Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi, 10 ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käskysana, joka oli oleva minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi. 11 Sillä kun synti otti käskysanasta aiheen, petti se minut ja kuoletti minut käskysanan kautta. 12 Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä. 13 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, että se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskysanan kautta. 14 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen. 15 Sillä minä en tunne omakseni sitä, mitä teen; sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan, sitä minä teen. 16 Mutta jos minä teen sitä, mitä en tahdo, niin minä myönnän, että laki on hyvä. 17 Niin en nyt enää tee sitä minä, vaan synti, joka minussa asuu. 18 Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei; 19 sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen. 20 Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu. 21 Niin huomaa siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni; 22 sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin, 23 mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun

jäsenissäni on. 24 Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista? 25 Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tämmöisenäni palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

8 Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat. 2 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista. 3 Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa, 4 että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen. 5 Sillä niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli. 6 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha; 7 sentähden että lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle, eikä se voikaan. 8 Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset. 9 Mutta te ette ole lihan vallassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki teissä asuu. Mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa. 10 Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden. 11 Jos nyt hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, on eläväksitekevä myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä asuu. 12 Niin me siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elääksemme. 13 Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuolettatte ruumiin teot, niin saatte elää. 14 Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia. 15 Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: "Abba! Isä!" 16 Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia. 17 Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme. 18 Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan

kärsimykset eivät ole verrattavat siihen kirkkauteen, joka on ilmestynyt meihin. 19 Sillä luomakunnan harras ikävöittäminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä. 20 Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle-ei omasta tahdostaan, vaan alistajan-kuitenkin toivon varaan, 21 koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen. 22 Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti; 23 eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta. 24 Sillä toivossa me olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee täytyneen, ei ole mikään toivo; kuinka kukaan sitä toivoo, minkä näkee? 25 Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydellä. 26 Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla. 27 Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä. 28 Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut. 29 Sillä ne, jotka hän on edeltätuntenut, hän on myös edeltämäärännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa; 30 mutta jotka hän on edeltämäärännyt, ne hän on myös kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös kirkastanut. 31 Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? 32 Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa? 33 Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa. 34 Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme. 35 Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka? 36

Niinkuin kirjoitettu on: "Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina". 37 Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut. 38 Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat, 39 ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

9 Minä sanon totuuden Kristuksessa, en valhettele-
sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä
Hengessä- 2 että minulla on suuri murhe ja ainainen
kipu sydämessäni. 3 Sillä minä soisin itse olevani
kirottu pois Kristuksesta veljeni hyväksi, jotka ovat
minun sukulaisiani lihan puolesta, 4 ovat israelilaisia:
heidän on lapsuus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen
ja jumalanpalvelus ja lupaukset; 5 heidän ovat isät,
ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli
kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen! (aiön
g165) 6 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan
mennyntä. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista,
ole silti Israel, 7 eivät kaikki ole lapsia sentähden,
että ovat Aabrahamin siementä, vaan: "Isakista sinä
saat nimellesi jälkeläiset"; 8 se on: eivät ne, jotka
lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan
lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi. 9 Sillä
lupauksen sana oli tämä: "Minä palaan tulevana
vuonna tähän aikaan, ja silloin Saaralla on oleva
poika". 10 Eikä ainoastaan hänelle näin käynyt, vaan
samoin kävi Rebekallekin, joka oli tullut raskaaksi
yhdestä, meidän isästämme Isakista; 11 ja ennenkuin
kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat
tehneet mitään, hyvää tai pahaa, niin-että Jumalan
valinnan mukainen aivoitus pysyisi, ei tekojen tähden,
vaan kutsujan tähden- 12 sanottiin hänelle: "Vanhempi
on palveleva nuorempaa", 13 niinkuin kirjoitettu on:
"Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta minä vihasin".
14 Mitä siis sanomme? Ei kaikei Jumalassa ole
vääräyttä? Pois se! 15 Sillä Moosekselle hän sanoo:
"Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja
armahdan, ketä armahdan". 16 Niin se ei siis ole sen
vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan
Jumalan, joka on armollinen. 17 Sillä Raamattu sanoo
faraolle: "Juuri sitä varten minä nostin sinut esiin,
että näyttäisin sinussa voimani ja että minun nimeni
julistettaisiin kaiken maan päällä". 18 Niin hän siis

on armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenen
tahtoo. 19 Sinä kaikei sanot minulle: "Miksi hän
sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa hänen
tahtoansa?" 20 Niinpä niin, oi ihminen, mutta mikä
sinä olet riitelemään Jumalaa vastaan? Ei kaikei
tehty sano tekijälleen: "Miksi minusta tällaisen teit?"
21 Vai eikö savenalajalla ole valta tehdä samasta
savensa seoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa
käyttöä varten? 22 Entä jos Jumala, vaikka hän tahtoo
näyttää vihansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on
suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita,
jotka olivat valmiit häviöön, 23 ja on tehnyt sen
saattaakseen kirkkautensa runsauden ilmi laupeuden
astioissa, jotka hän on edeltävämistanut kirkkauteen?
24 Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei
ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista, 25
niinkuin hän myös Hoosean kirjassa sanoo: "Minä olen
kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani,
ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani. 26
Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille
on sanottu: "Te ette ole minun kansani", siinä heitä
kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi." 27 Mutta Eesaias
huudahtaa Israelista: "Vaikka Israelin lapset olisivat
luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain
jäännös. 28 Sillä sanansa on Herra toteuttava maan
päällä lopullisesti ja rustosti." 29 Niinkuin Eesaias myös
on ennustanut: "Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille
siementä, niin meidän olisi käynyt niinkuin Sodomian,
ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi". 30 Mitä
me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet
vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden,
mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta; 31 mutta
Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä
lakia saavuttanut. 32 Minkätähden? Sentähden, ettei
se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä
he loukkautuivat loukkauksiveen, 33 niinkuin kirjoitettu
on: "Katso, minä panen Siioniin loukkauksen ja
kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei
häpeään joudu".

10 Veljet, minä toivon sydämestäni ja rukoulin
Jumalaa heidän edestänsä, että he pelastuisivat.
2 Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus
Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan; 3 sillä
kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan
koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he
ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle. 4 Sillä

Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo. **5** Kirjoittaan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä. **6** Mutta se vanhurskaus, joka uskosta tulee, sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: Kuka nousee taivaaseen?" se on: tuomaan Kristusta alas, **7** tahi: "Kuka astuu alas syvyyteen?" se on: nostamaan Kristusta kuolleista. (Abyssos g12) **8** Mutta mitä se sanoo? "Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi"; se on se uskon sana, jota me saarnaamme. **9** Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut; **10** sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan. **11** Sanoohan Raamattu: "Ei yksikään, joka häneen uskoo, joudu häpeään". **12** Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat. **13** Sillä "jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu". **14** Mutta kuinka he huutavat avuksensa sitä, johon eivät usko? Ja kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa? **15** Ja kuinka kukaan voi julistaa, ellei ketään lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: "Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka hyvää sanomaa julistavat!" **16** Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisiksi evankeliumille. Sillä Esaias sanoo: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?" **17** Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta. **18** Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Kyllä ovat: "Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maan piirin ääriin". **19** Minä kysyn: eikö Israelilla ole ollut siitä tietoa? Ensiksi jo Mooses sanoo: "Minä herätän teidän kiivauteenne kansan kautta, joka ei ole kansa, ymmärtämättömän kansan kautta minä teitä kiihoitan". **20** Ja Esaias on rohkea ja sanoo: "Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet". **21** Mutta Israelista hän sanoo: "Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohden".

11 Minä sanon siis: ei kaikeksi Jumala ole hyljännyt kansaansa? Pois se! Sillä olenhan minäkin israelilainen, Aabrahamin siementä, Benjaminin

sukukuntaa. **2** Ei Jumala ole hyljännyt kansaansa, jonka hän on edeltätuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Eliaasta, kuinka hän Jumalan edessä syyttää Israelia: **3** "Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi, ja minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he väijyvät minun henkeäni"? **4** Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan vastaus? "Minä olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole notkistaneet polvea Baalille." **5** Samoin on nyt tänäkin aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan. **6** Mutta jos valinta on armosta, niin se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armo. **7** Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet, **8** niinkuin kirjoitettu on: "Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, etteivät he näkisi, ja korvat, etteivät he kuulisi, tähän päivään asti". **9** Ja Daavid sanoo: "Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi ja lankeemukseksi ja kostoksi, **10** soetkoot heidän silmänsä, etteivät he näkisi; ja paina yhäti heidän selkensä kumaraan". **11** Minä siis sanon: eivät kaikeksi he ole sitä varten kompastuneet, että lankeaisivat? Pois se! Vaan heidän lankeemuksensa kautta tuli pelastus pakanoille, että he itse syytyisivät kiivauteen. **12** Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi ja heidän vajautensa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljoa enemmän heidän täyteytensä! **13** Teille, pakanoille, minä sanon: Koska olen pakanain apostoli, pidän minä virkaani kunniaassa, **14** sytyttääkseni, jos mahdollista, kiivauteen niitä, jotka ovat minun heimolaisiani, ja pelastaakseni edes muutamia heistä. **15** Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailmalle sovituksiksi, mitä heidän armoihin-ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista? **16** Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat. **17** Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta, **18** niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua. **19** Sinä kaikeksi sanonet: "Ne oksat taitettiin pois, että minut oksastettaisiin". **20** Oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt

uskosi kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää. 21 Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävää sinuakaan. 22 Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hänen hyvyttensä sinua kohtaan, jos hänen hyvydessänsä pysyt; muutoin sinutkin hakataan pois. 23 Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen. 24 Sillä jos sinä olet leikattu luonnollisesta metsäöljypuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoja enemmän nämä luonnolliset oksat tulevat oksastettaviksi omaan öljypuuhunsa! 25 Sillä minä en tahdo, veljet-ettette olisi oman viisautenne varassa-pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus-hamaan siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut, 26 ja niin kaikki Israel on pelastuva, niinkuin kirjoitettu on: "Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista. 27 Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä." 28 Evankeliumin kannalta he kyllä ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden. 29 Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu. 30 Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta, 31 samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että myös he teille tulleen armahtamisen kautta nyt saisivat laupeuden. 32 Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän kaikkia armahtaisi. (eleesē g1653) 33 Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä! 34 Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa? 35 Tai kuka on ensin antanut hänelle jotakin, joka olisi tälle korvattava? 36 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja häneen on kaikki; hänelle kunnia iankaikkisesti! Amen. (aiōn g165)

12 Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne. 2 Älkääkään mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja

täydellistä. (aiōn g165) 3 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestensä enempiä, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut. 4 Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä, 5 niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jäseniä; 6 ja meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, mikä meille on annettu; jos jollakin on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan, kuin hänellä uskoa on; 7 Jos virka, pitäköön virastaan vaarin; jos joku opettaa, olkoon uskollinen opettamisessaan; 8 jos kehoittaa, niin kehoittamisessaan; joka antaa, antakoon vakaasta sydäimestä; joka on johtaja, johtakoon toimillisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehköön sen iloiten. 9 Olkoon rakkaus vilpiton, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni. 10 Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpaikaa keskenänne. 11 Älkää harrastuksessanne olko veltot; olkaa hengessä palavat; palvelkaa Herraa. 12 Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä. 13 Pitäkää pyhien tarpeet ominanne; harrastakaa vieraanvaraisuutta. 14 Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkään kirotko. 15 Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkeäkää itkevien kanssa. 16 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mielitelkö, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko itsemelestantenne viisaita. 17 Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten edessä. 18 Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa. 19 Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: "Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra". 20 Vaan "jos vihahiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle". 21 Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.

13 Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat. 2 Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säättämystä vastaan; mutta jotka

nousevat vastaan, tuottavat itsellensä tuomion. 3 Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät paha. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen; 4 sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos paha teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka paha tekee. 5 Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden. 6 Sentähdenhän te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelusmiehiä, ahkeroiden virassansa juuri sitä varten. 7 Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia. 8 Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte; sillä joka toistansa rakastaa, se on lain täyttänyt. 9 Sillä nämä: "Älä tee huorin, älä tapa, älä varasta, älä himoitse", ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältävät kaikki tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi". 10 Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään paha. Sentähden on rakkaus lain täyttämys. 11 Ja tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme. 12 Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Pankaamme sentähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden varuksiin. 13 Vaeltakaamme säädyllisesti, niin kuin päivällä, ei mässäyksissä ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa, 14 vaan pukekaa päällenne Herra Jeesus Kristus, älkääkään niin pitkä lihastanne huolta, että himot heräävät.

14 Heikkouskoista hoivatkaa, rupeamatta väittelemään mielipiteistä. 2 Toinen usko saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia. 3 Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa. 4 Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu; mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Herra on voimallinen hänet pystyssä pitämään. 5 Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään

täysin varma. 6 Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa. 7 Sillä ei kukaan meistä elä itsellensä, eikä kukaan kuole itsellensä. 8 Jos me elämme, niin elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin kuolemme Herralle. Sentähden, elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat. 9 Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kulleitten että elävien Herra. 10 Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Sillä kaikki meidät asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen. 11 Sillä kirjoitettu on: "Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni pitää jokaisen polven notkistuman ja jokaisen kielen ylistämän Jumalaa". 12 Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme. 13 Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkaukiveä tai langetusta. 14 Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään; vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää. 15 Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi tähden, niin sinä et enää vaella rakkauden edestä Kristus on kuollut. 16 Älkää siis antako sen hyvän, mikä teillä on, joutua herjattavaksi; 17 sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. 18 Joka tässä kohden palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen. 19 Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme. 20 Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö tuntoansa loukaten, se on paha. 21 Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikoksi tulee. 22 Pidä sinä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä hän oikeaksi havaitsee; 23 mutta joka epärii ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta; sillä kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

15 Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää itsellemme mieliksi.

2 Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaaksensa, että hän rakentuisi. 3 Sillä ei Kristuskaan elänyt itsellensä mieliksi, vaan niinkuin kirjoitettu on: "Niiden herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun". 4 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo. 5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan, 6 niin että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen isää. 7 Hoivatkaa sentähden toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on teidät hoivaansa ottanut Jumalan kunniaksi. 8 Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaaksensa isille annetut lupaukset, 9 mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niinkuin kirjoitettu on: "Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi". 10 Ja vielä on sanottu: "Riemuitkaa, te pakanat, hänen kansansa kanssa". 11 Ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat". 12 Ja myös Esaias sanoo: "On tuleva lisain juurivesa, hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita; häneen pakanat panevat toivonsa". 13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta. 14 Veljeni, minä kyllä olen varma teistä, että te jo ilmankin olette täynnä hyvyyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toinen toistanne. 15 Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut, uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon kautta, jonka Jumala on minulle antanut 16 sitä varten, että minä olisin Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanakansoista tulisi otollinen ja Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri. 17 Minulla on siis kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa palvellessani Jumalaa; 18 sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teolla, 19 tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemissa ja sen ympäristöstä

alkaan Illyrikoniin saakka olen suorittanut Kristuksen evankeliumin julistamisen, 20 ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunnianani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, etten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle, 21 vaan niinkuin kirjoitettu on: "Ne, joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät". 22 Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän tyköne. 23 Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän tyköne, 24 niin minä, jos milloin Hispaniaan matkustan, tulen luoksenne, sillä minä toivon sieltä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän avullanne pääseväni sinne, kunhan ensin olen vähän saanut iloita teidän seurastanne. 25 Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin viemään pyhille avustusta. 26 Sillä Makedonia ja Akaia ovat halunneet kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka ovat köyhyydessä. 27 Niin he ovat halunneet, ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla. 28 Kun olen tehtäväni suorittanut ja heille tämän hedelmän perille vienyt, lähden teidän kauttanne Hispaniaan; 29 ja minä tiedän, että tullessani teidän tyköne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukanani. 30 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua taistelussani, rukoilemalla minun puolestani Jumalaa, 31 että minä pelastuisin joutumasta Juudean uskottomien käsiin ja että Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhille otollinen, 32 niin että minä, jos Jumala niin tahtoo, ilolla saapuisin teidän tyköne ja virkistyisin teidän seurassanne. 33 Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne. Amen.

16 Minä suljen teidän suosioonne sisaremmen Foiben, joka on Kenkreeten seurakunnan palvelija, 2 että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa, missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle avuksi ja myöskin minulle. 3 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle, työkumppaneilleni Kristuksessa Jeesuksessa, 4 jotka minun henkeni puolesta ovat panneet oman

kaulansa alttiiksi ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat, 5 ja seurakunnalle, joka kokoontuu heidän kodissansa. Tervehdys Epainetukselle, rakkaalleni, joka on Aasian ensi hedelmä Kristukselle. 6 Tervehdys Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne. 7 Tervehdys Andronikukselle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua ovat olleet Kristuksessa. 8 Tervehdys Ampliatukselle, rakkaalleni Herrassa. 9 Tervehdys Urbanukselle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakykselle, rakkaalleni. 10 Tervehdys Apelleelle, koetuksenkestäneelle Kristuksessa. Tervehdys Aristobuluksen perhekuntalaisille. 11 Tervehdys Herodionille, heimolaiselleni. Tervehdys Narkissuksen perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa. 12 Tervehdys Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Tervehdys Persikselle, rakkaalle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa. 13 Tervehdys Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin. 14 Tervehdys Asynkritukselle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssansa. 15 Tervehdys Filologukselle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympiaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssansa. 16 Tervehtikää toisianne pyhällä suunnannolla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä. 17 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet; vetäytykää pois heistä. 18 Sillä sellaiset eivät palvele meidän Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheilla vilpittömien sydämet. 19 Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta minä tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan. 20 Ja rauhan Jumala on pian musertava saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne. 21 Teitä tervehtivät Timoteus, minun työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jaason ja Soosipater. 22 Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille tervehdyksen Herrassa. 23 Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus

tervehtivät teitä. 24 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. Amen. 25 Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta, (aiōnios g166) 26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiedäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi, (aiōnios g166) 27 Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta, aina ja iankaikkisesti. Amen. (aiōn g165)

1 Korinttilaisille

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen kutsuttu apostoli Jumalan tahdosta, ja veli Soostenes 2 Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin. **3** Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **4** Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa, **5** että kaikessa olette rikastuneet hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa, **6** sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu, **7** niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, teidän odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestystä. **8** Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti, niin että te olette nuhteettomat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen päivänä. **9** Jumala on uskollinen, hän, jonka kautta te olette kutsutut hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, yhteyteen. **10** Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaisisi riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus. **11** Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että teillä on riitoja keskuudessanne. **12** Tarkoitan sitä, että yksi teistä sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", toinen: "Minä Apolloksen", joku taas: "Minä Keefaan", joku vielä: "Minä Kristuksen". **13** Onko Kristus jaettu? Ei kaiheti Paavali ole ristiinnaulittu teidän edestänne? Vai oletteko te kastetut Paavalin nimeen? **14** Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen, **15** niin ettei kukaan saata sanoa, että te olette minun nimeeni kastetut. **16** Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä, olenko ketään muuta kastanut. **17** Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan-ei puheen viisaudella, ettei Kristuksen risti menisi mitättömäksi. **18** Sillä sana ristikistä on hullutus niille, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima. **19** Onhan kirjoitettu: "Minä hävitän

viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä teen mitättömäksi". **20** Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt maailman viisautta hullutukseksi? (aiön g165) **21** Sillä kun, Jumalan viisaudesta, maailma ei oppinut viisauden avulla tuntemaan Jumalaa, niin Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat, **22** koskapa juutalaiset vaativat tunnustekoja ja kreikkalaiset etsivät viisautta, **23** me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus, **24** mutta joka niille, jotka ovat kutsutut, olkootpa juutalaisia tai kreikkalaisia, on Kristus, Jumalan voima ja Jumalan viisaus. **25** Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset. **26** Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuista, **27** vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään, **28** ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäksensä mitättömäksi sen, joka jotakin on, **29** ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä. **30** Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi, **31** että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: "Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra".

2 Niinpä, kun minä tulin teidän tykönnne, veljet, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan. **2** Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönnne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna. **3** Ja ollessani teidän tykönnne minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vavistuksessa, **4** ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovia viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista, **5** ettei teidän uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan. **6** Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailman valtiasten, jotka

kukistuvat, (aiön g165) 7 vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkeytyä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanajoja meidän kirkkaudeksemme, (aiön g165) 8 sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut-sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet- (aiön g165) 9 vaan, niinkuin kirjoitettu on: "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat". 10 Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvydetkin. 11 Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myös kukaan tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki. 12 Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut; 13 ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamalla sanoilla, vaan Hengen opettamalla, selittäen hengelliset hengellisesti. 14 Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti. 15 Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkistelemaan. 16 Sillä: "kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä?" Mutta meillä on Kristuksen mieli.

3 Niinpä, veljet, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin pienille lapsille Kristuksessa. 2 Maitoa minä juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ettekä vielä nytäkään siedä; 3 olettehan vielä lihallisia. Sillä kun keskuudessanne on kateutta ja riitaa, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin? 4 Kun toinen sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", ja toinen: "Minä olen Apollosen", ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin? 5 Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi, palvelijoita sen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut. 6 Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun. 7 Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa. 8 Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman

palkkansa oman työnsä mukaan. 9 Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus. 10 Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavan rakentajan tavoin pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin, kuinka hän sille rakentaa. 11 Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus. 12 Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, 13 niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minkälainen kunkin teko on. 14 Jos jonkun tekemä rakennus kestää, on hän saava palkan; 15 mutta jos jonkun tekemä palaa, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi. 16 Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeleitä ja että Jumalan Henki asuu teissä? 17 Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeleitä on pyhä, ja sellaisia te olette. 18 Älköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teidän joukossanne luulee olevansa viisas tässä maailmassa, tulkoon hän tyhmäksi, että hänestä tulisi viisas. (aiön g165) 19 Sillä tämän maailman viisaus on hullutus Jumalan silmissä. Sillä kirjoitettu on: "Hän vangitsee viisaat heidän viekkauteensa"; 20 ja vielä: "Herra tuntee viisasten ajatukset, hän tietää ne turhiksi". 21 Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän, 22 teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän. 23 Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.

4 Niin pitäköön jokainen meitä Kristuksen käskyläisinä ja Jumalan salaisuuksien huoneenhaltijoina. 2 Sitä tässä huoneenhaltijoilta ennen muuta vaaditaan, että heidät havaitaan uskollisiksi. 3 Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, että te minua tuomitsette tai joku inhimillinen oikeus; en minä itsekään tuomitse itseäni, 4 sillä ei minulla ole mitään tunnollani, mutta en minä silti ole vanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra. 5 Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta.

6 Tämän olen, veljet, sovittanut itseeni ja Apollokseen, teidän tähtenne, että meistä oppisitte tämän: "Ei yli sen, mikä kirjoitettu on", ettette pöyhkeillen asetuisi mikä minkin puolelle toista vastaan. 7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan? Ja mitä sinulla on, jota et ole lahjaksi saanut? Mutta jos olet sen saanut, niin miksi kerskaat, ikäänkuin se ei olisi saatua? 8 Te olette jo ravitut, teistä on tullut jo rikkaita, ilman meitä teistä on tullut kuninkaita! Kunpa teistä olisikin tullut kuninkaita, niin että mekin pääsisimme kuninkaiksi teidän kanssanne! 9 Sillä minusta näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit vihoviimeisiksi, ikäänkuin kuolemaan tuomituiksi; meistä on tullut kaiken maailman katseltava, sekä enkelien että ihmisten, 10 me olemme houkkia Kristuksen tähden, mutta te älykkäitä Kristuksessa, me olemme heikkoja, mutta te väkeviä; te kunnioitettuja, mutta me halveksittuja. 11 Vielä tänäkin hetkenä me kärsimme sekä nälkää että janoa, olemme alasti, meitä piestään, ja me kuljemme kodittomina, 12 me näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta me siunaamme; meitä vainotaan, mutta me kestämmme; 13 meitä parjataan, mutta me puhumme leppeästi; meistä on tullut kuin mikäkin maailman tunkio, kaikkien hylkimiä, aina tähän päivään asti. 14 En kirjoita tätä häväistäkseni teitä, vaan niinkuin rakkaita lapsiani neuvoen. 15 Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa. 16 Kehoitän siis teitä: olkaa minun seuraajiani. 17 Juuri sentähden minä lähetin teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa; hän on muistuttava teitä minun vaelluksestani Kristuksessa Jeesuksessa, sen mukaan kuin minä kaikkialla, joka seurakunnassa, opetan. 18 Muutamat teistä ovat paisuneet pöyhkeiksi, aivan niinkuin minä en tulisikaan teidän tykönnö. 19 Mutta minä tulen pian teidän tykönnö, jos Herra tahtoo, ja silloin minä otan selon, en noiden pöyhkeiden sanoista, vaan voimasta. 20 Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa. 21 Kummanko tahdotte? Tulenko luoksenne viitsä kädessä vaiko rakkaudessa ja säävisyyden hengessä?

5 Yleensä kuuluu, että teidän keskuudessanne harjoitetaan haureutta, jopa semmoista haureutta,

jota ei ole pakanainkaan keskuudessa, että eräsikin pitää isänsä vaimoa. 2 Ja te olette paisuneet pöyhkeiksi! Eikö teidän pikemminkin olisi pitänyt tulla murheellisiksi, että se, joka on tuommoisen teon tehnyt, poistettaisiin teidän keskuudestanne? 3 Sillä minä, joka tosin ruumiillisesti olen poissa, mutta hengessä kuitenkin läsnä, olen jo, niinkuin läsnäollen, puolestani päättänyt, että se, joka tuommoisen teon on tehnyt, on 4 -sittenkuin olemme, te ja minun henkeni ynnä meidän Herramme Jeesuksen voima, tulleet yhteen- 5 Herran Jeesuksen nimessä hyljättävä saatanan haltuun lihan turmioksi, että hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä. 6 Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikanan? 7 Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu. 8 Viettäköämme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa. 9 Minä kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelis huorintekijäin kanssa; 10 en tarkoittanut yleensä tämän maailman huorintekijöitä tai ahneita tai anastajia tai epäjumalanpalvelijoita, sillä silloinhan teidän täytyisi lähteä pois maailmasta. 11 Vaan minä kirjoitin teille, että jos joku, jota kutsutaan veljeksi, on huorintekijä tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai pilkkaaja tai juomari tai anastaja, te ette seurustelis ettekä söisikään semmoisen kanssa. 12 Sillä onko minun asiani tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella? Ettekö tekin tuomitse vain niitä, jotka ovat sisäpuolella? 13 Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. "Poistakaa keskuudestanne se, joka on paha."

6 Kuinka rohkenee kukaan teistä, jolla on riita-asia toisen kanssa, käydä oikeutta väärin edessä? Miksei pyhien edessä? 2 Vai ettekö tiedä, että pyhät tulevat maailman tuomitsemaan? Ja jos te tuomitsette maailman, niin ettekö kelpaa ratkaisemaan aivan vähäpätöisiä asioita? 3 Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä, emmekö sitten maallisia asioita? 4 Jos teillä siis on maallisia asioita ratkaistavina, nekö te asetatte tuomareiksi, jotka ovat halveksittuja seurakunnassa? 5 Teidän häpeäksenne minä tämän sanon. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkaista veljien

välän? **6** Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, vieläpä uskottomain edessä! **7** Teille on jo yleensä vaurioksi, että käräjoitte keskenänne. Miksi ette ennemmin sallii tehdä vääryyttä itsellenne? Miksi ette ennemmin anna riistää omaanne? **8** Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte toisen omaa, vieläpä veljien. **9** Vai ettekö tiedä, etteivät väävät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalanpalvelijat, ei avionrikkoajat, ei hekumoitsijat eikä miehitykset, **10** eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei pilkkaajat eivätkä anastajat saa periä Jumalan valtakuntaa. **11** Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette vastaanottaneet peson, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengessä. **12** Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi; kaikki on minulle luvallista, mutta minä en saa antaa minkään itseäni valli. **13** Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekävä lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten, ja Herra ruumista varten; **14** ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa. **15** Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko siis Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Pois se! **16** Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, tulee yhdeksi ruumiiksi hänen kanssaan? Onhan sanottu: "Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi". **17** Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan. **18** Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan. **19** Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppele, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat? **20** Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne.

7 Mutta mitä siihen tulee, mistä kirjoititte, niin hyvä on miehelle olla naiseen ryhtymättä; **2** mutta haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa, ja kullakin naisella aviomiehensä. **3** Täyttäköön mies velvollisuutensa vaimoansa kohtaan, ja samoin vaimo miestänsä kohtaan. **4** Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; samoin ei miehenkään

ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa. **5** Älkää vetäytykö pois toisistanne, paitsi ehkä keskinäisestä sopimuksesta joksikin ajaksi, niin että olisitte vapaat rukoukseen ja sitten taas tulisitte yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän hillittömyytenne tähden. **6** Mutta tämän minä sanon myönnytyksenä, en käskynä. **7** Soisin kaikkien ihmisten olevan niinkuin minäkin; mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, yhdellä yksi, toisella toinen. **8** Naimattomille ja leskille minä taas sanon: heille on hyvä, jos pysyvät sellaisina kuin minäkin; **9** mutta jos eivät voi itseään hillitä, niin menköt naimisiin; sillä parempi on naida kuin palaa. **10** Mutta naimisissa oleville minä julistan, en kuitenkaan minä, vaan Herra, ettei vaimo saa erota miehestään; **11** mutta jos hän eroaa, niin pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa; eikä mies saa hyljätä vaimoansa. **12** Mutta muille sanon minä, eikä Herra: jos jollakin veljellä on vaimo, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, niin älköön mies häntä hyljätkö; **13** samoin älköön vaimokaan, jos hänellä on mies, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, hyljätkö miestänsä. **14** Sillä mies, joka ei usko, on pyhitetty vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, on pyhitetty miehensä, uskonveljen kautta; muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt he ovat pyhiä. **15** Mutta jos se, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon; veli ja sisar eivät ole semmoissa tapauksissa orjuutetut; sillä rauhaan on Jumala teidät kutsunut. **16** Sillä mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi? **17** Vaeltakoon vain kukin sen mukaan, kuin Herra on hänelle hänen osansa antanut, ja siinä asemassa, missä hänet Jumala on kutsunut; näin minä säädän kaikissa seurakunnissa. **18** Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän pyrkiä ympärileikkaamattomaksi; jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön ympärileikkauttako itseään. **19** Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan Jumalan käskyjen pitäminen. **20** Pysyköön kukin siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu. **21** Jos olet kutsuttu orjana, älä siitä murehdi; mutta vaikka voisitkin päästä vapaaksi, niin ole ennemmin siinä osassasi. **22** Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa; samoin vapaana kutsuttu on Kristuksen

orja. **23** Te olette kalliisti ostetut; älkää olko ihmisten orjia. **24** Pysyköön kukin, veljet, Jumalan edessä siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu. **25** Mutta neitsyistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan minä sanon ajatukseni niinkuin se, joka on Herralta saanut sen laupeuden, että hän on luotettava. **26** Olen siis sitä mieltä, että lähestyvän ahdingon tähden jokaisen on hyvä pysyä entisellään. **27** Jos olet sidottu vaimoon, älä pyydä eroa; jos et ole sidottu vaimoon, älä pyydä itsellesi vaimoa. **28** Mutta jos menetkin naimisiin, et syntiä tee; ja jos neitsyt menee naimisiin, ei hänkään tee syntiä; mutta ne, jotka niin tekevät, joutuvat kärsimään ruumiillista vaivaa, ja siitä minä tahtoisin teidät säästää. **29** Mutta sen minä sanon, veljet: aika on lyhyt; olkoot tästedes nekin, joilla on vaimot, niinkuin ei heillä niitä olisikaan, **30** ja ne, jotka itkevät, niinkuin eivät itkisi, ja ne, jotka iloitsevat, niinkuin eivät iloitsisi, ja ne, jotka ostavat, niinkuin eivät saisi omanansa pitää, **31** ja ne, jotka tätä maailmaa hyödyksensä käyttävät, niinkuin eivät sitä käyttäisi; sillä tämän maailman muoto on katoamassa. **32** Soisin, ettei teillä olisi huolia. Naimaton mies huolehtii siitä, mikä on Herran, kuinka olisi Herralle mieliksi; **33** mutta nainut huolehtii maailmallisista, kuinka olisi vaimolleen mieliksi, **34** ja hänen harrastuksensa käy kahtaanne. Samoin vaimo, jolla ei enää ole miestä, ja neitsyt huolehtivat siitä, mikä on Herran, että olisivat pyhät sekä ruumiin että hengen puolesta; mutta naimisissa oleva huolehtii maailmallisista, kuinka olisi mieliksi miehensä. **35** Tämän minä sanon teidän omaksi hyödyksenne, en pannakseni kytkettyä kaulaanne, vaan sitä varten, että eläisitte säädyllisesti ja häiriytymättä pysyisitte Herrassa. **36** Mutta jos joku arvelee tekevänsä väärin tytärtänsä kohtaan, joka on täydessä naima-ässä, ja jos kerran sen pitää tapahtua, niin tehkoon, niinkuin tahtoo; ei hän syntiä tee: menkööt naimisiin. **37** Joka taas pysyy sydämessään lujana eikä ole minkään pakon alainen, vaan voi noudattaa omaa tahtoansa ja on sydämessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana, se tekee hyvin. **38** Siis, joka naittaa tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin. **39** Vaimo on sidottu, niin kauan kuin hänen miehensä elää, mutta jos mies kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin, kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa. **40** Mutta hän on onnellisempi, jos pysyy entisellään; se

on minun mielipiteeni, ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 Mitä sitten epäjumalille uhrattuun lihaan tulee, niin tiedämme, että meillä kaikilla on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa. **2** Jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä tiedä, niinkuin tietää tulee; **3** mutta joka rakastaa Jumalaa, sen Jumala tuntee. **4** Mitä nyt epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, niin tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole muuta Jumalaa kuin yksi. **5** Sillä vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, olipa heitä sitten taivaassa tai maassa, ja niitä on paljon semmoisia jumalia ja herroja, **6** niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa. **7** Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa, vaan tottumuksesta epäjumaliin muutammat vielä nytkin syövät uhrilihaa ikäänkuin epäjumalille uhrattuna, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahraantuu siitä. **8** Mutta ruoka ei lähennä meitä Jumalaan; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu; jos syömme, emme siitä hyödy. **9** Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu heikoille loukkaukseksi. **10** Sillä jos joku näkee sinun, jolla on tieto, aterioivan epäjumalan huoneessa, eikö hänen omatuntonsa, kun hän on heikko, vahvistu epäjumalille uhratun syömiseen? **11** Sinun tietosi kautta turmeltu silloin tuo heikko, sinun veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut. **12** Mutta kun te näin teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitate heidän heikkoa omaatuntoaan, niin teette syntiä Kristusta vastaan. **13** Sentähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en minä ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni. (aiön g165)

9 Enkö minä ole vapaa? Enkö minä ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jeesusta, meidän Herraamme? Ettekö te ole minun tekoni Herrassa? **2** Jos en olekaan apostoli muille, olen ainakin teille; sillä te olette minun apostolinvirkani sinetti Herrassa. **3** Tämä on minun puolustukseni niitä vastaan, jotka asettuvat minua tutkimaan. **4** Eikö meillä olisi oikeus saada ruokamme ja juomamme? **5** Eikö meillä olisi oikeus kuljettaa muassamme vaimoa, uskonsisarta, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät? **6** Vai ainoastaanko minulla

ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla ruumiillista työtä tekemättä? **7** Kuka tekee koskaan sotapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka istuttaa viinitarhan, eikä syö sen hedelmää? Tai kuka kaitsee karjaa, eikä nauti karjansa maitoa? **8** Puhunko tätä vain ihmisten tavalla? Eikö myös laki sano samaa? **9** Onhan Mooseksen laissa kirjoitettuna: "Älä sido puivan härän suuta". Eihän Jumala häristä näin huolta pitäne? **10** Eikö hän sano sitä kaiketikin meidän tähtemme? Meidän tähtemmehän on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa ja puivan puida osansa saamisen toivossa. **11** Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljon, jos me niitäme teiltä aineellista? **12** Jos muilla on teihin tällainen oikeus, eikö paljoa enemmän meillä? Mutta me emme ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestämmme kaikki, ettemme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumille. **13** Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat pyhäkön toimia, saavat ravintonsa pyhäköstä, ja jotka ovat asetetut uhrialtтарin palvelukseen, saavat osansa silloin kuin alttarikin? **14** Samoin myös Herra on säätännyt, että evankeliumin julistajain tulee saada evankeliumista elatuksensa. **15** Mutta minä en ole ainoatakaan näistä oikeuksistani hyväkseni käyttänyt. Enkä kirjoitakaan tätä siinä tarkoituksessa, että niitä minuun sovitettaisiin, sillä mieluummin minä kuolen. Ei kukaan ole minun kerskaustani tyhjäksi tekevä. **16** Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minun täytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista! **17** Sillä jos vapaasta tahdostani sitä teen, niin minulla on palkka; mutta jos en tee sitä vapaasta tahdostani, niin on huoneenhaltijan toimi kuitenkin minulle uskottu. **18** Mikä siis on minun palkkani? Se, että kun julistan evankeliumia, teen sen ilmaiseksi, niin etten käytä oikeutta, jonka evankeliumi minulle myöntää. **19** Sillä vaikka minä olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niin monta kuin suinkin, **20** ja olen ollut juutalaisille ikäänkuin juutalainen, voittaakseni juutalaisia; lain alaisille ikäänkuin lain alainen, vaikka itse en ole lain alainen, voittaakseni lain alaiset; **21** ilman lakia oleville ikäänkuin olisin ilman lakia-vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa-voittaakseni ne, jotka ovat ilman lakia; **22** heikoille minä olen ollut heikko, voittaakseni heikot; kaikille minä olen ollut kaikkea,

pelastaakseni edes muutamia. **23** Mutta kaiken minä teen evankeliumin tähden, että minäkin tulisin siitä osalliseksi. **24** Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, ne tosin kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaa niinkuin hän, että sen saavuttaisitte. **25** Mutta jokainen kilpailija noudattaa itsensähillitsemistä kaikessa; he saadaksean vain katoavaisen seppeleen, mutta me katoamattoman. **26** Minä en siis juokse umpimähkään, en taistele niinkuin ilmaan hosuen, **27** vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi.

10 Sillä minä en tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi **2** ja saivat kaikki kasteen Moosekseen pilvessä ja meressä **3** ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa **4** ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa. Sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus. **5** Mutta useimpiin heistä Jumala ei mielistynyt, koskapa he hukkuivat erämaassa. **6** Tämä tapahtui varoittavaksi esimerkiksi meille, että me emme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat. **7** Älkää myöskään ruvetko epäjumalanpalvelijoiksi kuten muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: "Kansa istui syömään ja juomaan, ja he nousivat iloa pitämään". **8** Älkäämmekä harjoittako haureutta, niinkuin muutamat heistä haureutta harjoittivat, ja heitä kaatui yhtenä päivänä kaksikymmentä kolme tuhatta. **9** Älkäämme myöskään kiusatko Herraa, niinkuin muutamat heistä kiusasivat ja saivat käärmeiltä surmansa. **10** Älkääkä napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja saivat surmansa tuhoojalta. **11** Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailmanajojen loppukausi on tullut. (aiön g165) **12** Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea. **13** Teitä ei ole kohdannut muu kuin inhimillinen kiusaus; ja Jumala on uskollinen, hän ei salli teitä kiusattavan yli voimienne, vaan salliessaan kiusauksen hän valmistaa myös pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää. **14** Sentähden, rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelusta. **15** Minä puhun niinkuin ymmärtäväisille; arvostelkaa itse, mitä minä sanon. **16** Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole osallisuus Kristuksen

ruumiiseen? 17 Koska leipä on yksi, niin me monet olemme yksi ruumis; sillä me olemme kaikki tuosta yhdestä leivästä osalliset. 18 Katsokaa luonnollista Israelia; eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole alttarista osalliset? 19 Mitä siis sanon? Ettäkö epäjumalanuhri on jotakin, tai että epäjumala on jotakin? 20 Ei, vaan että, mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista. 21 Ette voi juoda Herran maljasta ja riivaajien maljasta, ette voi olla osalliset Herran pöydästä ja riivaajien pöydästä. 22 Vai tahdommeko herättää Herran kiivauden? Emme kaikei me ole häntä väkevämmät? 23 "Kaikki on luvallista", mutta ei kaikki ole hyödyksi; "kaikki on luvallista", mutta ei kaikki rakenna. 24 Älköön kukaan katsoko omaa parastaan, vaan toisen parasta. 25 Syökää kaikkea, mitä lihakaupassa myydään, kyselemättä mitään omantunnon tähden, 26 sillä: "Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on". 27 Jos joku, joka ei usko, kutsuu teitä ja te tahdotte mennä hänen luokseen, niin syökää kaikkea, mitä eteenne pannaan, kyselemättä mitään omantunnon tähden. 28 Mutta jos joku sanoo teille: "Tämä on epäjumalille uhrattua", niin jättäkää se syömättä hänen tähtensä, joka sen ilmaisi, ja omantunnon tähden; 29 en tarkoita sinun omaatuntoasi, vaan tuon toisen; sillä miksi minun vapauteni joutuisi toisen omantunnon tuomittavaksi? 30 Jos minä sen kiittäen nautin, miksi minua herjataan siitä, mistä kiittän? 31 Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi. 32 Älkää olko pahenukseksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkääkään Jumalan seurakunnalle, 33 niinkuin minäkin koetan kelvata kaikille kaikessa enkä katso omaa hyötyäni, vaan monien hyötyä, että he pelastuisivat.

11 Olkaa minun seuraajiani, niinkuin minä olen Kristuksen seuraaja. 2 Minä kiitän teitä, että minua kaikessa muistatte ja noudatatte minun opetuksiani, niinkuin minä ne teille olen antanut. 3 Mutta minä tahdon, että te tiedätte sen, että Kristus on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää. 4 Jokainen mies, joka rukoilee tai profetoi pää peitettyinä, häpäisee päänsä. 5 Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee tai profetoi pää peittämätönä, häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama, kuin jos hänen päänsä olisi paljaaksi ajeltu.

6 Sillä jos vaimo ei verhoa päättään, leikkauttakoon hiuksensakin; mutta koska on häpeäksi vaimolle, että hän leikkauttaa tai ajattaa hiuksensa, niin verhotkoon itsensä. 7 Miehen ei tule peittää päättensä, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia. 8 Sillä mies ei ole alkuisin vaimosta, vaan vaimo miehestä; 9 eikä miestä luotu vaimoa varten, vaan vaimo miestä varten. 10 Sentähden vaimon tulee pitää päässään vallanalaisuuden merkki enkelien tähden. 11 Herrassa ei kuitenkaan ole vaimoa ilman miestä eikä miestä ilman vaimoa. 12 Sillä samoin kuin vaimo on alkuisin miehestä, samoin myös mies on vaimon kautta; mutta kaikki on Jumalasta. 13 Päättäkää itse: sopiiko vaimon rukoilla Jumalaa pää peittämätönä? 14 Eikö itse luontokin opeta teille, että jos miehellä on pitkät hiukset, se on hänelle häpeäksi; 15 ja että jos vaimolla on pitkät hiukset, se on hänelle kunniaksi? Sillä ovathan hiukset annetut hänelle hunnuksi. 16 Mutta jos joku haluaa väittää vastaan, niin tietäköön, että meillä ei ole sellaista tapaa eikä Jumalan seurakunnilla. 17 Mutta tätä käskiessän en kiitä sitä, että kokoontumisenne ei tee teitä paremmiksi, vaan pahemmiksi. 18 Sillä ensiksikin olen kuullut, että kun kokoonnutte seurakunnankokoukseen, teillä on riitaisuuksia keskenänne, ja osittain sen uskonkin. 19 Täytyyhän teidän keskuudessanne olla puolueitakin, että kävisi ilmi, ketkä teistä kestävät koetuksen. 20 Kun te näin kokoonnutte yhteen, niin ei se ole Herran aterian nauttimista, 21 sillä syömään ruvettaessa kukin rientää ottamaan eteensä omat ruokansa, ja niin toinen on nälissään ja toinen juovuksissa. 22 Eikö teillä sitten ole muita huoneita, niissä syödäksenne ja juodaksenne? Vai halveksitteko Jumalan seurakuntaa ja tahdotteko häväistä niitä, joilla ei mitään ole? Mitä minun on teille sanominen? Onko minun teitä kiittäminen? Tässä kohden en kiitä. 23 Sillä minä olen saanut Herralta sen, minkä myös olen teille tiedoksi antanut, että Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, 24 kiitti, mursi ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää tämä minun muistokseni". 25 Samoin hän otti myös maljan aterian jälkeen ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni; niin usein kuin te juotte, tehkää se minun muistokseni". 26 Sillä niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tämän maljan, te

julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kuin hän tulee. 27 Sentähden, joka kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran maljan, hän on oleva vikapää Herran ruumiiseen ja vereen. 28 Koetelkoon siis ihminen itseänsä, ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä maljasta; 29 sillä joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomioksensa. 30 Sentähden onkin teidän joukossanne paljon heikkoja ja sairaita, ja moni on nukkunut pois. 31 Mutta jos me tutkisimme itseämme, ei meitä tuomittaisi; 32 mutta kun meitä tuomitaan, niin se on meille Herran kuritusta, ettei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi. 33 Sentähden, veljeni, kun kokoonnutte aterioimaan, odottakaa toisianne. 34 Jos kenellä on nälkä, syököön kotonaan, ettette kokoontuisi tuomioksenne. Muista seikoista minä säädän, sitten kuin tulen.

12 Mutta mitä hengellisiin lahjoihin tulee, niin en tahdo, veljet, pitää teitä niistä tietämättöminä. 2 Te tiedätte, että kun olitte pakanoita, teitä vietiin mykkien epäjumalien luo, miten vain tahdottiin. 3 Sentähden minä teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, sano: "Jeesus olkoon kirottu", ja ettei kukaan voi sanoa: "Jeesus olkoon Herra", paitsi Pyhässä Hengessä. 4 Armolahjat ovat moninaiset, mutta Henki on sama; 5 ja seurakuntavirat ovat moninaiset, mutta Herra on sama; 6 ja voimavaikutukset ovat moninaiset, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama. 7 Mutta kullekin annetaan Hengen ilmoitus yhteiseksi hyödyksi. 8 Niinpä saa Hengen kautta toinen viisauden sanat, toinen tiedon sanat saman Hengen vaikutuksesta; 9 toinen saa uskon samassa Hengessä, toinen taas terveeksitekemisen lahjat siinä yhdessä Hengessä; 10 toinen lahjan tehdä voimallisia tekoja; toinen profetoimisen lahjan, toinen lahjan arvostella henkiä; toinen eri kielillä puhumisen lahjan, toinen taas lahjan selittää kieliä. 11 Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jokaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo. 12 Sillä niinkuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin; 13 sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä. 14 Sillä eihän ruumiskaan ole yksi jäsen,

vaan niitä on siinä monta. 15 Jos jalka sanoisi: "Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen", niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton. 16 Ja jos korva sanoisi: "Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen", niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton. 17 Jos koko ruumis olisi silmänä, missä sitten olisi kuulo? Jos taas kokonaan kuulona, missä silloin haisti? 18 Mutta nyt Jumala on asettanut jäsenet, itsekunkin niistä, ruumiiseen, niinkuin hän on tahtonut. 19 Vaan jos ne kaikki olisivat yhtenä jäsenenä, missä sitten ruumis olisi? 20 Mutta nytpä onkin monta jäsentä, ja ainoastaan yksi ruumis. 21 Silmä ei saata sanoa kädelle: "En tarvitse sinua", eikä myöskään pää jaloille: "En tarvitse teitä". 22 Päinvastoin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia, ovat välttämättömiä; 23 ja ne ruumiin jäsenet, jotka meistä ovat vähemmän kunniakkaita, me verhoamme sitä kunniallisemmin, ja niitä, joita häpeämme, me sitä häveliäämmin peitämme; 24 mutta ne, joita emme häpeä, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt ruumiin yhteen niin, että antoi halvempiarvoiselle suuremman kunnian, 25 ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toinen toisestaan. 26 Ja jos yksi jäsen kärsii, niin kaikki jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle annetaan kunnia, niin kaikki jäsenet iloitsevat sen kanssa. 27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä. 28 Niinpä Jumala asetti seurakuntaan ensiksi muutamia apostoleiksi, toisia profeetoiksi, kolmansia opettajiksi, sitten hän antoi voimallisia tekoja, sitten armolahjoja parantaa tauteja, avustaa, hallita, puhua eri kielillä. 29 Eivät suinkaan kaikki ole apostoleja? Eivät kaikki profeettoja? Eivät kaikki opettajia? Eiväthän kaikki tee voimallisia tekoja? 30 Eihän kaikilla ole parantamisen armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eiväthän kaikki kykene niitä selittämään? 31 Pyrkikää osallisiksi parhaimmista armolahjoista. Ja vielä minä osoitan teille tien, verrattoman tien.

13 Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen. 2 Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, en minä mitään olisi.

3 Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoiksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, ei se minua mitään hyödyttäisi. 4 Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile, 5 ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, 6 ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa; 7 kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii. 8 Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa. 9 Sillä tietomme on vajavaista, ja profetoimisemme on vajavaista. 10 Mutta kun tulee se, mikä täydellistä on, katoaa se, mikä on vajavaista. 11 Kun minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin kuin lapsi; kun tulin mieheksi, hylkäsin minä sen, mikä lapsen on. 12 Sillä nyt me näemme kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vajavaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan. 13 Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus.

14 Tavoitelkaa rakkautta ja pyrkikää saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin profetoimisen lahjaa. 2 Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä näet kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä. 3 Mutta profetoiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi. 4 Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa. 5 Soisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin soisin teidän profetoivan; sillä profetoiva on suurempi kuin kielillä puhuva, ellei tämä samalla selitä, niin että seurakunta siitä rakentuu. 6 Jos minä nyt, veljet, tulisin luoksenne kielillä puhuen, mitä minä teitä sillä hyödyttäisin, ellen puhuisi teille ilmestyksen tai tiedon tai profetian tai opetuksen sanoja? 7 Niinhän on elottomain soittimienkin laita, huilujen tai kitarain: kuinka tiedetään, mitä huilulla tai kitaralla soitetaan, elleivät ne soi toisistaan erottuvin sävelin? 8 Niinikään, jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun? 9 Samoin tekin: jos ette kielellänne saa esiin selvää puhetta, kuinka voidaan sellainen puhe ymmärtää? Tehän

puhutte silloin tuuleen. 10 Maailmassa on, kuka tietää, kuinka monta eri kieltä, mutta ei ainoatakaan, jonka äänet eivät ole ymmärrettävissä. 11 Mutta jos en tiedä sanojen merkitystä, olen minä puhujalle muukalainen, ja puhuja on minulle muukalainen. 12 Samoin tekin, koska tavoittelette henkilahjoja, niin pyrkikää seurakunnan rakennukseksi saamaan niitä runsaasti. 13 Sentähden rukoilkoon se, joka kielillä puhuu, että hän taitaisi selittää. 14 Sillä jos minä rukoilen kielillä puhuen, niin minun henkeni kyllä rukoilee, mutta ymmärrykseni on hedelmätön. 15 Kuinka siis on? Minun on rukoiltava hengelläni, mutta minun on rukoiltava myöskin ymmärrykselläni; minun on veisattava kiitosta hengelläni, mutta minun on veisattava myöskin ymmärrykselläni. 16 Sillä jos ylistät Jumalaa hengessä, kuinka oppimattoman paikalla istuva saattaa sanoa "amen" sinun kiitokseesi? Eihän hän ymmärrä, mitä sanot. 17 Sinä kyllä kiität hyvin, mutta toinen ei siitä rakennu. 18 Minä kiitän Jumalaa, että puhun kielillä enemmän kuin teistä kukaan; 19 mutta seurakunnassa tahdon mieluummin puhua viisi sanaa ymmärrykselläni, opettaakseni muitakin, kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä. 20 Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä. 21 Laissa on kirjoitettuna: "Vieraskielisten kautta ja muukalaisten huulilla minä olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he sittenkään minua kuule, sanoo Herra". 22 Kielet eivät siis ole merkiksi uskoville, vaan niille, jotka eivät usko; mutta profetoiminen ei ole merkiksi uskottomille, vaan uskoville. 23 Jos nyt koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki siellä puhuisivat kielillä ja sinne tulisi opetuksesta tai uskosta osattomia, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjiltänne? 24 Mutta jos kaikki profetoisivat ja joku uskosta tai opetuksesta osaton tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänet ja kaikki langettaisivat hänestä tuomion, 25 hänen sydämensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen langeten rukoilisi Jumalaa ja julistaisi, että Jumala totisesti on teissä. 26 Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, on jokaisella jotakin annettavaa: millä on virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä puhuu kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtukoon rakennukseksi. 27 Jos kielillä puhutaan, niin puhukoon kullakin kertaa vain kaksi tai enintään kolme, ja yksi kerrallaan, ja yksi selittäköön; 28 mutta

jos ei ole selittäjää, niin olkoot vaiti seurakunnassa ja puhukoot itselleen ja Jumalalle. 29 Profeetoista saakoon kaksi tai kolme puhua, ja muut arvostelkoot; 30 mutta jos joku toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaitetkoon ensimmäinen. 31 Sillä te saatatte kaikki profetoida, toinen toisenne jälkeen, että kaikki saisivat opetusta ja kaikki kehoitusta. 32 Ja profeettain henget ovat profeetoille alamaiset; 33 sillä ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala. Niinkuin kaikissa pyhien seurakunnissa, 34 olkoot vaimot vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne, sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niinkuin lakikin sanoo. 35 Mutta jos he tahtovat tietoa jostakin, niin kysykööt kotonaan omilta miehiltään, sillä häpeällistä on naisen puhua seurakunnassa. 36 Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Vai ainoastaan teidänkö tyköne se on tullut? 37 Jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, niin tietäköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky. 38 Mutta jos joku ei sitä ymmärrä, niin olkoon ymmärtämättä. 39 Sentähden, veljeni, harrastakaa profetoimista älkääkä estäkö kielillä puhumasta. 40 Mutta kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestyksessä.

15 Veljet, minä johdatan teidät tuntemaan sen evankeliumin, jonka minä teille julistin, jonka te myöskin olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte 2 ja jonka kautta te myös pelastutte, jos pidätte siitä kiinni semmoisena, kuin minä sen teille julistin, elleite turhaan ole uskoneet. 3 Sillä minä annoin teille ennen kaikkea tiedoksi sen, minkä itse olin saanut: että Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, kirjoitusten mukaan, 4 ja että hänet haudattiin ja että hän nousi kuolleista kolmantena päivänä, kirjoitusten mukaan, 5 ja että hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille kahdelletoista. 6 Sen jälkeen hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmän kuin viidellesadalle veljelle, joista useimmat vielä nytkin ovat elossa, mutta muutamat ovat nukkuneet pois. 7 Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille. 8 Mutta kaikkein viimeiseksi hän näyttäytyi minullekin, joka olen ikäänkuin keskensyntynyt. 9 Sillä minä olen apostoleista halvin enkä ole sen arvoinen, että minua apostoliksi kutsutaan, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa. 10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan

ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani. 11 Olinpa siis minä tai olivatpa he: näin me saarnaamme, ja näin te olette uskoon tulleet. 12 Mutta jos Kristuksesta saarnataan, että hän on noussut kuolleista, kuinka muutamastestä saattavat sanoa, ettei kuolleitten ylösnousemusta ole? 13 Vaan jos ei ole kuolleitten ylösnousemusta, ei Kristuskaan ole noussut. 14 Mutta jos Kristus ei ole noussut kuolleista, turha on silloin meidän saarnamme, turha myös teidän uskonne; 15 ja silloin meidät myös havaitaan vääriksi Jumalan todistajiksi, koska olemme todistaneet Jumalaa vastaan, että hän on herättänyt Kristuksen, jota hän ei ole herättänyt, jos kerran kuolleita ei herätetä. 16 Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei Kristuskaan ole herätetty. 17 Mutta jos Kristus ei ole herätetty, niin teidän uskonne on turha, ja te olette vielä synneissänne. 18 Ja silloinhan Kristuksessa nukkuneekin olisivat kadotetut. 19 Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavammat. 20 Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista, esikoisena kuoloon nukkuneista. 21 Sillä koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niin on myöskin kuolleitten ylösnousemus tullut ihmisen kautta. 22 Sillä niinkuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa, 23 mutta jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemuksessaan; 24 sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman. 25 Sillä hänen pitää hallitseman "siihen asti, kunnes hän on pannut kaikki viholliset jalkojensa alle". 26 Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema. 27 Sillä: "kaikki hän on alistanut hänen jalkojensa alle". Mutta kun hän sanoo: "kaikki on alistettu", niin ei tietenkään ole alistettu se, joka on alistanut kaiken hänen allensa. 28 Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistetaan sen valtaan, joka on alistanut hänen valtaansa kaiken, että Jumala olisi kaikki kaikissa. 29 Mitä muutoin ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät heräjä, miksi nämä sitten kastattavat itsensä heidän puolestaan? 30 Ja miksi mekään antaudumme joka hetki vaaraan? 31 Joka päivä minä olen kuoleman kidassa, niin

totta kuin te, veljet, olette minun kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. **32** Jos minä ihmisten tavoin olen taistellut petojen kanssa Efesossa, mitä hyötyä minulle siitä on? Jos kuolleet eivät heräjä, niin: "syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme". **33** Älkää eksykö. "Huono seura hyvät tavat turmelee." **34** Raitistukaa oikealla tavalla, älkääkä syntiä tehkö; sillä niitä on, joilla ei ole mitään tietoa Jumalasta. Teidän häpeäksenne minä tämän sanon. **35** Mutta joku ehkä kysyy: "Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?" **36** Sinä mieletön, se, minkä kylvät, ei virkoe eloon, ellei se ensin kuole! **37** Ja kun kylvät, et kylvä sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän, nisun jyvän tai muun minkä tahansa. **38** Mutta Jumala antaa sille varren, sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin siemenelle sen oman varren. **39** Ei kaikki liha ole samaa lihaa, vaan toista on ihmisten, toista taas karjan liha, toista on lintujen liha, toista kalojen. **40** Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten. **41** Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus, ja toinen tähti voittaa toisen kirkkaudessa. **42** Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa; **43** kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa; **44** kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on sielullinen ruumis, niin on myös hengellinen. **45** Niin on myös kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu"; viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki. **46** Mutta mikä on hengellistä, se ei ole ensimmäinen, vaan se, mikä on sielullista, on ensimmäinen; sitten on se, mikä on hengellistä. **47** Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen, toinen ihminen on taivaasta. **48** Minkäkaltainen maallinen oli, senkaltaisia ovat myös maalliset; ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaisia ovat myös taivaalliset. **49** Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös oleva taivaallisen kuva. **50** Mutta tämän minä sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta. **51** Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuolemaan nuku, mutta

kaikki me muutamme, **52** yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa; sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutamme. **53** Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutuman katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutuman kuolemattomuuteen. **54** Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: "Kuolema on nieltä ja voitto saatu". **55** "Kuolema, missä on sinun voittoni? Kuolema, missä on sinun otasi?" (**Hades g86**) **56** Mutta kuoleman ota on synti, ja synnin voima on laki. **57** Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta! **58** Sentähden, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että teidän vaivannäköne ei ole turha Herrassa.

16 Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, niin tehkää tekin samalla tavoin, kuin minä olen määrännyt Galatian seurakunnille. **2** Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen, säästäen menestymisensä mukaan, ettei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani. **3** Mutta kun olen saapunut teidän tyköne, lähetän minä ne henkilöt, jotka siihen sopiviksi katsotte, kirjeet mukanaan, viemään teidän rakkaudenlahjanne Jerusalemiin; **4** ja jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähteminen, niin saavat he lähteä minun kanssani. **5** Aion nimittäin tulla teidän tyköne kuljettuani läpi Makedonian, sillä minä kuljen Makedonian kautta; **6** mutta teidän luonanne viivyn ehkä jonkin aikaa, kenties vietän talvenkin, että te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustanekin. **7** Sillä en tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa, toivon näet saavani viipyä jonkin aikaa teidän luonanne, jos Herra sallii. **8** Mutta Efesossa minä viivyn helluntaihin saakka; **9** sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljon. **10** Mutta jos Timoteus saapuu, niin katsokaa, että hän pelotta voi olla teidän luonanne, sillä Herran työtä hän toimittaa niinkuin minäkin. **11** Älköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan auttakaa häntä lähtemään rauhassa matkalle, että hän tulisi minun tyköni; sillä minä ja veljet

odotamme häntä. **12** Mitä veli Apollokseen tulee, olen hartaasti kehoittanut häntä lähtemään veljien kanssa teidän tykönnne; mutta hän ei ole ollenkaan halukas lähtemään nyt, vaan tulee, kun hänelle sopii. **13** Valvokaa, pysykää lujina uskossa, olkaa miehuulliset, olkaa väkevät. **14** Kaikki, mitä teette, tapahtukoon rakkaudessa. **15** Mutta minä kehoitan teitä, veljet: te tunnette Stefanaan perhekunnan ja tiedätte, että se on Akaian ensi hedelmä ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen. **16** Olkaa tekin kuuliaisina heidän kaltaisilleen ja jokaiselle, joka heidän kanssaan työtä tekee ja vaivaa näkee. **17** Minä iloitsen Stefanaan ja Fortunatuksen ja Akaikuksen tännetulosta, koska he korvaavat minulle teidän poissaolonne; **18** he ovat virkistäneet minun henkeäni niinkuin teidänkin. Antakaa siis täysi tunnustus sellaisille miehille. **19** Aasian seurakunnat tervehtivät teitä. Monet tervehdykset Herrassa lähettävät teille Akylyas ja Priska sekä heidän kodissaan kokoontuva seurakunta. **20** Kaikki veljet lähettävät teille tervehdyksen. Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. **21** Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. **22** Jos joku ei pidä Herraa rakkaana, hän olkoon kirottu! Maran ata. **23** Herran Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne. **24** Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssa Kristuksessa Jeesuksessa.

2 Korinttilaisille

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ynnä kaikille pyhille koko Akaiassa. **2** Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **3** Kiitetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala, **4** joka lohduttaa meitä kaikessa ahdistuksessamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa ahdistuksessa ovat. **5** Sillä samoin kuin Kristuksen kärsimykset runsaina tulevat meidän osaksemme, samoin tulee meidän osaksemme myöskin lohdutus runsaana Kristuksen kautta. **6** Mutta jos olemme ahdistuksessa, niin tapahtuu se teille lohdutukseksi ja pelastukseksi; jos taas saamme lohdutusta, niin tapahtuu sekin teille lohdutukseksi, ja se vaikuttaa, että te kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme; ja toivomme teistä on vahva, **7** koska me tiedämme, että samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette osalliset myöskin lohdutuksesta. **8** Sillä me emme tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä ahdistuksesta, jossa me olimme Aasiassa, kuinka ylenpalttiset, yli voimiemme käyvät, meidän rasituksemme olivat, niin että jo olimme epätoivossa hengestämmekin, **9** ja itse me jo luulimme olevamme kuolemaan tuomitut, ettemme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka kuolleet herättää. **10** Ja hän pelasti meidät niin suuresta kuolemanvaarasta, ja yhä pelastaa, ja häneen me olemme panneet toivomme, että hän vielä vastakin pelastaa, **11** kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme kohoaisi runsas kiitos siitä armosta, joka on osaksemme tullut. **12** Sillä meidän kerskauksemme on tämä: meidän omantuntonne todistus siitä, että me maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan pyhyudessa ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa. **13** Sillä eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta, kuin mikä siinä on luettavana ja minkä te myös ymmärrätte; ja minä toivon teidän loppuun asti ymmärtävän **14** -niinkuin meitä osaksi myös olette oppineet ymmärtämään- että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin

tekin meidän, Herramme Jeesuksen päivänä. **15** Ja tässä luottamuksessa minä aion ensin tulla teidän tyköne, että saisitte vielä toisenkin todistuksen minun suosioistani, **16** ja sitten teidän kauttanne matkustaa Makedoniaan, ja taas Makedoniasta palata teidän tyköne ja teidän varustamananne matkata Juudeaan. **17** Kun minulla siis oli tämä aikomus, en kaiketi ole menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö lihan mukaan, minkä päätän, niin että puheeni on sekä "on, on", että "ei, ei"? **18** Mutta Jumala sen takaa, että puheemme teille ei ole "on" ja "ei". **19** Sillä Jumalan Poika, Kristus Jeesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskelläanne saarnanneet, ei tullut ollakseen "on" ja "ei", vaan hänessä tuli "on". **20** Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä "on"; sentähden tulee hänen kauttaan myös niiden "amen", Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme. **21** Mutta se, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja joka on voidellut meidät, on Jumala, **22** joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme. **23** Mutta minä kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä tullut Korinttoon; **24** ei niin, että tahdomme vallita teidän uskoanne, vaan me yhdessä autamme teitä teidän iloonne; sillä uskossa te olette lujat.

2 Olin nimittäin mielessäni päättänyt, etten tullessani teidän tyköne taas toisi murhetta mukanani. **2** Sillä jos minä saatan teidät murheellisiksi, niin eihän minua voi saada iloiseksi kukaan muu kuin se, jonka minä olen murheelliseksi saattanut. **3** Ja juuri sen minä kirjoitin sitä varten, etten tullessani saisi murhetta niistä, joista minun piti saada iloa, koska minulla on teihin kaikkiin se luottamus, että minun iloni on kaikkien teidän ilonne. **4** Sillä suuressa sydämen ahdistuksessa ja hädässä minä kirjoitin teille monin kyynelin, en sitä varten, että te murheellisiksi tulisitte, vaan että tuntisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teihin. **5** Mutta jos eräs on tuottanut murhetta, ei hän ole tuottanut murhetta minulle, vaan teille kaikille, jossakin määrin, etten liikaa sanoisi. **6** Semmoiselle riittää se rangaistus, minkä hän useimmilta on saanut; **7** niin että teidän päinvastoin ennemmin tulee antaa anteeksi ja lohduttaa, ettei hän ehkä menehtyisi liian suureen murheeseen. **8** Sentähden minä kehoitan teitä, että päättätte ruveta

osoittamaan rakkautta häntä kohtaan; 9 sillä sitä varten minä kirjoitinkin, että saisin nähdä, kuinka te kestätte koetuksen, oletteko kaikessa kuuliaiset. 10 Mutta kenelle te jotakin anteeksi annatte, sille minäkin; sillä mitä minä olen anteeksi antanut-jos minulla on ollut jotakin anteeksiannettavaa-sen olen anteeksi antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä, 11 ettei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen juonensa eivät ole meille tuntemattomat. 12 Tultuani Trooaseen julistamaan Kristuksen evankeliumia avautui minulle ovi työhön Herrassa, 13 mutta minä en saanut lepoa hengessäni, kun en tavannut Tiitusta, veljeäni. Sentähden sanoin heille jäähyväiset ja lähdin Makedoniaan. 14 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun! 15 Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa: 16 näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän tuoksu elämäksi. Ja kuka on tällaiseen kelvollinen? 17 Sillä me emme ole niinkuin nuo monet, jotka myyskentelevät Jumalan sanaa; vaan puhtaasta mielestä, niinkuin Jumalan vaikutuksesta, Jumalan edessä, me Kristuksessa puhumme.

3 Alammeko taas suositella itseämme? Vai tarvinnemmeko, niinkuin muutamat, suosituskirjeitä teille tai teiltä? 2 Te itse olette meidän kirjeemme, joka on sydämeemme kirjoitettu ja jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat. 3 Sillä ilmeistä on, että te olette Kristuksen kirje, meidän palvelustyöllämme kirjoitettu, ei musteella, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämen lihatauluihin. 4 Tällainen luottamus meillä on Kristuksen kautta Jumalaan; 5 ei niin, että meillä itsellämme olisi kykyä ajatella jotakin, ikäänkuin se tulisi meistä itsestämme, vaan se kyky, mikä meillä on, on Jumalasta, 6 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi. 7 Mutta jos jo kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, ilmestyi kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoavaista, 8 kuinka paljota enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa! 9 Sillä jos kadotustuomion

virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljota runsaammassa määrin kirkkautta. 10 Sillä se, millä ennen oli kirkkaus, on tämän rinnalla kirkkautta vailla, tämän ylenpalttisen kirkkauden tähden. 11 Jos sillä, mikä on katoavaista, oli kirkkaus, niin vielä paljota enemmän on sillä, mikä on pysyväistä, oleva kirkkautta. 12 Koska meillä siis on tällainen toivo, niin me olemme aivan rohkeat 13 emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoilensa, etteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, mikä on katoavaista. 14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa. 15 Vielä tänäkin päivänä, kun Moosesta luetaan, on peite heidän sydämensä päällä; 16 mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran tykö, otetaan peite pois. 17 Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus. 18 Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutamme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin muuttaa Herra, joka on Henki.

4 Sentähden, kun meillä on tämä virka sen laupeuden mukaan, joka on osaksemme tullut, me emme lannistu, 2 vaan olemme hyljänneet kaikki häpeälliset salatiet, niin ettemme vaella kavaluudessa emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan julkituomalla totuuden me suositamme itseämme jokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä. 3 Mutta jos meidän evankeliumimme on peitossa, niin se peite on niissä, jotka kadotukseen joutuvat, 4 niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaisnut, ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva. (aiön g165) 5 Sillä me emme julista itseämme, vaan Kristusta Jeesusta, että hän on Herra ja me teidän palvelijanne Jeesuksen tähden. 6 Sillä Jumala, joka sanoi: "Loistakoon valkeus pimeydestä", on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa, levittäisi valoansa. 7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä. 8 Me olemme kaikin tavoin ahdingossa, mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat, 9 vainotut, mutta emme hyljätyt, maahan

kukistetut, mutta emme tuhotut. **10** Me kuljemme, aina kantaen Jeesuksen kuolemaa ruumiissamme, että Jeesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. **11** Sillä me, jotka elämme, olemme alati annetut kuolemaan Jeesuksen tähden, että Jeesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin. **12** Niinpä siis kuolema tekee työtään meissä, mutta elämä teissä. **13** Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niinkuin kirjoitettu on: "Minä uskon, sentähden minä puhun", niin mekin uskomme, ja sentähden me myös puhumme, **14** tietäen, että hän, joka herätti Herran Jeesuksen, on herättävä meidätkin Jeesuksen kanssa ja asettava esiin yhdessä teidän kanssanne. **15** Sillä kaikki tapahtuu teidän tähtenne, että aina enenevä armo yhä useampien kautta saisi aikaan yhä runsaampaa kiitosta Jumalan kunniaksi. **16** Sentähden me emme lannistu; vaan vaikka ulkonainen ihmisemme menehtyykin, niin sisällinen kuitenkin päivä päivästä uudistuu. **17** Sillä tämä hetkisen kestävä ja kevyt ehdistuksemme tuottaa meille iankaikkisen ja määrättömän kirkkauden, ylenpalttisesti, (aiōnios g166) **18** meille, jotka emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajallisia, mutta näkymättömät iankaikkisia. (aiōnios g166)

5 Sillä me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen majamme hajotetaankin maahan, meillä on asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty. (aiōnios g166) **2** Sentähden me huokaammekin ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaamme, **3** sillä kun me kerran olemme siihen pukeutuneet, ei meitä enää havaita alastomiksi. **4** Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettuina, koska emme tahdo riisuutua, vaan pukeutua, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista. **5** Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi. **6** Sentähden me aina olemme turvallisella mielellä ja tiedämme, että, niin kauan kuin olemme kotona tässä ruumiissamme, me olemme poissa Herrasta; **7** sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä. **8** Mutta me olemme turvallisella mielellä ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiista ja päästä kotiin Herran tykö. **9** Sentähden me, olimmepa kotona tai olimmepa poissa, ahkeroitsemme olla hänelle mieliksi. **10** Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen

mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai paha. **11** Kun siis tiedämme, mitä Herran pelko on, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan, mutta Jumala kyllä meidät tuntee; ja minä toivon, että tekin omissatunnoissanne meidät tunnette. **12** Emme nyt taas suositte itseämme teille, vaan tahdomme antaa teille aihetta kerskata meistä, että teillä olisi mitä vastata niille, jotka kerskaavat siitä, mikä silmään näkyy, eikä siitä, mikä sydämessä on. **13** Sillä jos me olemme olleet suunniltamme, niin olemme olleet Jumalan tähden; jos taas maltamme mieleemme, teemme sen teidän tähtenne. **14** Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, jotka olemme tulleet tähän päätökseen: yksi on kuollut kaikkien edestä, siis myös kaikki ovat kuolleet; **15** ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut. **16** Sentähden me emme tästä lähtien tunne ketään lihan mukaan; jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne. **17** Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut. **18** Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viran. **19** Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. **20** Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinä, ja Jumala kehoittaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. **21** Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.

6 Hänen työtovereinaan me myös kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi. **2** Sillä hän sanoo: "Otollisella ajalla minä olen sinua kuollut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut". Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä. **3** Me emme missään kohden anna aihetta pahenukseen, ettei virkaamme moitittaisi, **4** vaan kaikessa me osoitaudumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ehdistuksissa, 5 ruoskittaessa, vankeudessa, meteleeissä, vaivannäöissä, valvomisissa, paastoissa; **6** puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisydessä,

ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä ulkoapäin taisteluja, sisältäpäin pelkoa. **6** Mutta rakkaudessa, 7 totuuden sanassa, Jumalan voimassa, Jumala, joka masentuneita lohduttaa, lohdutti meitä vanhurskauden sota-aseet oikeassa kädessä ja Tiituksen tulolla, 7 eikä ainoastaan hänen tulollansa, vasemmassa; **8** kunniaassa ja häpeässä, pahassa vaan myöskin sillä lohdutuksella, jonka hän oli maineessa ja hyvässä, villitsijöinä ja kuitenkin teistä saanut, sillä hän on kertonut meille teidän totta puhuvina, **9** tuntemattomina ja kuitenkin ikävöimisestänne, valittelustanne ja innostanne minun hyvin tunnettuina; kuolemaisillamme, ja katso, me hyväkseni, niin että minä iloitsin vielä enemmän. **8** elämme, kuritettuina emmekä kuitenkaan tapettuina, Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en sitä kadu, **10** murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, ja jos kaduinkin, niin minä-kun näen, että tuo kirje on, mutta kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä, mitään vaikkapa vain vähäksi aikaa, murehuttanut teitä- **9** omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken. **11** nyt iloitsen, en siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan Suomme on auennut puhumaan teille, korinttolaiset, siitä, että murheenne oli teille parannukseksi; sillä te sydämemme on avartunut. **12** Ei ole teillä ahdasta tulitte murheellisiksi Jumalan mielen mukaan, ettei meidän sydämessämme, mutta ahdas on teidän teillä olisi mitään vahinkoa meistä. **10** Sillä Jumalan oma sydämenne. **13** Antakaa verta verrasta-puhun mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, kuin lapsilleni-avartukaa tekin. **14** Älkää antautuko joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien mutta maailman murhe tuottaa kuoleman. **11** Sillä kanssa; sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan vääryydellä? Tai mitä yhteyttä on valkeudella ja mielen mukainen murehtimisenne on saanut teissä pimeydellä? **15** Ja miten sopivat yhteen Kristus aikaan, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella, mitä pelkoa, ikävöimistä, kiivautta, mitä kurittamista! on uskottoman kanssa? **16** Ja miten soveltuvat yhteen Olette kaikin tavoin osoittaneet olevanne puhtaat Jumalan temppeleitä ja epäjumalat? Sillä me olemme tässä asiassa. **12** Vaikka minä siis kirjoitinkin teille, en elävän Jumalan temppeleitä, niinkuin Jumala on sanonut: kirjoittanut vääryyttä tehneen enkä vääryyttä kärsineen "Minä olen heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään, vaan sentähden, että teidän intonne meidän ja oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani". hyväksemme tulisi julki teidän keskuudessanne Jumalan edessä. **13** Sentähden me olemme nyt **17** Sentähden: "Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja lohdutetut. Mutta tämän lohdutuksemme ohessa on erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkään saastaiseen meitä vielä paljoa enemmän ilahuttanut Tiituksen koskeko; niin minä otan teidät huostaani **18** ja ilo, sillä hänen henkensä on saanut virvoitusta olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja teiltä kaikilta. **14** Sillä jos olenkin jossakin kohden tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias". teitä hänelle kehnut, en ole joutunut häpeään, vaan niinkuin kaikki, mitä olemme teille puhuneet, on totta, niin on myös se, mistä olemme teitä Tiitukselle kehuneet, osoittautunut todeksi. **15** Ja hänen sydämensä heltyi yhä enemmän teitä kohtaan, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliaisuuttanne, kuinka te pelolla ja vavistuksella otitte hänet vastaan.

7 Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, emme kenellekään vahinkoa tuottaneet. **3** En sano tätä tuomitakseni teitä, sillä olenhan jo sanonut, että te olette meidän sydämessämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme. **4** Paljon minulla on luottamusta teihin, paljon minulla on kerskaamista teistä; olen täynnä lohdutusta, minulla on ylenpalttinen ilo kaikessa ahdingossamme. **5** Sillä ei Makedoniaan tultuammekaan lihamme saanut mitään rauhaa, vaan me olimme kaikin tavoin ahdistetut:

8 Mutta me saatamme teidän tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa: **2** että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa köyhyydessäänkin niin ylenpalttinen, että he alltiisti antoivat runsaita lahjoja. **3** Sillä voimiensa

mukaan, sen minä todistan, jopa yli voimiensakin he antoivat omasta halustansa, 4 paljolla pyytämisellä anoen meiltä sitä suosiota, että pääsisivät osallisiksi pyhien avustamiseen; 5 eivätkä he vain tehneet, niinkuin me olimme toivoneet, vaan antoivat itsensäkin, ennen kaikkea Herralle ja sitten meille, Jumalan tahdosta, 6 niin että me kehoitimme Tiitusta, niinkuin hän jo oli alkanut, saattamaan teidän keskuudessanne päätökseen tämänkin rakkaudentyön. 7 Mutta niinkuin teillä on ylenpalttisesti kaikkea: uskoa, sanaa, tietoa, kaikkinaista intoa ja meistä teihin tullutta rakkautta, niin olkaa ylenpalttiset tässäkin rakkaudentyössä.

8 En sano tätä käskien, vaan viittaamalla muiden intoon minä tahdon koetella teidänkin rakkautenne vilpittömyyttä. 9 Sillä te tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhydestään rikastuisitte. 10 Minä annan vain neuvon tässä asiassa; sillä se on hyödyksi teille, jotka jo viime vuonna olitte ensimmäiset, ette ainoastaan tekemässä, vaan myös tahtomassa. 11 Täyttäkää nyt siis tekonne, niin että, yhtä alttiisti kuin olitte sen päättäneet, sen myös täyttäisitte, varojenne mukaan. 12 Sillä jos on alttiutta, niin se on otollinen sen mukaan, kuin on varoja, eikä sen mukaan, kuin niitä ei ole. 13 Sillä ei ole tarkoitus, että muilla olisi huojennus, teillä rasitus, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi, 14 että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus, 15 niinkuin kirjoitettu on: "Joka oli paljon koonnut, sille ei jäänyt liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut". 16 Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa Tiituksen sydämeen saman innon teidän hyväksenne! 17 Sillä hän otti varteen minun kehoitukseni, innostuipa niinkin, että lähtee omasta halustaan teidän tyköne. 18 Ja me lähetämme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin julistamisesta kiitetään kaikissa seurakunnissa 19 ja jonka seurakunnat vielä sen lisäksi myös ovat valinneet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, joka on meidän toimitettavanamme itse Herran kunniaksi ja oman alttiutemme osoitukseksi. 20 Näin me teemme, ettei kukaan pääsisi moittimaan meitä mistään, mikä koskee tätä runsasta avustusta, joka on meidän toimitettavanamme. 21 Sillä me ahkeroitsemme sitä,

mikä on hyvää ei ainoastaan Herran, vaan myös ihmisten edessä. 22 Ja näiden kanssa me lähetämme vielä erään veljemme, jonka intoa usein ja monessa asiassa olemme koetelleet ja joka nyt on entistä paljon innokkaampi, koska hänellä on niin suuri luottamus teihin. 23 Jos siis on puhe Tiituksesta, niin hän on minun toverini ja työkomppanini teidän hyväksenne; meidän veljemme taas ovat seurakuntien lähettämiä, ovat Kristuksen kunnia. 24 Kun te siis osoitate heille rakkauttanne ja näytätte todeksi sen, mistä me olemme teitä kehuneet, niin teette sen seurakuntien edessä.

9 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille; 2 sillä minä tunnen teidän alttiutenne, ja siitä minä kehuin teitä makedonialaisille, että näet Akaia on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin on teidän intonne saanut sängen monta innostumaan. 3 Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettei kerskaamisemme teistä tässä kohden näyttäytyisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit, niinkuin olen sanonut teidän olevan; 4 muutoin, jos makedonialaisia tulee minun kanssani ja he tapaavat teidät valmistumattomina, me-etemme sanoisi te-ehkä joutuisimme häpeään tässä luottamuksessamme. 5 Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään teidän tyköne ja toimittamaan valmiiksi ennen lupaamanne runsaan lahjan, niin että se olisi valmis runsaana eikä kitsaana. 6 Huomatkaa tämä: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää. 7 Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. 8 Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää; 9 niinkuin kirjoitettu on: "Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti". (aiön g165) 10 Ja hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leivän ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvattava teidän vanhurskautenne hedelmät, 11 niin että te kaikessa vaurastuen voitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme saa aikaan kiitosta Jumalalle. 12 Sillä tämä avustamispalvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle annettujen

monien kiitosten kautta, **13** kun he, tästä teidän palveluksestanne huomattuun, kuinka taattu teidän mielenne on, ylistävät Jumalaa siitä, että te näin alistuvaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ja näin vilpittömästi olette ruvenneet yhteyteen heidän kanssaan ja kaikkien kanssa. **14** Ja hekin rukoilevat teidän edestänne ja ikävöivät teitä sen ylen runsaan Jumalan armon tähden, joka on teidän osaksenne tullut. **15** Kiitos Jumalalle hänen sanomattomasta lahjastaan!

10 Minä, Paavali, itse kehoitan teitä Kristuksen laupeuden ja lempeyden kautta, minä, joka olen muka nöyrä kasvotusten teidän kanssanne, mutta poissa ollessani rohkea teitä kohtaan, **2** ja pyydän, ettei minun, kun tulen teidän tyköne, tarvitsi käyttää sitä rohkeutta, millä aion luottavaisesti uskaltaa käydä eräiden kimppuun, jotka ajattelevat meistä, aivan kuin vaeltaisimme lihan mukaan. **3** Vaikka me vaellammekin lihassa, emme kuitenkaan lihan mukaan sodi; **4** sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihalliset, vaan ne ovat voimalliset Jumalan edessä hajottamaan maahan linnoituksia. **5** Me hajotamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaisiksi Kristukselle **6** ja olemme valmiit rankaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kunhan te ensin olette täysin kuuliaisiksi tulleet. **7** Nähkää, mitä silmäin edessä on. Jos joku on mielessään varma siitä, että hän on Kristuksen oma, ajatelkoon hän edelleen mielessään, että samoin kuin hän on Kristuksen, samoin olemme mekin. **8** Ja vaikka minä jonkun verran enemmänkin kerskaisin siitä vallastamme, jonka Herra on antanut teitä rakentaaksemme eikä kukistaaksemme, en ole häpeään joutuva. **9** Tämän minä sanon, ettei näyttäisi siltä, kuin peloittelisin teitä kirjeilläni. **10** Sillä hänen kirjeensä ovat, sanotaan, kyllä mahtavat ja pontevat, mutta ruumiillisesti läsnäollessaan hän on heikko, eikä hänen puheensa ole minkään arvoista. **11** Joka niin sanoo, ajatelkoon, että samaa, mitä me poissaolevina olemme kirjeissämme sanoissa, samaa me myös olemme läsnäolevina teoissa. **12** Sillä me emme rohkene lukeutua emmekä verrata itseämme eräisiin, jotka itseänsä suosittelevat; mutta he ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itsensä omalla itsellään ja vertailevat itseään omaan

itseensä. **13** Me taas emme rupea kerskaamaan yli määrän, vaan ainoastaan sen määrätyn vaikutusalan mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi, ulottuaksemme teihinkin asti. **14** Sillä me emme kurota itseämme liiaksi, ikäänkuin emme teihin ulottuisikaan, sillä olemmehan ehtineet Kristuksen evankeliumin julistamisessa teihinkin asti. **15** Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivannäöstä, mutta meillä on se toivo, että teidän uskonne lisääntyessä me oman vaikutusalamme mukaan kasvamme teidän keskuudessanne niin suuriksi, **16** että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin-tahtomatta kerskata siitä, mikä jo on valmista toisten vaikutusalalla. **17** Mutta joka kerskaa, hänen kerskauksenaan olkoon Herra. **18** Sillä ei se ole koetuksen kestävä, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Herra suosittelee.

11 Jospa kärsisitte minulta hiukan mielettömyyttäkin! Ja kyllähän te minua kärsittekin. **2** Sillä minä kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella; minähän olen kihlannut teidät miehelle, yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen. **3** Mutta minä pelkään, että niinkuin käärme kavaluudellaan petti Eevan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestä ja puhtaudesta, joka teissä on Kristusta kohtaan. **4** Sillä jos joku tulee ja saarnaa jotakin toista Jeesusta kuin sitä, jota me olemme saarnanneet, tai jos te saatte toisen hengen, kuin minkä olette saaneet, tai toisen evankeliumin, kuin minkä olette vastaanottaneet, niin sen te hyvin kärsitte. **5** Mutta minä en katso itseäni missään suhteessa noita isoisia apostoleja huonommaksi. **6** Jos olenkin oppimaton puheessa, en kuitenkaan tiedossa; olemmehan tuoneet sen teille kaikin tavoin ilmi kaikissa asioissa. **7** Vai olenko tehnyt syntiä siinä, että-alentaessani itseni, jotta te ylenisitte-olen ilmaiseksi julistanut teille Jumalan evankeliumia? **8** Muita seurakuntia minä riistin, ottaessani heiltä palkkaa palvelukseni teitä. Kun olin teidän luonanne ja kärsin puutetta, en rasittanut ketään. **9** Sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta; ja kaikessa minä varoin olemasta teille rasitukseksi, ja olen vastakin varova. **10** Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, ei tätä kerskausta minulta riistetä Akaiian maanäärissä. **11** Minkätähden? Senkötähden,

etten muka rakasta teitä? Jumala tietää sen. **12** Mutta mitä minä teen, sen olen vastakin tekevä, riistääkseni aiheen niiltä, jotka aiheetta etsivät, että heidät siinä, missä kerskaavat, havaittaisiin samankaltaisiksi kuin mekin. **13** Sillä semmoiset ovat valheapostoleja, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi. **14** Eikä ihme; sillä itse saatana tekeytyy valkeuden enkeliksi. **15** Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi, mutta heidän loppunsa on oleva heidän tekojensa mukainen. **16** Vielä minä sanon: älköön kukaan luulko minua mielettömäksi; mutta vaikka olisinkin, ottakaa minut mieletönkin vastaan, että minäkin saisin hiukan kerskata. **17** Mitä nyt puhun, kun näin suurella luottamuksella kerskaan, sitä en puhu Herran mielen mukaan, vaan niinkuin mieletön. **18** Koska niin monet kerskaavat lihan mukaan, niin kerskaan minäkin. **19** Tehän hyvin suvaitsette mielettömiä, kun itse olette niin mieleviä. **20** Tehän suvaitsette, että joku teidät orjuuttaa, että joku teidät syö puhtaaksi, että joku teidät saa saaliiksensa, että joku itsensä korottaa, että joku lyö teitä kasvoihin. **21** Häpeäkseni sanon: tähän me kyllä olemme olleet liian heikkoja. Mutta minkä joku toinen uskaltaa puhun kuin mieletön-sen uskallan minäkin. **22** He ovat hebrealaisia; minä myös. He ovat israelilaisia; minä myös. He ovat Aabrahamin siementä; minä myös. **23** He ovat Kristuksen palvelijoita-puhun kuin mieltä vailla-minä vielä enemmän. Olen nähnyt vaivaa enemmän, olen ollut useammin vankeudessa, minua on ruoskittu ylen paljon, olen monta kertaa ollut kuoleman vaarassa. **24** Juutalaisilta olen viidesti saanut neljäkymmentä lyöntiä, yhtä vaille; **25** kolmesti olen saanut raippoja, kerran minua kivitettiin, kolmesti olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen meressä ajelehtinut; **26** olen usein ollut matkoilla, vaaroissa virtojen vesillä, vaaroissa rosvojen keskellä, vaaroissa heimoni puolelta, vaaroissa pakanain puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaaroissa merellä, vaaroissa valheveljien keskellä; **27** ollut työssä ja vaivassa; paljon valvonut, kärsinyt nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja alastomuutta. **28** Ja kaiken muun lisäksi jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista. **29** Kuka on heikko, etten minäkin olisi heikko? Kuka

lankeaa, ettei se minua polttaisi? **30** Jos minun kerskata täytyy, niin kerskaan heikkoudestani. **31** Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ylistetty iankaikkisesti, tietää, etten valhettele. (aiön g165) **32** Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi damaskolaisten kaupunkia ottaaksensa minut kiinni, **33** ja muurin ikkuna-aukosta minut laskettiin korissa maahan, ja niin minä pääsin hänen käsistänsä.

12 Minun täytyy kerskata; se tosin ei ole hyödyllistä, mutta minä siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin. **2** Tunnen miehen, joka on Kristuksessa: neljätoista vuotta sitten hänet temmattiin kolmanteen taivaaseen-oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää. **3** Ja minä tiedän, että tämä mies-oliko hän ruumiissaan vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää- **4** temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua. **5** Tästä miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani. **6** Sillä jos tahtoisinkin kerskata, en olisi mieletön, sillä minä puhuisin totta; mutta minä pidättäydyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempää, kuin mitä näkee minun olevan tai mitä hän minusta kuulee. **7** Ja etten niin erinomaisten ilmestysten tähden ylpeilisi, on minulle annettu lihaani pistin, saatanan enkeli, rusikoimaan minua, etten ylpeilisi. **8** Tämän tähden olen kolmesti rukoillut Herraa, että se erkanisi minusta. **9** Ja hän sanoi minulle: "Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa". Sentähden minä mieluummin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan. **10** Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä. **11** Olen joutunut mielettömyyksiin; te olette minut siihen pakottaneet. Minunhan olisi pitänyt saada suositusta teiltä, sillä en ole missään ollut noita isoisia apostoleja huonompi, vaikka en olekaan mitään. **12** Onhan apostolin tunnusteot teidän keskuudessanne tehty kaikella kestävyvydellä, tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja voimateoilla. **13** Sillä missä muussa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle kuin siinä, etten minä puolestani ole rasittanut teitä? Antakaa minulle anteeksi tämä vääryys. **14** Katso, kolmannen kerran minä nyt olen

valmis tulemaan teidän tyköne, enkä ole oleva teille rasitukseksi; sillä minä en etsi teidän omaanne, vaan teitä itseänne. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen. **15** Ja minä olen mielelläni uhraava kaikki, uhraava itsenikin, teidän sielujenne hyväksi. Senkötähden, että teitä näin suuresti rakastan, minä saan teiltä vähemmän vastarakkautta? **16** Olkoonpa niin, etten minä ole teitä rasitanut; mutta entä jos olen viekas ja olen kavaluudella kietonut teidät pauloihini! **17** Olenkohan minä kenenkään kautta, joita olen luoksenne lähettänyt, pyrkinyt teistä hyötymään? **18** Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssaan; ei kai Tiitus ole pyrkinyt teistä hyötymään? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö samoja jälkiä? **19** Olette kai jo kauan sitten luulleet, että me puolustaudumme teidän edessänne. Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme; mutta kaikki teille rakennukseksi, rakkaani. **20** Sillä minä pelkään, että tullessani ehkä en tapaa teitä semmoisina, kuin tahdon, ja että te tapaatte minut semmoisena, kuin te ette tahdo. Minä pelkään, että teidän keskuudessanne ehkä on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panetteluja, juoruja, pöyhkeilyä, epäjärjestyksiä; **21** ja että, kun tulen, Jumalani on taas nöyryyttävä minua teidän tykönänne, ja että joudun suremaan monen tähden, jotka ennen ovat synnissä eläneet eivätkä ole katuneet sitä saastaisuutta ja haureutta ja irstautta, jota ovat harjoittaneet.

13 Kolmannen kerran minä nyt tulen teidän tyköne.

Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava. **2** Olen edeltäpäin sanonut ja sanon edeltäpäin niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet, ja kaikille muille-niinkuin silloin sanoin, kun olin toista kertaa tykönänne, samoin nytkin, kun olen poissa-etten, kun taas tulen, ole teitä säästävä, **3** koska te etsitte todistetta siitä, että minussa puhuu Kristus, joka ei ole heikko teitä kohtaan, vaan on teissä voimallinen. **4** Sillä vaikka hänet ristiinnaulittiin, kun hän oli heikko, elää hän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta me elämme hänen kanssaan Jumalan voimasta teitä kohtaan. **5** Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei, niin ette kestä koetusta. **6** Minä toivon teidän tulevan tuntemaan,

että me emme ole niitä, jotka eivät koetusta kestä. **7** Mutta me rukoilemme Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, emme sitä varten, että näyttäisi siltä, kuin me olisimme koetuksen kestäviä, vaan että te tekisitte hyvää ja me olisimme ikäänkuin ne, jotka eivät koetusta kestä. **8** Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta. **9** Sillä me iloitsemme, kun me olemme heikot, mutta te olette voimalliset; sitä me rukoilemme, että te täydellisiksi tulisitte. **10** Sentähden minä kirjoitan tämän poissa ollessani, ettei minun teidän luonanne ollessani tarvitsisi käyttää ankaruutta sen vallan nojalla, minkä Herra on minulle antanut rakentamiseksi, ei kukistamiseksi. **11** Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoituksia, olkaa yhtä mieltä, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne. **12** Tervehtikää toisianne pyhällä suunnolla. **13** Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen. **14** Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne.

Galatalaisille

1 Paavali, apostoli, virkansa saanut, ei ihmisiltä eikä ihmisen kautta, vaan Jeesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka on hänet kuolleista herättänyt, 2 ja kaikki veljet, jotka ovat minun kanssani, Galatian seurakunnille. 3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta, 4 joka antoi itsensä alttiiksi meidän syntiemme tähden, pelastaaksensa meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta meidän Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan! (aiön g165) 5 Hänen olkoon kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiön g165) 6 Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä kääntyitte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin, 7 joka kuitenkin ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin. 8 Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu. 9 Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu. 10 Ihmistenkö suosiota minä nyt etsin vai Jumalan? Tai ihmisillekö pyydän olla mieliksi? Jos minä vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija. 11 Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukaista; 12 enkä minä olekaan sitä ihmisiltä saanut, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan Jeesus Kristus on sen minulle ilmoittanut. 13 Olettehan kuulleet minun entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että minä ylenmäärin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin 14 ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet samanikäiset heimossani ja ylen innokkaasti kiivailin isieni perinnässääntöjen puolesta. 15 Mutta kun hän, joka äitini kohdusta saakka on minut erottanut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi 16 ilmaista minussa Poikansa, että minä julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin minä heti alunpitäenkään en kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä, 17 enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon. 18 Sitten, kolmen vuoden kuluttua, minä menin

ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaaseen ja jän hänen tykönsä viideksitoista päiväksi. 19 Mutta muita apostoleja minä en nähnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen. 20 Ja mitä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä minä sanon, etten valhettele. 21 Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin. 22 Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa. 23 Heidän kuuloonsa oli vain tullut: "Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sitä uskoa, jota hän ennen hävitti"; 24 ja he ylistivät Jumalaa minun tähteni.

2 Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, minä taas menin ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani. 2 Mutta minä menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa; esitin sen yksityisesti arvokkaimmille heistä, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan. 3 Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseänsä. 4 Noiden pariimme luikerteneiden valheveljien tähden, jotka orjuuttaakseen meitä olivat hiipineet vakoilemaan vapauttamme, mikä meillä on Kristuksessa Jeesuksessa, 5 me emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöten, että evankeliumin totuus säilyisi teidän keskuudessanne. 6 Ja nuo, joita jonakin pidettiin-millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun; Jumala ei katso henkilöön-nuo arvossapidetyt eivät velvoittaneet minua mihinkään enempään, 7 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille- 8 sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolintoimeensa ympärileikkattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa- 9 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikkattujen. 10 Meidän oli vain muistaminen köyhiä, ja juuri sitä minä olenkin ahkeroinut tehdä. 11 Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin minä häntä vasten kasvoja, koska hän oli herättänyt suurta paheksumista. 12 Sillä ennenkuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, oli hän syönyt yhdessä

pakanain kanssa; mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään peläten ympärileikkattuja, 13 ja hänen kanssaan lankesivat ulkokultaisuuteen muutkin juutalaiset, niin että heidän ulkokultaisuutensa tempasi mukaansa Barnabaankin. 14 Mutta kun minä näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin minä Keefaalle kaikkien kuullen: "Jos sinä, joka olet juutalainen, noudatat pakanain tapoja etkä juutalaisten, miksi sinä pakotat pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?" 15 Me olemme luonostamme juutalaisia, emmekä pakanasyntisiä; 16 mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista. 17 Mutta jos meidät itsemmekin, pyrkessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Pois se! 18 Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajottanut maahan, osoitan minä olevani lain rikkoja. 19 Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, elääkseni Jumalalle. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, 20 ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni. 21 En minä tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhurskaus on saatavissa lain kautta, silloinhan Kristus on turhaan kuollut.

3 Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmien eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna? 2 Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta? 3 Niinkö älyttömiä olette? Te alatitte Hengessä, lihassako nyt lopetatte? 4 Niin paljonko olette turhaan kärsineet? -jos se on turhaa ollut. 5 Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimallisia tekoja teidän keskuudessanne, saako hän sen aikaan lain tekojen vai uskossa kuulemisen kautta, 6 samalla tavalla kuin "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi"? 7 Tietäkää siis, että ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia. 8 Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, julisti se Aabrahamille edeltäpäin tämän

hyvän sanoman: "Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi". 9 Niinmuodoin ne, jotka perustautuvat uskoon, siunataan uskovan Aabrahamin kanssa. 10 Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: "Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee". 11 Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska "vanhurskas on elävä uskosta". 12 Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: "Joka ne täyttää, on niistä elävä". 13 Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme-sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" - 14 että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi ja me niin uskon kautta saisimme luvattun Hengen. 15 Veljet, minä puhun ihmisten tavalla. Eihän kukaan voi kumota ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä siihen mitään lisätä. 16 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: "Ja siemenille", ikäänkuin monesta, vaan ikäänkuin yhdestä: "Ja sinun siemenellesi", joka on Kristus. 17 Minä tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei neljänsadan kolmenkymmenen vuoden perästä tullut laki voi kumota, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi. 18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulisikaan lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta. 19 Mitä varten sitten on laki? Se on rikkomusten tähden jäljestäpäin lisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu; ja se säädettiin enkelien kautta, välimiehen kädellä. 20 Välimies taas ei ole yhtä varten; mutta Jumala on yksi. 21 Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Pois se! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi eläväksi tehdä, niin vanhurskaus todella tulisi laista. 22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat. 23 Mutta ennenkuin usko tuli, vartioitiin meitä lain alle suljettuina uskoa varten, joka oli vastedes ilmestyvä. 24 Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme. 25 Mutta uskon tultua me emme enää ole kasvattajan alaisia. 26 Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa

Jeesuksessa. 27 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet. 28 Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa. 29 Mutta jos te olette Kristuksen omat, niin te siis olette Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan.

4 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, ei hän missään kohden eroa orjasta, vaikka hän onkin kaiken herra; 2 vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti. 3 Samoin mekin; kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alle. 4 Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, 5 lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan. 6 Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba! Isä!" 7 Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta. 8 Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, te palvelitte jumalia, jotka luonnostaan eivät jumalia ole. 9 Nyt sitävastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan ja, mikä enemmän on, kun Jumala tuntee teidät, kuinka te jälleen käännytte noiden heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen, joiden orjiksi taas uudestaan tahdotte tulla? 10 Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista. 11 Minä pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt. 12 Tulkkaa minun kaltaisikseni, koska minäkin olen tullut teidän kaltaiseksenne, veljet, minä pyydän sitä teiltä. Ette ole minua mitenkään loukanneet. 13 Tiedättehän, että ruumiillinen heikkous oli synnyn siihen, että minä ensi kerralla julistin teille evankeliumia, 14 ja tiedätte, mikä kiusaus teillä oli minun ruumiillisesta tilastani; ette minua halveksineet ettekä vieroneet, vaan otitte minut vastaan niinkuin Jumalan enkelin, jopa niinkuin Kristuksen Jeesuksen. 15 Missä on nyt teiltä kerskaaminen onnestanne? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos se olisi ollut mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle. 16 Onko minusta siis tullut teidän vihamihenne sentähden, että minä puhun teille totuuden? 17 Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata; vaan he tahtovat eristää

teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväksensä. 18 On hyvä, jos osoitetaan intoa hyvässä asiassa aina, eikä ainoastaan silloin, kun minä olen teidän tykönänne. 19 Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä, 20 tahtoisinpa nyt olla teidän tykönänne ja äänenikin muuttaa! Sillä minä olen aivan ymmällä teistä. 21 Sanokaa minulle te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekö kuule, mitä laki sanoo? 22 Onhan kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta. 23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen voimasta. 24 Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar; 25 sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää orjuudessa lapsineen. 26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme. 27 Sillä kirjoitettu on: "Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies." 28 Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin lisäk oli. 29 Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin. 30 Mutta mitä sanoo Raamattu? "Aja pois orjatar poikinensa; sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa." 31 Niin me siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan.

5 Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkään antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen. 2 Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi. 3 Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään kaiken lain. 4 Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta. 5 Sillä me odotamme uskosta vanhurskauden toivoa Hengen kautta. 6 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei auta ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko. 7 Te juoksite hyvin; kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisista? 8 Houkutus siihen ei ole hänestä, joka teitä kutsuu. 9 Vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan. 10 Minulla on teihin se

luottamus Herrassa, että te ette missään kohden tule ajattelemaan toisin; mutta teidän häiritsijänne saa kantaa tuomionsa, olkoon kuka hyvänsä. **11** Mutta jos minä, veljet, vielä saamaan ympärileikkausta, miksi minua vielä vainotaan? Silloinhan olisi ristin pahennus poistettu. **12** Kunpa aivan silpoisivat itsensä, nuo teidän kiihoittajanne! **13** Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet; älkää vain salliko vapauden olla ylykkekiksi lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa. **14** Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi". **15** Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toinen toistanne perin hävitä. **16** Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä. **17** Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; nämä ovat nimittäin toisiansa vastaan, niin että te ette tee sitä, mitä tahdotte. **18** Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla. **19** Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus, **20** epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseurat, lahkot, **21** kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa. **22** Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen. **23** Sellaista vastaan ei ole laki. **24** Ja ne, jotka ovat Kristuksen Jeesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen. **25** Jos me Hengessä elämme, niin myös Hengessä vaeltakaamme. **26** Älkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme.

6 Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, niin ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden hengessä; ja ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen. **2** Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain. **3** Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä. **4** Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse on, ei siinä, mitä toinen on; **5** sillä kunkin on kannettava oma taakkansa. **6** Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa. **7** Älkää eksykö, Jumala ei salli itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. **8**

Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää. (aiṓnios g166) **9** Ja kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä me saamme ajan tullen niittää, jos emme väsy. **10** Sentähden, kun meillä vielä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskonveljille. **11** Katsokaa, kuinka suurilla kirjaimilla minä omakätisesti teille kirjoitan! **12** Kaikki, jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, ne pakottavat teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain siksi, ettei heitä Kristuksen ristin tähden vainottaisi. **13** Eiväthän nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itse noudata lakia, vaan he tahtovat teitä ympärileikkauttamaan itsenne saadakseen kerskata teidän lihastanne. **14** Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ristikä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle! **15** Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus. **16** Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, kaikille heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille! **17** Älköön tästedes kukaan minulle vaivoja tuottako; sillä minä kannan Jeesuksen arvet ruumiissani. **18** Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, veljet. Amen.

Efesolaisille

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, sossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa. **2** Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **3** Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa, **4** niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa, **5** edeltäpäin määräten meidät lapseuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan, **6** sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa, **7** jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan. **8** Tätä armoa hän on ylenpalttisesti antanut meille kaikkinaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi, **9** tehden meille tiettäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä- **10** siitä armotaloudesta, minkä hän aikojen täytyessä aikoi toteuttaa, -oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaikki, mitä on taivaissa ja mitä on maan päällä. **11** Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan, **12** että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olimme panneet toivomme Kristukseen. **13** Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti, **14** sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi-hänen kirkkautensa kiitokseksi. **15** Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja teidän rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, **16** en minäkään lakkaa kiittävästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani, **17** anoen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan **18** ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän

on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään **19** ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, **20** jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa, **21** korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa. (aiön g165) **22** Ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle ja antanut hänet kaiken pääksi seurakunnalle, **23** joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää.

2 Ja Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne, **2** joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa, (aiön g165) **3** joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin; **4** mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut, **5** on tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa-armosta te olette pelastetut- **6** ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa, **7** osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa. (aiön g165) **8** Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta- se on Jumalan lahja- **9** ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi. **10** Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme. **11** Muistakaa sentähden, että te ennen, te lihanne puolesta pakanat, jotka olette saaneet ympärileikkaamattomien nimen niiltä, joita, lihaan käsillä tehdyn ympärileikkauksen mukaisesti, sanotaan ympärileikatuiksi- **12** että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisioikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa; **13** mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen

olitte kaukana, päässet lähelle Kristuksen veressä. **14** Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, **15** kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessängsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan, **16** ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden. **17** Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat; **18** sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö. **19** Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä, **20** apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus, **21** jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeleiksi Herrassa; **22** ja hänessä tekin yhdessä muitten kanssa rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä.

3 Sen takia minä, Paavali, teidän, pakanain, tähden Kristuksen Jeesuksen vanki, notkistan polveni- **2** olette kaikei kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoidosta, mikä on minulle teitä varten annettu, **3** että näet tämä salaisuus on ilmestyksen kautta tehty minulle tiettäväksi, niinkuin olen siitä edellä lyhyesti kirjoittanut; **4** josta te sitä lukiessanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen, **5** jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niinkuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille: **6** että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta, **7** jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänen voimansa vaikutuksesta. **8** Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta **9** ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mitä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkeytynä Jumalassa, kaiken Luojassa, (aiön g165) **10** että Jumalan moninainen viisus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon **11** sen iankaikkisen aivoituksen mukaisesti, jonka hän oli säättänyt Kristuksessa Jeesuksessa, meidän

Herrassamme, (aiön g165) **12** jossa meillä, uskon kautta häneen, on uskallus ja luottavainen pääsy Jumalan tykö. **13** Siksi minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, joita minä teidän tähtenne kärsin, sillä ne ovat teidän kunnianne. **14** Sentähden minä notkistan polveni Isän edessä, **15** josta kaikki, millä isä on, taivaissa ja maan päällä, saa nimensä, **16** että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen Henkensä kautta **17** ja Kristuksen asua uskon kautta teidän sydämissänne, **18** niin että te, rakkauteen juurtuneina ja perustuneina, voisitte kaikkien pyhien kanssa käsittää, mikä leveys ja pituus ja korkeus ja syvyys on, **19** ja oppia tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea tietoa ylempänä; että tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä. **20** Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa, **21** hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiön g165)

4 Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan, niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii, **2** kaikessa nöyryydessä ja hiljaisuudessa ja pitkämielisyydessä kärsien toistanne rakkaudessa **3** ja pyrkién säilyttämään hengen yhteyden rauhan yhdyssiteellä: **4** yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte; **5** yksi Herra, yksi usko, yksi kaste; **6** yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien ja kaikkien kautta ja kaikissa. **7** Mutta itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan. **8** Sentähden on sanottu: "Hän astui ylös korkeuteen, hän otti vankeja saaliikseen, hän antoi lahjoja ihmisille". **9** Mutta että hän astui ylös, mitä se on muuta, kuin että hän oli astunut alaskin, maan alimpiin paikkoihin? **10** Hän, joka on astunut alas, on se, joka myös astui ylös, kaikkia taivaita ylempäksi, täyttääkseen kaikki. **11** Ja hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi, **12** tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin

rakentamiseen, **13** kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteen täyden iän määrään, **14** ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa; **15** vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus, **16** josta koko ruumis, yhteen liitettyä ja koossa pysyen jokaisen jänteensä avulla, kasvaa rakentuakseen rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on. **17** Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa: älkää enää vaeltako, niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa, **18** nuo, jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantuneina Jumalan elämästä heissä olevan tietämättömyyden tähden ja sydämensä paatumuksen tähden, **19** ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstauden valtaan, harjoittamaan kaikkinaista saastaisuutta, ahneudessa. **20** Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta tuntemaan, **21** jos muutoin olette hänestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niinkuin totuus on Jeesuksessa: **22** että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten, **23** ja uudistua mielenne hengeltä **24** ja pukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyteen. **25** Pankaa sentähden pois valhe ja puhukaa totta, kukin lähimmäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä. **26** "Vihastukaa, mutta älkää syntiä tehkö." Älkää antako auringon laskea vihanne yli, **27** Älkääkään antako perkeleelle sijaa. **28** Joka on varastanut, älköön enää varastako, vaan tehkөөn ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä, mikä hyvää on, että hänellä olisi, mitä antaa tarvitsevalle. **29** Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan ainoastaan sellainen, mikä on rakentavaista ja tarpeellista ja on mieluista niille, jotka kuulevat. **30** Älkääkään saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka. **31** Kaikki katkeruus ja kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä. **32** Olkaa sen sijaan toisianne kohtaan ystävällisiä, hyväsydämisisiä, anteeksiantavaisia toinen toisellenne,

niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut.

5 Olkaa siis Jumalan seuraajia, niinkuin rakkaat lapset, **2** ja vaeltakaa rakkaudessa, niinkuin Kristuskin rakasti teitä ja antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle "suloiseksi tuoksuksi". **3** Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne-niinkuin pyhien sopii- **4** Älköön myös rivoutta tai tyhmää lorua tai ilvehtimistä, jotka ovat sopimattomia, vaan paremmin kiitosta. **5** Sillä sen te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään haureellisella eikä saastaisella eikä ahneella-sillä hän on epäjumalanpalvelija-ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa. **6** Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjiillä puheilla, sillä semmoisten tähden kohtaa Jumalan viha tottelemattomuuden lapsia; **7** Älkää siis olko niihin osallisia heidän kanssaan. **8** Ennen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaa valkeuden lapsina **9** -sillä kaikkalainen hyvyys ja vanhurskaus ja totuus on valkeuden hedelmä- **10** ja tutkikaa, mikä on otollista Herralle; **11** Älköönkään teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan päinvastoin nuhdelkaakin niistä. **12** Sillä häpeällistä on jo sanoakin, mitä he salassa tekevät; **13** mutta tämä kaikki tulee ilmi, kun valkeus sen paljastaa, sillä kaikki, mikä tulee ilmi, on valkeutta. **14** Sentähden sanotaan: "Herjää sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!" **15** Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte: ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat, **16** ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä, sillä aika on paha. **17** Älkää sentähden olko mielettömät, vaan ymmärtäkää, mikä Herran tahto on. **18** Älkääkään juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täytyykään Hengellä, **19** puhuen keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämessänne Herralle, **20** kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä. **21** Ja olkaa toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelossa. **22** Vaimot, olkaa omille miehilleen alamaiset niinkuin Herralle; **23** sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vapahtaja. **24** Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset. **25** Miehet, rakastakaa vaimojanne, niinkuin

Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, **26** että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, **27** saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä rypynyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton. **28** Samalla tavoin tulee myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä. **29** Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa, **30** sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä. **31** "Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liityköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi." **32** Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa. **33** Mutta myös teistä kukin kohdaltaan rakastakoon vaimoaan niinkuin itseänsä; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä.

6 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset Herrassa, sillä se on oikein. **2** "Kunnioita isääsi ja äitiäsi" -tämä on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus- **3** "että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä". **4** Ja te isät, älkää kiihoittako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa. **5** Palvelijat, olkaa kuuliaiset maallisille isännillenne, pelossa ja vavistuksessa, sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle, **6** ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan Kristuksen palvelijoina, sydämestänne tehden, mitä Jumala tahtoo, **7** hyvällä mielellä palvelen, niinkuin palvelisitte Herraa ettekä ihmisiä, **8** tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän saa takaisin Herralta, olkoonpa orja tai vapaa. **9** Ja te isännät, tehkää samoin heille, jättäkää pois uhkaileminen, sillä tiedättehän, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso henkilöön. **10** Lopuksi, vahvistukaa Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa. **11** Pukekaa yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet. **12** Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. (aiön g165) **13** Sentähden ottakaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne pahana päivänä tehdä vastarintaa ja

kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä. **14** Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska, **15** ja kenkinä jaloissanne alttiut rauhan evankeliumille. **16** Kaikessa ottakaa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet, **17** ja ottakaa vastaan pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana. **18** Ja tehkää tämä kaikella rukouksella ja anomisella, rukoillen joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta; **19** ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin oikeat sanat rohkeasti julistaakseni evankeliumin salaisuutta, **20** jonka tähden minä olen lähettiläänä kahleissa, että minä siitä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee. **21** Mutta että tekin tietäisitte tilani, kuinka minun on, niin on Tykikus, rakas veljeni ja uskollinen palvelija Herrassa, antava teille siitä kaikesta tiedon. **22** Minä lähetän hänet teidän tykönne juuri sitä varten, että saisitte tietää meidän tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne. **23** Rauha veljille ja rakkaus, uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **24** Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat meidän Herraamme Jeesusta Kristusta-katoamattomuudessa.

Filippiläisille

1 Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jeesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jeesuksessa, jotka ovat Filippissä, sekä myös seurakunnan kaitsijoille ja seurakuntapalvelijoille. **2** Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **3** Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan, **4** aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien puolesta, **5** kiitän siitä, että olette olleet osallisia evankeliumiin ensi päivästä alkaen tähän päivään saakka, **6** varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka. **7** Ja oikein onkin, että minä näin ajattelen teitä kaikkia, koska te olette minun sydämässäni, te, jotka sekä ollessani kahleissa että evankeliumia puolustaessani ja vahvistaessani olette kaikki minun kanssani armosta osalliset. **8** Sillä Jumala on minun todistajani, kuinka minä teitä kaikkia ikävöitsen Kristuksen Jeesuksen sydämellisellä rakkautella. **9** Ja sitä minä rukoilen, että teidän rakkautenne tulisi yhä runsaammaksi tiedossa ja kaikessa käsittämässä, **10** voidaksenne tutkia, mikä paras on, että te Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kenellekään loukkaukseksi, **11** täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan, Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi. **12** Mutta minä tahdon, että te, veljet, tietäisitte, että se, mitä minulle on tapahtunut, on koitunutkin evankeliumin menestykseksi, **13** niin että koko henkivartioston ja kaikkien muiden tietoon on tullut, että minä olen kahleissa Kristuksen tähden, **14** ja että useimmat veljistä, saaden Herrassa uskallusta minun kahleistani, yhä enemmän rohkenevat pelkäämättä puhua Jumalan sanaa. **15** Muutamat tosin julistavat Kristusta kateudestakin ja riidan halusta, mutta toiset hyvässä tarkoituksessa: **16** nämä tekevät sitä rakkaudesta, koska tietävät, että minun on pantu evankeliumia puolustamaan, **17** nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekkyydestä, epäpuhtaalla mielellä, luullen tuottavansa minulle murhetta kahleissani. **18** Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta vain tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa! Ja siitä minä iloitsen, ja olen vastakin iloitseva. **19** Sillä minä tiedän, että tämä on

päättävä minulle pelastukseksi teidän rukoustenne kautta ja Jeesuksen Kristuksen Hengen avulla, **20** minun hartaan odotukseni ja toivoni mukaan, etten ole missään häpeään joutuva, vaan että Kristus nytkin, niinkuin aina, on tuleva ylistetyksi minun ruumiissani kaikella rohkeudella, joko elämän tai kuoleman kautta. **21** Sillä elämä on minulle Kristus, ja kuolema on voitto. **22** Mutta jos minun on eläminen täällä lihassa, niin siitä koituu hedelmää työleni, ja silloin en tiedä, minkä valitsisin. **23** Ahtaalla minä olen näiden kahden välissä: halu minulla on täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi monin verroin parempi; **24** mutta teidän tähtenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi. **25** Ja kun olen tästä varma, niin minä tiedän jääväni eloon ja viipyväni kaikkien teidän luonanne teidän edistymiseksenne ja iloksenne uskossa, **26** että teidän kerskaamisenne minusta olisi yhä runsaampi Kristuksessa Jeesuksessa, kun minä taas tulen teidän tyköenne. **27** Käyttäytykää vain Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti, että minä, tulinpa sitten teidän tyköenne ja näin teidät tai olin tulematta, saan kuulla teistä, että te pysytte samassa hengessä ja yksimielisinä taistelette minun kanssani evankeliumin uskon puolesta, **28** vastustajia missään kohden säikähtämättä; ja se on heille kadotuksen, mutta teille pelastuksen merkki, merkki Jumalalta. **29** Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä, **30** teidän, joilla on sama taistelu, mitä näitte ja nyt kuulette minun taistelevan.

2 Jos siis on jotakin kehoitusta Kristuksessa, jos jotakin rakkauden lohduitusta, jos jotakin Hengen yhteyttä, jos jotakin sydämellisyyttä ja laupeutta, **2** niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset **3** ettekä tee mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan että nöyryydessä pidätte toista parempana kuin itseänne **4** ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan toistenkin parasta. **5** Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli, **6** joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen, **7** vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen; **8** hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan

asti. **9** Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, **10** niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman, sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat, **11** ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra. **12** Siis, rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaisat, niin ahkeroinen, ei ainoastaan niinkuin silloin, kun minä olin teidän tykönänne, vaan paljoa enemmän nyt, kun olen poissa, pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte; **13** sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi. **14** Tehkää kaikki nurisematta ja epäroimatta, **15** että olisitte moitteettomat ja puhtaat, olisitte tahrattomat Jumalan lapset kieron ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden joukossa te loistatte niinkuin tähdet maailmassa, **16** tarjolla pitäessänne elämän sanaa, ollen minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä siitä, etten ole turhaan juossut enkä turhaan vaivaa nähnyt. **17** Vaan jos minut uhrataankin tehdessäni teidän uskonne uhri- ja palvelustoimitusta, niin minä kuitenkin iloitsen, ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne; **18** samoin iloittaa tekin, ja iloittaa minun kanssani! **19** Toivon Herrassa Jeesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönne, että minäkin tulisin rohkaistuksi, saatuani tietää, kuinka teidän on. **20** Sillä minulla ei ole ketään samanmielistä, joka vilpittömästi huolehtisi teidän tilastanne; **21** sillä kaikki he etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä Kristuksen Jeesuksen on. **22** Mutta hänen koetellun mielensä te tunnette, että hän, niinkuin poika isäänsä, on minua palvellut evankeliumin työssä. **23** Hänet minä siis toivon voivani lähettää heti, kun olen saanut nähdä, miten minun käy. **24** Ja minä luotan Herrassa siihen, että itsekin pian olen tuleva. **25** Katson kuitenkin välttämättömäksi palauttaa luoksenne veljeni, työkomppanini ja taistelutoverini Epafrodituksen, teidän lähettinne ja auttajan minun tarpeissani. **26** Sillä hän ikävöi teitä kaikkia ja on kovin levoton siitä, että olitte kuulleet hänen sairastavan. **27** Ja hän olikin sairaana, kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan myös minua, etten saisi murhetta murheen päälle. **28** Lähetään hänet sentähden kiiruimmiten, että te hänet nähdessänne taas iloitsisitte ja minäkin

olisin murheettomampi. **29** Ottakaa siis hänet vastaan Herrassa kaikella ilolla, ja pitäkää semmoisia kunniassa; **30** sillä Kristuksen työn tähden hän joutui aivan kuoleman partaalle, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, mitä te ette voineet tehdä.

3 Sitten vielä, veljeni, iloittaa Herrassa! Samoista asioista teille kirjoittaminen ei minua kyllästyttä, ja teille se on turvaksi. **2** Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja. **3** Sillä oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jeesuksessa, emmekä luota lihaan, **4** vaikka minulla on, mihin luottaa lihassakin. Jos kuka muu luulee voivansa luottaa lihaan, niin voin vielä enemmän minä, **5** joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista syntynyt, ollut lakiin nähden fariseus, **6** intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden nuhteeton. **7** Mutta mikä minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lkenut tappioksi. **8** Niinpä minä todella luen kaikki tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä minä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana-että voittaisin omakseni Kristuksen **9** ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella; **10** tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja hänen kärsimyksiensä osallisuuden, tullessani hänen kaltaiseksi samankaltaisen kuoleman kautta, **11** jos minä ehkä pääsen ylösnousemiseen kuolleista. **12** Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voittaisin, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut. **13** Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni; mutta yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottaautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, **14** minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa. **15** Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin

kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoitettava, kuinka asia on. **16** Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä! **17** Olkaa minun seuraajiani, veljet, ja katselkaa niitä, jotka näin vaeltavat, niinkuin me olemme teille esikuvana. **18** Sillä monet, joista usein olen sen teille sanonut ja nyt aivan itkien sanon, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina; **19** heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on heidän mielensä. **20** Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi, **21** joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.

4 Sentähden, rakkaat ja ikävöidyt veljeni, te minun iloni ja kruununi, seisokaa näin Herrassa lujina, rakkaat! **2** Euodiaa minä kehoitan ja Syntykeä minä kehoitan olemaan yksimielisiä Herrassa. **3** Myös sinua, sinä minun oikea Synsygukseni, minä pyydän: ole näille vaimoille avullinen, sillä he ovat taistelleet minun kanssani evankeliumin hyväksi, yhdessä sekä Klemensin että muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa. **4** Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa! **5** Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä. **6** Älkää mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaa pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tietäväksi, **7** ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa. **8** Ja vielä, veljet, kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa; **9** mitä myös olette oppineet ja saaneet ja minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne. **10** Minä ihastuin suuresti Herrassa, että te jo vihdoinkin olitte elpyneet pitämään minusta huolta, johon teillä ennenkin oli ollut halua, vaikka ei tilaisuutta. **11** Ei niin, että minä puutteen vuoksi tätä sanon; sillä minä olen oppinut oloihini tyytymään. **12** Osaan elää niukkaudessa, osaan myös elää runsaudessa; kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin minä olen tottunut; sekä olemaan ravittuna

että näkemään nälkää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa. **13** Kaikki minä voin hänessä, joka minua vahvistaa. **14** Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa minun ahdinkooni. **15** Tiedättehän tekin, filippiiläiset, että evankeliumin alkuaikoina, kun lähdin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin käynyt minun kanssani tiliyhteyteen annetusta ja vastaanotetusta. **16** Sillä Tessalonikaankin te minulle kerran, jopa kahdesti, lähetitte, mitä tarvitsin. **17** Ei niin, että haluaisin lahjaa, vaan minä haluan teidän hyväksenne karttuvaa hedelmää. **18** Olen nyt saanut kaikkea, jopa ylenpalttisesti; minulla on ylilinkyllin, saatuani Epafroditukselta teidän lähetyksenne, joka on "suloinen tuoksu", otollinen, Jumalalle mieluisen uhri. **19** Mutta minun Jumalani on rikkautensa mukaisesti täyttävä kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessa, Kristuksessa Jeesuksessa. **20** Mutta meidän Jumalallemme ja Isällemme kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiön g165) **21** Tervehdys jokaiselle pyhälle Kristuksessa Jeesuksessa. Tervehdyksen lähettävät teille minun kanssani olevat veljet. **22** Tervehdyksen lähettävät teille kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin huoneväkeä. **23** Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

Kolossalaisille

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus **2** Kolossassa asuville pyhille ja uskoville veljille Kristuksessa. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme! **3** Me kiitämme Jumalaa, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne, **4** sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jeesuksessa ja rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan; **5** me kiitämme häntä sen toivon tähden, joka teille on talletettuna taivaissa ja josta jo ennen olette kuulleet sen evankeliumin totuuden sanassa, **6** joka on tullut teidän tykönnne, niinkuin se on myös kaikessa maailmassa, missä se kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin teidänkin keskuudessanne siitä päivästä alkaen, jona te kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa, **7** niinkuin te sen opitte Epafrasalta, meidän rakkaalta kanssapalvelijaltamme, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne **8** ja joka myös on kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä. **9** Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, jona sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä, **10** vaeltaaksenne Herran edessä arvollisesti, hänelle kaikessa otollisesti, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta, **11** ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä, ilolla **12** kiittäen Isää, joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset siitä perinnöstä, mikä pyhillä on valkeudessa, **13** häntä, joka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan. **14** Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksisaaminen, **15** ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa. **16** Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen, **17** ja hän on ennen kaikkia, ja hänessä pysyy kaikki voimassa. **18** Ja hän on ruumiin, se on: seurakunnan, pää; hän, joka on alku, esikoinen

kuolleista nousseitten joukossa, että hän olisi kaikessa ensimmäinen. **19** Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi **20** ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittais itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa. **21** Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut **22** Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä, **23** jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla ja jonka palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut. **24** Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta, **25** jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armotalouden mukaan, joka minulle on annettu teitä varten, täydellisesti julistaakseni Jumalan sanan, **26** sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytynä ikuisista ajoista ja polvesta polveen, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä, (aiön **g165**) **27** joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. **28** Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, asettaaksemme esiin jokaisen ihmisen täydellisenä Kristuksessa. **29** Sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa.

2 Sillä minä tahdon, että te tiedätte, kuinka suuri kilvoittelu minulla on teidän tähtenne ja laodikealaisten ja kaikkien tähden, jotka eivät ole minun ruumiillisia kasvojani nähneet, **2** että heidän sydämensä, yhteenliittyneinä rakkaudessa, saisivat kehoitusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauden ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen, **3** jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkeytynä. **4** Tämän minä sanon, ettei kukaan teitä pettäisi suostuttelevilla puheilla. **5** Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin teidän kanssanne hengessä ja iloitsen nähdessäni järjestyksen, joka teidän keskuudessanne vallitsee, ja

teidän lujan uskonne Kristukseen. **6** Niinkuin te siis olette omaksenne ottaneet Kristuksen Jeesuksen, Herran, niin vaeltakaa hänessä, **7** juurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja uskossa vahvistuen, niinkuin teille on opetettu; ja olkoon teidän kiitoksenne ylitsevuotavainen. **8** Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, pitäytyen ihmisten perinnäissäntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen. **9** Sillä hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti, **10** ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää, **11** ja hänessä te myös olette ympärileikatut, ette käsintehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin poisriisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella: **12** ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista. **13** Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläväksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset, **14** ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meitä vastaan ja oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin. **15** Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi; hän sai heistä hänen kauttaan voiton riemun. **16** Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myös minkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta, **17** jotka vain ovat tulevaisten varjo, mutta ruumis on Kristuksen. **18** Älköön teiltä riistäkö voittopalkintoanne kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelien palvelemiseen ja pöyhkeilee näyistään ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama **19** eikä pitäydy häneen, joka on pää ja josta koko ruumis, nivelten ja jänteiden avulla koossa pysyen, kasvaa Jumalan antamaa kasvaa. **20** Jos te olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeisvoimista, miksi te, ikäänkuin eläisitte maailmassa, sallitte määrätä itsellenne säädöksiä: **21** "Älä tartu, älä maista, älä koske!" **22** -sehän on kaikki tarkoitettu katoamaan käyttämisen kautta ihmisten käskyjen ja oppien mukaan? **23** Tällä kaikella tosin on viisauden maine itsevalitun jumalanpalveluksen ja nöyryyden vuoksi ja sentähden, ettei se ruumista säästä; mutta se on ilman mitään arvoa, ja se tapahtuu lihan tyydyttämiseksi.

3 Jos te siis olette herätetyt Kristuksen kanssa, niin etsikää sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, istuen Jumalan oikealla puolella. **2** Olkoon mielenne siihen, mikä ylhäällä on, älköön siihen, mikä on maan päällä. **3** Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätkettyä Kristuksen kanssa Jumalassa; **4** kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa. **5** Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta, **6** sillä niiden tähden tulee Jumalan viha, **7** ja niissä tekin ennen vaelsitte, kun niissä elitte. **8** Mutta nyt pankaa tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, herjaus ja häpeällinen puhe suustanne. **9** Älkää puhuko valhetta toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa **10** ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan. **11** Ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, ei skyytalaista, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus. **12** Pukeutukaa siis te, jotka olette Jumalan valituista, pyhiä ja rakkaita, sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyyteen, **13** kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. Niinkuin Herrakin on antanut teille anteeksi, niin myös te antakaa. **14** Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, mikä on täydellisyuden side. **15** Ja vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon te olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja olkaa kiitolliset. **16** Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana; opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämissänne. **17** Ja kaikki, minkä teette sanalla tai työllä, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa. **18** Vaimot, olkaa miehillenne alamaiset, niinkuin sopii Herrassa. **19** Miehet, rakastakaa vaimojanne, älkääkö olko heitä kohtaan katkerat. **20** Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, sillä se on otollista Herrassa. **21** Isät, älkää kiihoittako lapsianne, etteivät he kävisi aroiksi. **22** Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi,

vaan sydämen yksinkertaisuudessa peljäten Herraa. Arkippukselle: "Ota vaari virasta, jonka olet saanut 23 Kaikki, mitä teette, se tehkää sydämestänne, Herrassa, että sen täysin toimitat". 18 Tervehdys niinkuin Herralle eikä ihmisille, 24 tietäen, että te saatte Herralta palkaksi perinnön; te palvelette Herraa Kristusta. 25 Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin, mitä on väärin tehnyt; ja henkilöön ei katsota.

4 Isännät, tehkää palvelijoillenne, mitä oikeus ja kohtuus vaatii, sillä te tiedätte, että teilläkin on Herra taivaassa. 2 Olkaa kestäväiset rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa, 3 rukoillen samalla meidänkin edestämme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden minä myös olen sidottuna, 4 että minä sen ilmoittaisin, niinkuin minun tulee puhua. 5 Vaelluksessanne olkaa viisaat ulkopuolella olevia kohtaan, ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä. 6 Olkoon puheenne aina suloista, suolalla höystettyä, ja tietäkää, kuinka teidän tulee itsekullekin vastata. 7 Kaikista minun oloistani antaa teille tiedon Tykikus, rakas veli ja uskollinen palvelija, minun kanssapalvelijani Herrassa. 8 Hänet minä lähetän teidän tyköne juuri sitä varten, että saisitte tietää tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne; 9 ja myös Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen, joka on teikäläisiä; he ilmoittavat teille, kuinka täällä kaikki on. 10 Teille lähettää tervehdyksen Aristarkus, minun vankitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita-jos hän tulee teidän tyköne, niin ottakaa hänet vastaan- 11 ja Jeesus, jota sanotaan Justukseksi; nämä ovat ympärileikatuista ainoat, jotka ovat olleet minun auttajani työssä Jumalan valtakunnan hyväksi, ja he ovat olleet minulle lohdutukseksi. 12 Tervehdyksen lähettää teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taistelee teidän puolestanne, että te pysyisitte täydellisinä ja täysin vahvoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto. 13 Sillä minä annan hänestä sen todistuksen, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden hyväksi, jotka ovat Laodikeassa, sekä niiden, jotka ovat Hierapolissa. 14 Luukas, rakas lääkäri, lähettää teille tervehdyksen, niin myös Deemas. 15 Tervehdys Laodikeassa oleville veljille ja Nymfalle sekä hänen kodissaan kokoontuvalle seurakunnalle. 16 Ja kun tämä kirje on luettu teille, niin toimittakaa, että se luetaan Laodikeankin seurakunnassa ja että myös te luette Laodikeasta tulevan kirjeen. 17 Ja sanokaa

1 Tessalonikalaisille

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisien seurakunnalle Isässä Jumalassa ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. Armo teille ja rauha! **2** Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, mainiten teitä rukouksissamme, sillä lakkaamatta **3** me Jumalamme ja Isämme edessä muistamme teidän työtänne uskossa ja vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jeesukseen Kristukseen, **4** tietäen, veljet, te Jumalan rakastetut, teidän valitsemisenne: **5** että meidän evankeliumimme tuli teidän tyköenne, ei ainoastaan sanana, vaan myös voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella-niinkuin tiedätte, millaisia me olimme teidän keskuudessanne, teidän tähtenne- **6** ja teistä tuli meidän seuraajiamme ja Herran, kun suuressa ahdingossa otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä, **7** niin että te olette tulleet esikuviksi kaikille uskoville Makedoniassa ja Akaiassa. **8** Sillä teidän tyköänne on Herran sana kaikunut; ei ainoastaan Makedoniaan ja Akaiiaan, vaan kaikkialle on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua. **9** Sillä itse he kertovat meistä, millainen meidän tulomme teidän tyköenne oli ja kuinka te epäjumalista käännynitte Jumalan tykö, palvelemaan elävää ja totista Jumalaa **10** ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

2 Tiedättehän itsekkin, veljet, ettei tulomme teidän tyköenne ollut turha; **2** vaan, vaikka me ennen, niinkuin tiedätte, olimme kärsineet Filippissä ja meitä siellä oli pahoin pidetty, oli meillä kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia, suuressa kilvoituksessa. **3** Sillä meidän kehoituspuheemme ei lähde eksymyksestä eikä epäpuhtaasta mielestä eikä ole kavaluudessa puhuttua; **4** vaan niinkuin Jumala on katsonut meidän kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme, niinkuin tahtoisimme olla mieliksi ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee meidän sydämemme. **5** Sillä me emme koskaan ole liikkuneet liehakoivin sanoin, sen te tiedätte, emmekä millään tekosyillä voittoa ahnehtineet; Jumala on todistajamme, **6** emmekä ole etsineet

kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta, **7** vaikka me Kristuksen apostoleina olisimme voineet vaatia arvonantoa; vaan me olimme lempeät teidän keskuudessanne, niinkuin imettävä äiti, joka vaalii lapsiansa; **8** niin mekin, teitä hellien, halusimme antaa teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, vaan oman henkemmekin, sillä te olitte meille rakkaiksi tulleet. **9** Muistatthän, veljet, meidän työmmä ja vaivamme: yöt ja päivät työtä tehden, ettemme ketään teistä rasittaisi, me julistimme teille Jumalan evankeliumia. **10** Te olette meidän todistajamme, ja Jumala, kuinka pyhät ja oikeamieliset ja nuhteettomat me olimme teitä kohtaan, jotka uskotte, **11** samoin kuin te tiedätte, kuinka me, niinkuin isä lapsiansa, kehoitimme itsekutakin teistä ja rohkaisimme teitä, **12** ja teroitimme teille, että teidän on vaeltaminen arvollisesti Jumalan edessä, joka kutsuu teitä valtakuntaansa ja kirkauteensa. **13** Ja sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan, niinkuin se totisesti on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä, jotka uskotte. **14** Sillä teistä, veljet, on tullut niiden Kristuksessa Jeesuksessa olevien Jumalan seurakuntain seuraajia, jotka ovat Juudeassa, sillä tekin olette kärsineet omilta kansalaisiltanne samaa kuin he juutalaisilta, **15** jotka tappoivat Herran Jeesuksenkin ja profeetat ja ovat vainonneet meitä, eivätkä ole Jumalalle otollisia, vaan ovat kaikkien ihmisten vihollisia, **16** kun estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumiseksensa. Näin he yhäti täyttävät syntiensä mittaa. Viha onkin jo saavuttanut heidät, viimeiseen määräänsä asti. **17** Mutta kun meidät nyt, veljet, on hetkeksi aikaa erotettu teistä, ulkonaisesti, ei sydämeltä, niin on meille tullut yhä suurempi halu päästä näkemään teidän kasvojanne. **18** Sentähden olemme tahtoneet tulla teidän tyköenne, minä, Paavali, puolestani, en vain kerran, vaan kahdestikin, mutta saatana on meidät estänyt. **19** Sillä kuka on meidän toivomme tai ilomme tai meidän kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te, meidän Herraamme Jeesuksen edessä hänen tulemuksessaan? **20** Sillä te olette meidän kunniamme ja meidän ilomme.

3 Sentähden me, kun emme enää voineet kestää kauemmin, päätimme jäädä yksinämme Ateenaan, **2** ja lähetimme Timoteuksen, veljemme ja Jumalan

palvelijan Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan teitä ja rohkaisemaan teitä uskossanne, 3 ettei kukaan horjui näissä ahdingoissa. Sillä itse te tiedätte, että meidät on semmoisiin pantu. 4 Sanoimmehan, kun olimme teidän tykönänne, teille jo edeltäpäin, että meidän oli ahdinkoon joutuminen, niinkuin on käynytkin ja te tiedätte käyneen. 5 Sentähden minä, kun en enää jaksanut kestää kauemmin, lähetinkin tiedustelemaan teidän uskoanne, ettei vain kiusaaja liene teitä kiusannut ja meidän vaivannäköemme mennyt hukkaan. 6 Mutta nyt, kun Timoteus tuli teidän tyköänne meidän tykömme ja toi meille ilosanoman teidän uskostanne ja rakkaudestanne ja siitä, että te aina pidätte meitä rakkaassa muistossa ikävöiden meitä nähdäkseen niinkuin mekin teitä: 7 sentähden olemme teidän uskostanne, veljet, saaneet lohdutusta teihin nähden kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme; 8 sillä nyt me elämme, jos te seisotte lujina Herrassa. 9 Kuinka voimmekaan kyllin kiittää Jumalaa teidän tähtenne kaikesta siitä ilosta, mikä meillä teistä on Jumalamme edessä! 10 Öin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemme saadaksemme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mitä teidän uskostanne puuttuu. 11 Mutta hän itse, meidän Jumalamme ja Isämme, ja meidän Herramme Jeesus ohjatkoon meidän tiemme teidän tykönne. 12 Ja teille Herra antakoon yhä enemmän ja runsaammin rakkautta toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niinkuin meilläkin on teitä kohtaan, 13 vahvistaaksensa teidän sydämenne nuhteettomiksi pyhydessä meidän Jumalamme ja Isämme edessä, meidän Herramme Jeesuksen tulemuksessa, kun hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa.

4 Sitten vielä, veljet, me pyydämme teitä ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa, että te, niinkuin olette meiltä oppineet, miten teidän tulee vaeltaa ja olla Jumalalle otolliset, niinkuin vaellattekkin, siinä yhä enemmän varttuisitte. 2 Tiedättehän, mitkä käskyt me olemme Herran Jeesuksen kautta teille antaneet. 3 Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta, 4 että kukin teistä tietää ottaa oman vaimon pyhydessä ja kunniasa, 5 ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät Jumalaa tunne; 6 ettei kukaan sorra veljeänsä eikä tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niinkuin myös ennen

olemme teille sanoneet ja todistaneet. 7 Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen. 8 Sentähden, joka nämä hylkää, ei hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös antaa Pyhän Henkensä teihin. 9 Veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te olette Jumalalta oppineet rakastamaan toisianne; 10 niin te myös teette kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta me kehoitamme teitä, veljet, siinä varttumaan yhä enemmän 11 ja katsomaan kunniaksesne, että elätte hiljaisuudessa ja toimitatte omia tehtäviänne ja teette työtä käsillänne, niinkuin olemme teitä käskeneet, 12 että vaelluksessanne olisitte säädylliset ulkopuolella olevia kohtaan ettekä olisi kenenkään avun tarpeessa. 13 Mutta me emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämättöminä siitä, kuinka poisnukkuneiden on, ettette surehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole. 14 Sillä jos uskomme, että Jeesus on kuollut ja nousut ylös, niin samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan. 15 Sillä sen me sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseseen, emme suinkaan ehdi ennen niitä, jotka ovat nukkuneet. 16 Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuodon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; 17 sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. 18 Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.

5 Mutta aikakaudesta ja määrähetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa; 2 sillä itse te varsin hyvin tiedätte, että Herran päivä tulee niinkuin varas yöllä. 3 Kun he sanovat: "Nyt on rauha, ei hätää mitään", silloin yllättää heidät yhtäkkiä turmio, niinkuin synnytysskipu raskaan vaimon, eivätkä he pääse pakoon. 4 Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas; 5 sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia. 6 Älkäämme siis nukkuko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit. 7 Sillä ne, jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne yöllä juovuksissa ovat. 8 Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme

uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo. **9** Sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, **10** joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. **11** Sentähden kehoittakaa toisianne ja rakentakaa toinen toistanne, niinkuin teettekin. **12** Mutta me pyydämme teitä, veljet, antamaan tunnustuksenne niille, jotka tekevät työtä teidän keskuudessanne ja ovat teidän johtajanne Herrassa ja neuvovat teitä, **13** sekä pitämään heitä erinomaisen rakkaina heidän työnsä tähden. Eläkää rauhassa keskenänne. **14** Me kehoitamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa alakuloisia, holhotkaa heikkoja, olkaa pitkämieliset kaikkia kohtaan. **15** Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toinen toisellenne ja kaikille. **16** Olkaa aina iloiset. **17** Rukoilkaa lakkaamatta. **18** Kiittäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa. **19** Henkeä älkää sammuttako, **20** profetoimista älkää halveksuko, **21** mutta koetelkaa kaikki, pitäkää se, mikä hyvää on; **22** karttakaa kaikenkaltaista pahaa. **23** Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen. **24** Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja hän on sen myös tekevä. **25** Veljet, rukoilkaa meidän edestämme. **26** Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suunannolla. **27** Minä vannotan teitä Herran kautta, että luetatte tämän kirjeen kaikille veljille. **28** Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.

2 Tessalonikalaisille

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisien seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. **2** Armo teille ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **3** Me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, niinkuin oikein onkin, koska teidän uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne lisääntyy itsekussakin, kaikissa teissä, **4** niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissa, joita teillä on kestättävänä **5** ja jotka ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvovalliseksi Jumalan valtakuntaan, jonka tähden kärsittekin, **6** koskapa Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat, **7** ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkeliensä kanssa **8** tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille. **9** Heitä kohtaa silloin rangaistukseksi iankaikkinen kadotus Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta, (aiönios g166) **10** kun hän sinä päivänä tulee, että hän kirkastuisi pyhissänsä ja olisi ihmeteltävä kaikissa uskovissa, sillä te olette uskoneet meidän todistuksemme. **11** Sitä varten me aina rukoilemmekin teidän puolestanne, että meidän Jumalamme katsoisi teidät kutsumisensa arvoiseksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken teidän halunne hyvään ja teidän uskonne teot, **12** että meidän Herramme Jeesuksen nimi teissä kirkastuisi ja te hänessä, meidän Jumalamme ja Herran Jeesuksen Kristuksen armon mukaan.

2 Mutta mitä tulee meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet, **2** ettette anna minkään hengen ettekä sanan ettekä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niin että menetätte mielenne maltin, ettekä anna niiden itseänne peljästyttää, ikäänkuin Herran päivä jo olisi käsissä. **3** Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule,

ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi, **4** tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. **5** Ettekö muista, että minä, kun vielä olin teidän tykönänne, sanoin tämän teille? **6** Ja nyt te tiedätte, mikä pidättää, niin että hän vasta ajallansa ilmestyy. **7** Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jahka vain tulee tieltä poistetuksi se, joka nyt vielä pidättää, **8** niin silloin ilmestyy tuo laitton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä, **9** tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteilla ja ihmeillä **10** ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua. **11** Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen, **12** että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen. **13** Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastukseen Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen. **14** Siihen hän on myös kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden. **15** Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita olette oppineet joko meidän puheestamme tai kirjeestämme. **16** Ja meidän Herramme Jeesus Kristus itse ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja armosta antanut meille iankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon, (aiönios g166) **17** lohduttakoon teidän sydämiänne ja vahvistakoon teitä kaikessa hyvässä työssä ja puheessa.

3 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa meidän edestämme, että Herran sana nopeasti leviäisi ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanne, **2** ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen. **3** Mutta Herra on uskollinen, ja hän on vahvistava teitä ja varjeleva teidät pahasta. **4** Ja me luotamme teihin Herrassa, että te sekä nyt että vasta teette, mitä me

käskemme. **5** Ja Herra ohjatkoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen. **6** Mutta Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette meiltä saaneet. **7** Tiedättehän itse, kuinka meidän jälkiämme on seurattava, sillä me emme ole olleet kurittomia teidän keskuudessanne, **8** emmekä ilmaiseksi syöneet kenenkään leipää, vaan työssä ja vaivassa me ahkeroitsimme yöt ja päivät, ettemme olisi kenellekään teistä rasitukseksi; **9** ei niin, ettei meillä olisi siihen valtaa, vaan me tahdomme olla teille esikuvaksi, että te kulkisitte meidän jälkiämme. **10** Sillä jo silloin, kun olimme teidän tykönänne, me sääsimme teille, että kuka ei tahdo työtä tehdä, ei hänen syömänkään pidä. **11** Sillä me olemme kuulleet, että muutamat teidän keskuudessanne vaeltavat kurittomasti, eivät tee työtä, vaan puuhailevat sellaisessa, mikä ei heille kuulu. **12** Semmoisia me käskemme ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa, tekemään työtä hiljaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä. **13** Mutta te, veljet, älkää väsykö tekemästä sitä, mikä hyvää on. **14** Mutta jos kuka ei tottele sitä, mitä me tässä kirjeessä olemme sanoneet, niin merkitkää hänet älkääkä seurustelko hänen kanssaan, että hän häpeäisi. **15** Älkää kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaa niinkuin veljeä. **16** Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan, aina ja kaikella tavalla. Herra olkoon kaikkien teidän kanssanne. **17** Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Tämä on merkinä jokaisessa kirjeessäni; näin minä kirjoitan. **18** Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

1 Timoteukselle

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli, Jumalan, meidän vapahtajamme, ja Kristuksen Jeesuksen, meidän toivomme, asettama, **2** Timoteukselle, oikealle pojallensa uskossa. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme! **3** Niinkuin minä Makedoniaan lähtiessäni kehoitin sinua jäämään Efesoon, käskeäksesi eräitä kavahtamaan, etteivät vieraita oppeja opettaisi **4** eivätkä puuttuisi taruihin ja loppumattomiin sukuuetteloihin, jotka pikemmin edistävät turhaa mietiskelyä kuin Jumalan armotaloutta, joka perustuu uskoon, niin kehoitan nytkin. **5** Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta. **6** Muutamat ovat hairautuneet niistä pois ja poikenneet turhiin jaarituksiin, **7** tahtoen olla lainopettajia, vaikka eivät ymmärrä, mitä puhuvat ja minkä varmaksi väittävät. **8** Mutta me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä lain mukaisesti käytetään **9** ja tiedetään, että lakia ei ole pantu vanhurskaalle, vaan laittomille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, murhamiehille, **10** haureellisille, miehimyksille, ihmiskauppiaille, valhettelijoille, valapattoisille ja kaikelle muulle, mikä on tervettä oppia vastaan- **11** autuaan Jumalan kirkkauden evankeliumin mukaisesti, joka on minulle uskottu. **12** Minä kiitän häntä, joka minulle on voimaa antanut, Kristusta Jeesusta, meidän Herraamme, siitä, että hän katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa **13** minut, entisen pilkkaajan ja vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minä sain laupeuden, koska olin tehnyt sitä tietämättömänä, epäuskossa; **14** ja meidän Herramme armo oli ylen runsas, vaikuttaen uskoa ja rakkautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. **15** Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin. **16** Mutta sentähden minä sain laupeuden, että Jeesus Kristus minussa ennen muita osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä, esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan häneen, itsellensä iankaikkiseksi elämäksi. **(aiōnios g166)** **17** Mutta iankaikkiselle kuninkaalle,

katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle, kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti! Amen. **(aiōn g165)** **18** Tämän käskyn minä annan sinun toimitettavaksesi, poikani Timoteus, aikaisempien, sinusta lausuttujen ennustusten mukaisesti, että niiden nojalla taistelisi jalon taistelun, **19** säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat hyljänneet ja uskossaan haaksirikoon joutuneet. **20** Niitä ovat Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen antanut saatanan haltuun, kuritettaviksi, etteivät enää pilkkaisi.

2 Minä kehoitan siis ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta, **2** kuningasten ja kaiken esivallan puolesta, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa. **3** Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme, **4** joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden. **5** Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus, **6** joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta todistus oli annettava aikansa, **7** ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu-minä puhun totta, en valhettele-pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa. **8** Minä tahdon siis, että miehet rukoilevat, joka paikassa kohottaen pyhät kädet ilman vihaa ja epäilystä; **9** niin myös, että naiset ovat säädyllisessä puvussa, kaunistavat itseään kainosti ja siveästi, ei palmikoiduilla hiuksilla, ei kullalla, ei helmillä eikä kallisarvoisilla vaatteilla, **10** vaan hyvillä teoilla, niinkuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi. **11** Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena; **12** mutta minä en salli, että vaimo opettaa, enkä että hän vallitsee miestänsä, vaan eläköön hän hiljaisuudessa. **13** Sillä Aadam luotiin ensin, sitten Eeva; **14** eikä Aadamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen. **15** Mutta hän on pelastuva lastensynnyttämisen kautta, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä ynnä siveydessä.

3 Varma on tämä sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan virkaan, niin hän haluaa jaloon toimeen. **2** Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, taitava opettamaan, **3** ei juomari, ei

tappelijaa, vaan lempeä, ei riitaisa, ei rahanahne, 4 vaan sellainen, joka oman kotinsa hyvin hallitsee ja kaikella kunniallisuudella pitää lapsensa kuuliaina; 5 sillä jos joku ei osaa hallita omaa kotiansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta? 6 Älköön hän olko äsken kääntynyt, ettei hän paisuisi ja joutuisi perkeleen tuomion alaiseksi. 7 Ja hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolella olevilta, ettei hän joutuisi häväistyksen alaiseksi eikä perkeleen paulaan. 8 Niin myös seurakuntapalvelijain tulee olla arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeällisen voiton pyytäjiä, 9 vaan sellaisia, jotka pitävät uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa. 10 Mutta heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomat. 11 Samoin tulee vaimojen olla arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa. 12 Seurakuntapalvelija olkoon yhden vaimon mies, lapsensa ja kotinsa hyvin hallitseva. 13 Sillä ne, jotka ovat hyvin palvelleet, saavuttavat itselleen kunnioitettavan aseman ja suuren pelottomuuden uskossa, Kristuksessa Jeesuksessa. 14 Vaikka toivon pian pääseväni sinun tykösi, kirjoitan sinulle tämän, 15 että, jos viivyn, tietäisit, miten tulee olla Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden pylväs ja perustus. 16 Ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskautunut Hengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen.

4 Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja 2 valheenpuhujain ulkokultaisuuden vaikutuksesta, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty 3 ja jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan. 4 Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan; 5 sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. 6 Kun tätä veljille opetat, niin olet hyvä Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka ravitset itseäsi uskon ja sen hyvän opin sanoilla, jota olet noudattanut. 7 Mutta epäpyhiä ämmäin taruja karta ja harjoita itseäsi jumalisuuteen. 8 Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vain vähään; mutta jumalisuudesta on

hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen. 9 Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen. 10 Sillä siksi me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, että olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovien. 11 Tätä käske ja opeta. 12 Älköön kukaan nuoruuttasi katsoko ylen, vaan ole sinä uskovaisten esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, uskossa, puhtaudessa. 13 Lue, kehoita ja opeta ahkerasti, kunnes minä tulen. 14 Älä laiminlyö armolahjaa, joka sinussa on ja joka sinulle annettiin profetian kautta, vanhinten pannaessa kätensä sinun päällesi. 15 Harrasta näitä, elä näissä, että edistymisesi olisi kaikkien nähtävissä. 16 Valvo itseäsi ja opetustasi, ole siinä kestävä; sillä jos sen teet, olet pelastava sekä itsesi että ne, jotka sinua kuulevat.

5 Älä nuhtele kovasti vanhaa miestä, vaan neuvo niinkuin isää, nuorempia niinkuin veljiä, 2 vanhoja naisia niinkuin äitejä, nuorempia niinkuin sisaria, kaikessa puhtaudessa. 3 Kunnioita leskiä, jotka ovat oikeita leskiä. 4 Mutta jos jollakin leskellä on lapsia tai lapsenlapsia, oppikoot nämä ensin hurskaasti hoitamaan omaa perhekuntaansa ja maksamaan, mitä ovat velkaa vanhemmilleen, sillä se on otollista Jumalan edessä. 5 Oikea leski ja yksinäiseksi jäänyt panee toivonsa Jumalaan ja anoo ja rukoilee alinomaa, yötä päivää; 6 mutta hekumoitseva on jo eläessään kuollut. 7 Teroita tätäkin, että he olisivat nuhteettomat. 8 Mutta jos joku ei pidä huolta omaisistaan ja varsinkaan ei perhekuntalaisistaan, niin hän on kieltänyt uskon ja on uskotonta pahempi. 9 Luetteloon otettakoon ainoastaan semmoinen leski, joka ei ole kuuttakymmentä vuotta nuorempi ja joka on ollut yhden miehen vaimo, 10 josta on todistettu, että hän on tehnyt hyviä töitä, on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhien jalkoja pessyt, ahdistettuja auttanut ja kaiken hyvän tekemistä harrastanut. 11 Mutta nuoret lesket hylkää; sillä kun he himokkaiksi käyden vieraantuvat Kristuksesta, tahtovat he mennä naimisiin, 12 ja ovat tuomion alaisia, koska ovat ensimmäisen uskonsa hyljänneet. 13 He oppivat kylää kierrellessään vielä laiskoiksikin, eikä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juouruisiksi ja monitouhuisiksi ja sopimattomia puhumaan. 14 Minä tahdon sentähden, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät

lapsia, hoitavat kotiansa eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta solvaamiseen. **15** Sillä muutamat ovat jo kääntyneet pois seuraamaan saatanaa. **16** Jos jollakin uskovaisella naisella on leskiä, niin pitäköön niistä huolen, älköönkä seurakuntaa rasitettako, että se voisi pitää huolta oikeista leskistä. **17** Vanhimpia, jotka seurakuntaa hyvin hoitavat, pidettäköön kahdenkertaisen kunnian ansainneina, varsinkin niitä, jotka sanassa ja opetuksessa työtä tekevät. **18** Sillä Raamattu sanoo: "Älä sido puivan härän suuta", ja: "Työmies on palkkansa ansainnut". **19** Älä ota huomioosi syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa. **20** Syntiä tekeviä nuhtelee kaikkien kuullen, että muutkin pelkäisivät. **21** Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä, tekemättä ennakolta päätöstä ja ketään suosimatta. **22** Älä ole liian kerkeä panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana. **23** Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vatsasi tähden ja usein uudistuvien vaivojesi vuoksi. **24** Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja joutuvat ennen tuomittaviksi, toisten taas seuraavat jäljestäpäin; **25** samoin myös hyvät teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät ole ilmeisiä, voi salassa pysyä.

6 Kaikki, jotka ovat orjina ikeen alla, pitäkööt isäntänsä kaikkea kunnioitusta ansaitsevina, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi. **2** Mutta ne, joilla on uskovaiset isännät, älkööt pitäkö heitä vähemmässä arvossa sentähden, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitä sitä mieluummin, koska he ovat uskovia ja rakastettuja ja harrastavat hyväntekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita. **3** Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen, **4** niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja, **5** alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneet mieleltään ja totuuden menettäneet ja jotka pitävät jumalisuutta keinona voiton saamiseen. **6** Ja suuri voitto onkin jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa. **7** Sillä me emme ole maailmaan mitään tuoneet, emme myös voi täältä mitään viedä; **8** mutta

kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin. **9** Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin ihmisiin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen. **10** Sillä rahan himo on kaiken pahan juuri; sitä haluten monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla. **11** Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja tavoita vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä, hiljaisuutta. **12** Kilvoittele hyvän uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä. (aiōnios g166) **13** Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä todisti, tunnustaen hyvän tunnustuksen, minä kehoitan sinua, **14** että tahrattomasti ja moitteettomasti pidät käskyn meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka, **15** jonka ajanansa on antava meidän nähdä se autuas ja ainoa valtias, kuningasten kuningas ja herrain Herra, **16** jolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valkeudessa, mihin ei kukaan taida tulla; jota yksikään ihminen ei ole nähnyt eikä voi nähdä-hänen olkoon kunnia ja iankaikkinen valta. Amen. (aiōnios g166) **17** Kehoita niitä, jotka nykyisessä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme, (aiōn g165) **18** kehoita heitä, että tekevät hyvää, hyvissä töissä rikastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat, **19** kooten itsellensä aarteiden, hyvän perustuksen tulevaisuuden varalle, että saisivat todellisen elämän. **20** Oi Timoteus, talleta se, mikä sinulle on uskottu, ja vältä tiedon nimellä kulkevan valhetiedon epäpyhiä ja tyhjiä puheita ja vastaväitteitä, **21** johon tunnustautuen muutamat ovat uskosta hairautuneet. Armo olkoon teidän kanssanne!

2 Timoteukselle

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, lähetetty julistamaan lupausta siitä elämästä, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, **2** rakkaalle pojalleni Timoteukselle. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme! **3** Minä kiitän Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla-samoin kuin minä lakkaamatta muistan sinua rukouksissani öin ja päivin, **4** haluten, muistaessani kyyneleitäsi, saada sinua nähdä, että täytyisin ilolla- **5** kun mieleeni muistuu se vilpiton usko, joka sinulla on, joka ensin oli isoäidilläsi Looiksella ja äidilläsi Eunikellä ja joka, siitä olen varma, on sinullakin. **6** Siitä syystä minä sinua muistutan virittämään palavaksi Jumalan armolahjan, joka sinussa on minun kätteni päällepanemisen kautta. **7** Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen. **8** Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden, sen mukaan kuin Jumala antaa voimaa, **9** hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja, (aiōnios g166) **10** mutta nyt ilmisaatettu meidän Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen ilmestymisen kautta, joka kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta, **11** jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu. **12** Siitä syystä minä myös näitä kärsin, enkä sitä häpeä; sillä minä tunnen hänet, johon minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu. **13** Ota esikuvaksi ne terveelliset sanat, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. **14** Säilytä se hyvä, mikä sinulle on uskottu, Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu. **15** Sinä tiedät, että kaikki aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois; niiden joukossa ovat Fygelus ja Hermogenes. **16** Antakoon Herra laupeutta Onesiforuksen huonekunnalle, sillä usein hän on minua virvoittanut, eikä ole kahleitan hävennyt;

17 vaan kun hän tuli Roomaan, etsi hän minua innokkaasti ja löysi minut. **18** Suokoon Herra, että hän löytää laupeuden Herran tykönä sinä päivänä. Ja kuinka suuria ne palvelukset olivat, joita hän teki Efesossa, sen sinä parhaiten tiedät.

2 Vahvistu siis, poikani, siinä arnessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. **2** Ja minkä olet kuullut minulta ja minkä monet ovat todistaneet, usko se luotettaville miehille, jotka sitten ovat soveliaita muitakin opettamaan. **3** Kärsi vaivaa niinkuin ainakin jalo Kristuksen Jeesuksen sotamies. **4** Ei kukaan, joka sodassa palvelee, sekaannu elatuksen toimiiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet palkannut. **5** Eihän sitäkään, joka kilpailee, seppelöidä, ellei hän kilpaile sääntöjen mukaisesti. **6** Peltomiehen, joka vaivaa näkee, tulee ennen muita päästä osalliseksi hedelmistä. **7** Tarkkaa, mitä sanon; Herra on antava sinulle ymmärrystä kaikkeen. **8** Muista Jeesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty ja on Daavidin siementä minun evankeliumini mukaan, **9** jonka julistamisessa minä kärsin vaivaa, kahleisiin asti, niinkuin pahantekijä; mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu. **10** Siitä syystä minä kärsin kaikki valittujen tähden, että hekin saavuttaisivat pelastuksen, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, ynnä iankaikkisen kirkkauden. (aiōnios g166) **11** Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää; **12** jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät; **13** jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata. **14** Muistuta tästä, ja teroita heille Jumalan edessä, etteivät kiistelisi sanoista, mikä ei ole miksikään hyödyksi, vaan niiden turmioksi, jotka kuulevat. **15** Pyri osoittautumaan Jumalalle semmoiseksi, joka koetukset kestää, työntekijäksi, joka ei työtään häpeä, joka oikein jakelee totuuden sanaa. **16** Mutta pysy erilläsi epäpyhistä ja tyhjistä puheista, sillä niiden puhujat menevät yhä pitemmälle jumalattomuudessa, **17** ja heidän puheensa jäytää ympäristööän niinkuin syöpä. Niitä ovat Hymeneus ja Filetus, **18** jotka ovat totuudesta eksyneet, kun sanovat, että ylösnousemus jo on tapahtunut, ja he turmelevat useiden uskon. **19** Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: "Herra tuntee omansa",

ja: "Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee". 20 Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta-ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten. 21 Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista, tulee hänestä astia jaloa käyttöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekeihin valmis. 22 Pakene nuoruuden himoja, harrasta vanhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa niiden kanssa, jotka huutavat avuksensa Herraa puhtaasta sydäimestä. 23 Mutta vältä tyhmiä ja taitamattomia väittäjiä, sillä tiedäthän, että ne synnyttävät riitoja. 24 Mutta Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään; 25 hänen tulee sävyisästi ojentaa vastustelijoita; ehkäpä Jumala antaa heille mielenmuutoksen, niin että tulevat tuntemaan totuuden 26 ja selviävät perkeleen pauloista, joka on heidät vanginnut tahtoansa tekemään.

3 Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja. 2 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita, 3 rakkaudettomia, epäsohuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän vihamiehiä, 4 petteureita, väkivaltaisia, pöyhkeitä, hekumaa enemmän kuin Jumalaa rakastavia; 5 heissä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman. Senkaltaisia karta. 6 Sillä niitä ovat ne, jotka tungettelevat taloihin ja pauloihinsa kietovat syntien rasittamia ja monenlaisten himojen heiteltäviä naisparkoja, 7 jotka aina ovat opetusta ottamassa, eivätkä koskaan voi päästä totuuden tuntemiseen. 8 Ja niinkuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, niin nuokin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneet ihmiset, jotka eivät uskonkoetuksissa kestä. 9 Mutta he eivät pitemmälle edisty, sillä heidän mielettömyytensä on käyvä ilmeiseksi kaikille, niinkuin noidenkin mielettömyys kävi ilmi. 10 Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, vaellustani, aivoitustani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni, 11 vainoissa ja kärsimyksissä, samanlaisissa kuin minun osakseni tuli Antiokiassa, Ikonionissa ja Lystrassa. Mimmoisia vainoja olenkaan kärsinyt, ja kaikista Herra on minut pelastanut! 12 Ja kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa

Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi. 13 Mutta pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen. 14 Mutta pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keiltä olet sen oppinut, 15 ja koska jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. 16 Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa, 17 että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekeihin valmistunut.

4 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta: 2 saarnaa sanaa, astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita, kehoita, kaikella pitkämielisyydellä ja opetuksella. 3 Sillä aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan korvasyyhyensä haalivat itselleen opettajia 4 ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin. 5 Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankelistan työ, toimita virkasi täydellisesti. 6 Sillä minut jo uhrataan, ja minun lähtöni aika on jo tullut. 7 Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon säilyttänyt. 8 Tästedes on minulle talletettuna vanhurskauden seppele, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat. 9 Koeta päästä pian tulemaan luokseni. 10 Sillä tähän nykyiseen maailmaan rakastuneena jätti minut Deemas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskes meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan. (aiōn g165) 11 Luukas yksin on minun kanssani. Ota Markus mukaasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle hyvin tarpeellinen palvelukseen. 12 Mutta Tykikuksen minä olen lähettänyt Efesoon. 13 Tuo tullessasi päällysvaippa, jonka jätin Trooaaseen Karpuksen luo, ja kirjat, ennen kaikkea pergamentit. 14 Aleksander, vaskiseppä, on tehnyt minulle paljon pahaa; Herra on maksava hänelle hänen tekojensa mukaan. 15 Kavahda sinäkin häntä, sillä hän on kovin vastustanut meidän sanojamme. 16 Ensi kertaa

puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut; älköön sitä heille syyksi luettako. **17** Mutta Herra auttoi minua ja vahvisti minua, että sanan julistaminen minun kauttani tulisi täydelleen suoritetuksi, ja kaikki pakanat sen kuulisivat; ja minä pelastuin jalopeuran kidasta. **18** Ja Herra on vapahtava minut kaikesta ilkeistä ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiön g165) **19** Tervehdys Priskalle ja Akylaalle ja Onesiforuksen huonekunnalle. **20** Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimuksen minä jätin Miletoon sairastamaan. **21** Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Tervehdyksen lähettävät sinulle Eubulus ja Pudes ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet. **22** Herra olkoon sinun henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne.

Titukselle

1 Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka on jumalisuuden mukainen, **2** apostoli sen iankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valhettele, on luvannut ennen ikuisia aikoja- (aiōnios g166) **3** mutta kun aika oli tullut, ilmoitti hän sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän vapahtajamme, käskyn mukaan: **4** Tiitukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme Kristukselta Jeesukselta! **5** Minä jätin sinut Kreettaan sitä varten, että järjestäisit, mitä vielä jäi järjestämättä, ja että asettaisit, niinkuin minä sinulle määräsin, joka kaupunkiin vanhimmat, **6** jos missä olisi joku nuhteeton, yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä niskoittelevia. **7** Sillä seurakunnan kaitsijan on, niinkuin Jumalan huoneenhaltijan tulee, oltava nuhteeton, ei itserakas, ei pikavihainen, ei juomari, ei tappelija, ei häpeällisen voiton pyytjä, **8** vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensähillitseväinen; **9** hänen tulee pysyä kiinni opinmukaisessa, luotettavassa sanassa, että olisi kykenevä sekä neuvomaan terveellä opilla että kumoamaan vastaansanojain väitteet. **10** Sillä paljon on niskoittelevia, turhanpuhujia ja eksyttäjiä, varsinkin ympärileikkattujen joukossa; **11** semmoisilta on suu tukittava, sillä he kääntävät ylösalaisin kokonaisia huonekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi. **12** Eräs heistä, heidän oma profeettansa, on sanonut: "Petturi Kreetan mies, peto ilkeä, laiskurivatsa". **13** Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä ankarasti, että tulisivat uskossa terveiksi **14** eivätkä kiinnittäisi huomiotansa juutalaisiin taruihin eikä totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin. **15** Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan heidän sekä mielensä että omatuntonsa on saastainen. **16** He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he hänet kieltävät, sillä he ovat inhottavia ja tottelemattomia ja kaikkiin hyviin tekiihin kelvottomia.

2 Mutta sinä puhu sitä, mikä terveeseen oppiin soveltuu: **2** vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat,

siveät ja uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet; **3** niin myös vanhat naiset olkoot käytöksessään niinkuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään neuvoja, **4** voidakseen ohjata nuoria vaimoja rakastamaan miehiänsä ja lapsiansa, **5** olemaan siveitä, puhtaita, kotinsa hoitajia, hyviä, miehilleen alamaisia, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi. **6** Nuorempia miehiä samoin kehoita käyttäytymään siveästi. **7** Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi, olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta **8** ja puheesi tervettä ja moitteetonta, että vastustaja häpeäisi, kun hänellä ei ole meistä mitään pahaa sanottavana. **9** Kehota palvelijoita olemaan isännilleen kaikessa alamaisia, heille mieliksi, etteivät vastustele, **10** etteivät näpistele, vaan kaikin tavoin osoittavat vilpittöntä uskollisuutta, että he Jumalan, meidän vapahtajamme, opin kaikessa kaunistaisivat. **11** Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille **12** ja kasvattaa meitä, että me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa, (aiōn g165) **13** odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestymistä, **14** hänen, joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistaakseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee. **15** Puhu tätä ja kehoita ja nuhtele kaikella käskyvallalla. Älköön kukaan sinua halveksiko.

3 Muistuta heitä olemaan hallituksille ja esivalloille alamaiset, kuuliaiset, kaikkiin hyviin tekiihin valmiit, **2** etteivät ketään herjaa, eivät riitele, vaan ovat lempeitä ja osoittavat kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan. **3** Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, eksesissä, moninaisten himojen ja hekumain orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme. **4** Mutta kun Jumalan, meidän vapahtajamme, hyvyys ja ihmisrakkaus ilmestyi, **5** pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, **6** jonka Hengen hän runsaasti vuodatti meihin meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta, **7** että me vanhurskautettuina

hänen armonsä kautta tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan. (aiönios g166) **8** Tämä sana on varma, ja minä tahdon, että sinä näitä teroitat, niin että ne, jotka Jumalaan uskovat, ahkerolisivat hyvien tekojen harjoittamista. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille. **9** Mutta vältä mielettömiä riitakysymyksiä ja sukuuetteloita ja kinastelua ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia. **10** Harhaoppista ihmistä karta, varoitettuasi häntä kerran tai kahdesti, **11** sillä sinä tiedät, että semmoinen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja hän on itse itsensä tuominut. **12** Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikuksen, niin tule viipymättä minun tyköni Nikopoliin, sillä siellä olen päättänyt viettää talven. **13** Varusta huolellisesti matkalle Zeenas, lainoppinut, ja Apollos, ettei heiltä mitään puuttuisi. **14** Oppikoot meikäläisetkin, tarpeen vaatiessa, harjoittamaan hyviä tekoja, etteivät jäisi hedelmättömiksi. **15** Tervehdyksen lähettävät sinulle kaikki, jotka ovat minun kanssani. Sano tervehdys niille, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

Filemonille

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme, **2** ja Appialle, sisarellemme, ja Arkippukselle, taistelutoverillemme, ja sinun kodissasi kokoontuvalle seurakunnalle. **3** Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta! **4** Minä kiitän Jumalaani aina, muistaessani sinua rukouksissani, **5** sillä minä olen kuullut sinun rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jeesukseen ja kaikkia pyhiä kohtaan; **6** ja rukoukseni on, että sinun uskosi, se usko, joka on meille yhteinen, olisi väkevä kaiken hyvän tuntemisessa, mikä meillä Kristuksessa on. **7** Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta sinun rakkaudestasi, koska pyhien sydämet ovat virvoittuneet sinun kauttasi, veljeni. **8** Sentähden, vaikka minulla Kristuksessa on paljon rohkeutta kāskeä sinua tekemään, mitä tehdä tulee, **9** niin rakkauden tähden minä kuitenkin mieluummin pyydän, ollen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paavali, ja nyt myös Kristuksen Jeesuksen vanki- **10** pyydän sinua poikani puolesta, jonka minä kahleissani synnytin, Onesimuksen puolesta, **11** sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hyödyllisen; **12** hänet minä lähetän sinulle takaisin, hänet, se on: oman sydämeni. **13** Olisin tahtonut pidättää hänet tykönäni, että hän sinun sijassasi olisi palvellut minua, joka olen evankeliumin tähden kahleissa; **14** mutta ilman sinun suostumustasi en tahtonut tehdä mitään, ettei hyvyytesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen. **15** Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että saisit hänet takaisin iäksi, (aiōnios g166) **16** ei enää orjana, vaan orjaa enempanä: rakkaana veljenä, ylen rakkaana jo minulle, kuinka paljon enemmän sitten sinulle, sekä ihmisenä että Herran omana! **17** Jos siis pidät minua toverinasi, niin ota hänet luoksesi niinkuin minut; **18** mutta jos hän on tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotakin velkaa, niin pane se minun laskuuni. **19** Minä, Paavali, kirjoitan omalla kädelläni: "Minä sen maksan"; saattaisinpä sanoa: pane se omaan laskuusi; sillä sinä olet minulle velkaa oman itsesikin. **20** Niin, veljeni, jospa saisit sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydäntäni Kristuksessa. **21**

Luottaen kuuliaisuuteesi minä kirjoitan sinulle, ja minä tiedän, että sinä teet enemmänkin, kuin mitä sanon. **22** Lisäksi vielä: valmista minulle maja luonasi; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille. **23** Tervehdyksen lähettävät sinulle Epafras, minun vankitoverini Kristuksessa Jeesuksessa, **24** Markus, Aristarkus, Deemas ja Luukas, jotka ovat minun työtovereitani. **25** Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

Heprealaisille

1 Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta, **2** on hän näin viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös on maailman luonut (ai^{on} **g165**) **3** ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa, **4** tullen enkeleitä niin paljoa korkeammaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän. **5** Sillä kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; ja taas: "Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani"? **6** Ja siitä, kun hän jälleen tuo esikoisensa maailmaan, hän sanoo: "Ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit". **7** Ja enkeleistä hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen liekiksi"; **8** mutta Pojasta: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtiikka on oikeuden valtiikka. (ai^{on} **g165**) **9** Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi." **10** Ja: "Sinä, Herra, olet alussa maan perustanut, ja taivaat ovat sinun kättesi tekoja; **11** ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne vanhenevat kaikki niinkuin vaate, **12** ja niinkuin vaipan sinä ne käärit, niinkuin vaateen, ja ne muuttuvat; mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi loppu". **13** Kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi"? **14** Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä?

2 Sentähden tulee meidän sitä tarkemmin ottaa vaari siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain kulkeutuisi sen ohitse. **2** Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyy lujana, ja jokainen rikkomus ja totelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkkansa, **3** kuinka me voimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti ja joka niiden vahvistamana, jotka olivat sen kuulleet, saatettiin meille, **4** kun Jumala yhdessä heidän kanssaan todisti tunnusmerkeillä ja ihmeillä

ja moninlaisilla väkeillä teoilla ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan? **5** Sillä enkelien alle hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme. **6** Vaan joku on jossakin paikassa todistanut, sanoen: "Mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, tai ihmisen poika, että pidät hänestä huolen? **7** Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla sinä hänet seppelöitsit, ja sinä panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja; **8** asetit kaikki hänen jalkojensa alle." Sillä, asettaessaan kaikki hänen valtansa alle, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen valtansa alle asetetuksi. **9** Mutta hänet, joka vähäksi aikaa oli tehty enkeleitä halvemmaksi, Jeesuksen, me näemme hänen kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi, että hän Jumalan armosta olisi kaikkien edestä joutunut maistamaan kuolemaa. **10** Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi. **11** Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sentähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi, **12** kun hän sanoo: "Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä"; **13** ja taas: "Minä panen uskallukseni häneen"; ja taas: "Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut!" **14** Koska siis lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on: perkeleen, **15** ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia. **16** Sillä ei hän ota huomaansa enkeleitä, vaan Aabrahamin siemenen hän ottaa huomaansa. **17** Sentähden piti hänen kaikessa tuleman veljiensä kaltaiseksi, että hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylimmäinen pappi tehtävissään Jumalan edessä, sovittaakseen kansan synnit. **18** Sillä sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa.

3 Sentähden, pyhät veljet, jotka olette taivaallisesta kutsumuksesta osalliset, kiinnittäkää mielenne meidän tunnustuksemme apostoliin ja ylimmäiseen pappiin, Jeesukseen, **2** joka on uskollinen asettajalleen, niinkuin Mooseskin oli "uskollinen koko hänen huoneessansa". **3** Sillä hänen on

Moosekseen verraten katsottu ansaitsevan niin paljoa suuremman kirkkauden, kuin huoneen rakentajan kunnia on suurempi kuin huoneen. 4 Sillä jokainen huone on jonkun rakentama, mutta kaiken rakentaja on Jumala. 5 Ja Mooses tosin oli "palvelijana uskollinen koko hänen huoneessansa", todistukseksi siitä, mikä vastedes piti sanottaman, 6 mutta Kristus on uskollinen Poikana, hänen huoneensa haltijana; ja hänen huoneensa olemme me, jos loppuun asti pidämme vahvana toivon rohkeuden ja kerskauksen. 7 Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, 8 Älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa, kiusauksen päivänä erämaassa, 9 jossa teidän isänne minua kiusasivat ja koettelivat, vaikka olivat nähneet minun tekojani neljäkymmentä vuotta; 10 sentähden minä vihastuin tähän sukupolveen ja sanoin: 'Aina he eksyvät sydämessään'; mutta he eivät oppineet tuntemaan minun teitäni; 11 ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepooni.'" 12 Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta, 13 vaan kehoittakaa toisianne joka päivä, niin kauan kuin sanotaan: "tänä päivänä", ettei teistä kukaan synnin pettämänä paatuisi; 14 sillä me olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain pysymme luottamuksessa, joka meillä alussa oli, vahvoina loppuun asti. 15 Kun sanotaan: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa", 16 ketkä sitten, vaikka kuulivat, katkeroittivat hänet? Eivätkö kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla lähteneet Egyptistä? 17 Mutta keihin hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat syntiä tehneet, joiden ruumiit kaatuivat erämaahan? 18 Ja keille hän vannoi, etteivät he pääse hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille? 19 Ja niin me näemme, että he epäuskon tähden eivät voineet siihen päästä.

4 Varokaamme siis, koska lupaus päästä hänen lepoonsa vielä pysyy varmana, ettei vain havaittaisi kenenkään teistä jääneen taipaleelle. 2 Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat. 3 Sillä me pääsemme lepoon, me, jotka tulimme

uskoon, niinkuin hän on sanonut: "Ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepooni'", vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti. 4 Sillä hän on jossakin sanonut seitsemännestä päivästä näin: "Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa"; 5 ja tässä taas: "He eivät pääse minun lepooni". 6 Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden, 7 niin hän taas määrää päivän, "tämän päivän", sanomalla Daavidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niinkuin ennen on sanottu: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne". 8 Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, senjälkeisestä päivästä. 9 Niin on Jumalan kansalle sapatinlepo varmasti tuleva. 10 Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niinkuin Jumala omista teoistansa. 11 Ahkeroikaamme siis päästä siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä. 12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija; 13 eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili. 14 Kun meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, läpi taivasten kulkenut, Jeesus, Jumalan Poika, niin pitääkäämme kiinni tunnustuksesta. 15 Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. 16 Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.

5 Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten puolesta toimittamaan sitä, mikä Jumalalle tulee, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestä, 2 ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen, 3 ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoin kuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä. 4 Eikä

kukaan sitä arvoa itselleen ota, vaan Jumala kutsuu hänet niinkuin Aaroninkin. 5 Niinpä Kristuskaan ei itse korottanut itseänsä ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; 6 niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan". (aiōn g165) 7 Ja lihansa päivinä hän väkevällä huudolla ja kyynelillä uhrasi rukouksia ja anomuksia sille, joka voi hänet kuolemasta pelastaa; ja hänen rukouksensa kuultiin hänen jumalanpelkonsa tähden. 8 Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi siitä, mitä hän kärsi, kuuliaisuuden, 9 ja kun oli täydelliseksi tullut, tuli hän iankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaiset, (aiōnios g166) 10 hän, jota Jumala nimittää "ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan". 11 Tästä meillä on paljon sanottavaa, ja sitä on vaikea selittää, koska olette käyneet hitaiksi kuulemaan. 12 Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; te olette tulleet maitoa tarvitseviksi, ei vahvaa ruokaa. 13 Sillä jokainen, joka vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi; 14 mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aisti tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta.

6 Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyteen, ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta: parannusta kuolleista töistä ja uskoa Jumalaan, 2 oppia kasteista ja käten päällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja iankaikkisesta tuomiosta. (aiōnios g166) 3 Ja niin me tahdomme tehdä, jos vain Jumala sallii. 4 Sillä mahdotonta on niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet 5 ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailmanajan voimia, (aiōn g165) 6 ja sitten ovat luopuneet-taas uudistaa parannukseen, he kun jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät. 7 Sillä maa, joka särpii sisäänsä sen päälle usein tulevan sateen ja kantaa kasvun hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta; 8 mutta se, joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kirousta, ja sen

loppu on, että se poltetaan. 9 Mutta teistä, rakkaat, uskomme sitä, mikä on parempaa ja mikä koituu teille pelastukseksi-vaikka puhummekin näin. 10 Sillä Jumala ei ole väärämielinen, niin että hän unhottaisi teidän työnne ja rakkautenne, jota olette osoittaneet hänen nimeänsä kohtaan, kun olette palvelleet pyhiä ja vielä palvelette. 11 Mutta me halajamme sitä, että kukin teistä osoittaa samaa intoa, säilyttääkseen toivon varmuuden loppuun asti, 12 ettette kävisi veltoiksi, vaan että teistä tulisi niiden seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä luvattu on. 13 Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Aabrahamille, vannoi hän itse kauttansa, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa, kenen kautta vannoa, 14 ja sanoi: "Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan, ja enentämällä minä sinut enennän"; 15 ja näin Abraham, kärsivällisesti odotettuaan, sai, mitä luvattu oli. 16 Sillä ihmiset vannovat suurempansa kautta, ja vala on heille asian vahvistus ja tekee lopun kaikista vastaväitteistä. 17 Sentähden, kun Jumala lupauksen perillisille vielä tehokkaammin tahtoi osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumaton, vakuutti hän sen valalla, 18 että me näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella, saisimme voimallisen kehoituksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta. 19 Se toivo meille on ikäänkuin sielun ankkuri, varma ja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti, 20 jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, iankaikkisesti. (aiōn g165)

7 Sillä tämä Melkisedek, Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman, pappi, joka meni Aabrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet; 2 jolle Abraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, niinkuin hänen nimensäkin merkitsee, on "vanhurskauden kuningas" ja sen lisäksi vielä "Saalemin kuningas", se on "rauhan kuningas"; 3 jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän loppua, mutta joka on Jumalan Poikaan verrattava-hän pysyy pappina ainaisesti. 4 Katsokaa, kuinka suuri hän on, jolle itse kantaisi Abraham antoi kymmenykset parhaimmasta saaliistaan. 5 Onhan niillä Leevin

pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan ottaa kymmenyksiä kansalta, se on veljiltään, vaikka nämä ovatkin Aabrahamin kupeista lähteneet; 6 mutta hän, jonka sukua ei johdeta heistä, otti kymmenykset Aabrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset. 7 Mutta kieltämätöntä on, että halvempi saa siunauksen paremmaltaan. 8 Ja täällä kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä se, jonka todistetaan elävän. 9 Ja Aabrahamin kautta, niin sanoakseni, on Leevikin, joka kymmenyksiä ottaa, maksanut kymmenyksiä; 10 sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan. 11 Jos siis täydellisyys olisi saavutettu leeviläisen pappeuden kautta, sillä tähän on kansa laissa sidottu, miksi sitten oli tarpeen, että nousi toinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä tullut nimitetyksi Aaronin järjestyksen mukaan? 12 Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä myös lain muutos. 13 Sillä se, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan ole alttaritointia hoitanut. 14 Onhan tunnettua, että meidän Herramme on noussut Juudasta, jonka sukukunnan pappeudesta Mooses ei ole mitään puhunut. 15 Ja tämä käy vielä paljoka selvemmäksi, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen, 16 joka ei ole siksi tullut lihallisen käskyn lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voimasta. 17 Sillä hänestä todistetaan: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan". (aiōn g165) 18 Täten kyllä entinen säädös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön 19 -sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi-mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa. 20 Ja niinkuin tämä ei tapahtunut ilman valan vannomista-nuo taas ovat papeiksi tulleet ilman heistä vannottua valaa, 21 mutta tämä hänestä vannottulla valalla, sen asettamana, joka hänelle sanoi: "Herra on vannonut eikä ole katuva: 'Sinä olet pappi iankaikkisesti'" - (aiōn g165) 22 niin on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jeesus on tullut. 23 Ja noita toisia pappeja on tullut useampia, koska kuolema ei sallinut heidän pysyä; 24 mutta täällä on katoamaton pappeus, sentähden että hän pysyy iankaikkisesti, (aiōn g165) 25 jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa. 26 Senkaltainen ylimmäinen pappi meille sopikin:

pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut, 27 jonka ei joka päivä ole tarvis, niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä. 28 Sillä laki asettaa ylimmäisiksi papeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoja, mutta valan sana, joka on myöhäisempi kuin laki, asettaa Pojan, iankaikkisesti täydelliseksi tulleen. (aiōn g165)

8 Mutta pääkohta siinä, mistä me puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa, 2 tehdäkseen pappispalvelusta kaikkeinpyhimässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen. 3 Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja, jonka tähden on välttämätöntä, että tälläkin on jotakin uhraamista. 4 Jos hän siis olisi maan päällä, ei hän olisikaan pappi, koska jo ovat olemassa ne, jotka lain mukaan esiinkantavat lahjoja, 5 ja jotka palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo, niinkuin ilmoitettiin Moosekselle, kun hänen oli valmistettava maja. Sillä hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaikki sen kaavan mukaan, joka sinulle vuorella näytettiin". 6 Mutta tämä taas on saanut niin paljoka jalomman viran, kuin hän on myös paremman liiton välimies, liiton, joka on paremmille lupauksille perustettu. 7 Sillä jos ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty sijaa toiselle. 8 Sillä moittien heitä hän sanoo: "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton, 9 en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän isänsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta. Sillä he eivät pysyneet minun liitossani, ja niin en minäkään heistä huolinut, sanoo Herra. 10 Sillä tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa näiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä, ja kirjoitan ne heidän sydämiinsä, ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. 11 Ja silloin ei enää kukaan opeta kansalaistaan eikä veli veljeään sanoen: 'Tunne Herra'; sillä he kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut. 12 Sillä minä annan anteeksi heidän vääryytensä eikä enää muista heidän syntejensä." 13 Sanoessaan "uuden" hän on julistanut ensimmäisen

liiton vanhentuneeksi; mutta se, mikä vanhenee ja käy iälliseksi, on lähellä häviämistään.

9 Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö. **2** Sillä maja oli valmistettu niin, että siinä oli etumainen maja, jossa oli sekä lampunjalka että pöytä ja näkyleivät, ja sen nimi on "pyhä". **3** Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on "kaikkeinpyhin"; **4** siinä oli kultainen suitsutusalttari ja liiton arkki, yltymäri kullalla päällystetty, jossa säilytettiin kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin viheriöinyt sauva ja liiton taulut, **5** ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta. Mutta näistä nyt ei ole syytä puhua kustakin erikseen. **6** Kun nyt kaikki on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan jumalanpalvelusta toimittamaan, **7** mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan tahattomien syntien edestä. **8** Näin Pyhä Henki osoittaa, että tie kaikkeinpyhimpään vielä on ilmoittamatta, niin kauan kuin etumainen maja vielä seisoo. **9** Tämä on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva, ja sen mukaisesti uhraataan lahjoja ja uhreja, jotka eivät kykene tekemään täydelliseksi omassatunnossaan sitä, joka jumalanpalvelusta toimittaa, **10** vaan jotka, niinkuin ruuat ja juomat ja erilaiset pesotkin, ovat ainoastaan lihan sääntöjä, jotka ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti. **11** Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäiseksi papiksi, niin hän suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei ole käsillä tehty, se on: joka ei ole tätä luomakuntaa, **12** meni, ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen. (aiönios g166) **13** Sillä jos kauristen ja härkäin veri ja hiehon tuhka, saastaisten päälle vihmittuna, pyhittää lihanpuhtauteen, **14** kuinka paljoa enemmän on Kristuksen veri, hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa! (aiönios g166) **15** Ja sentähden hän on uuden liiton välimies, että, koska hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksista, ne, jotka ovat kutsutut, saivat luvattua iankaikkisen perinnön.

(aiönios g166) **16** Sillä missä on testamentti, siinä on sen tekijän kuolema toteennäytettävä; **17** sillä vasta kuoleman jälkeen testamentti on pitävä, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä. **18** Sentähden ei myöskään ensimmäistä liittoa verettä vihitty. **19** Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenuk kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isopin ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, **20** sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt". **21** Ja samoin hän verellä vihmoi myös majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet. **22** Niin puhdistetaan lain mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista. **23** On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuvat tällä tavalla puhdistetaan, mutta että taivaalliset itse puhdistetaan paremmilla uhreilla kuin nämä. **24** Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme. **25** Eikä hän mennyt uhrataksaan itseänsä monta kertaa, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään, vierasta verta mukanaan, **26** sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsimän monta kertaa maailman perustamisesta asti; mutta nyt hän on yhden ainoan kerran maailmanaiokojen lopulla ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä.

(aiön g165) **27** Ja samoin kuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta sen jälkeen tulee tuomio, **28** samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat.

10 Sillä koska laissa on vain tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta, ei se koskaan voi samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita he alinomaa kantavat esiin, tehdä niiden tuojia täydellisiksi. **2** Sillä eikö muutoin olisi lakattu niitä uhraamasta, koska näillä, jotka jumalanpalvelustaan toimittavat, kerran puhdistettuina, ei enää olisi ollut mitään tuntoa synneistä? **3** Mutta niissä on jokavuotinen muistutus synneistä. **4** Sillä mahdotonta on, että härkäin ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä. **5** Sentähden hän maailmaan tullessaan sanoo: "Uhria ja antia sinä et tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistit; **6**

polttouhreihiin ja syntiuhreihiin sinä et mielistynyt. 7 Silloin minä sanoin: 'Katso, minä tulen-kirjakääröön on minusta kirjoitettu-tekemään sinun tahtosi, Jumala!.' 8 Kun hän ensin sanoo: "Uhreja ja anteja ja polttouhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mielistynyt", vaikka niitä lain mukaan uhrataankin, 9 sanoo hän sitten: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi". Hän poistaa ensimmäisen, pystyttääkseen toisen. 10 Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan. 11 Ja kaikki papit seisovat päivä päivältä palvelustaan toimittamassa ja usein uhraamassa, aina samoja uhreja, jotka eivät ikinä voi syntejä poistaa; 12 mutta tämä on, uhrattuaan yhden ainoan uhrin syntien edestä, ainiaksi istuutunut Jumalan oikealle puolelle, 13 ja odottaa nyt vain, kunnes hänen vihollisensa pannaan hänen jalkojensa astinlaudaksi. 14 Sillä hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainiaksi tehnyt täydellisiksi ne, jotka pyhitetään. 15 Todistaahan sen meille myös Pyhä Henki; sillä sanottuaan: 16 "Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien jälkeen teen heidän kanssaan", sanoo Herra: "Minä panen lakini heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän mieleensä"; 17 ja: "heidän syntejensä ja laittomuksiensa en minä enää muista". 18 Mutta missä nämä ovat anteeksi annetut, siinä ei uhria synnin edestä enää tarvita. 19 Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään, 20 jonka pääsyn hän on vihkinyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun, se on hänen lihansa, kautta, 21 ja koska meillä on "suuri pappi, Jumalan huoneen haltija", 22 niin käykäämme esiin toisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmittuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä; 23 pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa, sillä hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen; 24 ja valvokaamme toinen toistamme rohkaisuksi toisillemme rakkauteen ja hyviin tekoihin; 25 Älkäämme jättäkö omaa seurakunnankokoustamme, niinkuin muutamien on tapana, vaan kehoittakaamme toisiamme, sitä enemmän, kuta enemmän näette tuon päivän lähestyvän. 26 Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, 27 vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus,

joka on kuluttava vastustajat. 28 Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman: 29 kuinka paljoo ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä! 30 Sillä me tunnemme hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava"; ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa". 31 Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin. 32 Mutta muistakaa entisiä päiviä, jolloin te, valistetuiksi tultuanne, kestitte monet kärsimysten kilvoitukset, 33 kun te toisaalta olitte häväistysten ja ahdistusten alaisina, kaikkien katseltavina, toisaalta taas tulitte niiden osaveljiksi, joiden kävi samalla tavalla. 34 Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka pysyy. 35 Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. 36 Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäkseen Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on. 37 Sillä "vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttelä; 38 mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen". 39 Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois omaksi kadotuksekseni, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

11 Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy. 2 Sillä sen kautta saivat vanhat todistuksen. 3 Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä. (aiön g165) 4 Uskon kautta uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain, ja uskon kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan; ja uskonsa kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu. 5 Uskon kautta otettiin Eenok pois, näkemättä kuolemaa, "eikä häntä enää ollut, koska Jumala oli ottanut hänet pois". Sillä ennen poisottamistaan hän oli saanut todistuksen, että hän oli otollinen Jumalalle. 6 Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä sen, joka Jumalan tykö tulee, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät. 7 Uskon kautta rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt,

pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi; ja uskonsa kautta hän tuomitsi maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka uskosta tulee. **8** Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva. **9** Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa lisäkin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä; **10** sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala. **11** Uskon kautta sai Saarakin voimaa suvun perustamiseen, vieläpä yli-ikäisenä, koska hän piti luotettavana sen, joka oli antanut lupauksen. **12** Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneesta, niin suuri paljous, kuin on tähtiä taivaalla ja kuin meren rannalla hiekkaa, epäluokisesti. **13** Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. **14** Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata. **15** Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisivat heillä ollut tilaisuus palata takaisin; **16** mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, vaan sallii kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin. **17** Uskon kautta uhrasi Aabraham, koetukselle pantuna, lisäkin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut **18** ja jolle oli sanottu: "Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläisen", **19** sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään; ja sen vertauskuvana hän saikin hänet takaisin. **20** Uskon kautta antoi Iisak Jaakobille ja Eesaulle siunauksen, joka koski tulevaisiaakin. **21** Uskon kautta siunasi Jaakob kuollessaan kumpaisenkin Joosefin pojista ja rukoili sauvansa päähän nojaten. **22** Uskon kautta muistutti Joosef loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja antoi määräyksen luistansa. **23** Uskon kautta pitivät Mooseksen vanhemmat häntä heti hänen syntymänsä jälkeen kätöksässä kolme kuukautta, sillä he näkivät, että lapsi oli ihana; eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä. **24** Uskon kautta kieltäytyi Mooses suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä. **25** Hän otti

mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa, **26** katsoen "Kristuksen pilkan" suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi katseensa palkintoa kohti. **27** Uskon kautta hän jätti Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa; sillä koska hän ikäänkuin näki sen, joka on näkymätön, niin hän kesti. **28** Uskon kautta hän pani toimeen pääsiäisenvieton ja verensivelyn, ettei esikoisten surmaaaja koskisi heihin. **29** Uskon kautta he kulkivat poikki Punaisen meren ikäänkuin kuivalla maalla; jota yrittäessään egyptiläiset hukkuivat. **30** Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit, sittenkuin niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää. **31** Uskon kautta pelastui portto Raahab joutumasta perikatoon yhdessä uppiniskaisten kanssa, kun oli, rauha mielessään, ottanut vakoojat luoksensa. **32** Ja mitä minä vielä sanoisin? Sillä minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Baarakista, Simsonista, Jeftasta, Daavidista ja Samuelista ja profeetoista, **33** jotka uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat, **34** sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot. **35** On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, että saisivat paremman ylösnousemuksen; **36** toiset taas ovat saaneet kokea pilkkua ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta; **37** heitä on kivitetty, kiusattu, rikki sahattu, miekalla surmattu; he ovat kierrelleet ympäri lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä- **38** he, jotka olivat liian hyviä tälle maailmalle-; he ovat harhailleet erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa. **39** Ja vaikka nämä kaikki uskon kautta olivat todistuksen saaneet, eivätkä he kuitenkaan saavuttaneet sitä, mikä oli luvattu; **40** sillä Jumala oli varannut meitä varten jotakin parempaa, etteivät he ilman meitä pääsisi täydellisyteen.

12 Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka niin helposti meidät kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilvoituksessa, **2** silmät luotuina

uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle. **3** Ajatelkaa häntä, joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseänsä kohtaan, ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne. **4** Ette vielä ole verille asti tehneet vastarintaa, taistellessanne syntiä vastaan, **5** ja te olette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: "Poikani, älä pidä halpana Herran kuritusta, äläkä menetä toivoasi, kun hän sinua nuhtelee; **6** sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka hän ottaa huomaansa". **7** Kuritukseksenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita? **8** Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osallisiksi tulleet, silloinhan te olette äpäriä ettekä lapsia. **9** Ja vielä: meillä oli ruumiilliset isämme kurittajina, ja heitä me kavahdimme; emmekö paljoa enemmän olisi alamaiset henkien Isälle, että eläisimme? **10** Sillä nuo kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, oman ymmärryksensä mukaan, mutta tämä kurittaa meitä tosi parhaaksemme, että me pääsisimme osallisiksi hänen pyhydestään. **11** Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeinpäin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän niille, jotka sen kautta ovat harjoitetut. **12** Sentähden: "Ojentakaa hervonneet kätenne ja rauenneet polvenne"; **13** ja: "tehkää polut suoriksi jaloillenne", ettei ontuvan jalka nyrjähtäisi, vaan enemmän parantuisi. **14** Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa; **15** ja pitääkää huoli siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, "ettei mikään katkeruuden juuri pääse kasvamaan ja tekemään häiriötä", ja monet sen kautta tule saastutetuiksi, **16** ja ettei kukaan olisi haureellinen tahi epäpyhä niinkuin Eesau, joka yhdestä ateriasta myi esikoisuutensa. **17** Sillä te tiedätte, että hänet sittemminkin, kun hän tahtoi päästä siunausta perimään, hyljättiin; sillä hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi. **18** Sillä te ette ole käyneet sen vuoren tykö, jota voidaan käsin koskea ja joka tulessa palaa, ettekä synkeyden, ette pimeyden, ette myrskyn, **19** ette pasunan kaiun ettekä äänen tykö, joka puhui niin, että ne, jotka sen kuulivat, pyysivät, ettei heille

enää puhuttaisi; **20** sillä he eivät voineet kestää tätä käskyä: "Koskettakoon vuorta vaikka eläinkin, se kivitettäköön"; **21** ja niin hirmuinen oli se näky, että Mooses sanoi: "Minä olen peljästynyt ja vapisen"; **22** vaan te olette käyneet Siionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö, ja kymmenien tuhansien enkelien tykö, **23** taivaissa kirjoitettujen esikoisten juhla joukon ja seurakunnan tykö, ja tuomarin tykö, joka on kaikkien Jumala, ja täydellisiksi tulleet vanhurskasten henkien tykö, **24** ja uuden liiton välimiehen, Jeesuksen, tykö, ja vihmontaveren tykö, joka puhuu parempaa kuin Aabelin veri. **25** Katsokaa, ettette torju luotanne häntä, joka puhuu; sillä jos nuo, jotka torjuivat luotaan hänet, joka ilmoitti Jumalan tahdon maan päällä, eivät voineet päästä pakoon, niin paljoa vähemmän me, jos käännymme pois hänestä, joka ilmoittaa sen taivaista. **26** Silloin hänen äänensä järkytti maata, mutta nyt hän on luvannut sanoen: "Vielä kerran minä liikutan maan, jopa taivaankin". **27** Mutta tuo "vielä kerran" osoittaa, että ne, mitkä järkkyvät, koska ovat luotuja, tulevat muuttamaan, että ne, jotka eivät järky, pysyisivät. **28** Sentähden, koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitolliset ja siten palvelkaamme Jumalaa, hänelle mielihyväksi, pyhällä arkuudella ja pelolla; **29** sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 Pysyköön veljellinen rakkaus. **2** Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierinaan. **3** Muistakaa vankeja, niinkuin olisitte itsekin heidän kanssaan vangittuina; muistakaa pahoinpideltyjä, sillä onhan teillä itsellännekin ruumis. **4** Avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken, ja aviovuode saastuttamaton; sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee. **5** Älkää olko vaelluksessanne ahneita; tyytykää siihen, mitä teillä on; sillä hän itse on sanonut: "En minä sinua hylkää enkä sinua jätä"; **6** niin että me turvallis in mielin sanomme: "Herra on minun auttajani, en minä pelkää; mitä voi ihminen minulle tehdä?" **7** Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoansa. **8** Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti. (aiön 9165) **9** Älkää antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne

vietellä; sillä on hyvä, että sydän saa vahvistusta armosta eikä ruuista, joista ne, jotka niitä menoja ovat noudattaneet, eivät ole mitään hyötyneet. 10 Meillä on uhrialttari, josta majassa palvelevilla ei ole valta syödä. 11 Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syntien sovituksiksi kantaa kaikkeinpyhimpään, poltetaan ulkopuolella leirin. 12 Sentähden myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellensä kansan, kärsi portin ulkopuolella. 13 Niin menkäämme siis hänen tykönsä "ulkopuolelle leirin", hänen pilkkaansa kantaen; 14 sillä ei meillä ole täällä pysyvistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme. 15 Uhratkaamme siis hänen kauttansa Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on: niiden huulten hedelmää, jotka hänen nimeänsä ylistävät. 16 Mutta älkää unhottako tehdä hyvää ja jakaa omastanne, sillä senkaltaisiin uhreihin Jumala mielistyy. 17 Olkaa kuuliaisat johtajillenne ja tottelevaiset, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin ne, joiden on tehtävä tili, että he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokaillen; sillä se ei ole teille hyödyllistä. 18 Rukoilkaa meidän edestämme; sillä me tiedämme, että meillä on hyvä omatunto, koska tahdomme kaikessa hyvin vaeltaa. 19 Vielä hartaammin kehoitan teitä näin tekemään, että minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin. 20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista nostanut hänet, joka iankaikkisen liiton veren kautta on se suuri lammasten paimen, meidän Herramme Jeesuksen, (aiōnios g166) 21 hän tehkөөn teidät kykeneviksi kaikkeen hyvään, voidaksenne toteuttaa hänen tahtonsa, ja vaikuttakoon teissä sen, mikä on hänelle otollista, Jeesuksen Kristuksen kautta; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiōn g165) 22 Minä pyydän teitä, veljet: kestäkää tämä kehoituksen sana; sillä lyhykäisesti minä olen teille kirjoittanut. 23 Tietäkää, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi; ja jos hän pian tulee, saan minä hänen kanssaan nähdä teidät. 24 Sanokaa tervehdys kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Tervehdyksen lähettävät teille ne, jotka ovat Italiasta. 25 Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

Jaakobin

1 Jaakob, Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelija, lähettää tervehdyksen kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle. **2** Veljeni, pitääkö pelkkänä ilona, kun joudutte moninaiisiin kiusauksiin, **3** tietäen, että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa saa aikaan kärsivällisyyttä. **4** Ja kärsivällisyys tuottakoon täydellisen teon, että te olisitte täydelliset ja eheät ettekä missään puuttuvaliset. **5** Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan. **6** Mutta anokoon uskossa, ollenkaan epäilemättä; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee. **7** Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa, **8** kaksimielinen mies, epävakainen kaikilla teillään. **9** Alhainen veli kerskatkoon ylhäisyydestään, **10** mutta rikas alhaisuudestaan, sillä hän on katoava niinkuin ruohon kukka. **11** Aurinko nousee helteineen ja kuivaa ruohon, ja sen kukka varisee, ja sen muodon sulous häviää; niin on rikaskin lakastuva retkillänsä. **12** Autuas se mies, joka kiusauksen kestää, sillä kun hänet on koeteltu, on hän saava elämän kruunun, jonka Herra on luvannut niille, jotka häntä rakastavat! **13** Älköön kukaan, kiusauksessa ollessaan, sanoko: "Jumala minua kiusaa"; sillä Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän ketään kiusaa. **14** Vaan jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka häntä vetää ja houkuttelee; **15** kun sitten himo on tullut raskaaksi, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman. **16** Älkää eksykö, rakkaat veljeni. **17** Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa. **18** Tahtonsa mukaan hän synnytti meidät totuuden sanalla, ollaksemme hänen luotujensa esikoiset. **19** Te tiedätte sen, rakkaat veljeni. Mutta olkoon jokainen ihminen nopea kuulemaan, hidas puhumaan, hidas vihaan; **20** sillä miehen viha ei tee sitä, mikä on oikein Jumalan edessä. **21** Sentähden pankaa pois kaikki saastaisuus ja kaikkalainen pahuus ja ottakaa hiljaisuudella vastaan sana, joka on teihin istutettu ja joka voi teidän sielunne pelastaa. **22** Mutta olkaa sanan tekijöitä, eikä vain sen kuulijoita, pettäen itsenne. **23** Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen tekijä, niin

hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan; **24** hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti, millainen hän oli. **25** Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään. **26** Jos joku luulee olevansa jumalanpalvelija, mutta ei hillitse kieltään, vaan pettää sydämensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha. **27** Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan ja Isän silmissä on käydä katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdistuksessaan ja varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta.

2 Veljeni, älköön teidän uskonne meidän kirkastettuun Herraamme, Jeesukseen Kristukseen, olko sellainen, joka katsoo henkilöön. **2** Sillä jos kokoukseenne tulee mies, kultasormus sormessa ja loistavassa puvussa, ja tulee myös köyhä ryysyissä, **3** ja te katsotte loistavapukuisen puoleen ja sanotte: "Istu sinä tähän mukavasti", ja köyhälle sanotte: "Seiso sinä tuossa", tahi: "Istu tähän jalkajakkarani viereen", **4** niin ettekö ole joutuneet ristiriitaan itsenne kanssa, ja eikö teistä ole tullut väärämielisiä tuomareita? **5** Kuulkaa, rakkaat veljeni. Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka maailman silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat? **6** Mutta te olette häväisseet köyhän. Eivätkö juuri rikkaat teitä sorra, ja eivätkö juuri he vedä teitä tuomioistuimien eteen? **7** Eivätkö juuri he pilkkaa sitä jaloa nimeä, joka on lausuttu teidän ylitsenne? **8** Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin te hyvin teette; **9** mutta jos te henkilöön katsotte, niin teette syntiä, ja laki näyttää teille, että olette lainrikkooja. **10** Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syyppää kaikissa kohdin. **11** Sillä hän, joka on sanonut: "Älä tee huorin", on myös sanonut: "Älä tapa"; jos et teekään huorin, mutta tapat, olet lainrikkooja. **12** Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva. **13** Sillä tuomio on laupeudeton sille, joka ei ole laupeutta tehnyt; laupeudelle tuomio koituu kerskaukseksi. **14** Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaiketi usko voi häntä pelastaa? **15** Jos veli tai sisar on

alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla 16 ja joku teistä sanoo heille: "Menkää rauhassa, lämmitelkää ja ravitkaa itsenne", mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on? 17 Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut. 18 Joku ehkä sanoo: "Sinulla on usko, ja minulla on teot"; näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä teoistani näytän sinulle uskon. 19 Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; riivaajatkin sen uskovat ja vapisevat. 20 Mutta tahdotko tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton? 21 Eikö Aabraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa lisäkin uhrialttarille? 22 Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi; 23 ja niin toteutui Raamatun sana: "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi", ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi. 24 Te näette, että ihminen tulee vanhurskaaksi teoista eikä ainoastaan uskosta. 25 Eikö samoin myös portto Raahab tullut vanhurskaaksi teoista, kun hän otti lähettiläät luokseen ja päästi heidät toista tietä pois? 26 Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut.

3 Veljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion. 2 Sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään myös koko ruumiinsa. 3 Kun panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, niin voimme ohjata niiden koko ruumiin. 4 Katso, laivatkin, vaikka ovat niin suuria ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimmellä, minne perämiehen mieli tekee. 5 Samoin myös kieli on pieni jäsen ja voi kuitenkin kerskata suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuli, ja kuinka suuren metsän se sytyttää! 6 Myös kieli on tuli, on vääryyden maailma; kieli on se meidän jäsenistämme, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elämän pyörän, itse sytyen helvetistä. (Geenna g1067) 7 Sillä kaiken luonnon, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten luonnon, voi ihmisluonto kesyttää ja onkin kesyttänyt; 8 mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää; se on levoton ja paha, täynnä kuolettavaa myrkyä. 9 Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä,

Jumalan kaltaisiksi luotuja; 10 samasta suusta lähtee kiitos ja kirous. Näin ei saa olla, veljeni. 11 Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä? 12 Eihän, veljeni, viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu viikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä. 13 Kuka on viisas ja ymmärtäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyvällä vaelluksellaan viisauden sävyisyydessä. 14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämessänne, niin älkää kerskatko älkääkään valhetelko totuutta vastaan. 15 Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta. 16 Sillä missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikinainen paha meno. 17 Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, se ei epäile, ei teeskentele. 18 Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille.

4 Mistä tulevat taistelut ja mistä riidat teidän keskuudessanne? Eikö teidän himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne? 2 Te himoisette, eikä teillä kuitenkaan ole; te tapatte ja kiivaillette, ettekä voi saavuttaa; te riitelette ja taistelette. Teillä ei ole, sentähden ettette ano. 3 Te anotte, ettekä saa, sentähden että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne. 4 Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen. 5 Vai luuletteko, että Raamattu turhaan sanoo: "Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan"? 6 Mutta hän antaa sitä suuremman armon. Sentähden sanotaan: "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyryille hän antaa armon". 7 Olkaa siis Jumalalle alamaiset; mutta vastustakaa perkelettä, niin se teistä pakenee. 8 Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset. 9 Tuntekaa kurjuutenne ja murehtikaa ja itkekää; naurunne muuttukoon murheeksi ja ilonne suruksi. 10 Nöyrytkää Herran edessä, niin hän teidät korottaa. 11 Älkää panetelko toisianne, veljet. Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari. 12 Yksi

on lainsäätäjä ja tuomari, hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa; mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi? **13** Kuulkaa nyt, te, jotka sanotte: "Tänään tai huomenna lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja teemme kauppaa ja saamme voittoa" - **14** te, jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu; sillä mikä on teidän elämänne? Savu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu- **15** sen sijaan, että teidän tulisi sanoa: "Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon". **16** Mutta nyt te kerskaatte ylvästelyssänne. Kaikki sellainen kerskaaminen on paha. **17** Joka siis ymmärtää tehdä sitä, mikä hyvää on, eikä tee, hänelle se on synniksi.

5 Kuulkaa nyt, te rikkaat: itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa. **2** Teidän rikkautenne on mädännyt, ja teidän vaatteenne ovat koin syömät; **3** teidän kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä. **4** Katso, työmiesten palkka, jonka te vainioittenne niittäjiltä olette pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valitukset ovat tulleet Herran Sebaotin korviin. **5** Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänä. **6** Vanhurskaan te olette tuominneet ja tappaneet; hän ei vastusta teitä. **7** Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen. **8** Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä. **9** Älkää huokaalko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi; katso, tuomari seisoo ovella. **10** Ottakaa, veljet, vaivankestämisen ja kärsivällisyyden esikuvaksi profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä. **11** Katso, me ylistämme autuiksi niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet, ja lopun, jonka Herra antaa, te olette nähneet. Sillä Herra on laupias ja armahtavainen. **12** Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan kautta älkääkä maan, älkää mitään muutakaan valaa; vaan "on" olkoon teillä "on", ja "ei" olkoon teillä "ei", ettette joutuisi tuomion alle. **13** Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin,

veisatkoon kiitosta. **14** Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. **15** Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntettä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi. **16** Tunnustakaa siis toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että te parantuissitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras. **17** Elias oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen. **18** Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. **19** Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa, **20** niin tietäkää, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

1 Pietarin

1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, jotka asuvat hajallaan Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Aasiassa ja Bityniassa, 2 ja jotka Isän Jumalan edeltätietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen kautta valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellensä vihmottaviksi. Lisääntykään teille armo ja rauha. 3 Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisynttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta, 4 turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynä teitä varten, 5 jotka Jumalan voimasta uskon kautta varjellutte pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi viimeisenä aikana. 6 Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa, 7 että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa havaittaisiin paljoo kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka kuitenkin tulessa koetellaan, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä. 8 Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet, häneen te uskotte, vaikka ette nyt häntä näe, ja riemuitsette sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla, 9 sillä te saavutatte uskon päämäärän, sielujen pelastuksen. 10 Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta, 11 ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniaista. 12 Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet; ja siihen enkelitkin halajavat katsahtaa. 13 Vyöttäkää sentähden mielenne kupeet ja olkaa raittiit; ja pankaa täysi toivonne siihen armoon, joka teille tarjotaan Jeesuksen Kristuksen ilmestymisessä. 14 Niinkuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte, 15 vaan sen Pyhän mukaan, joka on teidät

kutsunut, tulkaa tekin kaikessa vaelluksessanne pyhiksi. 16 Sillä kirjoitettu on: "Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä". 17 Ja jos te Isänänne huudatte avuksi häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika, 18 tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, 19 vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan, 20 hänen, joka tosin oli edeltätiedetty jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten, 21 jotka hänen kauttansa uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo Jumalaan. 22 Puhdistakaa sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydäimestä, 23 te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta. (aiön g165) 24 Sillä: "kaikki liha on kuin ruoho, ja kaikki sen kauneus kuin ruohon kukkanen; ruoho kuivuu, ja kukkanen varisee, 25 mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti". Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu. (aiön g165)

2 Pankaa siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokultaisuus ja kateus ja kaikki panettelu, 2 ja halatkaa niinkuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, että te sen kautta kasvaisitte pelastukseen, 3 jos "olette maistaneet, että Herra on hyvä". 4 Ja tulkaa hänen tykönsä, elävän kiven tykö, jonka ihmiset tosin ovat hyljänneet, mutta joka Jumalan edessä on valittu, kallis, 5 ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksi papistoksi, uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jeesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia. 6 Sillä Raamatussa sanotaan: "Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen usko, ei ole häpeään joutuva". 7 Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, "on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi" 8 ja "kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi". Koska he eivät tottele sanaa, niin he kompastuvat; ja siihen heidät on pantukin. 9 Mutta te olette "valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa,

julistaaksenne sen jaloja tekoja", joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valkeuteensa; **10** te, jotka ennen "ette olleet kansa", mutta nyt olette "Jumalan kansa", jotka ennen "ette olleet armahdetut", mutta nyt "olette armahdetut". **11** Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan, **12** ja vaeltamaan nuhteettomasti pakanain keskuudessa, että he siitä, mistä he parjaavat teitä niinkuin pahantekijöitä, teidän hyvien tekojenne tähden, niitä tarkatessaan, ylistäisivät Jumalaa etsikköpäivänä. **13** Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden, niin hyvin kuninkaalle, joka on ylin, **14** kuin käskynhaltijoille, jotka hän on lähettänyt pahaa tekeville rangaistukseksi, mutta hyvää tekeville kiitokseksi; **15** sillä se on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitte suun mielettömäin ihmisten ymmärtämättömyydeltä- **16** niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat. **17** Kunniotakaa kaikkia, rakastakaa veljiä, peljätkää Jumalaa, kunniotakaa kuningasta. **18** Palvelijat, olkaa kaikella pelolla isännillenne alamaiset, ei ainoastaan hyvälle ja lempeille, vaan nurjillekin. **19** Sillä se on armoa, että joku omantunnon tähden Jumalan edessä kestää vaivoja, syyttömästi kärsien. **20** Sillä mitä kiitettävää siinä on, jos te olette kärsivällisiä silloin, kun teitä syntienne tähden piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä, kun hyvien tekojenne tähden saatte kärsiä, niin se on Jumalan armoa. **21** Sillä siihen te olette kutsutut, koska Kristuskin kärsi teidän puolestanne, jättäen teille esikuvan, että te noudattaisitte hänen jälkiänsä, **22** joka "ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta ollut", **23** joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka oikein tuomitsee, **24** joka "itse kantoi meidän syntimme" ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen "haavainsa kautta te olette paratut". **25** Sillä te olitte "eksyksissä niinkuin lampaat", mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö.

3 Samoin te, vaimot, olkaa alamaiset miehille, että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisina, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin,

2 kun he katselevat, kuinka te vaellatte puhtaina ja pelossa. **3** Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista, ei hiusten palmikoimista eikä kultien ympärillenne ripustamista eikä koreihin vaatteisiin pukeutumista, **4** vaan se olkoon salassa oleva sydämen ihminen, hiljaisen ja rauhaisan hengen katoamattomuudessa; tämä on Jumalan silmissä kallis. **5** Sillä näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat miehillensä alamaiset; **6** niin oli Saara kuulainen Aabrahamille, kutsuen häntä herraksi; ja hänen lapsikseen te olette tulleet, kun teette sitä, mikä hyvää on, ettekä anna minkään itseänne peljättää. **7** Samoin te, miehet, eläkää taidollisesti kukin vaimonne kanssa, niinkuin heikomman astian kanssa, ja osoittakaa heille kunniotusta, koska he ovat elämän armon perillisiä niinkuin tekin; etteivät teidän rukouksenne estyisi. **8** Ja lopuksi: olkaa kaikki yksimielisiä, helläsydämiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavia, nöyriä. **9** Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte. **10** Sillä: "joka tahtoo rakastaa elämää ja nähdä hyviä päiviä, varjelkoon kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta, **11** kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen. **12** Sillä Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän rukouksiensa, mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan." **13** Ja kuka on, joka voi teitä vahingoittaa, jos teillä on kiivaus hyvään? **14** Vaan vaikka saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. "Mutta älkää antako heidän pelkonsa peljättää itseänne, älkääkää hämmästykö", **15** vaan pyhittäkää Herra Kristus sydämissänne ja olkaa aina valmiit vastaamaan jokaiselle, joka teiltä kysyy sen toivon perustusta, joka teissä on, kuitenkin sävyisyydellä ja pelolla, **16** pitäen hyvän omantunnon, että ne, jotka parjaavat teidän hyvää vaellustanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, mistä he teitä panettelevat. **17** Sillä parempi on hyvää tehden kärsiä, jos niin on Jumalan tahto, kuin pahaa tehden. **18** Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas vääriin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä, **19** jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville

hengille, 20 jotka muinoin eivät olleet kuuliaiset, kun Jumalan pitkämielisyyss odotti Nooan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. 21 Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena-joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta-Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta, 22 hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.

4 Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa, niin ottakaa tekin asekesnenne sama mieli-sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä- 2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan. 3 Riittäähän, että menneen ajan olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessa. 4 Sentähden he oudoksuvat sitä, ettette juokse heidän mukanansa samaan rietauden lättäköön, ja herjaavat. 5 Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. 6 Sillä sitä varten kuolleillekin on julistettu evankeliumi, että he tosin olisivat tuomitut lihassa niinkuin ihmiset, mutta että heillä hengessä olisi elämä, niinkuin Jumala elää. 7 Mutta kaiken loppu on lähellä. Sentähden olkaa maltilliset ja raittiit rukoilemaan. 8 Ennen kaikkea olkoon teidän rakkautenne toisianne kohtaan harras, sillä "rakkaus peittää syntien paljouden". 9 Olkaa vieraanvaraisia toinen toistanne kohtaan, nurkumatta. 10 Palvelkaa toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä huoneenhaltijoina. 11 Jos joku puhuu, puhukoon niinkuin Jumalan sanoja; jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti. Amen. (aiōn g165) 12 Rakkaani, älkää oudoksuko sitä hellettä, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikäänkuin teille tapahtuisi jotakin outoa, 13 vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita. 14 Jos teitä solvataan Kristuksen nimen tähden, niin te olette

autuaat, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää teidän päällänne. 15 Älköön näet kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä tahi sentähden, että sekaantuu hänelle kuulumattomiin; 16 mutta jos hän kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan ylistäköön sen nimensä tähden Jumalaa. 17 Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole Jumalan evankeliumille kuuliaiset? 18 Ja "jos vanhurskas vaivoin pelastuu, niin mihinkä joutuukaan jumalaton ja syntinen?" 19 Sentähden, uskokoot myös ne, jotka Jumalan tahdon mukaan kärsivät, sielunsa uskolliselle Luojalles, tehden sitä, mikä hyvää on.

5 Vanhimpia teidän joukossanne minä siis kehoitan, minä, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä: 2 kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta, 3 ei herroina halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina, 4 niin te, ylipaimenen ilmestyessä, saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen. 5 Samoin te, nuoremmat, olkaa vanhemmille alamaiset ja pukeutukaa kaikki keskinäiseen nöyryyteen, sillä "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyryille hän antaa armon". 6 Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa teidät korottaisi, 7 ja "heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen". 8 Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä. 9 Vastustakaa häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset täytyy teidän veljiennekin maailmassa kestää. 10 Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, vähän aikaa kärsittyänne, hän on teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava. (aiōnios g166) 11 Hänen olkoon valta aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiōn g165) 12 Silvanuksen, uskollisen veljen, kautta-jona häntä pidän-olen lyhyesti teille tämän kirjoittanut, kehoittaen teitä ja vakuuttaen, että se armo, jossa te olette, on Jumalan totinen armo. 13 Tervehdyksen lähettää teille Babylonissa oleva seurakunta, valittu niinkuin tekin, ja minun

poikani Markus. 14 Tervehtikää toisianne rakkauden
suunnolla. Rauha teille kaikille, jotka Kristuksessa
olette!

2 Pietarin

1 Simeon Pietari, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet yhtä kalliin uskon kuin mekin meidän Jumalamme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen vanhurskaudessa. **2** Armo ja rauha lisääntyköön teille Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen tuntemisen kautta. **3** Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensa kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään, **4** joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset, että te niiden kautta tulisitte jumalallisesta luonnosta osallisiksi ja pelastuisitte siitä turmeluksesta, joka maailmassa himojen tähden vallitsee, **5** niin pyrkikää juuri sentähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne avuja, avuissa ymmärtäväisyyttä, **6** ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalisuutta, **7** jumalisuudessa veljellistä rakkautta, veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta. **8** Sillä jos teillä on nämä ja ne yhä enenevät, niin ne eivät salli teidän olla toimetomia eikä hedelmättömiä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa. **9** Jolla sitävastoin ei niitä ole, se on sokea, likinäköinen, on unhottanut puhdistuneensa entisistä synneistänsä. **10** Pyrkikää sentähden, veljet, sitä enemmän tekemään kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea; **11** sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsy meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen iankaikkiseen valtakuntaan. **(aiōnios g166)** **12** Sentähden minä aina aion muistuttaa teitä tästä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on. **13** Ja minä katson oikeaksi, niin kauan kuin tässä majassa olen, näin muistuttamalla herättää teitä. **14** Sillä minä tiedän, että tämän majani poispaneminen tapahtuu äkisti, niinkuin myös meidän Herramme Jeesus Kristus minulle ilmoitti. **15** Mutta minä olen huolehtiva siitä, että te minun lähtöni jälkeenkin aina voisitte tämän muistaa. **16** Sillä me emme seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan me olimme

omin silmin nähneet hänen valtasuuruutensa. **17** Sillä hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä ylhäisimmältä kirkkaudelta tuli hänelle tämä ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt". **18** Ja tämän äänen me kuulimme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella. **19** Ja sitä lujempi on meille nyt profeetallinen sana, ja te teette hyvin, jos otatte siitä vaarin, niinkuin pimeässä paikassa loistavasta lampusta, kunnes päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämässänne. **20** Ja tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä; **21** sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.

2 Mutta myös valheprofeettoja oli kansan seassa, niinkuin teidänkin keskuudessanne on oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon. **2** Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan, ja heidän tähtensä totuuden tie tulee häväistyksi; **3** ja ahneudessaan he valheellisilla sanoilla kiskovat teistä hyötyä; mutta jo ammoisista ajoista heidän tuomionsa valvoo, eikä heidän perikatonsa torju. **4** Sillä ei Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen, pimeyden kuiluihin, ja hylkäsi heidät tuomiota varten säilytettäväiksi.

(Tartaroō g5020) **5** Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka varjelikin Nooan, vanhurskauden saarnaajan, ynnä seitsemän muuta, vaan antoi vedenpaisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle. **6** Ja hän poltti poroksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, asettaen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät. **7** Kuitenkin hän pelasti hurskaan Lootin, jota rietasten vaellus irstaudessa vaivasi; **8** sillä asuessaan heidän keskuudessansa tuo hurskas mies kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla. **9** Näin Herra tietää pelastaa jumalaiset kiusauksesta, mutta tuomion päivään säilyttää rangaistuksen alaisina väärät, **10** ja varsinkin ne, jotka lihan jäljessä kulkevat saastaisissa himoissa ja ylenkatsovat herrauden. Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo

herjata henkivaltoja, **11** vaikka enkelitkään, jotka väkevyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä. **12** Mutta niinkuin järjettömät, luonnostaan pyydystettäviksi ja häviämään syntyneet eläimet, niin joutuvat myös nämä, kun herjaavat sitä, mitä eivät tunne, häviämään omaan turmelukseensa, **13** saaden vääryyden palkan; he pitävät nautintonaan elää päivänsä hekumassa; he ovat taha- ja häpeäpilkkuja; he herkuttelevat petoksissaan, kemuillessaan teidän kanssanne; **14** heidän silmänsä ovat täynnä haureutta eivätkä saa kylläänsä synnistä; he viekoittelevat horjuvia sieluja, heillä on ahneuteen harjaantunut sydän; he ovat kirouksen lapsia. **15** He ovat hyljänneet suoran tien, ovat eksyneet ja seuranneet Bileamin, Beorin pojan, tietä, hänen, joka rakasti vääryyden palkkaa, **16** mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden. **17** Sellaiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia hattarointa, ja pimeyden synkeys on heille varattu. **18** Sillä he puhuvat pöyhkeitä turhuuden sanoja ja viekoittelevat lihan himoissa irstauksilla niitä, jotka tuskin ovat päässeet eksesyksissä vaeltavia pakoon, **19** ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on. **20** Sillä jos he meidän Herramme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta ovat päässeetkin maailman saastutuksia pakoon, mutta niihin taas kietoutuvat ja tulevat voitetuiksi, niin on viimeinen tullut heille ensimmäistä pahemmaksi. **21** Parempi olisi heille ollut, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä. **22** Heille on tapahtunut, mitä tosi sananlasku sanoo: "Koira palaa oksennukselleen", ja: "Pesty sika rypee rapakossa".

3 Tämä on jo toinen kirje, jonka minä kirjoitan teille, rakkaani, ja näissä molemmissa minä muistuttamalla herätän teidän puhdasta mieltänne, **2** että muistaisitte niitä sanoja, joita pyhät profeetat ennen ovat puhuneet, ja Herran ja Vapahtajan käskyä, jonka te apostoleiltanne olette saaneet. **3** Ja ennen kaikkea tietäkää se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan **4** ja sanovat: "Missä on loppu hänen tulemuksensa? Sillä onhan siitä asti, kuin

isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta." **5** Sillä tietensä he eivät ole tietävinään, että taivaat ja samoin maa, vedestä ja veden kautta rakennettu, olivat ikivanhastaan olemassa Jumalan sanan voimasta **6** ja että niiden kautta silloinen maailma hukkuu vedenpaisumukseen. **7** Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomien ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään. **8** Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että "yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä". **9** Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelimenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen. **10** Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat. **11** Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla pyhässä vaelluksessa ja jumalaisuudessa, **12** teidän, jotka odotatte ja joudutatte Jumalan päivän tulemistä, jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat! **13** Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu. **14** Sentähden, rakkaani, pyrkikää tätä odottaessanne siihen, että teidät havaittaisiin tahrattomiksi ja nuhteettomiksi, rauhassa, hänen edessänsä; **15** ja lukekaa meidän Herramme pitkämielisyys pelastukseksi, josta myös meidän rakas veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan teille on kirjoittanut; **16** niinkuin hän tekee kaikissa kirjeissään, kun hän niissä puhuu näistä asioista, vaikka niissä tosin on yhtä ja toista vaikeatajuista, jota tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kiertoon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotukseksi. **17** Koska te siis, rakkaani, tämän jo edeltäpäin tiedätte, niin olkaa varuillanne, ettette rietasten eksymyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne, **18** ja kasvakaakaan meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen armonsa ja tuntemisessa. Hänen olkoon kunnia sekä nyt että hamaan iankaikkisuuden päivään. (aiōn g165)

1 Johanneksen

1 Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta-2 ja elämä ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja todistamme siitä ja julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille- (aiōnios g166) **3** minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme; ja meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, kanssa. **4** Ja tämän me kirjoitamme, että meidän ilomme olisi täydellinen. **5** Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka me teille julistamme: että Jumala on valkeus ja ettei hänessä ole mitään pimeyttä. **6** Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valhettemme emmekä tee totuutta. **7** Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän on valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. **8** Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä. **9** Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. **10** Jos sanomme, ettemme ole syntiä tehneet, niin me teemme hänet valhettelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

2 Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas. **2** Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien. **3** Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä. **4** Joka sanoo: "Minä tunnen hänet", eikä pidä hänen käskyjäänsä, se on valhettelija, ja totuus ei ole hänessä. **5** Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä on Jumalan rakkaus totisesti täydelliseksi tullut. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme. **6** Joka sanoo hänessä pysyväänsä, on velvollinen vaeltamaan, niinkuin hän vaelsi. **7** Rakkaani, en minä kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, joka teillä on alusta ollut; tämä vanha käsky on se sana, jonka

te olette kuulleet. **8** Ja kuitenkin minä kirjoitan teille uuden käskyn, sen, mikä on totta hänessä ja teissä; sillä pimeys katoaa, ja toinen valkeus jo loistaa. **9** Joka sanoo valkeudessa olevansa, mutta vihaa veljeänsä, se on yhä vielä pimeydessä. **10** Joka rakastaa veljeänsä, se pysyy valkeudessa, ja hänessä ei ole pahennusta. **11** Mutta joka vihaa veljeänsä, se on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä hän tiedä, mihin menee; sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä. **12** Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit ovat teille anteeksi annetut hänen nimensä tähden. **13** Minä kirjoitan teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet sen, joka on paha. Minä olen kirjoittanut teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isän. **14** Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet sen, joka on paha. **15** Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä. **16** Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus, se ei ole Isästä, vaan maailmasta. **17** Ja maailma katoaa ja sen himo; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy iankaikkisesti. (aiōn g165) **18** Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika. **19** Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät olleet yhtä meidän kanssamme; sillä jos he olisivat olleet yhtä meidän kanssamme, niin he olisivat meidän kanssamme pysyneet; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole yhtä meidän kanssamme. **20** Teillä on voiteltu Pyhältä, ja kaikilla teillä on tieto. **21** En minä ole kirjoittanut teille sentähden, ettette totuutta tiedä, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe ole totuudesta. **22** Kuka on valhettelija, ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan. **23** Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä. **24** Minkä te olette alusta asti kuulleet, se pysyköön teissä. Jos teissä pysyy se, minkä olette alusta asti kuulleet, niin tekin pysytte

Pojassa ja Isässä. 25 Ja tämä on se lupaus, minkä hän on meille luvannut: iankaikkinen elämä. (aiōnios g166) 26 Tämän minä olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät. 27 Mutta te-teissä pysyy se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykää hänessä. 28 Ja nyt, lapsukaiset, pysykää hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi turva eikä meitä häpeällä karkoitettaisi pois hänen tykönsä hänen tulemuksessaan. 29 Jos tiedätte, että hän on vanhurskas, niin te ymmärrätte, että myös jokainen, joka vanhurskauden tekee, on hänestä syntynyt.

3 Katsokaa, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin. Sentähden ei maailma tunne meitä, sillä se ei tunne häntä. 2 Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on. 3 Ja jokainen, joka panee häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä, niinkuin hän on puhdas. 4 Jokainen, joka tekee synnin, tekee myös laittomuuden; ja synti on laittomuus. 5 Ja te tiedätte hänen ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä. 6 Kuka ikinä hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut. 7 Lapsukaiset, älköön kukaan saako teitä eksyttää. Se, joka vanhurskauden tekee, on vanhurskas, niinkuin hän on vanhurskas. 8 Joka syntiä tekee, se on perkeleestä, sillä perkele on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot. 9 Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt. 10 Siitä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta. 11 Sillä tämä on se sanoma, jonka te olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme 12 eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä. Ja minkätähden hän tappoi hänet? Sentähden, että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat. 13 Älkää ihmetelkö, veljeni, jos

maailma teitä vihaa. 14 Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei rakasta, pysyy kuolemassa. 15 Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi. (aiōnios g166) 16 Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän edestämme; meidänkin tulee antaa henkemme veljemme edestä. 17 Jos nyt jollakin on tämän maailman hyvyttä ja hän näkee veljensä olevan puutteessa, mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus saattaa pysyä hänessä? 18 Lapsukaiset, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa. 19 Siitä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me saatamme hänen edessään rauhoittaa sydämemme sillä, 20 että jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki. 21 Rakkaani, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan, 22 ja mitä ikinä anomme, sen me häneltä saamme, koska pidämme hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on hänelle otollista. 23 Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on meille käskyn antanut. 24 Ja joka pitää hänen käskynsä, se pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

4 Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan. 2 Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tulleeaksi, on Jumalasta; 3 ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta; se on antikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on jo nyt maailmassa. 4 Lapsukaiset, te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät; sillä hän, joka teissä on, on suurempi kuin se, joka on maailmassa. 5 He ovat maailmasta; sentähden he puhuvat, niinkuin maailma puhuu, ja maailma kuulee heitä. 6 Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, se kuulee meitä; joka ei ole Jumalasta, se ei kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen. 7 Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen, joka rakastaa,

on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan. 8 Joka ei rakasta, se ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. 9 Siinä ilmestyi meille Jumalan rakkaus, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttansa. 10 Siinä on rakkaus-ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksi. 11 Rakkaani, jos Jumala on näin meitä rakastanut, niin mekin olemme velvolliset rakastamaan toinen toistamme. 12 Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on tullut täydelliseksi meissä. 13 Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Henkeensä. 14 Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi. 15 Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa. 16 Ja me olemme oppineet tuntemaan ja me uskomme sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, se pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä. 17 Näin on rakkaus tullut täydelliseksi meissä, että meillä olisi turva tuomiopäivänä; sillä sellainen kuin hän on, sellaisia mekin olemme tässä maailmassa. 18 Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta; ja joka pelkää, se ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa. 19 Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä. 20 Jos joku sanoo: "Minä rakastan Jumalaa", mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valhettelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän on nähnyt, se ei voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt. 21 Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, se rakastakoon myös veljeänsä.

5 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on Jumalasta syntynyt; ja jokainen, joka rakastaa häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myöskin sitä, joka hänestä on syntynyt. 2 Siitä me tiedämme, että rakastamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjensä. 3 Sillä rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaat; 4 sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on maailman

voittanut, meidän uskomme. 5 Kuka on se, joka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika? 6 Hän on se, joka on tullut veden ja veren kautta, Jeesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus. 7 Sillä kolme on, jotka todistavat: 8 Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme pitävät yhtä. 9 Jos me otamme vastaan ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todistus suurempi. Ja tämä on Jumalan todistus, sillä hän on todistanut Pojastansa. 10 Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessään; joka ei usko Jumalaa, tekee hänet valhettelijaksi, koska hän ei usko sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastansa. 11 Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassansa. (aiönios g166) 12 Jolla Poika on, sillä on elämä; jolla Jumalan Poikaa ei ole, sillä ei ole elämää. 13 Tämän minä olen kirjoittanut teille, jotka usotte Jumalan Pojan nimeen, tietääksenne, että teillä on iankaikkinen elämä. (aiönios g166) 14 Ja tämä on se uskallus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä. 15 Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme, että meillä myös on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet. 16 Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On syntiä, joka on kuolemaksi; siitä minä en sano, että olisi rukoiltava. 17 Kaikki vääryys on syntiä. Ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi. 18 Me tiedämme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä; vaan Jumalasta syntynyt pitää itsestään vaarin, eikä häneen ryhdy se paha. 19 Me tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan vallassa. 20 Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, tunteaksemme sen Totisen; ja me olemme siinä Totisessa, hänen Pojassansa, Jeesuksessa Kristuksessa. Hän on totinen Jumala ja iankaikkinen elämä. (aiönios g166) 21 Lapsukaiset, kavahtakaa epäjumalia.

2 Johanneksen

1 Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsillensa, joita minä totuudessa rakastan-enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat tulleet totuuden tuntemaan- **2** totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on oleva meidän kanssamme iankaikkisesti. (aiön g165) **3** Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Jeesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, on oleva meidän kanssamme, totuudessa ja rakkaudessa. **4** Minua on suuresti ilahuttanut, että olen lastesi joukossa havainnut olevan niitä, jotka totuudessa vaeltavat sen käskyn mukaan, jonka me olemme saaneet Isältä. **5** Ja nyt, rouva, minulla on sinulle pyyntö, ei niinkuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn, vaan minä kirjoitan sen, joka meillä alusta asti on ollut: että meidän tulee rakastaa toinen toistamme. **6** Ja tämä on rakkaus, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Tämä on käsky, että teidän, niinkuin olette alusta kuulleet, tulee siinä vaeltaa. **7** Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnusta Jeesusta Kristukseksi, joka oli lihaan tuleva; tämä tämmöinen on villitsijä ja antikristus. **8** Ottakaa vaari itsestänne, ettette menetä sitä, minkä me olemme työllämme aikaansaaneet, vaan että saatte täyden palkan. **9** Kuka ikinä menee edemmäksi eikä pysy Kristuksen opissa, hänellä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika. **10** Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sanoko häntä tervetulleeksi; **11** sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa. **12** Minulla olisi paljon kirjoittamista teille, mutta en tahdo tehdä sitä paperilla ja musteella; vaan toivon pääseväni teidän tyköenne ja saavani puhutella teitä suullisesti, että meidän ilomme olisi täydellinen. **13** Valitun sisaresi lapset lähettävät sinulle tervehdyksen.

3 Johanneksen

1 Vanhin rakkaalle Gaiukselle, jota minä totuudessa rakastan. **2** Rakkaani, minä toivotan sinulle, että kaikessa menestyt ja pysyt terveenä, niinkuin sielusikin menestyy. **3** Minua ilahutti suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen sinun totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellatkin. **4** Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa. **5** Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraittenkin hyväksi. **6** He ovat seurakunnan edessä antaneet todistuksen sinun rakkaudestasi; ja sinä teet hyvin, kun autat heitä eteenpäin heidän matkallaan, niinkuin Jumalan edessä arvollista on. **7** Sillä hänen nimensä tähden he ovat matkalle lähteneet eivätkä ota pakanoilta mitään. **8** Me olemme siis velvolliset ottamaan semmoisia vastaan, auttaaksemme yhdessä totuutta eteenpäin. **9** Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka haluaa olla ensimmäinen heidän joukossaan, ei ota meitä vastaan. **10** Sentähden minä, jos tulen, muistutan hänen teoistansa, mitä hän tekee, kun pahoilla sanoilla meistä juoruaa; ja vielä siihenkään tyytymättä, hän ei itse ota veljiä vastaan, vaan estää niitäkin, jotka tahtovat sen tehdä, ja ajaa heidät pois seurakunnasta. **11** Rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää. Joka hyvin tekee, se on Jumalasta; joka pahoin tekee, se ei ole Jumalaa nähnyt. **12** Demetrius on kaikilta, jopa itse totuudeltakin, saanut hyvän todistuksen; ja mekin todistamme hänestä samaa, ja sinä tiedät, että meidän todistuksemme on tosi. **13** Minulla olisi paljon kirjoittamista sinulle, mutta en tahdo kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä, **14** sillä minä toivon pian näkeväni sinut, ja silloin saamme suullisesti puhella. Rauha sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdys ystäville, kullekin erikseen.

Juudaksen

1 Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastetut ja Jeesukselle Kristukselle varjellut. **2** Lisääntyköön teille laupeus ja rauha ja rakkaus. **3** Rakkaani! Kun minulla on ollut harras halu kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, tuli minulle pakko kirjoittaa ja kehoittaa teitä kilvoittelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu. **4** Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät meidän ainoan valtiaamme ja Herramme, Jeesuksen Kristuksen. **5** Vaikka jo kerran olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkin muistuttaa teitä siitä, että Herra, joka oli pelastanut kansan Egyptistä, toisella kertaa hukutti ne, jotka eivät uskoneet; **6** ja että hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäväksi suuren päivän tuomioon; (aiōnios g126) **7** samoin kuin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nekin harjoittivat haureutta ja eksyivät luonnottomiin lihanhimoihin, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään iankaikkisen tulen rangaistusta. (aiōnios g166) **8** Yhtäkaikki nämä uneksijat samoin saastuttavat lihan; he halveksivat herrautta, herjaavat kirkkauden henkiolentoja. **9** Mutta ei ylienkele Miikaelkaan, kun riiteli ja väitteli perkeleen kanssa Mooseksen ruumiista, rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan sanoi: "Rangaiskoon sinua Herra!" **10** Nämä sitävastoin herjaavat sitä, mitä eivät tunne; mutta minkä he järjettömän eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensä. **11** Voi heitä, sillä he kulkevat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan tähden Bileamin eksytykseen ja hukuvat niskoitteluunsa niinkuin Kooraa! **12** He liikapilkkuina teidän rakkausaterioillanne julkeasti kemuilevat ja itseään kestitsevät. He ovat vedettömiä, tuulten ajeltavia pilviä, paljaita, syksyisiä puita, hedelmättömiä, kahdesti kuolleita, juurineen maasta revästyjä, **13** rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, joille pimeyden synkeys ikuisiksi ajoiksi on

varattu. (aiōn g165) **14** Heistäkin Eenok, Aadamista seitsemäs, on ennustanut, sanoen: "Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä **15** tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa, joita he jumalattomuudessaan ovat tehneet, ja kaikesta julkeasta, mitä nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet". **16** He ovat napsijoita, kohtalonsa nurkujia ja vaeltavat himojensa mukaan; heidän suunsa puhuu pöyhkeitä, ja he mielistelevät ihmisiä oman etunsa tähden. **17** Mutta te, rakkaani, muistakaa nämä sanat, mitkä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit ovat edeltäpäin puhuneet, **18** sanoen teille: "Viimeisenä aikana tulee pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen mukaan". **19** Nämä juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, henkeä heillä ei ole. **20** Mutta te, rakkaani, rakentakaa itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoilkaa Pyhässä Hengessä **21** ja pysyttäkää niin itsenne Jumalan rakkaudessa, odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen laupeutta iankaikkiseksi elämäksi. (aiōnios g166) **22** Ja armahtakaa toisia, niitä, jotka epäilevät, pelastakaa heidät, tulesta temmaten; **23** toisia taas armahtakaa pelolla, inhoten lihan tahraamaa ihokastakin. **24** Mutta hänelle, joka voi varjella teidät lankeamasta ja asettaa teidät nuhteettomina, riemuitsevina, kirkkautensa eteen, **25** hänelle, ainoalle Jumalalle ja meidän pelastajallemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, hänelle kunnia, majesteetti, voima ja valta ennen kaikkia aikoja ja nyt ja iankaikkisesti! Amen. (aiōn g165)

Ilmestys

1 Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle, näyttääkseen palvelijoihinsa, mitä pian tapahtuman pitää; ja sen hän lähettämänsä enkelin kautta antoi tiedoksi palvelijalleen Johannekselle, **2** joka tässä todistaa Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken sen, minkä hän on nähnyt. **3** Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on; sillä aika on lähellä! **4** Johannes seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo teille ja rauha häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä, **5** ja Jeesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, häneltä, joka on kuolleitten esikoinen ja maan kuningasten hallitsija! Hänelle, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellensä **6** ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti! Amen. (aiön g165) **7** Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroitsevat hänen tullessansa. Totisesti, amen. **8** "Minä olen A ja O", sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, Kaikkivaltias. **9** Minä, Johannes, teidän veljenne, joka teidän kanssanne olen osallinen ahdistukseen ja valtakuntaan ja kärsivällisyyteen Jeesuksessa, minä olin Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden saarella, jonka nimi on Patmos. **10** Minä olin hengessä Herran päivänä, ja kuulin takaani suuren äänen, ikäänkuin pasunan äänen, **11** joka sanoi: "Kirjoita kirjaan, mitä näet, ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tyatiraan ja Sardeeseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan". **12** Ja minä käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui; ja kääntyessäni minä näin seitsemän kultaista lampunjalkaa, **13** ja lampunjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, pitkäliepeiseen viittaaan puetun ja rinnan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn. **14** Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niinkuin valkoinen villa, niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki; **15** hänen jalkansa olivat ahjossa hehkuvan, kiiltävän vasken kaltaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljojen vetten pauhina.

16 Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, kun se täydeltä terältä paistaa. **17** Ja kun minä hänet näin, kaaduin minä kuin kuolleena hänen jalkojensa juureen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni sanoen: "Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, **18** ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet. (aiön g165, Hadēs g86) **19** Kirjoita siis, mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva. **20** Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen lampunjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat niiden seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän lampunjalkaa ovat ne seitsemän seurakuntaa."

2 "Efesoon seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, hän, joka käyскеlee niiden seitsemän kultaisen lampunjalan keskellä: **2** Minä tiedän sinun tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi, ja ettet voi pahoja sietää; sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseänsä apostoleiksi, eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valhettelijoiksi; **3** ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljon sinä olet saanut kantaa minun nimeni tähden, etkä ole uupunut. **4** Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi. **5** Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta. **6** Mutta se sinulla on, että sinä vihaat nikolaiittain tekoja, joita myös minä vihaan. **7** Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.' **8** Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään: **9** Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi-sinä olet kuitenkin rikas-ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga. **10** Älä pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, perkele on heittävä muutamia teistä vankeuteen, että teidät pantaisiin koetukselle, ja teidän on oltava ahdistuksessa kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti,

niin minä annan sinulle elämän kruunun. 11 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vahingoita.' 12 Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka: 13 Minä tiedän, missä sinä asut: siellä, missä saatanan valtaistuini on; ja sinä pidät minun nimestäni kiinni etkä ole kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun todistajani, minun uskolliseni, tapettiin teidän luonanne, siellä, missä saatana asuu. 14 Mutta minulla on vähän sinua vastaan: sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia viirtämään Israelin lapsille sen viettelyksen, että söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat. 15 Niin on myös sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni nikolaiittain opista. 16 Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla. 17 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.' 18 Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niinkuin tulen liekki ja jonka jalat ovat niinkuin kiiltävä vaski: 19 Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi ja uskosi ja palveluksesi ja kärsivällisyytesi ja että sinun viimeiset tekosi ovat useammat kuin ensimmäiset. 20 Mutta se minulla on sinua vastaan, että sinä suvaitset tuota naista, Isebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja opettaa ja eksyttää minun palvelijotani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua. 21 Ja minä olen antanut hänelle aikaa parannuksen tekoon, mutta hän ei tahdo parannusta tehdä eikä luopua haureudestaan. 22 Katso, minä syökseen hänet tautivuoteeseen, ja ne, jotka hänen kanssaan tekevät huorin, minä syökseen suureen ahdistukseen, jos eivät tee parannusta ja luovu hänen teoistansa; 23 ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämet; ja minä annan teille kullekin tekojenne mukaan. 24 Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, teille, jotka ette ole tulleet tuntemaan, niinkuin ne sanovat, saatanan syvyiksiä, minä sanon: en minä pane teidän päällemme muuta kuormaa; 25

pitäkää vain, mitä teillä on, siihen asti kuin minä tulen. 26 Ja joka voittaa ja loppuun asti ottaa minun teoistani vaarin, sille minä annan vallan hallita pakanoita, 27 ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, niinkuin saviastiat heidät särjetään-niinkuin minäkin sen vallan Isältäni sain- 28 ja minä annan hänelle kointähden. 29 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'"

3 "Ja Sardeen seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut. 2 Heräjä valvomaan ja vahvista jäljellejääneitä, niitä, jotka ovat olleet kuolemaisillaan; sillä minä en ole havainnut sinun tekojasi täydellisiksi Jumalani edessä. 3 Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, ja ota siitä vaari ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen. 4 Kuitenkin on sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset. 5 Joka voittaa, se näin puetaan valkeihin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliansä edessä. 6 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.' 7 Ja Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Pyhä, Totinen, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa: 8 Minä tiedän sinun tekosi. Katso, minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea; sillä tosin on sinun voimasi vähäinen, mutta sinä olet ottanut vaarin minun sanastani etkä ole minun nimeäni kieltänyt. 9 Katso, minä annan sinulle saatanan synagoogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valhettelevat; katso, minä olen saattava heidät siihen, että he tulevat ja kumartuvat sinun jalkojesi eteen ja ymmärtävät, että minä sinua rakastan. 10 Koska sinä olet ottanut minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin, niin minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat. 11 Minä tulen pian; pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi. 12 Joka voittaa, sen minä

teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos, ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta minun Jumalani tyköä, ja oman uuden nimeni. 13 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.' 14 Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku: 15 Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä etkä palava; oi, jospa olisit kylmä tai palava! 16 Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole palava etkä kylmä, olen minä oksentava sinut suustani ulos. 17 Sillä sinä sanot: Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston. 18 Minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulesa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, että näkisit. 19 Kaikkia niitä, joita minä pidän rakkaina, minä nuhtelen ja kuritan; ahkeroitse siis ja tee parannus. 20 Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani. 21 Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niinkuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa. 22 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'"

4 Sen jälkeen minä näin, ja katso: taivaassa oli ovi avoinna, ja ensimmäinen ääni, jonka minä olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan minulle, sanoi: "Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva". 2 Ja kohta minä olin hengessä. Ja katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja. 3 Ja istuja oli näöltänsä jaspis- ja sardonionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdin kaltainen. 4 Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentä neljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentä neljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli päässänsä kultaiset kruunut. 5 Ja valtaistuimesta lähti salamoita ja ääniä ja ukkosen jylinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihutua, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä. 6 Ja valtaistuimen

edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä. 7 Ja ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, ja toinen olento nuoren härän näköinen, ja kolmannelle olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvat, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. 8 Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltymäri ja sisältä silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää: "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on". 9 Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti, (aiön g165) 10 lankeavat ne kaksikymmentä neljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen: (aiön g165) 11 "Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut".

5 Ja minä näin valtaistuimella-istuvan oikeassa kädessä kirjakkäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun. 2 Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä kuulutti: "Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?" 3 Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen. 4 Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen. 5 Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä". 6 Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoivat Karitsa, ikäänkuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan. 7 Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella-istuvan oikeasta kädestä. 8 Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta lankesivat Karitsan eteen, ja heillä oli kantele kullakin, ja heillä oli kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset, 9 ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: "Sinä olet arvollinen

ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista 10 ja tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä". 11 Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, 12 ja he sanoivat suurella äänellä: "Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen". 13 Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: "Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!" (aiön g165) 14 Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Amen", ja vanhimmat lankesivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat.

6 Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennosta sanovan niinkuin ukkosen äänellä: "Tule!" 2 Ja minä näin, ja katso: valkea hevonen; ja sen selässä istuvalla oli jousi, ja hänelle annettiin seppele, ja hän lähti voittajana ja voittamaan. 3 Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan: "Tule!" 4 Niin lähti toinen hevonen, tulipunainen, ja sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka. 5 Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan: "Tule!" Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka. 6 Ja minä kuulin ikäänkuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: "Koiniks-mitta nisuja yhden denarin, ja kolme koiniksia ohria yhden denarin! Mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä." 7 Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan: "Tule!" 8 Ja minä näin, ja katso: hallava hevonen; ja sen selässä istuvan nimi oli Kuolema, ja Tuonela seurasi hänen mukanaan, ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, annettiin valta tappaa miekalla ja nälällä ja rutolla ja maan petojen kautta. (Hadēs g86) 9 Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla

niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli. 10 Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirrät tuomiosi ja jätät kostamatta meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?" 11 Ja heille kullekin annettiin pitkä valkoinen vaippa, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niinkuin hekin. 12 Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi kuudennen sinetin; ja tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niinkuin karvainen säkkipuku, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi, 13 ja taivaan tähdet putosivat maahan, niinkuin viikunapuu varistaa raakaleensa, kun suuri tuuli sitä pudistaa, 14 ja taivas väistyi pois niinkuin kirja, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltansa. 15 Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat katkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin 16 ja sanoivat vuorille ja kalliioille: "Langetkaa meidän päällemme ja katkekaa meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta! 17 Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?"

7 Senjälkeen minä näin neljä enkeliä seisovan maan neljällä kulmalla ja pitävän kiinni maan neljää tuulta, ettei mikään tuuli pääsisi puhaltamaan maan päälle eikä meren päälle eikä yhteenkään puuhun. 2 Ja minä näin erään muun enkelin kohoavan auringonnoususta, ja hänellä oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta, 3 ja sanoi: "Älkää vahingoittako maata älkääkään merta, älkää myös puita, ennenkuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan". 4 Ja minä kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista: 5 Juudan sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä, Ruubenin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Gaadin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 6 Asserin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Naftalin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Manassin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 7 Simeonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Leevin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Isaskarin

sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 8 Sebulonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Joosefin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Benjaminin sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä. 9 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään, 10 ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta". 11 Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, 12 sanoen: "Amen! Ylistys ja kirkkaus ja viisautus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti, amen!" (aiton g165) 13 Ja yksi vanhimmista puhui minulle ja sanoi: "Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?" 14 Ja minä sanoin hänelle: "Herrani, sinä tiedät sen". Ja hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. 15 Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppeleissään, ja hän, joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän yllensä. 16 Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle, 17 sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä."

8 Ja kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, tuli taivaassa äänettömyys, jota kesti noin puoli hetkeä. 2 Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisoivat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasunaa. 3 Ja tuli eräs muu enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä. 4 Ja suitsukkeiden savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen. 5 Ja enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle; silloin syntyi

ukkosenjylinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä. 6 Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiutuivat puhaltamaan pasunoihin. 7 Ja ensimmäinen enkeli puhalsi pasunaan; niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki vihanta ruoho paloi. 8 Ja toinen enkeli puhalsi pasunaan; niin heitettiin mereen ikäänkuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa merta muuttui vereksi, 9 ja kolmas osa luoduista, mitä meressä on ja joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui. 10 Ja kolmas enkeli puhalsi pasunaan; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihju, ja se putosi virtoihin, kolmanteen osaan niistä, ja vesilähteisiin. 11 Ja tähden nimi oli Koiruoho. Ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt. 12 Ja neljäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lyötiin vitsauksella, niin että kolmas osa niistä pimeni ja päivä kolmannelta osaltaan oli valoton, ja niin myös yö. 13 Ja minä näin, ja minä kuulin kotkan, joka lensi keskitaivaalla, sanovan suurella äänellä: "Voi, voi, voi maan päällä asuvia niiden jäljellä olevain pasunain äänten tähden, joihin kolmen enkelin vielä on määrä puhaltaa!"

9 Ja viides enkeli puhalsi pasunaan; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kaivon avain; (Abyssos g12) 2 ja se avasi syvyyden kaivon, ja kaivosta nousi savu, niinkuin savu suuresta pätsistä, ja kaivon savu pimitti auringon ja ilman. (Abyssos g12) 3 Ja savusta lähti heinäsiirkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niinkuin maan skorpioneilla on valta; 4 ja niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan. 5 Ja niille annettiin valta vaivata heitä viisi kuukautta, vaan ei tappaa heitä; ja ne vaivasivat, niinkuin vaivaa skorpioni, kun se ihmistä pistää. 6 Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä. 7 Ja heinäsiirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niillä oli päässään ikäänkuin seppeleet, kullan näköiset, ja niiden kasvat olivat ikäänkuin ihmisten kasvat; 8 ja niillä oli hiukset niinkuin naisten hiukset, ja niiden

hampaat olivat niinkuin leijonain hampaat. **9** Ja niillä oli haarniskat ikäänkuin rautahaarniskat, ja niiden siipien kohina oli kuin sotavaunujen ryske monien hevosten kiittäessä taisteluun. **10** Ja niillä oli pyrstöt niinkuin skorpioneilla ja pistimet, ja pyrstöissängsä niillä oli voima vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta. **11** Niillä oli kuninkaanaan syvyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi on Abaddon ja kreikaksi Apollyon. (Abyssos g12) **12** Ensimmäinen "voi!" on mennyt; katso, tulee vielä kaksi "voi!" -huutoa tämän jälkeen. **13** Ja kuudes enkeli puhalsi pasunaan; niin minä kuulin äänen tulevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta, Jumalan edestä, **14** ja se sanoi kuudennelle enkelille, jolla oli pasuna: "Päästä ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufirat-virran varrella". **15** Silloin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka hetkelleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä. **16** Ja ratsuväen joukkojen luku oli kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta; minä kuulin niiden luvun. **17** Ja tämänkaltaisilta minusta näyttivät hevoset ja niiden selässä istujat näyssä: ratsastajilla oli tulipunaiset ja tummansinervät ja tulikivenkeltaiset haarniskat; ja hevosten päät olivat kuin leijonain päät, ja niiden suusta lähti tuli ja savu ja tulikivi. **18** Näistä kolmesta vitsauksesta sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savusta ja tulikivestä, jotka lähtivät niiden suusta. **19** Sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä; niiden hännät näet olivat käärmeitten kaltaiset, ja niissä oli päät, joilla ne vahingoittivat. **20** Ja jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta riivaajia ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä. **21** He eivät tehneet parannusta murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.

10 Ja minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta; hänen verhonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulipatsaat, **2** ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen. Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle **3** ja huusi suurella äänellä, niinkuin leijona ärjyy; ja kun hän huusi, antoivat ne

seitsemän ukkosen jylinää ääntensä puhua. **4** Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, yrittin minä kirjoittaa, mutta minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Pane sinetin taakse, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita". **5** Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti **6** ja vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei enää ole oleva aikaa. (aiön g165) **7** Vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemän enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan pasunaan, Jumalan salaisuus käy täytäntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoilleensa profeetoille. **8** Ja sen äänen, jonka minä olin kuullut taivaasta, kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: "Mene ja ota tuo avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä". **9** Ja minä menin enkelin tykö ja pyysin, että hän antaisi minulle sen kirjasen. Ja hän sanoi minulle: "Ota ja syö se; se on karvasteleva vatsassasi, mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja". **10** Niin minä otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen; se oli minun suussani makea kuin hunaja; mutta sen syötyäni minun vatsaani karvasteli. **11** Ja minulle sanottiin: "Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista".

11 Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: "Nouse ja mittaa Jumalan temppele ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat. **2** Mutta temppelein ulkopuolella oleva esikartano erota pois, äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanakansoille; ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta. **3** Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan." **4** Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä. **5** Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla. **6** Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja lyödä maata kaikkinaisilla vitsauksilla, niin usein kuin tahtovat. **7** Ja kun he ovat

lopettaaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät. (Abysos g12) 8 Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin. 9 Ja ihmiset eri kansoista ja sukunnista ja kielistä ja kansanheimoista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivätkä salli, että heidän ruumiinsa pannaan hautaan. 10 Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat. 11 Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät. 12 Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa tänne!" Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. 13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian. 14 Toinen "voi!" on mennyt; katso, kolmas "voi!" tulee pian. 15 Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti". (aiōn g165) 16 Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan Jumalan edessä, lankesivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, 17 sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen. 18 Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat." 19 Ja Jumalan temppelel taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkki näkyi hänen temppelelissään, ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.

12 Ja näkyi suuri merkki taivaassa: vaimo, vaateetettu auringolla, ja kuu hänen jalkojensa alla, ja hänen päässään sepeleenä kaksitoista tähteä.

2 Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan, ja hänen oli vaikea synnyttää. 3 Ja näkyi toinen merkki taivaassa, ja katso: suuri, tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja sen päissä seitsemän kruunua; 4 ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikäärme seisoi synnyttämällänsä olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi. 5 Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla; ja hänen lapsensa temmittiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö. 6 Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää. 7 Ja syttyi sota taivaassa: Miikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikäärmettä vastaan; ja lohikäärme ja hänen enkelinsä sotivat, 8 mutta eivät voittaneet, eikä heillä enää ollut sijaa taivaassa. 9 Ja suuri lohikäärme, se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, koko maanpiiriin villitsijä, heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä heitettiin hänen kansansa. 10 Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: "Nyt on tullut pelastus ja voima ja meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Voideltunsa valta, sillä meidän veljemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä, on heitetty ulos. 11 Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti. 12 Sentähden riemuitkaa, taivaat, ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa!" 13 Ja kun lohikäärme näki olevansa heitetty maan päälle, ajoi hän takaa sitä vaimoa, joka oli poikalapsen synnyttänyt. 14 Mutta vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä hänen lentääksensä erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja kaksi aikaa ja puoli aikaa poissa käärmeeen näkyvistä. 15 Ja käärme syöksi kidastansa vaimon jälkeen vettä niinkuin virran, saattaakseen hänet virran vietäväksi. 16 Mutta maa auttoi vaimoa: maa avasi suunsa ja nieli virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastansa. 17 Ja lohikäärme vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa

muita hänen jälkeläisiensä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus.

13 Ja se asettui seisomaan meren hiekalle. Ja minä näin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä, ja sarvissansa kymmenen kruunua, ja sen päihin oli kirjoitettu pilkkaavia nimiä. **2** Ja peto, jonka minä näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen kita niinkuin leijonan kita. Ja lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan. **3** Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa. **4** Ja he kumarsivat lohikäärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa sanoen: "Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?" **5** Ja sille annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita, ja sille annettiin valta tehdä sitä neljäkymmentä kaksi kuukautta. **6** Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeänsä ja hänen majaan, niitä, jotka taivaassa asuvat. **7** Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot. **8** Ja kaikki maan päällä asuvaset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämänkirjaan, hamasta maailman perustamisesta. **9** Jos kenellä on korva, hän kuulkoon. **10** Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, hänet pitää miekalla tapettaman. Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko. **11** Ja minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui niinkuin lohikäärme. **12** Ja se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saattaa maan ja siinä asuvaset kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani. **13** Ja se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden. **14** Ja se villitsee maan päällä asuvaset niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon nähden; se yllyttää maan päällä asuvaset tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi. **15** Ja sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, että pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä vain eivät kumartaneet pedon kuvaa, ne tapettaisiin. **16** Ja se saa kaikki, pienet

ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa, **17** ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku. **18** Tässä on viisaus. Jolla ymmärrys on, se laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.

14 Ja minä näin, ja katso, Karitsa seiso i Siionin vuorella, ja hänen kanssaan sata neljäkymmentä neljä tuhatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi. **2** Ja minä kuulin äänen taivaasta ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän, ja ääni, jonka minä kuulin, oli ikäänkuin kanteleensoittajain, kun he kanteleitaan soittavat. **3** Ja he veisasivat uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä, eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta. **4** Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa; sillä he ovat niinkuin neitsyet. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle, **5** eikä heidän suussa ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat. **6** Ja minä näin lentävän keskitaivaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvasille, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. (aiönios g166) **7** Ja hän sanoi suurella äänellä: "Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet". **8** Ja seurasi vielä toinen enkeli, joka sanoi: "Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat". **9** Ja heitä seurasi vielä kolmas enkeli, joka sanoi suurella äänellä: "Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, **10** niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja häntä pitää tulla ja tulikivellä vaivattaman pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä. **11** Ja heidän vaivansa savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka petoa ja sen kuvaa kumartavat, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin. (aiön g165) **12** Tässä on pyhien kärsivällisyys,

niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon. **13** Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Kirjoita: Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästedes. Totisesti-sanoo Henki-he saavat levätä vaivoistansa, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä." **14** Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi. **15** Ja temppeleistä tuli eräs toinen enkeli huutaen suurella äänellä pilvellä istuvalle: "Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä leikkuaika on tullut, ja maan elo on kypsynyt". **16** Ja pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maa tuli leikatuksi. **17** Ja taivaan temppeleistä lähti eräs toinen enkeli, ja hänelläkin oli terävä sirppi. **18** Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terävä sirppi, sanoen: "Lähetä terävä sirppisi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet". **19** Ja enkeli heitti sirppinsä alas maahan ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurna. **20** Ja kuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta kuohui veri hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan vakomitan päähän.

15 Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täytytty. **2** Ja minä näin ikäänkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet. **3** Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas. **4** Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet." **5** Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppelele taivaassa avattiin; **6** ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppeleistä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin ja rinnoilta vyötettyinä kultaisilla vöillä. **7** Ja yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa,

hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti. (aiön q165) **8** Ja temppelele tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastansa, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeleihin, ennenkuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.

16 Ja minä kuulin suuren äänen temppeleistä sanovan niille seitsemälle enkelille: "Menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle". **2** Ja ensimmäinen lähti ja vuodatti maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa. **3** Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, ikäänkuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli. **4** Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi. **5** Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: "Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä Pyhä, kun näin olet tuominut. **6** Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; sen he ovat ansainneet." **7** Ja minä kuulin alttarin sanovan: "Totisesti, Herra Jumala, Kaikkivaltias, totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi". **8** Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sille annettiin valta paahata ihmisiä tulella. **9** Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunnian. **10** Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivät kielensä rikki tuskiensa **11** ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiensa ja paiseittensa tähden, mutta eivät tehneet parannusta teoistansa. **12** Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suureen Eufrat-virtaan, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille. **13** Ja minä näin lohikäärmeen suusta ja pedon suusta ja vääran profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoista. **14** Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä. **15** - Katso, minä tulen niinkuin varas; autuas se, joka valvoo ja pitää vaateistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi! - **16** Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi

on Harmagedon. 17 Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppeleistä, valtaistuimelta, lähti suuri ääni, joka sanoi: "Se on tapahtunut". 18 Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä. 19 Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan. 20 Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. 21 Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.

17 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, ja puhui minulle sanoen: "Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä, 2 hänen, jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet". 3 Ja hän vei minut hengessä erämaahan. Siellä minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon selässä; peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 4 Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia. 5 Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: "Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti". 6 Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä; ja nähdessäni hänet minä suuresti ihmettelin. 7 Ja enkeli sanoi minulle: "Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 8 Peto, jonka sinä näit, on ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaset, joiden nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan, hamasta maailman perustamisesta, ihmettelevät, kun he näkevät pedon, että se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva. (Abyssos g12) 9 Tässä on ymmärrys, jossa viisaus on: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuotta, joiden päällä nainen istuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta; 10 heistä on

viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun hän tulee, pitää hänen vähän aikaa pysymän. 11 Ja peto, joka on ollut ja jota ei enää ole, on itse kahdeksas, ja on yksi noista seitsemästä, ja menee kadotukseen. 12 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta, mutta saavat vallan niinkuin kuninkaat yhdeksi hetkeksi pedon kanssa. 13 Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle. 14 He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas; ja kutsutut ja valitut ja uskolliset voittavat hänen kanssansa." 15 Ja hän sanoi minulle: "Vedet, jotka sinä näit, tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä. 16 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja riisuvat hänet paljaaksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulella. 17 Sillä Jumala on pannut heidän sydämeensä, että he täyttävät hänen aivoituksensa, yksimielisesti, ja antavat kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät. 18 Ja nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus."

18 Sen jälkeen minä näin tulevan taivaasta alas erään toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkaudestaan. 2 Ja hän huusi voimallisella äänellä sanoen: "Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi. 3 Sillä hänen haureutensa vihani viiniä ovat kaikki kansat juoneet, ja maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssansa, ja maan kauppiaat ovat rikastuneet hänen hekumansa runsaudesta." 4 Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: "Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa. 5 Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa. 6 Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin. 7 Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja

surua. Koska hän sanoo sydämessään: 'Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä', 8 sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulesa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut." 9 Ja maanpiirin kuninkaata, jotka hänen kanssansa ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun; 10 he seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa ja sanovat: "Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, sillä sinun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!" 11 Ja maanpiirin kauppiat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa, 12 kaupaksi tuotua kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja pellavakangasta ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpunaista ja kaikkinaista hajupuuta ja kaikenlaisia norsunluu-esineitä ja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä, 13 ja kanelia ja hiusvoidetta ja suitsuketta ja hajuvvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja lestyjä jauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmissieluja. 14 Ja hedelmät, joita sinun sielusi himoitsi, ovat sinulta menneet, ja kaikki kalleutesi ja komeutesi ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä. 15 Niiden kauppiat, ne, jotka rikastuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa, itkien ja surren, 16 ja sanovat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!" 17 Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki merenkulkijat seisovat loitolla 18 ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: "Mikä on tämän suuren kaupungin vertainen?" 19 Ja he heittivät tomua päänsä päälle ja huusivat itkien ja surren ja sanoivat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, jonka kalleuksista rikastuivat kaikki, joilla oli laivoja merellä, kun se yhdessä hetkessä tuhoutui!" 20 Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profeetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja kostanut hänelle teidän tuomionne. 21 Ja väkevä enkeli otti kiven, niinkuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen sanoen: "Näin heitetään kiivaasti pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää

löydetä". 22 Ei kuulla sinussa enää kanteleensoittajain ja laulajain, huilun- ja torvensoittajain ääntä; ei löydetä sinusta enää minkään ammatin taituria; ei kuulla sinussa enää myllyn jyryää; 23 ei loista sinussa enää lampun valo; ei kuulla sinussa enää huutoa yljälle eikä huutoa morsiamelle; sillä sinun kauppiasi olivat maan mahtavia, ja sinun velhoutesi villitsi kaikki kansat; 24 ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.

19 Sen jälkeen minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden suuren äänen taivaassa sanovan: "Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on Jumalan, meidän Jumalamme. 2 Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa; sillä hän on tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on kostanut ja on vaatinut hänen kädestänsä palvelijainsa veren." 3 Ja he sanoivat toistamiseen: "Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee aina ja iankaikkisesti. (aiōn g165) 4 Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta ja neljä olentoa lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, joka valtaistuimella istuu, ja sanoivat: "Amen, halleluja!" 5 Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka häntä pelkääte, sekä pienet että suuret". 6 Ja minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljosten vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän sanovan: "Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen. 7 Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut. 8 Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskautus." 9 Ja hän sanoi minulle: "Kirjoita: Autuaat ne, jotka ovat kutsutut Karitsan hääateriale!" Vielä hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat totiset Jumalan sanat". 10 Ja minä lankesin hänen jalkojensa juureen, kumartaen rukoillakseni häntä. Mutta hän sanoi minulle: "Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi kanssapalvelija, niiden, joilla on Jeesuksen todistus; kumarra ja rukoile Jumalaa. Sillä Jeesuksen todistus on profetian henki." 11 Ja minä näin taivaan auenneena. Ja katso: valkoinen hevonen, ja sen selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totinen, ja hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa. 12 Ja hänen silmänsä olivat niinkuin tulen liekit, ja hänen päässään

oli monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse, 13 ja hänellä oli yllään vereen kastettu vaippa, ja nimi, jolla häntä kutsutaan, on Jumalan Sana. 14 Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen. 15 Ja hänen suustaan lähtee terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja. Ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan. 16 Ja hänellä on vaipassa kupeellaan kirjoitettuna nimi: "Kuningasten Kuningas ja herrain Herra". 17 Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi suurella äänellä sanoen kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: "Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle 18 syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja väkevien lihaa ja hevosten sekä niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten". 19 Ja minä näin pedon ja maan kuninkaant ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotiaksensa hevosen selässä istuvaa vastaan ja hänen sotajoukkoansa vastaan. 20 Ja peto otettiin kiinni, ja sen kanssa väärä profeetta, joka sen nähden oli tehnyt ihmetekonsa, joilla hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat sen kuvaa kumartaneet; ne molemmat heitettiin elävältä tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Ja ne muut saivat surmansa hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti hänen suustaan; ja kaikki linnut tulivat ravituiksi heidän lihastansa.

20 Ja minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään.

(Abyssos g12) 2 Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana, ja satoi hänet tuhanneksi vuodeksi 3 ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, ettei hän enää kansoja villitsisi, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet; sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa. (Abyssos g12)

4 Ja minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta; ja minä näin niiden sielut, jotka olivat teloitetut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, ja niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä; ja he virkosivat

eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta. 5 Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. 6 Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta.

7 Ja kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, päästetään saatana vankeudesta, 8 ja hän lähtee villitsemään maan neljällä kulmalla olevia kansoja, Googia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka. 9 Ja he nousevat yli maan avaruuden ja piirittävät pyhien leirin ja sen rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät. 10 Ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät, aina ja iankaikkisesti. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)

11 Ja minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt. 12 Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan. 13 Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan. (Hadēs g86) 14 Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema, tulinen järvi. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Ja joka ei ollut elämän kirjaan kirjoitettu, se heitettiin tuliseen järveen. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole. 2 Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu. 3 Ja minä kuulin suuren äänen valtaistuimelta sanovan: "Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellensä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa; 4 ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä

murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt." 5 Ja valtaistuimella istuva sanoi: "Katso, uudeksi minä teen kaikki". Ja hän sanoi: "Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet". 6 Ja hän sanoi minulle: "Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi. 7 Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani. 8 Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järvässä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema." (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani sanoen: "Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon". 10 Ja hän vei minut hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä, 11 ja siinä oli Jumalan kirkkaus; sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspis-kivi; 12 siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enkeliä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet; 13 idässä kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia. 14 Ja kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä. 15 Ja sillä, joka minulle puhui, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin. 16 Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin: se oli kaksitoista tuhatta vakomittaa. Sen pituus ja leveys ja korkeus olivat yhtä suuret. 17 Ja hän mittasi sen muurin: se oli sata neljäkymmentä neljä kyynärää, ihmismitan mukaan, joka on enkelin mitta. 18 Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin kaltaista. 19 Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaunistetut kaikkinaisilla kalleilla kivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiiri, kolmas kalkedon, neljäs smaragdi, 20 viides sardonyks, kuudes sardion, seitsemäs krysoalliitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysoprasi, yhdestoista hyasintti,

kahdestoista ametisti. 21 Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä; kukin portti oli yhdestä helmestä; ja kaupungin katu oli puhdasta kultaa, ikäänkuin läpikuultavaa lasia. 22 Mutta temppeeliä minä en siinä nähnyt; sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeeli, ja Karitsa. 23 Eikä kaupunki tarvitse valoksensa aurinkoa eikä kuuta; sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppu on Karitsa. 24 Ja kansat tulevat vaeltamaan sen valkeudessa, ja maan kuninkaat vievät sinne kunniansa. 25 Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä ei siellä ole, 26 ja sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet. 27 Eikä sinne ole pääsevä mitään epäpyhää eikä ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämäkirjaan.

22 Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. 2 Keskellä sen katua ja virran molemmilla puolilla oli elämän puu, joka kantoi kahdettoista hedelmät, antaen joka kuukausi hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. 3 Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä. 4 ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsissansa. 5 Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti. (aiōn g165) 6 Ja hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat vakaat ja todet, ja Herra, profeettain henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen, mitä pian tapahtuman pitää. 7 Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan ennustuksen sanoista vaarin!" 8 Ja minä, Johannes, olen se, joka tämän kuulin ja näin. Ja kun olin sen kuullut ja nähnyt, minä lankesin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen eteen, joka tämän minulle näytti. 9 Ja hän sanoi minulle: "Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljesi, profeettain, kanssapalvelija, ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin; kumartaen rukoile Jumalaa". 10 Ja hän sanoi minulle: "Älä lukitse tämän kirjan profetian sanoja; sillä aika on lähellä. 11 Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka

on pyhä, pyhittyköön edelleen. **12** Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan. **13** Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu. **14** Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin! **15** Ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät. **16** Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti." **17** Ja Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon: "Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi. **18** Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan; **19** ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu. **20** Hän, joka näitä todistaa, sanoo: "Totisesti, minä tulen pian". Amen, tule, Herra Jeesus! **21** Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa. Amen.

Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu. Ja minä kuulin suuren äänen valtaistuimelta sanovan: 'Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellensä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa;

Ilmestys 21:2-3

Lukijan Opas

Suomen Kieli at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *“As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.”* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *“And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.”* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *“Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.”* 2 Timothy 2:15. *“God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,”* 2 Peter 1:4-8.

Sanakirja

Suomen Kieli at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Sanakirja +

AionianBible.org/Bibles/Finnish---Finnish-Pyha-Raamattu/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abysos

Luukkaan 8:31
Roomalaisille 10:7
Ilmestys 9:1
Ilmestys 9:2
Ilmestys 9:11
Ilmestys 11:7
Ilmestys 17:8
Ilmestys 20:1
Ilmestys 20:3

aidios

Roomalaisille 1:20
Juudaksen 1:6

aiōn

Matteuksen 12:32
Matteuksen 13:22
Matteuksen 13:39
Matteuksen 13:40
Matteuksen 13:49
Matteuksen 21:19
Matteuksen 24:3
Matteuksen 28:20
Markuksen 3:29
Markuksen 4:19
Markuksen 10:30
Markuksen 11:14
Luukkaan 1:33
Luukkaan 1:55
Luukkaan 1:70
Luukkaan 16:8
Luukkaan 18:30
Luukkaan 20:34
Luukkaan 20:35
Johanneksen 4:14
Johanneksen 6:51
Johanneksen 6:58
Johanneksen 8:35
Johanneksen 8:51
Johanneksen 8:52
Johanneksen 9:32
Johanneksen 10:28
Johanneksen 11:26
Johanneksen 12:34
Johanneksen 13:8
Johanneksen 14:16

Teot 3:21
Teot 15:18
Roomalaisille 1:25
Roomalaisille 9:5
Roomalaisille 11:36
Roomalaisille 12:2
Roomalaisille 16:27
1 Korinttilaisille 1:20
1 Korinttilaisille 2:6
1 Korinttilaisille 2:7
1 Korinttilaisille 2:8
1 Korinttilaisille 3:18
1 Korinttilaisille 8:13
1 Korinttilaisille 10:11
2 Korinttilaisille 4:4
2 Korinttilaisille 9:9
2 Korinttilaisille 11:31
Galatalaisille 1:4
Galatalaisille 1:5
Efesolaisille 1:21
Efesolaisille 2:2
Efesolaisille 2:7
Efesolaisille 3:9
Efesolaisille 3:11
Efesolaisille 3:21
Efesolaisille 6:12
Filippiäisille 4:20
Kolossalaisille 1:26
1 Timoteukselle 1:17
1 Timoteukselle 6:17
2 Timoteukselle 4:10
2 Timoteukselle 4:18
Titukselle 2:12
Heprealaisille 1:2
Heprealaisille 1:8
Heprealaisille 5:6
Heprealaisille 6:5
Heprealaisille 6:20
Heprealaisille 7:17
Heprealaisille 7:21
Heprealaisille 7:24
Heprealaisille 7:28
Heprealaisille 9:26
Heprealaisille 11:3
Heprealaisille 13:8
Heprealaisille 13:21
1 Pietarin 1:23

1 Pietarin 1:25
1 Pietarin 4:11
1 Pietarin 5:11
2 Pietarin 3:18
1 Johanneksen 2:17
2 Johanneksen 1:2
Juudaksen 1:13
Juudaksen 1:25
Ilmestys 1:6
Ilmestys 1:18
Ilmestys 4:9
Ilmestys 4:10
Ilmestys 5:13
Ilmestys 7:12
Ilmestys 10:6
Ilmestys 11:15
Ilmestys 14:11
Ilmestys 15:7
Ilmestys 19:3
Ilmestys 20:10
Ilmestys 22:5

aiōnios

Matteuksen 18:8
Matteuksen 19:16
Matteuksen 19:29
Matteuksen 25:41
Matteuksen 25:46
Markuksen 3:29
Markuksen 10:17
Markuksen 10:30
Luukkaan 10:25
Luukkaan 16:9
Luukkaan 18:18
Luukkaan 18:30
Johanneksen 3:15
Johanneksen 3:16
Johanneksen 3:36
Johanneksen 4:14
Johanneksen 4:36
Johanneksen 5:24
Johanneksen 5:39
Johanneksen 6:27
Johanneksen 6:40
Johanneksen 6:47
Johanneksen 6:54
Johanneksen 6:68

Johanneksen 10:28
Johanneksen 12:25
Johanneksen 12:50
Johanneksen 17:2
Johanneksen 17:3
Teot 13:46
Teot 13:48
Roomalaisille 2:7
Roomalaisille 5:21
Roomalaisille 6:22
Roomalaisille 6:23
Roomalaisille 16:25
Roomalaisille 16:26
2 Korinttilaisille 4:17
2 Korinttilaisille 4:18
2 Korinttilaisille 5:1
Galatalaisille 6:8
2 Tessalonikalaisille 1:9
2 Tessalonikalaisille 2:16
1 Timoteukselle 1:16
1 Timoteukselle 6:12
1 Timoteukselle 6:16
2 Timoteukselle 1:9
2 Timoteukselle 2:10
Titukselle 1:2
Titukselle 3:7
Filemonille 1:15
Heprealaisille 5:9
Heprealaisille 6:2
Heprealaisille 9:12
Heprealaisille 9:14
Heprealaisille 9:15
Heprealaisille 13:20
1 Pietarin 5:10
2 Pietarin 1:11
1 Johanneksen 1:2
1 Johanneksen 2:25
1 Johanneksen 3:15
1 Johanneksen 5:11
1 Johanneksen 5:13
1 Johanneksen 5:20
Juudaksen 1:7
Juudaksen 1:21
Ilmestys 14:6

eleēse

Roomalaisille 11:32

Geenna

Matteuksen 5:22
Matteuksen 5:29
Matteuksen 5:30
Matteuksen 10:28
Matteuksen 18:9
Matteuksen 23:15
Matteuksen 23:33
Markuksen 9:43

Markuksen 9:45
Markuksen 9:47
Luukkaan 12:5
Jaakobin 3:6

Hadēs

Matteuksen 11:23
Matteuksen 16:18
Luukkaan 10:15
Luukkaan 16:23
Teot 2:27
Teot 2:31
1 Korinttilaisille 15:55
Ilmestys 1:18
Ilmestys 6:8
Ilmestys 20:13
Ilmestys 20:14

Limnē Pyr

Ilmestys 19:20
Ilmestys 20:10
Ilmestys 20:14
Ilmestys 20:15
Ilmestys 21:8

Sheol

1 Mooseksen 37:35
1 Mooseksen 42:38
1 Mooseksen 44:29
1 Mooseksen 44:31
4 Mooseksen 16:30
4 Mooseksen 16:33
5 Mooseksen 32:22
1 Samuelin 2:6
2 Samuelin 22:6
1 Kuninkaiden 2:6
1 Kuninkaiden 2:9
Jobin 7:9
Jobin 11:8
Jobin 14:13
Jobin 17:13
Jobin 17:16
Jobin 21:13
Jobin 24:19
Jobin 26:6
Psalmien 6:5
Psalmien 9:17
Psalmien 16:10
Psalmien 18:5
Psalmien 30:3
Psalmien 31:17
Psalmien 49:14
Psalmien 49:15
Psalmien 55:15
Psalmien 86:13
Psalmien 88:3
Psalmien 89:48

Psalmien 116:3
Psalmien 139:8
Psalmien 141:7
Sananlaskujen 1:12
Sananlaskujen 5:5
Sananlaskujen 7:27
Sananlaskujen 9:18
Sananlaskujen 15:11
Sananlaskujen 15:24
Sananlaskujen 23:14
Sananlaskujen 27:20
Sananlaskujen 30:16
Saarnaajan 9:10
Laulujen laulu 8:6
Jesajan 5:14
Jesajan 7:11
Jesajan 14:9
Jesajan 14:11
Jesajan 14:15
Jesajan 28:15
Jesajan 28:18
Jesajan 38:10
Jesajan 38:18
Jesajan 57:9
Hesekielin 31:15
Hesekielin 31:16
Hesekielin 31:17
Hesekielin 32:21
Hesekielin 32:27
Hoosean 13:14
Aamoksen 9:2
Joonan 2:2
Habakukin 2:5

Tartaroō

2 Pietarin 2:4

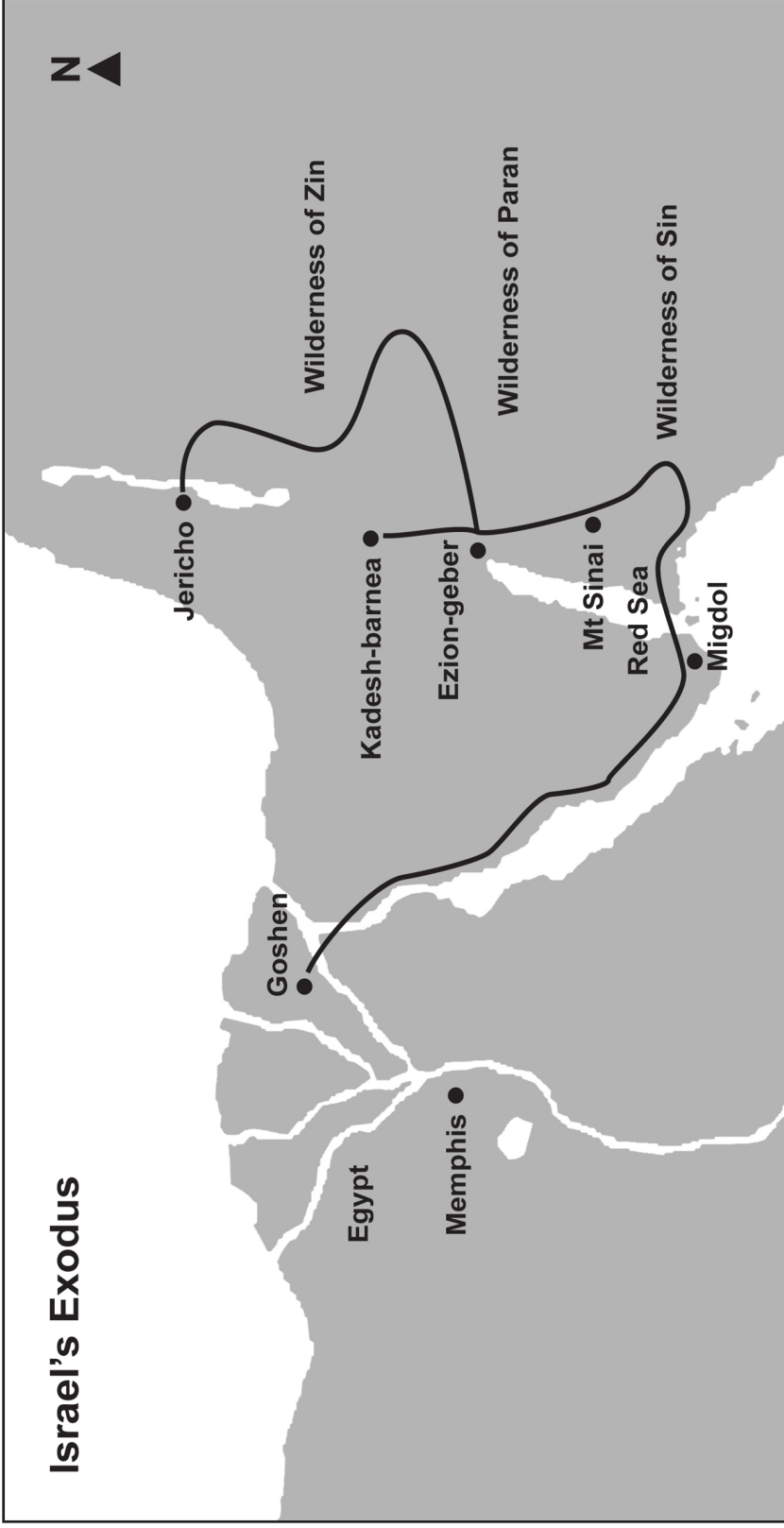
Questioned

None yet noted

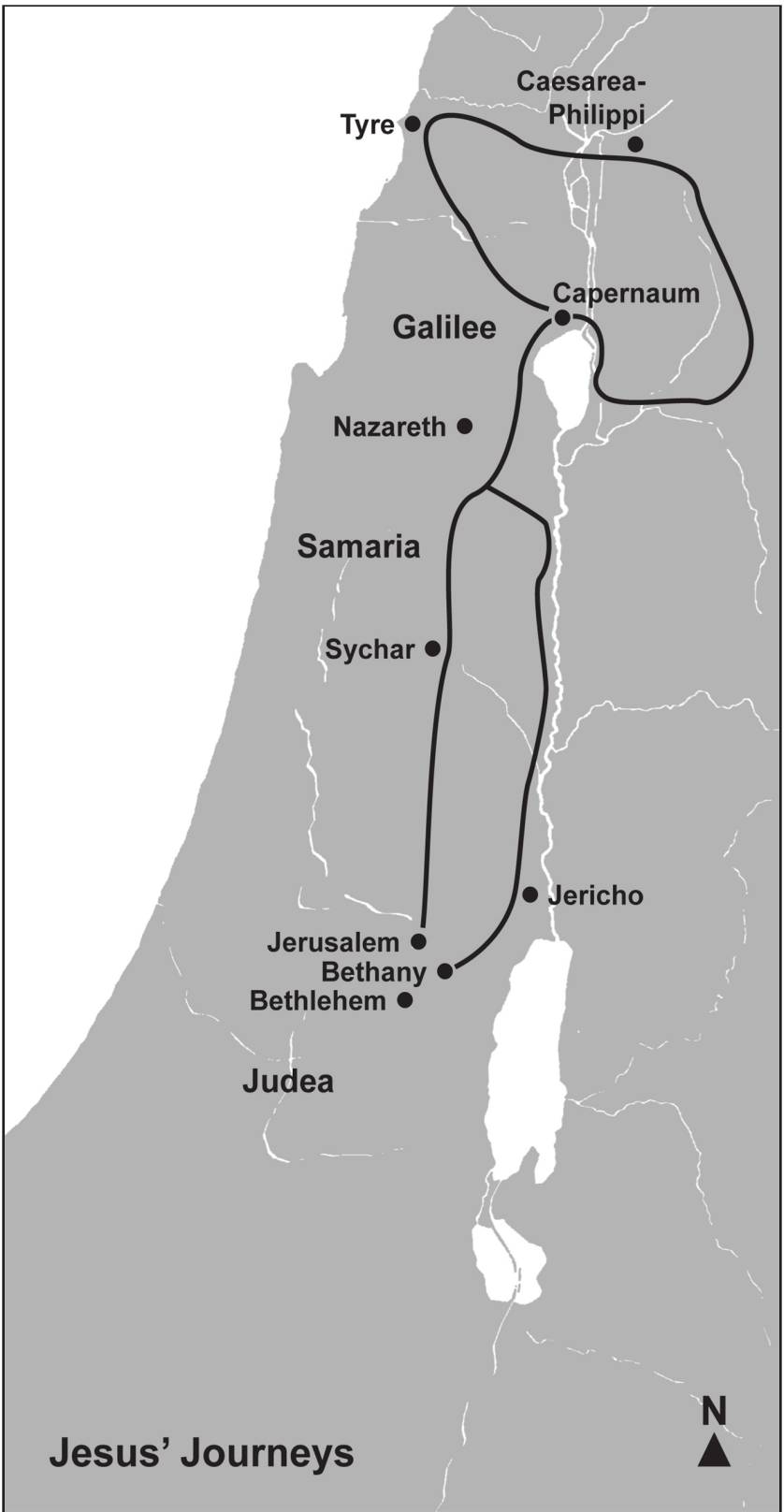

Uskon kautta oli Aabraham kuullainen, kun hänet kutsuttiin lähemmään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva. - Heprealaisille 11:8

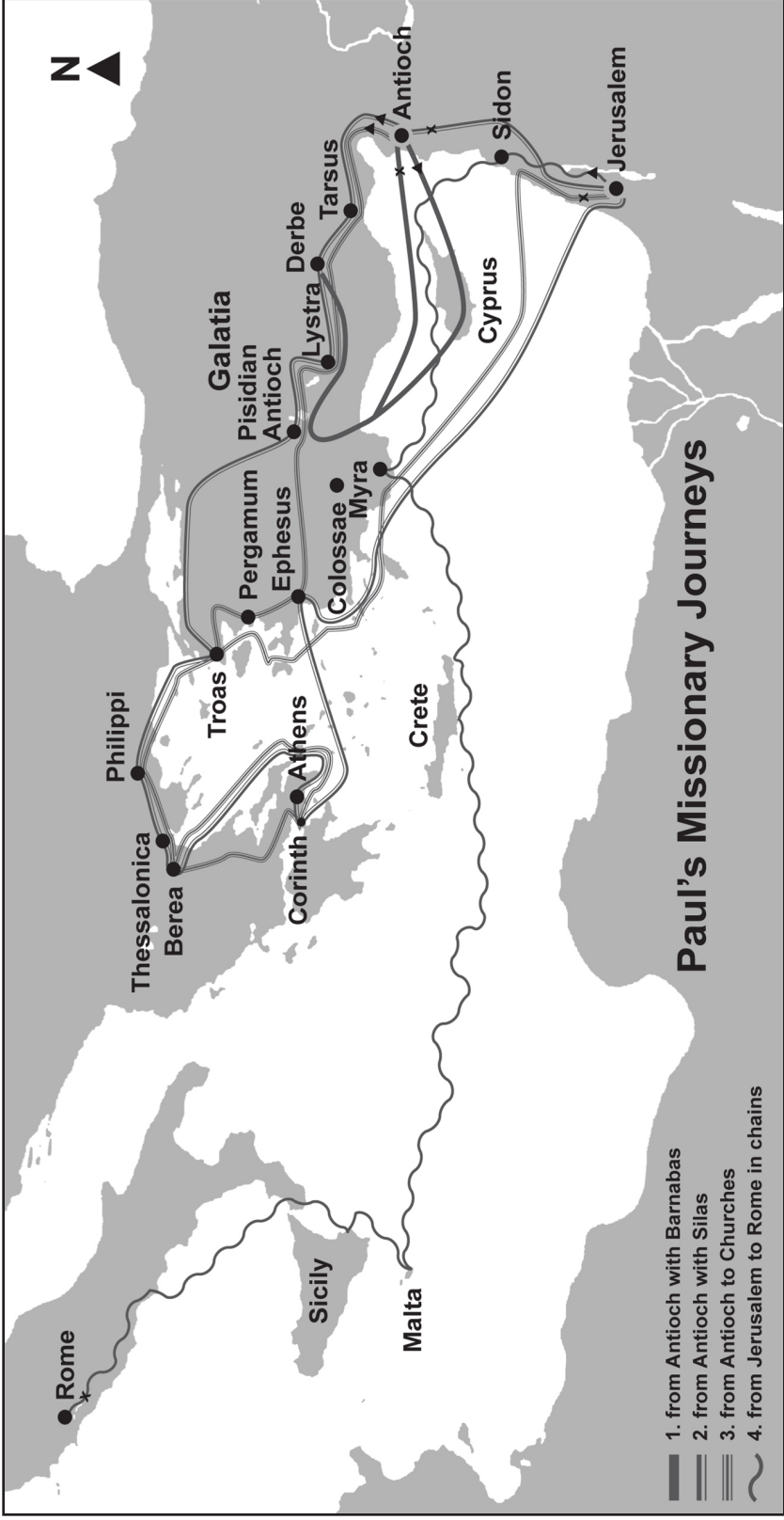
Israel's Exodus

Mutta kun farao oli päästänyt kansan, ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä, joka kulki filistealaisten maan kautta, vaikka se oli suorin, sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä katuisi nähdessään sodan syytyvän ja palaisi Egyptiin; - 2 Mooseksen 13:17

Sillä ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä tunnaiksi monen edestä. - Markuksen 10:45

Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia, - Roomalaisille 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19	
Where are we? ◀			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son	God's perfect fellowship	
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
			Revelation 20:13 Thalaasa	Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Kohtalo

Suomen Kieli at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen - Matteuksen 28:19

